

ལྷ་ཀྱན་གཟིགས་པའུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་བརྒྱ་ཀྱི་སྟན་ལྷ།

ལྷ་ཀྱན་གཟིགས་པའུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་བརྒྱ་ཀྱི་སྟན་ལྷ།

འགྲོ་བཞུང་།

བཀྲར་འོས་བའི་ཚུང་ལི་གྲུ་ཨན་ལེ་མཆོག་ལ།

ཆེད་ལྷ།

ཚུང་ལི་སྐྱེ་ཉིད་རྒྱལ་ཁབ་བྱི་ནང་གི་མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་དང་གནད་ཆེད་རྒྱལ་སྲིད་མཛད་དོན་ལ་ཐུགས་བྱེད་ཤིན་ཏུ་
ཆེན་འང་གུས་པར་བོད་བོ་གསེར་གཟིགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁུར་ཆོད་མེད་གནད་སྟེ་མཛུལ་འཕུད་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་བར་སྟོང་ཐག་པ་
ནས་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་རིང་གི་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འདི་བརྒྱད། བདག་གིས་སྒྲིལ་སེམས་སྤངས་ན་
ས་ཏང་གི་མཆོན་མཐོང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་དམིགས་ཏེ་ང་ཚོ་བོད་མིའི་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེན་ཁག་སྟན་སེང་དང་།
རང་ཉིད་མཆོ་སྟོན་དང་། སེ་ཁྲོན། དུན་ནན་སོགས་ཞིང་ཆེན་ཁག་ནང་འཚམས་འདྲི་ལྷ་སྐྱོར་བྱེད་རིང་དུ་དངོས་བརྒྱད་ཅི་རིག་
ས་ནས་རྒྱལ་ལོན་བྱས་བའི་མངའ་སྲུལ་དེ་དག་ནང་བོད་རིགས་ས་སྲུལ་གྱི་བདེ་སྐྱེ་གི་གནས་ལུགས་ནམས་ཀྱང་དབྱང་ (དབུས་
གཞུང་) ལ་སྟན་སེང་བྱ་དགོས་ཁག་དང་། དོན་གནད་དེ་དག་གཞིར་བྱས་པའི་དེང་ཕྱིན་གྱི་ལས་དོན་གནད་ཕྱོགས་ཐད་དོ་སྣང་
དགོས་ངེས་ཀྱི་བསམ་འཆར་བཅས་དཀྱེལ་ཆེད་ཐུགས་དགོངས་སུ་མངའ་ཅོམ་གནད་སྟེ་སྤྲད་མའི་ལས་དོན་གནད་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱ་
ད་གཞིར་འཛིན་གནད་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་དང་། འོངས་འོར་གྱི་ཆ་ཅི་མཆིས་པ་མས་བྱུ་ལ་འདོམས་པ་བཞིན་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་གན་
ང་སྟོལ་མཁྱེན།

རི་སྐྱང་བཞུང་ཆགས་ཡིད་དུ་འོངས་ཤིང་། ས་འོག་གཏེར་རྩལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་སྟེ་སྟེ་འགྲོས་གཅེས་སུ་རུང་བའི་རྒྱལ་ས་
ཆེན་ཀྱང་རྩལ་ཡངས་བའི་འཛིན་མའི་བྱེད་དུ། རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱི་མགོན་ཐུབས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ས་ཆེན་གཟི་བཞུང་གྱི་ཀྱང་
གོ་ཀྱང་ཁུན་ཏང་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ཆེན་མོ་རྒྱལ་ས་ཆེན་ཡང་དག་མཁས་མཛད་སྟེ་མའོ་གྲུ་ཞིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་
ཀྱང་གོ་བཟོ་བའི་གྲལ་རིམ་གཙོར་བྱས་པའི་རྒྱ་ཆེད་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་ཀྱིས་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བཞུང་པོའི་རྒྱལ་
ས་སྤང་དཀྱང་དུ་བཏེག་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབ་བྱི་ནང་གི་ལོག་སྟོན་དུ་ཆོགས་ལ་གྲལ་རིམ་གྱི་གཡུལ་འགྱུར་རིམ་པར་བྱས་པ་དང་།
ལ་རྒྱས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལྷན་པའི་གསར་བཞུང་འཐབ་ཚད་བསྐྱངས་ཏེ། མཐར་ཉེས་ཀྱང་གོའི་ས་ཐོག་ནས་བཅན་རྒྱལ་རིང་
ལུགས་དང་། དེའི་རྒྱགས་བྱི་སྟེ་ལོག་སྟོན་དབང་རྒྱུར་གྲལ་རིམ་གྱི་ངོ་ཆ་བཟུང་བ་ཅང་ཅེ་སྟེ་རྩལ་ས་ཀྱི་ལོག་སྟོན་སྟོབས་ཐུག་
ས་ཅ་མེད་དུ་བཏང་ནས། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་པལ་མོ་ཆེ་བཅེངས་འགྲོལ་བཏང་བ་དང་། ལྷ་ཉེ་ཆོས་ཉེན་གཟི་བཞུང་།

དུན་པའི་ངང་མི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་བདེ་སྲོལ་འདྲ་མཉམ་དང་ཕྱན་སྲུང་ཆོག་པའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་ཁྲིམ་ཆང་ཆེན་པོ་ཉི་
 གྲུང་ལྷ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཅུགས་པ་རེད། དེ་ནས་བརྒྱུད་བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་རི
 ང་ལུགས། དཔོན་ངན་མ་ཚ་རིང་ལུགས་བཅས་ཀྱིས་མེས་རྒྱལ་དུ་ལོག་སྤྱོད་དབང་སྦྱར་གྱི་མཐའ་མའི་སྒྲིག་པ་ཅད་དེ་མཁུག་བསྐྱེ
 ལ་ཅིང་། འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་དབང་སྦྱོར་བའི་ངལ་ཚུལ་མི་དམངས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་མ་ལག་བཅུགས་པ་དང་།
 གྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་འོད་སྦྱང་འཕྲོ་བའི་ལེ་ཆོན་གསར་བ་ཞིག་འགོ་ཚུགས་པ་རེད། སྐབས་ཆེན་གྱི་ཉང་དང་གསར་བརྗེའི་སྒྲིབ་དཔོ
 བ་མའོ་གྲུའུ་ཞིའི་དབུ་ཁྲིད་འོག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཡར་ལངས་ཐོབ་པ་དང་། གསར་བརྗེའི་རྒྱང་གཞིའི་ཐོ
 ག་སྤར་མ་གྲགས་པའི་འདོད་སྨོ་གཅིག་གྱུར་དང་རྩི་རྩུ་གཞིག་པ་མེད་པའི་མཐུན་སྦྲེལ་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
 རྣོན་ཉིང་ལྷན་པའི་འོད་འཕྲོ་བའི་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་དང་། སྤྱི་ཆོག་ས་རིངས་ལུགས་ཀྱི་གསར་བརྗེ་དང་སྤྱི་ཆོག་ས་རིངས
 'ལུགས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱོན་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་འོ་ངང་སྤེལ་ནས་འཛམ་སྐྱིད་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མ་གྱུར་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད་པ་
 དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་དེང་རབས་ཀྱི་བཟོ་ལས་དང་ཞིང་ལས། ཆོན་རིག་རིག་གནས་ད
 ང་རྒྱལ་སྤྱང་། དེ་བཞིན་དད་པའི་སྒྲིབས་ལུགས་དང་མཛད་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱ་ལོར་། བདེ་སྲོལ་འདྲ་མཉམ་གས་ཡོངས་སུ་ཁེངས་
 ཤིང་། མི་སྲོན་རང་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ཆོག་ས་རིངས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་འཛུགས་སྐྱོན་ཀྱི་ཐོ་ཆོས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་མཆོན་ན། ཉང་དང་མའོ་གྲུའུ་ཞིའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་པའི་གཟེ་འོད་འཕྲོ་བའི་ལོ་
 དངོས་སུ་ཞི་བའི་བཅིངས་འགྲལ་ཐོབ་སྟེ་བོད་སྡེ་དང་དེ་སྐབས་ཤིག་རིང་མེས་རྒྱལ་དང་ཁ་བྲལ་ཏེ་བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་མི་
 སེར་སྤེལ་ཡུལ་བྱེད་ཅམ་ལ་བསྐྱར་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་ལས་ཐར་ནས་མེས་རྒྱལ་ཁྲིམ་ཆང་ཆེན་པོའི་ནང་ལོག་པ་དང་། དེ་ནས་བརྒྱུ
 ང་བོད་སྡེ་དང་མི་དམངས་ཀྱིས་མེས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་དང་མཉམ་དུ་དམངས་གཙོ་དང་། སྤྱི་ཆོག་ས་རིངས་ལུགས་
 ཀྱི་འོད་སྦྱང་འབར་བའི་ལམ་ཆེན་དུ་བསྐྱོད་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་བཅད་ཡོད། བོད་བསྐྱོད་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲལ་དམག་དང་རི
 གས་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་པ་བོད་དུ་འབྱོར་རྗེས། ཆང་མས་ཉང་དང་མའོ་གྲུའུ་ཞི་དང་། གྲུང་དབྱང་མི་དམངས་སྤྱི་གཞུང་གི་འགོ་
 ཁྲིད་འོག་གྲུང་དབྱང་བོད་སྡེ་སྤྱོད་སྒྲིབ་ཆབ་ཀྱང་ཅིང་ལུ་གཙོ་བྱས་བའི་གྲུང་གྲུང་བོད་སྡེ་དང་ལས་རྣོན་ལོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཐད་ཀ
 འི་རྩི་ཁྲིད་དང་སྡེ་དང་འཛིན་བྱས་ཏེ། སྤྱི་གཅིག་སེམས་གཅིག་ངང་བོད་སྡེ་དང་མི་དམངས་ལ་རང་ཉིད་སྒྲིབ་བྱེད་གིས་རྣོན་བ
 ཟང་གྲངས་མེད་བསྐྱབས་ཡོད། འདི་ནི་བདག་སོགས་བོད་སྡེ་དང་སོ་སོ་རྒྱུ་གཞིན་ཆང་མས་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་ཉི། ག
 ཅོ་ཆེར་ང་ཆོ་བོད་མི་ཆོས་སྤྱོད་ལྟར་གཅིག་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་མོས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་རིགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག
 ཆས་གོས། བཟང་བོའི་ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་སོགས་ལ་བརྩེ་འཛིག་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་དམངས་ཀྱི་གཞུགས་ག
 ཞི་བདེ་ཐང་གི་ཆེད་དུ་སྤྲོན་ཁང་ཆེ་སྤུ་མང་པོ་བཅུགས་ཏེ་རིན་མེད་ཐོག་སྤྲོན་བཅོས་གནང་བ་དང་། ཞིང་འབྲོག་སོགས་ཀྱི་ཐོན་

སྐྱེད་ཐབས་སུ་སྐྱེད་ཀ་མེད་པར་སོན་འབྱུང་དང་དངུལ་བུན་བཏང་བ། ཉམ་ཐག་ལ་རྟོགས་སྐྱོར་ལྷ་ཆོགས་དང་། གསར་འཛུགས་
ཀྱིས་མི་དམངས་ཀྱི་བྱ་སྤྱུག་མང་པོར་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་སྤྲད་པ་མ་ཟད་དེ་དུང་སློབ་སྤྱུག་མང་པོ་ཞིག་ (རྒྱ་ནག) ནང་སར་བཏ
ང་ཉེ་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་གསོ་སྦྱོང་གནང་སྟེ། འཛམ་སྐྱིད་ཉེང་སྟན་གྲགས་ལུན་པའི་གཞུང་ལམ་གསུམ་དང་། ལྷོངས་ནང་
ཁུལ་གྱི་གཞུང་ལམ་བཟོ་སྦྱོར་དང་། དེ་བཞིན་དེ་དུང་བཟོ་གྲུ་སོགས་འོས་འཚམས་ཀྱིས་འཛུགས་སྦྱོར་བྱས་ཡོད།

ཏང་གི་འཐབ་སྟོགས་གཅིག་གྱུར་དང་མཐོ་རིམ་མི་སྣར་ཐུགས་ཁུར་གཟིགས་སྦྱོང་ཐད། ལྷ་ཆུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
མཆོག་ཆུལ་ཡངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཆོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱུན་ལས་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷུ་ཡོན་ཀྱང་གཞོན་པ་དང་། བདག་ཆུལ་ཡ
ངས་སྤྱིད་གོས་ཀྱི་ཀྱུ་འུ་ཞི་གཞོན་པར་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་བ་དང་། གཤམ་འོག་གི་མཐོ་རིམ་སླ་སྤྱུལ་དང་དཔོན་རིགས་ཁག་ལའང་ཀྱ
ང་དབྱང་དང་། རང་སྦྱོང་ལྷོངས་ག་སྒྲིག་ལྷན་ནམ་ཀོན་ཆུས་རིམ་པ་དང་བོ་སོགས་སུ་སོ་སོ་སྒྲེར་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ
འི་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བ་དང་། སོགས་ཐོབ་ཀྱང་མཐོན་པོ་གནང་བ་སོགས་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་གོ་གནས་དང་འཆོ་བའི་ཐད་སོགས་ལ་
གཟིགས་རྟོགས་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད།

གོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བརྩུ་བདུན་ནང་གསལ་གྱི་ཀྱང་དབྱང་ནས་ལག་བསྟར་དགོས་པ་ཁག་འཛོམས་ལུས་མེད་པར་གནང་ཡོ
ད་ནའང་། དེ་ལྟའི་བོད་ས་གནས་སྤྱིད་གཞུང་ནས་ལག་བསྟར་དགོས་རིགས་དཔེར་ན་བོད་དམག་བཅོས་སྒྲིག་སོགས་ཉིན་ཞག་
རིམ་བཞུད་ཀྱིས་འཕར་འགྱུར་བྱས་ཡོད། ༡༩༥༤ལོར་བདག་སོགས་པེ་ཅིང་དུ་སླེབས་སྐབས་ཀྱང་དབྱང་གི་སྐྱེའོ་བ་དང་བོད་
ཀྱི་བཀའ་ཤག་སྐྱེའོ་བ། ནང་མ་སྐང་གི་སྐྱེའོ་བ་ཆོས་རྒྱུན་རིང་གོས་ལོལ་བྱས་རྗེས། ཆང་མའི་ལོས་མཐུན་ཐོག་ཆུལ་སྤྱིད་སྤྱི་བྱེད་
ཐངས་བདུན་པའི་རྒྱས་འཛོམས་ཆོགས་འདུའི་ཉེང་བོད་རང་སྦྱོང་ལྷོངས་ག་སྒྲིག་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཛུགས་རྒྱུའི་གོས་བསྟར་བཀ
འ་འཁྲུལ་ཐོབ་སྟེ། ༡༩༥༦ལོར་ཅུང་ལུ་གཞོན་པ་ཁུན་དབྱི་དང་ཀྱང་དབྱང་བོད་སྤྱི་སྐྱེའོ་བ་ཀྱང་ཅིང་ལུ་ཡི་འགོ་ཁྲིད་ལམ་སྟོན་
འོག་ལྷ་སར་དངོས་སུ་བཅུགས་པ་དང་། ཆོགས་འདུ་ཐོག་བོད་ལྷོངས་མི་དམངས་ཀྱི་འཕུལ་ཐུགས་ཀྱི་བདེ་ཆ་དང་རེ་འདུན་ཉར་
ཐག་བཅད་པའི་བོད་ལྷོངས་བཅོས་བསྐྱར་ལག་བསྟར་གྱི་ག་སྒྲིག་དང་ཆོད་ལྷ་བྱེད་རྒྱ་སོགས་དོན་སྤྱིང་ལུན་པའི་ལས་དག་ལ་དེ་སྔ
འི་བོད་ས་གནས་སྤྱིད་གཞུང་གི་མཐོ་རིམ་ཁྲོད་ཀྱི་ལོག་སྦྱོང་པ་ཆོས་རྟོག་རྒྱུ་འགྲུལ་འགོག་གྱེན་ལྷ་ཆོགས་བཟོས་བར་བཞེན།
ཀྱང་དབྱང་གིས་ཡང་བསྐྱར་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་བཟོད་སྟོན་ངང་སྐྱུག་གིས་ལམ་ཞོར་ལྷག་ཤས་ཀྱི་གོ་སྐབས་སྤྲད་དེ། བོད་ལྷ
ངས་སུ་ལོ་དྲུག་ལ་བསྐྱར་བཅོས་མི་བྱེད་རྒྱ་དང་། རྗེས་སར་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་དུས་ཆོད་སྤྱིན་སྐབས་བོད་ལྷོངས་ཀྱི་འགན་ཁུར་མི་སྣ་
ཆོ་དང་གོས་ལོལ་མཐེལ་བྱིན་བྱས་ཏེ་རིམ་པས་བཅོས་བསྐྱར་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་ལམ་སྟོན་གནང་བ་རེད།

ཀྱང་དབྱང་གིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཟབ་བསྐྱིད་བཏན་སྦྱོང་དང་། མཐོ་རིམ་ལ་ཐུགས་ཁུར་གཟི
གས་སྦྱོང་དང་གྲུ་ཡངས་བཟོད་སྟོན་ཆོད་ལས་བཀའ་བ་གནང་བ་དང་། ངང་རིང་གིས་སློབ་གསོ་རིགས་རམ་བྱས་ཡོད། འདི་ནི་

ང་ཚོ་ཐོད་ཚྲེང་ས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ཡིན། ཐོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་ལོག་སྟོན་པ་ཚོས་ཀྱང་དབྱང་གིས་ཁོ་ཚོར་གྲུ་ཡངས་ད
 ང་བཟོད་སྟོམ། རེ་སྐྱུག ངང་རིང་། གཞིགས་སྟོང་གནང་བར་གོ་བ་ལོག་བསྐྱབས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱང་ཉམ་ཆུང་ཐུབ་ཚོད་གཏོང་ཚ
 ག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་མཆོངས་སུ་ཁོ་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་གལ་རིམ་དེ་གང་ལྟར་ཀྱང་མཐར་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་གར་སྟེགས་ཐོག་ཙམ་མེད་ཏུ་འ
 སྟོ་རྒྱ་དང་། ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ལ་ཡར་ལངས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས། བཤུ་གཞོག་པ་ཏུང་ཤས་སུ་མཐུད་པ་ཚོལ་མི་དམ
 ངས་ཀྱི་མགོ་ཐོག་ཏུ་ཞོན་ཏེ་གཉའ་གཞོན་བཤུ་གཞོག་གི་རུལ་སྲུངས་ཀྱི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་ཐབས་མེད་པ་ཁོ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན
 ། མི་དེ་དག་བཤུ་གཞོག་གལ་རིམ་རྒྱས་གཏན་ཏུ་གནས་ཐབས་སུ་གསར་བརྗེར་དགའ་གི་མེད་པས་ཟིང་འབྲུག་གི་བསམ་སྒྲོ་ཤར་
 བ་དང་། དེ་བཞིན་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་རྒྱ་གར་ལོག་སྟོན་ཤོག་ཁག་ཚོས་ང་ཚོའི་མེས་རྒྱལ་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་ལས་དོན་དང་
 ། ལྷག་པར་ཏུ་ཐོད་ཀྱི་བཀས་བཞོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་དང་བཤུ་གཞོག་གལ་རིམ་ཙམ་མེད་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ངལ་ཚ
 ལ་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་རྗེས་རྗེས་ལུས་ཐུན་ནག་གི་ཐོད་ཚྲེངས་དེ་ཡར་ཐོན་འོད་གསལ་གྱི་དམངས་གཙོ་དང་། སྤྱི་
 ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་མཛེས་སྟུག་ལྷན་པའི་ཡུལ་ཁམས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་ན། དེའི་ལེགས་ཆའི་ཤུགས་རྒྱུན་ནམས་མ་ལས་ཀྱང་འཕྱོག
 ་མི་ཐུབ་པར་སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་གཟིར་བའི་རྒྱ་གར་མི་དམངས་ཚོངས་ཐུན་ལས་བསྐྱངས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡངས་བའི་ཡུལ་ཁམས་སུ་ག
 སར་བརྗེའི་བ་རྒྱབས་དཀྲུགས་ཆོ། བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ལོག་སྟོན་པ་ཚོར་མི་ཐན་སྐབས། ཁོ་ཚོས་གང་ཐུབ་ཅི་
 ཐུབ་ཀྱིས་ཐོད་ཀྱི་མི་སྣ་ཤོག་ཁག་དང་ངན་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཐོད་འདི་མེས་རྒྱལ་ལས་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱ་དང་། རང་བཅན་གྱི་མིང་ག
 ཡར་ནས་མི་མེར་སྐེལ་ཡུལ་བྱེད་ཙམ་ལག་བསྟར་གྱིས་སྤར་བཞིན་ཆེས་གདུག་རྒྱབ་དང་། ཐུན་ནག་རྗེས་ལུས་ཀྱི་བཀས་བཞོད་
 རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་འོག་ཐོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ལ་གཉའ་གཞོན་དང་བཤུ་གཞོག་བྱེ
 ང་འདོད་ཡོད། ཕྱི་ནང་གི་ལོག་སྟོན་ཤོག་ཁག་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་སེམས་སྣ་ཚོགས་མདོན་ཏུ་འབྱུར་ཆེད། མེས་རྒྱལ་ལ་རྒྱབ་འ
 གལ་དང་། གསར་བརྗེའི་རྒྱབ་འགལ། མི་དམངས་ལ་རྒྱབ་འགལ། དམངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ལ་རྒྱབ་འགལ་གྱིས་
 ་དྲག་པོའི་ཟིང་འབྲུག་བསྐྱང་ཅིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་གལ་སྲིད་ཟིང་འབྲུག་གི་དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་གསལ་རྗེན་ཏུ་བསྟན་ཆོ།
 རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་དང་བཤུ་གཞོག་གལ་རིམ་ཁོད་ཀྱི་བཅན་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་མཐོ་འབྲིང་རིམ་གྱི་མི་སྣ་མི་ཏུང་བ་ཞིག་གིས་ལོག
 ་སྟོན་ཤོག་ཁག་གི་སྒྲིག་རྒྱས་ལ་ངོ་རྒྱུ་ཤུགས་ཆེན་བྱས་ཏེ་ཁོ་ཚོའི་སྟོང་སེམས་འགྲུབ་ཐུབ་མེད་པ་བཟོ་རིམ། དེ་ལྟ་ནའང་ང་ཚོ་ཐོ
 ང་རིགས་ནི་སོ་སོའི་ཚོས་ལུགས་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ལ་དད་མོས་དང་དགའ་ཞེན་ཆེ་མཐོང་ཡོད་པའི་དཔལ་མཛེངས་ལྷན་ཞི
 ང་ལས་ལ་བཙོན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་སྐབས། ཁོ་བ་ཚོས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོའི་སྟོབས་ཤུགས་འདི་བེད་སྟོན་བཏང་སྟེ།
 ཀྱང་ཁྱ་ཏང་གིས་ང་ཚོའི་ཚོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་རྩ་མེད་བཟོ་གི་ཡོད་ན། ང་ཚོ་གངས་ཚྲངས་ཀྱི་རྩམ་ཟན་མ་ཉི་བཟང་མཁན
 ་ཐམས་ཅད་དོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་དྲག་ཆས་སྤྲས་ཏེ། སོ་སོའི་ཚོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་རང་བཅན་བཙོན་ལེན་བྱེད་

དགོས་མོག་ས་བསྐྱེད་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཁ་མཁས་ཆོག་སྟན་མང་དག་བཤད་པ་དང་། མང་ཆོག་ས་དང་མཐོ་འབྲིང་རིམ་མི་སྣ་མང་
པོས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྒྱས་ལེན་མ་བྱུང་བར་མགོ་སྐྱོར་འོག་གནས་སྟབས། ཟིང་འབྲུག་ར་ཆོ་བོད་ཀྱི་ས་ཁྲུལ་ཕལ་མོར་
ཆེར་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་བྱིན་པ་རེད།

བོད་ལྗོངས་སུ་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་བྱུང་རྗེས་སུ། གྲུང་དབྱང་གིས་༡༩༥༤ལོར་བྱུང་བ་བསྐྱགས་པའི་བོད་ལྗོངས་སུ་༡༩༥༩
 བར་ལོ་དྲུག་རིང་བཅོས་བསྐྱར་མི་བྱེད་རྒྱུའི་བཀའ་ཅི་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཏེ་བོད་ལྗོངས་སུ་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་སྤེལ་ཅིས་སྐ
 བས། ང་ཚོའི་རྒྱལ་གཅིས་སྔོན་ཐོན་འབྲིང་རིམ་མི་རྣམས་ཀྱང་བོད་ལྗོངས་སུ་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུར་
 རྒྱབ་རྒྱུར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། བདག་དང་ཀྲུའུ་ཅིན་ལྷ་ཡོན་གཞོན་པ་ང་མོད་སོགས་༡༩༥༩ལོའི་ཟླ་བར་ལེ་ཅིང་དུ་
 འབྱོར་སྐབས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་ཀྱི་ཆབ་བྱས་ཏེ་གྲུང་དབྱང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཆོ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འབྲུས་མི་ཆོགས་
 ཆེན་ལ་བོད་ལྗོངས་སུ་གང་མཚུགས་ངང་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་ལག་བསྟར་དགོས་པའི་རེ་འདུན་དང་། རྒྱལ་གཅིས་སྔོན་ཐོ
 བ་གྱི་མཐོ་འབྲིང་རིམ་མི་རྣམས་ཀྱང་བཅོས་བསྐྱར་ལག་བསྟར་ལ་རྒྱབ་རྒྱུར་གྱིས་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་ཁྲོད་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ
 ས་ལྷགས་ཡོད་རྒྱ་འབྲུལ་འདོད་ཡོད་པའི་ནམ་འགྱུར་བཅས་གསལ་བོར་ལྷུས་ཡོད། སྐབས་དེར་གྲུང་དབྱང་འཐབ་ཚུགས་གཅིག
 ཀྱིས་ཕུའུ་ནས་ཕུན་མོང་ངམ་རེ་བྱང་ལ་ཁོས་མོལ་གནང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་ཐད་ལམ་སྟོན་དང་། ང་ཚོར་
 དེའི་སྐོར་གྱི་བསམ་འཆར་བསྟན་སོང་། དེའི་རྗེས་སྐབས་ཆེན་གྱི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཀྲུའུ་ཞི་དང་ཀྲུའུ་ཚུང་ལི་སྐུ་ཉིད་ནས་གྲུང་པ་ཚོ་
 ར་དམིགས་བསལ་མཇལ་འབྲུད་གནང་སྐབས་གསུངས་གསལ། དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྤིད་གཞུང་དང་མཐོ་རིམ་ལོག་སྦྱོང་ཤོག་
 ཁག་གིས་བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ལོག་སྦྱོང་ཤོག་ཁག་ལ་ངན་འབྲེལ་བྱས་བ་མ་ཟད། དེ་དག་གི་བཞོད་བྱས་འོག་མེ
 ས་རྒྱལ་ལ་རྒྱུ་འགལ་དང་མི་དམངས་ལ་རྒྱུ་འགལ། གསར་བརྗེ་ལ་རྒྱུ་འགལ་གྱི་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་བསྐྱངས་བ་དང་། ད་ཆ་

ཟིང་འབྲུག་ཏུ་ལམ་ཞིང་འཇགས་སུ་བཏང་ཟིན་ལ། བོད་ལྗངས་ཀྱི་ཆེའི་ངལ་ཚྭ་ལ་མི་དམངས་ཀྱིས་དམངས་གཙོ་བཙུན་བསྐྱར་ལ
 ག་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་བོད་ལྗངས་ཀྱི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བླན་ལམ་ལུགས་ཅ་གཏོར་དང་། ངལ་ཚྭ་ལ་མི་དམངས་བཅིངས་
 འགྲོལ་གཏོར་རྒྱུ་འཛིན་འདུན་ལུགས་ཆེར་ཡོད་གནས་གསུངས་བ་དང་། དེ་ལས་འགྲུལ་འདི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོད་སྤྱད་དགོས་པའི་ཁ་ཚུ
 གས་དང་སྤྱི་དྲུག་ལས་འགན། བྱེད་སྤྱོད་དེ་མཆོམས་དང་གོ་རིམ་བཅས་བསྟན་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལའང
 ་དམངས་བསྐྱར་ལག་བསྐྱར་དགོས་བ་དང་། བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གཙོ་བཙུན་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་བསྐྱུག་ཞོག་གཏུང་གཞོན་
 ཆ་ཆང་ཆེག་མེད་དང་། རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་གི་བྱ་འགུལ་ཆར་གཙོ་དང་། སྤྱ་གྲངས་གང་འཆོམས་ཉུང་དུ་བཏང་ནས་སྤྱ་བ་བྱེད་འདོ
 ད་མེད་པར་སྐྱུ་སར་པབ་འདོད་ཡོད་རིགས་ཁྱིམ་ཐབ་འཛིན་དུ་བཅུག་སྟེ། མི་འབོར་དང་དངོས་ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ལ་འཇུག་
 དགོས། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་གཅིས་ཁྱིམ་སྤྱང་གི་དགོན་སྡེ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་འཇུག་ཆོར་ཏང་གི་ཆོས་དང་རང་མོས་ཀྱི་ཅ་དོན་འག་སྤྱ
 ང་སྤྱོད་དང་། སྤྱ་བའི་གྲང་འབོར་གང་འཆོམས་ཤིག་དགོན་པར་བཞག་སྟེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་འཇུག་རྒྱ། ཀྱི་ཆེའི་མེར་
 སྐྱ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྤྱོད་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་ཆོག་རྒྱ་སྤྱོད་དང་། མཐོ་འབྲིང་རིམ་ཀྱི་མི་སྤྱི་ཐད། རོ་ལོག་ཟིང་འ
 བྲུག་དུ་མ་ཞུགས་པའི་མངའ་བདག་དང་མངའ་ཆ་བ་ཀྱི་ཐོན་སྤྱོད་རྒྱ་ཆ་ཁག་སྤྱོད་དང་། ཆབ་སྤྱི་དུ་མ་དུན་ལམ་སྤྱད་དེ་རིས་པ
 ར་དུ་ཉ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་བ་དང་། དམངས་གཙོ་བཙུན་བསྐྱར་ཀྱི་འགག་སྤྱོད་བསྐྱུ་བའི་ཐད། ཆོས་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་མངའ་བདག་ད
 ང་མངའ་ཆ་བ། ཟིང་འབྲུག་པ། གསར་བརྗེ་རོ་ལོག་པ་བཅས་ལ་གདོང་གཏུགས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་བྱེད་དགོས་བ་སྤྱད། གཞན་དམ
 ངས་གཙོ་བཙུན་བསྐྱར་ལ་རོས་ལེན་རྒྱ་བསྐྱར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཏང་གིས་སྤྱོད་བྱས་ཆོག་པ་དང་། བར་གནས་པ་ད
 ང་གཡས་སྤྱོད་པ་ཆོ་རྒྱུ་འགྲུག་བྱེད་དགོས་བ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་སྤྱོད་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ང་ཆོར་བོད་ལྗངས་བཙུན་བསྐྱར
 ཀྱི་བྱེད་ཐབས་ཐོག་བསམ་འཆར་འདོན་དུ་བཅུག་སྟེ། དེར་བརྟེན་ང་ཆོར་སྤྱོད་འདོད་ཚུལ་གསལ་བོར་བརྗོད་པའི་གོ་སྐོབ
 ས་ཐོབ་སྟེ། བོད་ལྗངས་ཀྱི་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་ཁྲོད་ཡོངས་ནས་ཞིང་འཇགས་དང་། དམངས་གཙོ་བཙུན་བསྐྱར་ལག་བསྐྱར་བྱེ
 ད་རྒྱ་ཁི་ཡང་དག་པ་དང་དགོས་རིམ་ཤིག་ཡིན་སྟབས། ལྷག་བསམ་ནས་དག་གིས་རྒྱ་བསྐྱར་དང་བཅེ་བཀྱར་ཞུ་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་
 གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཞུ་བྱུང་། དེ་མིན་ཆོས་ལུགས་དགོན་སྡེ་སྤྱོད་ལའང་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་རོ་མ་ཞུས་ཡོད།

ང་རང་བོད་དུ་ལོག་རྗེས་ཀྱང་གྲུང་གྲུང་བོད་ལྗངས་ལས་དོན་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཐད་ཀའི་འགོ་ཁྲིད་འོག བོད་ལྗངས་གྲ་སྐྱིག་
 ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ཐོག་གྲུང་དབྱང་དང་གྲུང་གྲུང་བོད་ལྗངས་ལས་དོན་ལྷུ་ཡོན་ཁང་གི་མཛེད་སྤྱོད་དང་སྤྱི་དྲུག་ལམ་སྤྱོད་
 གཞིར་བཟུང་ནས་སྤྱོད་རྒྱུ་བོད་དམངས་གཙོ་བཙུན་བསྐྱར་ལག་བསྐྱར་སྐོར་གྱི་གོ་སྤྱོད་ཁ་ཤས་ཤིག་བཞག་ཡོད། དེར་བ
 རྟེན་བོད་ལྗངས་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་གསུམ་དུ་རིམ་པ་སྤྱོད་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག ཞིང་ལས་ཁུལ་དུ་དམངས་གཙོ་བཙུན་བསྐྱར་ཀྱི་
 གོ་མ་པ་དང་པོ་གསུམ་ཚོལ་ (༡)ཟིང་འབྲུག་ལ་རོ་རྒྱུ། (༢)བྱེད་གཡོག་ལམ་ལུགས་ལ་རོ་རྒྱུ། (༣)བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་དམིག

ས་གསལ་བྱ་དབང་ལ་ངོ་ཚོད་ལ། བསྐྱར་མཆན།) གཉིས་ཆག་ (རྒྱུད་ཀ་དང་པོ་གསལ་མཆན་ཡང་། བསྐྱར་མཆན།) དང་། གོམ་
པ་གཉིས་པ་ས་ཞིང་བཞོ་འགྲེམས་ལག་བསྟར། འབྲོག་ལས་ཁུལ་དུ་གསུམ་ཚོལ་གཉིས་པན་ (འབྲོག་བདག་དང་འབྲོག་བླ་གཉི
ས་ཀར་པན་པ། བསྐྱར་མཆན།) དང་དགོན་སྡེ་འོ་ནང་གསུམ་ཚོལ་གསུམ་ཅེས་ (༡ ཆབ་སྲིད་ཐོག་གནོད་འཚེ་ཅིས་རྒྱག་ ༢ གཤལ་
རིམ་གྱི་གཉའ་གནོད་ཅིས་རྒྱག་ ༣ དཔལ་འབྱོར་ཐོག་བཟུ་གཞོག་ཅིས་རྒྱག་བཅས། བསྐྱར་མཆན།) གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ།

མང་ཆོགས་སྤུལ་སྤྱོད་བྱས་སྟབས། ལོ་ངོ་རྩ་ལྷག་ཏུ་མའི་རིང་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དབང་བསྐྱར་འོག་ གཉའ་ག
ནོད་དང་བཟུ་གཞོག་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐུང་བཞིན་པའི་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་བླ་དང་བླ་གཡོག་རྣམས་སྤྱོད་པ་གཉིད་ལས་སང་
དེ། གསར་བཞེད་སྤྱོད་དང་གཤལ་རིམ་གྱི་གོ་རྟོགས་རྒྱས་བ་དང་། ལོ་ཆོས་སྤུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆ་བ་དུས། སྤུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུང་བ་བ
གྲངས། མངའ་བདག་གཤལ་རིམ་གྱི་ནག་ཉེས་ཐེར་འདོན་བྱས་བ་དང་། ཐེངས་འདིའི་རྒྱུད་ཤིང་གསོན་དང་རྩ་གྲྀ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་
གཤལ་རིམ་འཐབ་ཆོད་ཀྱི་རྒྱབས་རྒྱ་ས་ཆེན་ཁྲོན་ལ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགུལ་ཆ་ཆ་
འུར་འུར་དང་སྤེལ་བ་རེད། ཡར་ལངས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆེའི་དལ་ཚུལ་མི་དམངས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཟུང་ལ་བཞེད་ནས། མི་
རབས་ནས་མི་རབས་བར་ལོ་ཆོད་མགོ་ཐོག་ཏུ་ཞོན་ཏེ་ལོ་ཆོད་རྩལ་ཁྲག་ལས་བསྐྱེད་པའི་དལ་ཚུལ་འབྲས་བུ་བཟུ་གཞོག་དང་། ལོ་
ཆོད་མི་ལུས་ཀྱི་རང་དབང་སྐོས་འབྲོག་སྟེ་བླ་དུ་བཀོལ་མཁན་དན་དགྲ་ཆོད་བའི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ཞིང་བླ་ལམ་
ལུགས་དང་། མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་དབང་བསྐྱར་པའི་འུར་བོ་ཆ་བ་ནས་རྟིང་ཉིལ་ཏེ་ཆེག་མེད་དུ་བཏང་ཞིང་། དེ་བ
ཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་སྟེང་དུ་བཀལ་བའི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ལུགས་སྒྲིག་ཆ་ཆོད་གཏོར་ནས་ཡར་ལངས་བ་དང་། ཅ
ད་དེ་བཅེངས་འགྲུལ་ཐོབ་སྟེ་སྤྱོད་ཆོགས་གསར་བ་དང་ས་ཞིང་གི་བདག་པོར་གྱུར་ཡོད།

ཏང་གི་གཅིག་གྱུར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་ དལ་ཚུལ་མི་དམངས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ས་སའི་སྲིད་དབང་བཅུགས་ཏེ། མི་དམང
ས་དམངས་གཙོ་སྲིད་དབང་སྐྱེར་འཛིན་ལག་བསྟར་གྱིས་དེ་སྡེའི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བླ་ལམ་ལུགས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་ཐོད
་སྤྱོད་ས་དེ་མཁུན་ལམ་འོད་སྟོང་ལུན་པའི་མི་དམངས་དམངས་གཙོའི་ཐོད་སྤྱོད་ས་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་ཡོད། འདི་ནི་ཆེས་ཆ
བས་ཆེན་གཟི་བཞིན་གྱི་ལས་དོན་ཞིག་དང་། མའི་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་ཁོད་ཀྱི་དགའ་འོས་པའི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་རེད། ཐོད་སྤྱ
ངས་རང་སྟེང་ལ་ཆ་བཞག་ན། དེ་ནི་རྟིང་བ་ནས་གསར་བ་དང་། ལུན་ནག་ནས་འོད་སྟོང་ལུན་པ། སྤྱུག་བསྐྱེད་ནས་བདེ་སྦྱིད།
བཟུ་གཞོག་ནས་འབྲ་མཉམ། དཔལ་ཐོངས་ནས་དར་རྒྱས་སུ་བསྐྱོད་པའི་འབྱུར་མཚམས་ཤིག་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གཟི་འོད་འབྲོ་
བའི་དུས་རབས་གསར་བ་ཞིག་གི་འགོ་རྒྱུགས་པ་རེད།

ཐོད་སྤྱོད་ས་དེ་དམངས་གཙོ་དང་སྤྱོད་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པ་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱི་མི་རིགས་གཞན་དང་འབྲ་བར།
གང་ཅིའི་ཐད་སྤྱོད་ཆོགས་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཉི་འོད་སྤྱུགས་གཞིར་བྱ་བ་སྟེ། མི་དམངས་རྣམས་བཟླ་ཤིས་བདེ་ལེགས་དང་། འབྲ་མཉམ་

བདེ་སྲིད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི་མངོན་པར་བཞད་པའི་པད་མའི་ཚལ་ལྟར་མངོན་སྲུག་བརྗོད་ལས་འདས་ཤིང་། བཀྲ་ཤིས་རྗོགས་ལྷན་གསར་བའི་མི་ཡུལ་གྱི་བདེ་བ་ཅན་ཏེ་སྤེལ་ཞིའི་མངའ་ཐང་དར་ཞིང་། མི་སྣུན་རང་སྲིད་ཀྱི་བོད་མྱེད་ས་གསར་བ་ཞིག་མངོན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ནི་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་རེད། འདི་ལྟའི་གནས་སྤྱོད་ལྟར་ཅིང་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་མཚམས་ཚོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྤྱིང་ལྷན་པའི་བཅོས་བསྐྱར་ལས། འཐབ་སྲོགས་སོ་སོར་གཞི་ཅའི་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་སྟེ། ཐོན་སྐྱེད་རྒྱས་ཤུགས་ཡོད་ཚད་ལ་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ཆའི་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་ལ་ས་ཁོང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོའི་སྤོང་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་རྒྱས་ཏེ་རྒྱས་མཚུངས་བོད་མྱེད་ས་དབུལ་སྤངས་རྗེས་ལས་ཀྱི་ནམ་པ་བསྐྱར་བ་དང་། ཡིད་འོངས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་འདོད་ཀྱི་རེ་བའི་མེ་ཏོག་མངོན་པར་བཞད་པས། ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་རྒྱ་གསར་ཅེ་ཆུང་བཅུགས་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་ཁོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་དང་། སྒོན་ཐོན་ཉམས་སྤྱོད་བརྗོད་པས། ལག་རྩལ་ལེགས་བཅོས་དང་གསར་གཏོད་སྒྲིགས་འོས་འཚམས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་རིམ་པར་བྱས་ཏེ་བོད་མྱེད་ས་སུ་བསྐྱེད་མར་ལོ་གསུམ་ལ་ལོ་ལེགས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་གཡུར་དུ་བ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བོད་མྱེད་ས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། རིག་གནས། འཕྲོད་བསྟེན། བཟོ་ལས། འགྲིམ་འགྲུལ་དང་སྐྱུ་ཏར་སྒྲིགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལའང་གྲུབ་འབྲས་རྒྱ་ཆེར་ཐོབ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཏང་གི་གཅིག་གྱུར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་བོད་མྱེད་ས་བཟོ་ཞིང་མནའ་འབྲེལ་གྱི་མང་གཞི་སྤྱོད་བཟུང་བ་དང་། གསར་རྗེའི་མང་གཞི་ཐོག་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་དབར་དང་ལས་བྱེད་དང་མི་དམངས་དབར། བཟོ་ཞིང་དབར། འགོ་ཁྲིད་དང་མང་ཚོགས་དབར་འབྲེལ་ལས་གསར་བ་བཅུགས་ཏེ། ཚང་མ་གཅིག་མཐུན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་མཐུན་དང་མཐུན་ལས་གཅིག་མཐུན་གྱིས་རྩོ་ལྷགས་ལྟར་རྩོག་རྩོག་ཀྱི་བསྐྱེད་ཅིང་དག་བོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཏང་གཏོར་ཐབས་ལ་རེ་རབ་ལྟར་གཡོ་བ་མེད་པའི་མཐུན་སྦྱིལ་བྱུང་ཡོད། འདས་ཟིན་པའི་ལོ་གསར་ནང་བོད་མྱེད་ས་སུ་བྱུང་བའི་འགྱུར་ལྡོག་དང་རྒྱལ་ཁོང་གྲུབ་འབྲས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆུང་ཆེན་དང་། ཤིན་ཏུ་གཟི་བརྗིད། ཤིན་ཏུ་དོན་སྤྱིང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཞན་དུ་འགྲན་རྒྱ་དང་བསུབ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ལོ་རྩོག་སྲུལ་གྱི་རྒྱས་ཡུན་བྱུང་དུ་འོན་ཏེ། ལོ་རྩོག་པར་དུ་མའི་རིང་བྱུང་མ་སྤྱོད་པའི་འགལ་ཆུན་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཁོང་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི་མི་རྣམས་ཏང་སངས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། འདི་ནི་གཙོ་ཆེར་རྒྱལ་ཁོང་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་ཀྱང་གོ་གྱུང་ཁྲན་ཏང་གྱུང་དབྱང་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་། རྒྱལ་ཁོང་ཡང་དག་དང་སྦྱོས་སྦྱངས་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་གནས། རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྲིད་མཁན་གཙོ་འཛིན་ཆེན་མོ་མའོ་ཅི་ཏུང་དང་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་བྱུང་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་ཏང་གི་མི་རིགས་སྲིད་རྒྱས་དང་ཏང་གིས་བོད་མྱེད་ས་སུ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཡང་དག་པའི་སྲིད་རྒྱས་ཁག་གི་གཟི་འོད་འཕྲོས་འོག་དུ། ཀྱང་གྱུང་བོད་མྱེད་ས་ལས་དོན་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཀྱང་དབྱང་གི་བྱེད་ཐབས་དང་། སྲིད་རྒྱས། ལམ་སྟོན་སྟོབ་གསོ་ཡང་དག་པའི་སྒྲོན་པ་ལག་ལེན་མཐེལ་བྱེད་བསྐྱར་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྤྱོད་ཚོགས་ལ

‘ཐད་ཀར་འགོ་བྱེད་འོག་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རིགས་གཙོས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་རིགས་སྣ་སྟེང་མི་དམངས་དང་། སྤྱན་རླུང་ཞིང་ཆེན་ཁག་དང་རང་རྒྱུང་ལྗོངས། སྤྱང་བྱེད་བཅས་ནས་མི་ཤུགས་དང་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་རིགས་རལ་རྒྱ་བྱུང་གནང་བ་མ་ཟད། བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་ནས་ཀྱང་རྒྱབ་རྒྱུར་ཤུགས་ཆེན་གནང་བ་དང་། བོད་བརྒྱུད་རིགས་སྣ་སྟེང་འགོ་བྱེད་དང་ལས་བྱེད་དཀྲུག་མ། བཅིངས་འགྲོལ་དམག་གི་དཔོན་དམག་བཅས་ཆང་མས་ཉང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩེ་ཐག་འབད་ཐག་གིས་ལས་དོན་ལྷ་མང་བསྐྱབས་ཏེ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེར་བརྟེན་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་རིམ་པ་སྣ་སྟེང་མེར་སྐྱེ་མི་དམངས་ཀྱིས་རང་ཉིད་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བྱ་བ་ལས་ཤུགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་མི་དམངས་དམངས་གཙོའི་བདེ་སྦྱིད་དུ་འགོད་མཁན་ཀྱང་གོ་གྲང་ཁྲན་ཏང་དང་། རྒྱབས་ཆེན་གཙོ་འཛིན་མཐོ་ཀླུ་ཞི་ཡི་བཀའ་དྲིན་དུས་གཉན་དུ་བརྟེན་མི་སྲིད་ལ། དགའ་གུས་རྒྱབ་རྒྱུར་ཆང་མེད་ལྷོ་གི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་རིགས་གཙོས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་རིགས་སྣ་སྟེང་མི་དམངས་དང་། བོད་བརྒྱུད་མི་དམངས་བཅིང་འགྲོལ་དམག་དང་། བོད་བརྒྱུད་རིགས་སྣ་སྟེང་ལས་བྱེད་ལ་དགའ་མོས་བཞེ་བཀྱར་ལྷོ་གི་ཡོད།

གསོན་གྱི་རྫོང་ར་ལུན་པའི་གཤལ་རིམ་འཐབ་ཚེད་ཅིག་ཡིན་སྟབས། གློག་ཐབས་མེད་པའི་སྒྲིན་ཆ་ནོར་འཁྲལ་རེ་བྱང་ནི་འབྱུང་གི་དུས་ཤིག་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་འགུལ་ནང་འབྱུང་མི་དགོས་པའི་སྒྲིན་ཆ་ནོར་འཁྲལ་ཡང་བྱུང་ཡོད། དེའི་ནང་ཕྱན་གྱིས་རྒྱས་པ་ན་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་ཁ་ཤས་ནང་གི་རྩ་དོན་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་དཔེ་མཚན་རང་བཞིན་ལུན་པའི་དོན་གནད་ཆ་བས་ཆེ་བ་ཁག་ཅིག་སྟན་མེད་ལྟ་རྒྱུ་རེད།

གནད་དོན་དང་ཕྱི་

རོ་ལྷག་གི་ར་འབྲུག་ཞིང་འཇགས་ཀྱི་སྐོར།

[illegible]

༢ འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་ཟིང་འབྲུག་པ་ཐག་གཅོད་སྐབས། ལས་བྱེད་ཆོས་འཁོན་སྒྲིབ་མཐོང་ཆུང་དང་སྤྲོ་བཅས་ཀྱི་བྱེད་ཐ
བས་ཀྱིས་ཟིང་འབྲུག་པ་དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་པ་ཁ་མི་ཚང་ཞིང་གཏིང་མི་ཟབ་པས་འོས་འཚམས་ཀྱིས་དབྱེ་འབྱེ
ད་བྱེད་ཐུབ་མེད་པར་གྱུར་ཡོད། གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་བྱེད་ཀྱི་ལོག་སྟུང་ཤོག་ཁག་ཆོས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དར་ཆ
འཕུར་ཏེ་ཟིང་འབྲུག་སྤྱོད་གི་ཡོད་སྟབས། ཟིང་འབྲུག་པའི་ནང་གི་མི་མང་པོ་ཞིག་ནི་ལོག་སྟུང་པ་ཆོའི་མགོ་སྐོར་འག་ཚུད་པའི་མི
བཟང་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་གསལ་ནི་མཐོ་རིམ་ལོག་སྟུང་པའི་དབང་ཤེད་དང་དྲག་པོའི་འཛིགས་སྐྱུལ་འོག་ཏུ་ཐུག་སྟེ་ཟིང་འབྲུག་ན
ང་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་མའི་པལ་ཆེ་བ་དང་། བྱི་མའི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཟིང་འབྲུག་པའི་ལྷ་མོ་གཡོགས་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་
དང་གྲུ་ཡངས་ཐོབ་མེད། ༣ བྱི་ནང་གི་ལོག་སྟུང་པ་ཆོའི་སྐྱོག་གཡོ་བ་རྒྱས་ཐེར་འདོན་དང་། ཟིང་འབྲུག་གི་ཉེས་བརྒྱུག་སྒྱ
ངས་ཐད་མ་གཞི་ཡག་པོ་བསྐྱབས་ཡོད་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལོག་སྟུང་པ་ཆོས་མི་དམངས་ལ་མགོ་སྐོར་གཏོང་བྱེད་གཙོ་བོ་ནི། ཆོས་
ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། ང་ཆོས་ངེས་པར་དུ་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་
ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཁག་ཐེག་བྱས་ཏེ་དེར་སྐྱོན་གང་ཡང་མི་ཐེབས་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། འདིའི་ཐད་བྱུང་བའི་མ
ང་པོ་ཞིག་དག་དག་འག་ཉེན་སྲུག་ཏུ་གྱུར་བའི་འབྲུང་ཙངས་འོག་ཏུ་འཆད་ཀྱི་ཡིན། དེ་ལྟ་བུས་ན། ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཚུར་འགྲུག་འ
ཐུས་སྒོ་མ་ཚང་བར་ཟིང་འབྲུག་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་མི་གྲངས་མང་བ་དང་། དུས་ཡུན་རིང་ཞིང་ལངས་སྤྱོགས་མཁྲེགས་འཛིན། ཟིང་
འབྲུག་མཐར་གཏུགས་སོགས་ཀྱིས་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་རྟོག་དྲ་འཕར་མ་ཞིག་བཅོས་ཡོད།

གནད་དོན་གཉིས་པ།

དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་བྱེད་སྐོར།

དང་པོ། ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་གྱི་གསུམ་ཚུལ་གཉིས་ཆག་གི་སྐོར། ཟིང་འབྲུག་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་སྐབས་ཟིང་འབྲུག་གི་ཆབ་ས་ཆའི་
ནག་ཉེས་སྒྲིག་སྒྱུར་སྤང་། རྒྱ་ཆའི་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་ལ་སྤྲོ་བཅས་པ་ཆོའི་དག་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲོ་བཅས་པ་ཆོའི་སྤྲོ་བཅས་པོ་ཡིན་
པ་སོགས་ཀྱི་གལ་རིམ་སྤྱོད་གསལ་གཏིང་ཟབ་སྟེ། མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་བཅན་ཚོལ་རྒྱལ་གཅིས་དང་། ཟིང་འབྲུག་པར་
འཁོན་འགས་ཀྱི་བསམ་བློ་སྐྱུལ་སྟེ་ཟིང་འབྲུག་གི་མང་གཞི་གཏོར་བཅོམ་གཏོང་བ་ནི་ཡང་དག་དགོས་ངེས་ཤིག་ཡིན།
ཟིང་འབྲུག་པ་དང་ཟིང་འབྲུག་པར་ངན་འབྲེལ་ཡོད་མེད་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པའི་ཐད། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ཟིང་འབྲུག་གི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་།
གནས་ཚུལ་དང་བྱུང་ཆོས། དེ་བཞིན་ཟིང་འབྲུག་ནང་ཞུགས་མཁན་མི་རེ་རེ་ཟིང་འབྲུག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་གནས་ཚུལ།
བྱུང་ཆོས་སོགས་འདྲ་མིན་སྒྲིག་སྐྱོང་ཡོད་ངེས་ཤིང་། གཏིང་ཟབ་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས། དེ་བས་མང་ཆོགས་
ནམས་སྐུལ་སྤྱོད་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ། ལས་བྱེད་ཆོས་ནན་ཏན་ཞིབ་ཆགས་དབྱེ་ཞིབ་དང་སྤྱོགས་ཡོང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེ

ད་རྒྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཡིན་ནའང་ལག་བསྟར་སྐབས་ཆོག་མཚན་ལྟ་བུ་ཤིང་ས་རེ་གཉིས་བསྐྱོད་པ་དང་བྲེལ་བྱེད་གིས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་པ་དེ་མ
ང་ཆོག་སྐྱེལ་སྒྲིབ་བྱས་པར་བཅས་ཤིང་། ཏུར་བཙོན་ཅན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ཚང་མ་བདེན་པར་བཟུང་བ་དང་། གཤམ་སྤྱིད་ལས་
འགུལ་སྤྱོད་བྱེད་འཁྲུག་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་བཟོས་པ་ཡིན་ན། ལས་བྱེད་པ་ཆོས་ལས་དོན་གཏིང་ཟབ་ཞི
བ་ཆོག་སྤིག་ཏུ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུད་འཚུབ་དཀྱིགས་ཏེ། ཏུང་གི་ཉེས་ཅན་པ་གཅིག་ཀྱང་ཐར་བ་མི་གཏོང་ལ་ཉེས་མེ
ད་གཅིག་ལའང་ངན་ཁག་མི་དཀྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་པའི་ཚད་དོན་ཇི་བཞིན་ལག་བསྟར་མ་བྱས་པས། བསམ་སྒྲོ་ལོག་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱེད་འ
ཁྲུག་ཏུ་འགྲུགས་པ་དང་། མགོ་སྐྱོར་འོག་ཚུད་དེ་འགྲུགས་པ། འཇིགས་སྐྱེལ་བཙོན་ཤེད་ཀྱིས་བྱེད་འཁྲུག་ཏུ་འགྲུགས་པ་བཅས་གསུམ་
ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་ཏག་ཏག་འབྱེད་མ་ཐུབ་པ་དང་། མི་ལ་ལ་བྱེད་འཁྲུག་སྐབས་བྱེད་འཁྲུག་ལངས་ལུལ་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད་པའམ་བྱེད
འཁྲུག་སྤོང་ཁུལ་ཏུ་འགྲོ་མྱོང་བ། ཡང་ན་བྱེད་འཁྲུག་སྤོང་ཁུལ་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་སྐབས་གནས་ཚད་གཡར་བ་ཅམ་གྱིས་བྱེད་འཁྲུ
ག་པའི་ཞུ་མོ་གཡོགས་ཡོད།

བྱེད་འཁྲུག་པ་དང་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱི་ཐད། དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་༡༩༥༧དང་༡༩༥༩ལོར་ཁམས་པ་དང་ཨ་
མདོ་བར་སྤྱི་ལོ་འགྲོ་འོང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་ན་ལམ་འགྲུལ་གྱི་ཁམས་པ་དང་ཨ་མདོ་བར་གནས་ཚད་གཡར་བའང་
བྱེད་འཁྲུག་པར་ངན་འབྲེལ་ཡོད་མཁན་ཏུ་བཅེ་བ་དང་། ཞེད་སྤང་གིས་བྱེད་འཁྲུག་པར་རྒྱ་ལོ་སྤྱོད་མཁན་དང་། ཇག་
ཆོག་སྤིག་ཀྱིས་འཕྲོག་བཙོན་བྱས་མྱོང་མཁན། དེ་བཞིན་དེ་སྤེལ་བོད་ས་གནས་སྤྱིད་གཞུང་དང་། རྒྱུད་གཞིས་དཔོན་རིགས་སམ་ས
གནས་ཀྱི་བྱེད་འཁྲུག་འགོ་གཙོའི་བཀོད་མངགས་ལྟར་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཀྱིས་བྱེད་འཁྲུག་པར་རོགས་རམ་བྱས་པའང་རང་འགུལ་
ཀྱིས་བྱེད་འཁྲུག་པར་རོགས་རམ་བྱས་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཞུ་མོ་གཡོགས་པ་དང་། དེ་ལས་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་མི་ཁ་ཤས་
ཤིག་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་ལས་བྱེད་དང་། ཏུར་བཙོན་ཅན་ཆོས་གང་བྱུང་ཏུ་ནག་ཉེས་རྒྱུན་བཟོ་བྱས་ཏེ་བྱེད་འཁྲུག་པ་
དང་གསར་བརྗེ་རོ་ལོག་པའི་ཉེས་མིང་བཏགས་ཡོད། དཔེར་ན་བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་སྐད་གསུང་ཅན་རྒྱལ་གཅིས་སྤྱོད་
ཐོན་མི་སྤྱི་ཡང་མི་བདེན་རྒྱུན་བསྐྱིགས་ཀྱིས་གསར་བརྗེ་རོ་ལོག་པར་བཟང་གི་ཡོད་ན། མི་གཞན་དེ་བས་ཀྱང་སྒྲོས་མ་དགོས་པ་
རེད། མདོར་ན་བྱེད་འཁྲུག་པའི་ཞུ་མོ་གཡོག་ཆོག་དང་མི་ཆོག་པའི་མི་པལ་མོ་ཆེ་ལ་ཞུ་མོ་གཡོག་མི་རུང་བའི་མི་བཟང་བོ་མི་ཏུང་
བ་ཞིག་ལ་མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་ཀྱིས་ཞུ་མོ་ཆེན་པོ་བསྐྱོན་པ་དང་། འཇིན་བཟུང་བཙོན་འཁྲུག་དང་། དེ་དག་ལ་དབང་བའི་རྒྱ་
དངོས་གཞུང་བཞེས་བཏང་བ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཐད་གཙོད་བྱས་སྐབས་མི་རྣམས་ཏ་ལས་ཏང་
སངས་ཡོད།

མི་ལུས་གཞན་བརྟེན་ལ་རྒྱུ་དང་། ལུ་ལག་ཁྲུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་བོགས་ཆགས་སྤྱོད་ཆག་བཏང་སྟེ།

གྱུ་ཆེ་བའི་ཞིང་བྱན་དང་བྱན་གཡོག་གི་སྤྲོང་མང་པོ་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདོན་ཞིང་བྱན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འཆིང་རྒྱ་ཡོད་ཚད་ལས་བ
 ཅིངས་འགྲོལ་དང་། བཟུ་གཞོག་གཉའ་གཞོན་གྱི་འོག་ནས་ཡར་ལངས་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་ཐོབ་སྟབས། ངལ་ཚོལ་མིད་མ
 ངས་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྤྲོ་སྤྱོད་ད། འོན་ཀྱང་༢༤ པོགས་ཆགས་ཀྱི་དུས་ (ས་པོགས་བརྒྱ་ཆ་༢༤ གཙོག་རྒྱ། བརྒྱ་ར་མཆན) དེ་ས་
 ལུལ་འགའ་ཤས་སུ་ལག་ལེན་དུ་བཀའ་དང་མ་བཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་པས། མང་ཆོགས་སྤོང་དུ་ལུལ་སྤོང་མ
 ལན་དང་མི་སྤོང་མལན་དབྱེ་བ་བྱུང་འདུག འོན་ཀྱང་འདིའི་ཐད་མང་ཆོགས་ནང་ལུལ་དང་མངའ་བདག་ནང་ལུལ་དུ་ཁེ་ཕན་
 ཆ་སྟོ་མས་མིན་པ་མ་གཏོགས་གནད་དོན་ཆེན་པོ་གཞན་བྱུང་མེད།

མ་ཙཱ་འདྲོར་སྤོང་དང་སྤྱིད་ཆག་ཐད། མངའ་བདག་དང་མངའ་ཚབ་གྱིས་༡༩༥༥ལོའི་ཕྱིན་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་ལ་བ
ཏང་བའི་བྱ་ཕྱོད་གི་མ་ཙཱ་དང་སྤྱིད་ཀ་ཆ་ཚང་ཅིས་མེད་བཏང་བས། ལག་བསྟར་གནད་དོན་ཆེན་པོ་བྱུང་མེད། ༡༩༥༩ལོར་བ
ཏང་བའི་བྱ་ཕྱོད་གསར་བ་ཁག་གི་སྤྱིད་ཀ་ཆག་ཀྱང་བཏང་སྟེ་མ་ཙཱ་ཆང་མ་འཇལ་དགོས་པ་དང་། ངལ་རྩལ་མི་དམངས་ནང་ཁ
ལ་གྱི་བྱ་ཕྱོད་གསར་རྒྱུ་རྒྱུ་མས་མཐུན་སྤྱི་ལ་དམིགས་ཏེ་གན་རྒྱའི་གཏན་འབེབས་གཞིར་བཞག་གིས་སྤྱི་དགོས་སྤྱི་གས་གྱི་སྤྱི
་རྒྱས་དེ་ས་ཁུལ་ལ་ལར་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་དེ་ཙམ་བྱས་མེད།

གཉིས་པ། ས་ཞིང་བཤོ་འབྲེམས་སྒྲིབ་། ཞིང་བྲན་བདག་པོའི་ས་ཞིང་དང་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ་ནམས་དོ་བདག་སོ་སོ་བྱིང་འབྲུག་
ནང་ཞུགས་ཡོད་ཅིང་གཞིར་བབྱང་གཞུང་བཞེས་དང་ཟླ་ཉེ་བྱས་ཏེ་ལས་ཁུལ་གྱི་མི་ཚང་མར་བཤོ་འབྲེམས་གྱིས། བོད་རྫོངས་ས་
ཞིང་གི་བཀས་བཞོད་རྒྱ་དང་འཛིན་ཞིང་བྲན་བདག་པོར་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་རྩ་ཅིང་བཟོས་ནས་ཞིང་བ་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུ
གས་བཅུགས་སྟབས། ས་ཞིང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་དེ་གཞི་རྩའི་ཐོག་འཇུར་བ་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའང་། གཞུང་བཞེས་དང་
ཟླ་ཉེ་དེས་མི་ཚང་མའི་འདོད་སྨོ་ཁེངས་ཤིང་དྲང་བདེན་ཡོད་ཅིང་དེ། ཐམས་ཅད་བྱིང་འབྲུག་ཏུ་ཞུགས་ཡོད་ཅིང་གྱི་བཟླ་དཔུ
ད་དབྱེ་འབྱེད་ཡང་དག་ཡིན་མིན་ལ་རག་ལས་ཡོད། རོ་ལོག་བྱིང་འབྲུག་པ་ཡིན་མིན་དང་བྱིང་འབྲུག་ལ་རོགས་སྒྲུབ་ངན་འབྲེལ་
བྱས་ཡོད་ཅིང་བཟླ་དཔུད་སྐབས་རྒྱས་ལོན་ནན་ཏན་མཐིལ་བྱིན་དགོས་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཞིར་བབྱང་ཐག་ག
ཅིང་བྱེད་སྐབས། གལ་སྲིད་གྲུ་ཡངས་གང་ཐུབ་དང་བྱིང་འབྲུག་པའི་ལྷ་མོ་ཉུང་ཙམ་གཡོགས་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་གཏོང་ཡུལ་གང་ཐུབ
རྩ་ཉུང་དང་མི་གང་མང་རྒྱུར་འབྲུག་བྱེད་རྒྱ་དེ་ནི་རང་ཉིད་གྱི་སྟོབས་ཐུགས་སྤེལ་རྒྱ་དང་། དག་བོའི་སྟོབས་ཐུགས་ཉམས་དམ
ས་སུ་བཏང་ནས་ཁེར་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་པར་དག་མཆན་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཡིན་ནའང་གོང་དུ་བདག་གིས་བརྗོད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ཞིབ་བཞེར་གཏིང་མི་ཟབ་པ་དང་ཞིབ་མི་ཚགས་པ། དངོས་ཡོད་དང་མི་འཚམས་བའི་སྒོ་ནས་ལྷོ་ནག་པོ་མང་དག་གཡོགས་པ་དང་། རྒྱུ་རྗེ་གཏོང་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་དྲགས་པ་སོགས་བྱུང་བའི་ཉེས་ལེན་ལས་གཞུང་བཞེས་གཏོང་མི་འོས་པའི་བྱིས་དུད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་གཞུང་བཞེས་བཏང་སྐབས། མི་དམངས་ཀྱིས་ང་ཚོར་ཐེ་

ཚམ་ཡིད་དོགས་དང་སྒོ་པམ་བྱུང་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ཐད་དེ་སྔོན་དང་ཚེ་རི་རྒྱལ་གཅིག་སྔོན་ཐོན་མི་སྤེལ་འགོ་དཔོན་ཚོས་སྤྱི་ལོ་དགོས
‘བའི་བསམ་ཚུལ་དང་ནམ་འཁྱུར་བསྟན་ཡོད།

འདིའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བོད་མྱོང་ས་ཀྱི་ས་ཞིང་དེ་མི་དམངས་ཀྱི་དལ་ཚུལ་ལས་བསྐྱུན་པ་དང་། མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་གི་ས་བདག་བབྱ
ང་བྱེད་མི་འོས་བཞིག་རེད། ད་ལྟ་དལ་ཚུལ་མི་དམངས་ལ་དབང་བའི་སྐབས་དང་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་དུས་བཅད་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ག
ནང་རྒྱ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་མི་འོས་བཞིག་རེད།

ཕྱགས་གཞན་ཞིག་ལ། ཐོག་མའི་ས་ཞིང་བདག་དབང་གི་འབྱུང་ཁུངས་ཅུང་ཞིབ་དང་བདག་པོ་གཏན་འབེབས་བྱེད་རྒྱ་དེའ
ང་དོན་དག་རྟོག་བྱ་ཞིག་དང་བསྐྱབ་ཁག་པོ་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་དག་སྟོན་མེད་ཞུས་ཡོད་ནའང་། ཏང་གིས་བཅན་ཚོལ་རྒྱལ་
གཅིག་གི་མཐོ་འབྲིང་རིམ་མི་སྤྱི་ལོ་གཅིག་སྔོན་དང་། ཟིང་འབྲུག་ནང་མ་ཞུགས་མཁན་ཚོར་གཅིག་སྔོན་བཅས་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་
ཅུས་ལྷན་མཐུན་ལག་ལེན་གནང་སྟབས། མཐོ་འབྲིང་རིམ་མི་སྤྱི་ལོ་གཅིག་སྔོན་བསམ་ཤིས་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་གཅིག་སྔོན་ལྷན་ཆེར་བྱེད་གྱི་ཡོ
ད། ཡིན་ནའང་ཚར་གསུམ་(༡ གོ་མཚོན་ཚར་བ། ༢ རག་པ་ཚར་བ། ༣ རོ་ལོག་དཔང་ཡིག་ཚར་བ། བསྐྱར་ཆེན) སྤྱི་ཅུས་ལ
ག་བསྟར་ལ་དགའ་བ་དང་། གཟུགས་ནན་དང་སྤངས་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་མ་འདྲང་བས། ལོག་སྤྱི་ལོ་ཡིག་ཆའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་གཅིག་སྔོན་དང་བདག་ད
བང་གི་གན་རྒྱ་མང་བོ་ཞིག་ཀྱང་མེད་བསེགས་པ་དང་། དེའི་ཉེར་ལེན་ལས་བདག་པོ་རོ་ལོ་ལྷན་དང་རྒྱ་སྤྱི་ལོ་ཆེ་ཆུང་། འབྲེལ་
ཆགས་ཅི་ཡོད་སོགས་འཚོལ་ཐབས་མེད་པའམ་འཚོལ་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཁར་མྱོང་ས་ཡོངས་ཀྱི་ལས་བྱེད
‘ཚོས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བས། སྤྱི་ལོ་འཚམས་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཏེ་མངའ་བདག་ནང་ཁུལ་དུ་བས
མ་ཚུལ་འགའ་ཅེ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ནི་སྤྱི་ལོ་འཛུལ་ནང་གི་ཉུང་ཤས་ཡིན་སྟབས་གནད་འགག་ཆེར་མེད།

གལ་རེ་དེ་བྱེད་སྐབས་བདག་གིས་འོག་ཏུ་འཆད་འཁྱུར་གྱི་ཞིང་བླ་ཁ་ཤས་མངའ་ཆ་བཞི་ལྟ་སྟུ་བཅི་བ་དང་། དེའི
‘ཁར་བོད་མྱོང་ས་སྤངས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་(དཔོན་སྤྱི་ལོ་ལྷན་། ཉེན་སྤྱི་ལོ་ལྷན་། རྒྱས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་། དེགས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་། སྤྱི་ལོ་ལྷན་། བསྐྱར་ཆེ
ན) ཡི་རྒྱུད་ཡན་རྒྱུད་ལྷན་ཞིང་བླ་ཁ་འབྲིང་ཕྱག་གི་ས་ཞིང་དང་། ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ། ཁང་བྱིམ་དང་འབྲུ་ལྷན་སོགས་ལ་ཁྱུང་གྱ
ད་གང་ཅམ་སྤྱི་ལོ་ལྷན་། དུས་འཚུངས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་འབྲིང་ཕྱག་གིས་གལ་སྤྱི་ལོ་གཅིག་སྔོན་ཐོན་རྒྱུད་ཅམ་མཉམ་འཛིན་མ་བྱས་ཆེ
ལམ་མེད་རྒྱུད་རྒྱུད་ལྷན་། མི་དམངས་ཀྱིས་མཐོང་ཆུང་དང་བརྟན་བཅས་བྱེད་ཡུལ་ཆགས་གྱི་ཡོད། ད་ཚོས་ཞིང་བླ་ཁ་ཕྱག
‘པོ་ཐེ་བའི་འབྲིང་རིམ་ཞིང་བླ་ཁ་མཐུན་སྤྱི་ལོ་ལྷན་འབྲུས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་འབྲུས་དང་ཚོར་དང་ལས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་དང་སྤྱི་ལོ་ལྷན་གྱི་
ཡོད།

གསུམ་པ། འབྲོག་ཁུལ་གྱི་གསུམ་ཚོལ་དང་གཉིས་པན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་། གསུམ་པ། ལས་དོན་ལག་བསྟར་གྱི་གནས་སྤངས་དེ་ལས་
ཆེར་གོང་དུ་བཞུགས་པའི་ཞིང་ལས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། གཉིས་པན་ཐད་འབྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་དང་

‘འབྲོག་ལས་དཔལ་འབྱོར་ཞིང་ལས་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཆེ་སྟབས། སློབ་གྲྭ་ལ་ཤི་གོང་མི་འབྱུང་བ་དང་འབྲོག་ལས་བརྟན་པོའི་ང
ང་འཕེལ་རྒྱས་འབྱུང་ཆེད། ༡༨་གིས་བོད་རྒྱུང་ས་འབྲོག་ཁུལ་ལས་དོན་ལ་གྲལ་རིམ་མི་དབྱེ་བ་དང་། འཐབ་ཚད་མི་བྱེད་པ། ད
བྱེ་འབྱེད་མི་བྱེད་པའི་ཚ་དོན་འོག་འབྲོག་བདག་དང་འབྲོག་བྲན་ལ་གཉིས་པན་གྱི་སྲིད་རྒྱས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། སྤྱགས་གཅིག་
ནས་འབྲོག་བྲན་ནམས་ཕྱགས་མེར་བསྐྱར་རྒྱ་དང་། (མ་ཡིག་ཏུ་ཤོག་གྲངས་གཅིག་ཆད) གྱི་ལས་ཁྱུར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་ཐོབ
‘པའི་ཁེ་པན་ཡོད་པ་སོགས་འདི་དག་མང་འཆབ་ཏུ་བཟང་ཆོག་ཡིན་ནའང་ཁ་ཤས་དེ་ལྟར་མིན་པར་ལས་ཁྱུར་བཞེ་རེས་བྱས་ཏེ།
མང་ཆོགས་རང་ཉིད་ནས་འོས་འཚམས་གྱི་མི་ལ་རེ་སྐུལ་དང་འདམས་སྒྲིག་བྱས་པ་ཡིན་སྟབས་ཁེ་པན་མེད་པར་ད་ཏུང་གྱིང་རག་
གི་ཡོད་པ་དང་། དཔོན་དན་གྱིས་ཉེས་རྒྱུང་སོགས་སྤྱག་བསྐུལ་གྱིང་མཁན་ཡིན་ཞིང་། ཁོ་ཆོ་མང་འཆབ་ཏུ་བཟང་བ་ཡིན་ན་གྲལ
‘རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་འབྲུག་པ་རེད། དཔོན་པའི་ལས་སྒྲེའི་གནས་སྟངས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་མཚུངས་ཡིན། ཞིང་བྲན་འབྲིང་ཕྱག་གི་མ
ཐུན་སྒྲིལ་ལག་ཉེས་སྒྲོར་བདག་གིས་གོང་ཏུ་བརྒྱུད་ཟིན་པ་དང་། དེ་མིན་རྒྱུང་རྟེན་དང་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ཁག་གཉིས་འོག་ཏུ་འཆད་
རྒྱ་ཡིན།

ལྷ་བ། མང་ཆོགས་སྐུལ་སྐྱོང་དང་འཐབ་ཚད་གྱི་སྒྲོར། དམངས་གཙའི་བཅོས་བསྐྱར་ནི་ཉང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་དེ་སྤྱི་སྤྱོད་
བསྐུལ་གྱིང་མཁན་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ཡར་ལངས་ཏེ་རང་ཉིད་གྱི་མགོ་ཐོག་ཏུ་མནན་པའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ལམ་ལུགས
‘དང་། གཏུག་རྒྱབ་གྱི་དབང་སྐྱུར་མཁན་ཞིང་བྲན་བདག་པོའི་གྲལ་རིམ་མགོ་རྟོག་བསྐྱོགས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཐད་དེ་བཅིངས་
འགྲོལ་བཏང་ནས་ས་ཞིང་དང་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་བདག་པོ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེའི་ངོ་བོ་ནི་རེས་པར་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག
ས་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་སྒྲོང་ས་གཉིད་ཡོད་ཆད་ལས་བསྐྱུངས་པ་དང་། བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ད
ང་ཞིང་བྲན་བདག་པོ་གྲལ་རིམ་ལ་ངོ་ཚོལ་དང་ཚ་མེད་བཏང་སྟེ་གསར་བཞེ་བྱེད་པ་དང་། འོད་ལྗན་བདེ་སྦྱིད་གྱི་དམངས་གཙའ་
དང་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བར་རེ་སྐུལ་ཤུགས་ཆེར་བྱེད་པ་སོགས་ཆད་རེས་ཅན་གྱི་གསར་བཞེའི་སྤྱི་
སྒྲོང་དང་གྲལ་རིམ་གྱི་གོ་རྟོགས་སྤེལ་རྒྱ་དེ་ཡིན་སྟབས། མང་ཆོགས་སྐུལ་སྐྱོང་ནི་མ་བརྒྱུད་མཐུ་མེད་གྱི་གོ་རིམ་ཞིག་ཡིན།

ཡིན་ནའང་ལས་དོན་འདི་ལས་སྐུ་བོ་ཞིག་མིན་པར། ང་ཆོས་ལས་དོན་དེ་སྐུལ་སྐྱོང་བྱེད་འོས་པའི་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆའི་དགུ་
བརྒྱ་ཡན་གྱི་ཁྲི་དང་པའི་ནང་རྒྱས་ཤུགས་ཐེབས་སུ་འཇུག་དགོས་པ་མ་ཟད། དེའི་ནང་གི་བརྒྱ་ཆའི་བདུན་ཅུ་ནས་བརྒྱ་ཆའི་དགུ་བ
རྒྱ་ཡན་གྱི་མི་འབོར་དེ་བྱི་ཚུལ་ཚམ་མ་ཡིན་པར་དོན་དངོས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་སུ་བསྐྱར་དགོས་པ་དང་། ལས་བྱེད་པས་དམངས་ག
ཙའ་བཅོས་བསྐྱར་སྐྱབས་གཟབ་ནན་གྱིས་ཉང་གི་འགོ་ཁྲིད་དང་བཀོད་འདོམས་སྲིད་རྒྱས་གཞིར་བཟུང་སྟེ། འཆར་གཞི་ལྗན་པའི་
སློན་སྤྱི་གཡས་སྐྱུང་དང་གཡོན་སྐྱུང་གི་ནོར་འཛོལ་མི་འབྱུང་བའི་སྟངས་འཛིན་གྱིས། དམངས་གཙའ་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགན་
ཆེན་པོའི་ལས་དོན་ནམས་ཉང་གི་མཛད་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ལྟར་ལྟར། སྤྱི་གས་ཡོངས་ནས་བོད་རྒྱུང་ས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོ

ས་དང་གནད་འགག་ལ་བསམ་གཞིགས་ཀྱིས་དོན་དག་གི་ཆེ་སར་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་བུའི་ཕུགས་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པ། བྱེད་སྤངས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ཡང་དག་དང་། སྤྱིགས་ཡོངས་ནས་པན་ཐོགས་མེད་པ་དག་དགའ་གཉེན་སྡུག་གི་འབྱུང་རྒྱུན་སྡོམ་འགོག་དང་། མང་ཆོགས་སྐྱལ་སྤྱོད་དང་འཐབ་ཚུད་སོགས་ལས་དོན་ཡོད་ཚད་འབད་བཙོན་གྱིས་སྤར་ལས་གཏིང་ཟབ་པ་དང་ཞིབ་ཆགས་པ། རྒྱ་སྤྱོད་མཐོ་བ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡིན་ནའང་། ས་ཁུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱིད་རྒྱས་གཞིར་བབྱུང་ལས་དོན་བསྐྱབ་པར་མི་པན་པ་དང་མི་འོས་པའི་མངོན་ཉགས་ལྟ་འདུག་པ་སྟེ།

༡ སྤྱིག་སྤྱངས་ཆོགས་འདུ་བསྐྱོངས་ནས་དམངས་གཙོ་བཙས་བསྐྱར་དང་སྐྱལ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་གཏམ་བཤད་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་རྗེས། མི་དམངས་མང་ཆོགས་མང་ཆེ་བས་བཙས་བསྐྱར་གྱི་དགོས་ངེས་དང་སྐྱལ་སྤྱོད་གི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་ལ་རྒྱས་པ་ནས་ཡོད་མེད་མི་བལྟ་བར། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ཏུར་བཙོན་ཅན་བྱུང་བ་ཡིན་ན་མང་ཆོགས་སྐྱལ་སྤྱོད་མཐིལ་བྱིན་པ་བྱུང་སྟམ་པའི་མངོན་ཉགས་ཤིག་དང་།

༢ ཏུར་བཙོན་ཅན་གྱི་རྒྱ་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་བུར་གྲངས་འཁོར་ལ་བལྟ་བའི་མངོན་ཉགས།

༣ བསམ་སློབ་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པའི་མངོན་ཉགས།

༤ ཏུར་བཙོན་ཅན་ཁག་གཅིག་གི་བསམ་སློབ་དང་བྱ་སྤྱོད་དེ་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་སློབ་དང་བྱ་སྤྱོད་ལ་ངོས་འཛིན་པའི་མངོན་ཉགས།

༥ བསམ་འཆར་ཁག་གི་བདེན་རླུན་ལ་མི་དཔྱད་པར་སླེ་འཆོས་ཏམ་ཤེད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་སྣ་ཆོགས་བྱེད་པའི་མངོན་ཉགས་བཅས་ལུན་པ་དང་། ད་དུང་དགའ་བ་དུག་ཡོད་པ་ནི། ཟང་ཟིང་ལ་དགའ་བ། སླེ་འཆོས་ལ་དགའ་བ། བསྟོད་བསྐྱེད་ལ་དགའ་བ། ལྷན་ཀ་འཆོལ་བར་དགའ་བ། རྟོག་བྱ་བཟོ་བར་དགའ་བ། གང་བྱུང་རྒྱུ་དེག་ལ་དགའ་བ་བཅས་ཡིན།

འདི་ནས་མངོན་ཉགས་ལྟའི་སྐོར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མང་ཆོགས་སྐྱལ་སྤྱོད་སྐབས་མང་ཆོགས་བསྐྱོངས་ཏེ་བཙས་བསྐྱར་སྐྱལ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཐད་སྟན་སྟོན་དང་གཏམ་བཤད་སྤེལ་ཡོད་ནའང་། མང་ཆོགས་ཀྱིས་ནང་དོན་ཉགས་པ་ཏ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན། རྒྱ་མཚན་ནི།

༡ གཞི་རིམ་ས་ཁུལ་སོ་སོར་བོད་ཡིག་གི་བཙས་སྐྱར་ཡིག་ཆ་མེད་པའམ་ཆ་མི་ཚད་བ་དང་ཡོད་ནའང་འབྲས་སྐྱེ་མི་ཚད་།

༢ སྐད་བསྐྱར་གྱི་རྒྱ་ཆུ་ཆུང་དམའ་བ།

༣ མང་ཆོགས་ཀྱི་ཆབ་སྤྱོད་ཤེས་བྱ་དང་རིག་གནས་རྒྱ་ཆུང་ཏ་ཅང་ཞན་པ།

༤ ལས་བྱེད་ཆོས་མང་ཆོགས་ཚང་མས་གནད་དོན་དེ་ལྟར་ཤེས་ཉགས་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་ལ་དོ་སྣང་མི་བྱེད་པ་དང་། དང་རྒྱུན་མི་བསྐྱོངས་པ། འབད་བཙོན་མི་བྱེད་པའམ་བྱས་ཆད་མི་འདད་བ་དང་། སློབ་སྦྱོང་ཡང་པལ་ཆེར་འདི་དང་འདྲ་བར་ཟུ་ཚུགས་པ།

ས་དང་བཅན་ཤིང་གི་བྱ་སྤྱོད་བྱང་ཡོད། ཏུ་ཏུ་འོག་ཏུ་འཆད་ཆོག

རྒྱ་རྒྱུ་འདི་དག་གི་རྒྱུ་པས་མི་མང་ཆེ་བས་བཅོས་སྒྱུར་གནད་དོན་ལ་རྒྱས་ལོན་གཏིང་ཟབ་བྱེད་དཀའ་བ་ཆགས་ཡོད། མཉམས་གཞན་ཞིག་ནས། ལས་བྱེད་ཆོས་མང་ཆོགས་སྤྱུལ་སྤོང་སོགས་ཀྱི་བཅོས་སྒྱུར་ལས་འགུལ་དེ་སྤེལ་ཆོད་མཁྱེས་པོ་དང་འཐབ་ཚེད་རྣེས་དང་ཆོ་ཆོ་ལུ་ལུར་བྱས་བཅའ་གྱིས་ལས་འགན་འགུལ་པར་བསམ་གྱི་ཡོད། རྒྱུ་འཁུལ་ལྟ་བུའི་བྱ་རྒྱུ་ལ་འདིའི་འོག་ཐོག་མར་ཏུ་བཅོན་ཅན་གསེས་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས། ཏང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གོ་རྟོགས་དང་གཞུང་འཛིན་འཛིན་གོང་མཐོར་གཏོང་བའི་མཛད་གཞིའི་ཐོག དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྒྱུར་ལས་འགུལ་གྱི་འཐབ་ཚེད་ཀྱི་མཉམ་སྦྲེལ་ཏུ་ལངས་བའི་དངོས་འབྱེལ་རྒྱ་སྤྱོད་བཟང་བའི་ཏུ་བཅོན་ཅན་གྱི་དཔུང་སྡེ་ཞིག་གསེས་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུར་དོ་སྣང་མ་འདང་བའམ་དོ་སྣང་བྱས་མེད། དེའི་ཁར་ལས་བྱེད་ཆོས་དགོས་བདེན་རྒྱུ་ལ་མི་བལྟ་བར། རྣེས་དང་འཛིགས་དང་མཉམ་གྱི་འཐབ་ཚེད་བྱེད་ཐོད་པའི་ཏུ་བཅོན་ཅན་ཁག་ཅིག་འབྱུང་ཐབས་ཁོ་ནར་དམིགས་པ་དང་། གྲངས་འཁོར་ཐད་མི་གཞན་ལ་ངོམ་ཆོག་པ་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ། མང་ཆོགས་ནང་འདོད་ཚུལ་འདི་དག་ཡོད་མཁན་ཆོར་བརྗོད་པར། རྒྱུ་ཆོས་ལས་འགུལ་ཁྲོད་མང་འབདག་དང་མང་འཆ་བ། ཐ་ན་ཞིང་བྱ་འབྲིང་སྤྱུག་ཁ་ཤས་ལའང་དཀར་ནག་གི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཁག་འདོགས་ས་མང་ཅའ་འཆོལ། རྒྱུ་ཆོས་བསམ་འཆར་མང་པོ་ཐོན། འཐབ་ཚེད་ཀྱི་མཉམ་སྦྲེལ་ཏུ་ལངས། རྒྱས་ཆོས་འདི་ལྟར་བྱས་བའི་ན་ད་གཞོད་གཞུང་བཞེས་མང་ཅའ་གཏོང་བུལ་པ་དང་རྒྱུ་ཆོར་རྒྱུ་ཆོར་མང་ཅའ་ཐོབ་བུལ་སོགས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་སྤྱད་ནས་སྤྱུལ་སྤོང་བྱེད་གྱི་ཡོད། མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བསམ་འཆར་མེད་ཅེས་བརྗོད་སྐབས། རྒྱུ་ཆོས་མང་འབདག་གི་རྒྱུགས་ཁྱི་རེད་ཟེར་བའམ། མང་འབདག་གི་ལངས་སྤྱུགས་རེད་ཅེས་ལྟ་མོ་སྤྱོད་ཆོགས་གཡོགས་ཏེ་གཞོན་ཤུགས་སྤྱོད་པ་སོགས་གསར་བརྗོད་དགོངས་དོན་དང་མི་འཆམས་པ་སྤྱོད་ཅི། ཐ་ན་འཛིག་རྟེན་མི་སྤྱུལ་བྱེད་སྤྱོད་དང་ཡང་མི་འཆམས་པའི་ཞི་དྲག་གི་བྱེད་ཐབས་སྤྱོད་ཆོགས་ལག་ལེན་བྱས་པར་བརྟེན། གྲངས་འཁོར་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་ཏུ་བཅོན་ཅན་མི་ཏུ་བཞིག་ཡོད།

ལས་བྱེད་ཆོས་མང་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་གཞིགས་མ་བྱས་པ་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་ཐོག་སྤྱུལ་སྤོང་གི་གནད་དོན་ཐག་ཆོད་མེད་ནའང་། མང་ཆོགས་ཐད་དེ་སྤྱུལ་སྤོང་བྱས་ཟེན་ཤག་ཏུ་བཅེས་ཏེ་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྤྱོད་ཐོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཏུ་བཅོན་ཅན་གྱི་དཔུང་སྡེ་ཆེ་ནའང་རྒྱ་སྤྱོད་ཡང་དག་མིན་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཏུ་ཅང་རྟོག་འཛིང་ཡིན། ཏུ་ར་བཅོན་ཅན་རང་ཉིད་མ་གཞི་སྤྱུག་བསྤེལ་སྤོང་བའི་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་སྤྱོད་ཆོགས་རྟེང་བའི་ཞིང་བྱ་བདག་པོའི་འོག་སྤྱུག་བསྤེལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཐུངས་བ་དང་། གལ་རིམ་གྱི་འཁོན་འཛིང་ཡོད་ལ། ད་ཆ་དཔལ་ངར་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་རོ་མ་བཟང་རྒྱ་དང་གལ་རིམ་འཐབ་ཚེད་ཀྱི་མཉམ་སྦྲེལ་ཏུ་ལངས་ཏེ། མི་ངན་པ་འགོབས་སྤྱོད་དང་མི་བཟང་པོར་ཁྲུན་འདེབས་སོགས་སྤྱུང་གི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་སེམས་མི་དཔྱགས་པ་དང་། ཁོར་འཛོལ་དང་རྟོག་བྱ་མི་བ

ཆོས་མཉམ་གཅིག་ཏུ་བཅུན་ཤིང་གིས་སྲིད་དབང་བེད་སྤྱད་སྒྲིལ་ཞིང་གྲུབ་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་ཐབས་བཀོལ་བ་དང་། ཐ་ན་འཐབ་
ཚད་དང་ཞུ་མོ་ནག་པོ་གཡོགས་པ་དང་ཉེས་ཁྲིམས་གཅིད་པ་སོགས་བཅུན་ཐབས་གིས་དུས་ཐུང་ནས་བསམ་སྒྲུབ་གནད་དོན་ཐ
ག་གཅིད་བྱེད་ཅིས་ཡིད། དེར་བརྟེན་སྐབས་དེར་བྱི་ཚུལ་ཐོག་ཏུ་ལམ་ཚད་ངེས་ཅན་གྱི་ཐག་གཅིད་བྱས་ཡིད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་།
དོན་དངོས་སུ་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་ཐེ་ཆོམ་དང་ཡིད་དོགས། སེམས་ཤུགས་ཆག་པ། འདྲི་པ་མ་ཁེངས་པ་བྱུང་
ནས་བསམ་སྒྲུབ་གནད་དོན་ལྟར་བས་རྟོག་ཟིང་ཅན་ཏུ་བསྐྱར་ཡིད།

དུར་བཅུན་ཅན་ཁག་ཅིག་གི་བསམ་སྒྲུབ་དང་བྱ་སྤྱད་ལ་དོན་དངོས་ཁྲོད་དབྱེད་ཞིབ་མ་བྱས་པར་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཡིང
ས་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་དང་བྱ་སྤྱད་ཏུ་ཅིས་ཡིད་པ་སྟེ། དང་པོ་གཙོ་ཆེར་ཆོས་ལུགས་གནད་དོན་ཐོག་དང་། གཉིས་པ་དོན་དངོས་དང་
མི་འཆོམས་པའི་མ་ཉེས་ཁ་གཡོགས། གསུམ་པ་འཐབ་ཚད་སྐབས་ཐལ་དུགས་བྱུང་ཡིད། དེ་མིན་འདི་རིགས་གྱི་གནད་དོན་ད
་བྱུང་མང་བ་དང་། འོག་ཏུ་སྐབས་མཆོམས་བརྗོད་གྱི་ཡིན། ང་ཆོའི་ལྟ་ཚུལ་མདོར་དྲིལ་ན། ལས་བྱེད་དང་དུར་བཅུན་ཅན་ན
མ། དེ་མིན་གཞན་སུ་ཡིན་ཅུང་ཁོའི་བསམ་སྒྲུབ་དང་བྱ་སྤྱད་ཅི་ལྟར་ཡང་། བརྒྱ་ཆའི་བདུན་ཅུ་ནས་དགུ་བརྒྱ་ཡན་གྱི་མང་ཆོགས་
གྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་ནས་འདྲི་མོས་དང་རྒྱབ་རྒྱུར་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་དག་ཤིང་མི་དམངས་མང་ཆོགས་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་དང་བྱ་སྤྱད་ཏུ་ཅི
ས་ཆོག་པ་དང་། གལ་སྲིད་འདི་ལྟར་མིན་པར་དེ་མང་ཆོགས་གྱི་བསམ་སྤྱད་ལ་ཅིས་ཆེ་དེ་ནི་དངོས་ཡིད་དང་མི་འཆོམས་པ་དང་
མི་འོས་བ། ལས་ལེན་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། ལས་འགུལ་སྟེལ་ཕྱོགས་གྱི་མངའ་བདག་དང་མངའ་ཆབ་སོགས་གྱི་ནག་ཉེ
ས་ཐེར་འདྲི་བྱེད་པའི་ནང་དོན་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་མིན་དེ་ངེས་པར་དུ་ཞིབ་བཤེར་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས། འདི་ནི་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན། ཡིན་ན་འང་མང་ཆོགས་གྱི་མིག་ནི་གསལ་བོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་སྤངས་འདིར་འཇུག་ཏེ་དངོས་ཡིན་མིན་པའི་གནད་དོན་མང
་པོ་ཞིག་དངོས་ཡིད་ལ་ཅིས་ནས་འོལ་ཆོད་གྱིས་ནག་ཉེས་མེད་མཁན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ནག་ཉེས་ཆབས་ཆེན་གྱི་ཞུ་མོ་གཡོགས་ཏེ་
རྒྱུང་རྟེན་གཏོང་བ་ནི་ཏང་སངས་དགོས་བཞིག་དང་། རྒྱུང་རྟེན་གཏོང་ནས་མང་པོ་བྱུང་བའི་གནད་དོན་འདིའི་འབྱུང་རྒྱུན་ག
ཙ་བོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

མང་ཆོགས་གྱི་མིག་ནི་གསལ་བོ་ཡིན་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན་འང་། བསམ་འཆར་འདྲི་མཁན་གྱི་ལྟ་བུ་དེས་མི་དམངས་མ
ང་ཆོགས་དང་མང་ཆོགས་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་མཆོན་ཐུབ་གྱི་ཡིད་མེད་ལ་ཞིབ་འཇུག་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། བཤད་ཆོད་ཆོང་
མ་མང་ཆོགས་གྱི་བསམ་འཆར་ཡིན་ཤིག་གིས་ཡང་དག་པར་བཅི་མི་རུང་། འདིའི་རྒྱུར་གོང་གི་མདོན་ཉུགས་བཞི་བའི་གསལ་བ
ཤད་ནང་བརྗོད་ཟིན།

འཐབ་ཚད་གྱི་རྒྱུར། དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་འཐབ་ཚད་ནི་གལ་རིམ་འཐབ་ཚད་ཀྱི་ནང་དོན་ཁྲོད་གྱི་གལ་ཆེའི་ཆ་ཤ
ས་ཤིག་ཡིན། ཞིང་བྱན་དང་བྱན་གཡོག་བརྒྱུད་ནས་ཡར་ལངས་བཅིངས་འགྲོལ་དང་ཁྱོད་ཤིང་གསོན་གྱི་གལ་རིམ་འཐབ་ཚད་

གི་མིན།

དུག་པ། བདུན་བཤེར་གྱི་སྐྱོད། བོད་སྡེ་དང་མངའ་ས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་ལ་ཡང་བསྐྱར་ཞིབ་བཤེར་གྱི་དགོངས་དོན་བདུན་ བོ་ནི་ཆ་ཆོད་དགོས་ངེས་དང་ཡང་དག་པ་ཞིག་དང་། ལས་དོན་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་དགེ་མཚན་ཡང་གང་མཚམས་ཐོབ་ཡོད། ང་ཚོ འི་བསམ་པར་བསྐྱར་ཞིབ་དེ་བཙུག་བསྐྱར་སྐབས་ལས་གོམ་གང་མདུན་སྤྲོས་དང་གནད་དོན་ཐད་སྤྲོས་བས་ཁ་གསལ་ནན་ཏན་ དང་། གཏིང་ཟབ་ཞིབ་ཚགས། རྒྱ་སྤྲོས་མཐོ་བ་དགོས་པ་དང་། བྱོན་ཡོངས་ནས་མང་ཚོགས་སྤྲུལ་སྤྲོད་གིས་ཏང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་ ་གཞིར་བཟུང་། མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྷུང་བ་དང་། ཡང་དག་ཅིང་མི་རྣམས་དགའ་མཁུ་ཡི་རང་དང་བརྟན་ལྷིང་འོས་མཚམས་ སྐྱོས་དམངས་གཙོ་བཙུག་བྱེད་ལྷག་པའི་གནད་དོན་ཐག་བཅད་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་གྲལ་རིམ་གོ་རྟོགས་དང་། གསར་བཞེད་ ་སེམས་ཤུགས་གོང་འཕེལ་དང་། ལས་བྱེད་ལ་ཞིབ་བཤེར། རྟོག་དྲ་བཟོ་མཁན་པན་ཐོགས་མེད་པ་དེ་ཆོ་ཐག་གཅོད་དང་། ང་ ཚོའི་ལས་བྱེད་དཔུང་སྡེ་གཙང་སེལ་ཤུགས་སྒྲོན། བཙུག་བསྐྱར་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དང་རྒྱལ་ཁ་སྤྲོད་བརྟན། ལས་དོན་མཐའ་དག་འབྲ ་ས་སྒྲོ་ཆོད་བའི་མང་གཞིའི་ཐོག་སུ་མཐུད་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་རྒྱ་ལས་གཞན་གང་གི་ཆེད་དུ་འདེམ་མིན།

འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་འབྲས་སྒྲོ་ཆོད་བའི་ཞིག་བསྐྱབས་ཐུབ་མེད། དཔེར་ན་བཙུག་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགུལ་དང་པོ་མཐུག་མ་སྤྲོལ་ གོང་ལས་འགུལ་གཉིས་པ་བསྐྱངས་བ་དང་། ཐེངས་དང་པོའི་ལས་འགུལ་སྐབས་ཀྱི་གཡས་ལྷང་གི་སྒྲིན་ལོ་རྒྱུ་དེ་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ ར་བཞག་ཡོད་ལྟ་བུ། རྩ་བའི་ཞིབ་བཤེར་ལས་འགུལ་སྤེལ་ནས་གཡས་ལྷང་གི་གནད་དོན་ཡོད་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་སོགས་རྒྱ ང་རྟེན་ཅུང་ལྷོ་མོ་བཏང་སྟེ་ཆོད་ཆེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུང་གི་རྣམ་པ་དེ་སྤྲོས་ལས་འཕེལ་དུ་བཅུག་ཡོད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་བཤད་ཟིན་པ འམ་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྒྲིན་ལོ་རྒྱུ་གནས་ཚུལ་རྣམས་སྟན་ཁུ་འདྲིའི་གནད་དོན་རེ་རེའི་ནང་བརྗོད་ཡོད་ནའང་། དེའི་ནང་གི་ག ཡོན་ལྷང་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིན་ལོ་རྒྱུ་མང་ཆེ་བའམ་པལ་མོ་ཆེ་བའི་བསྐྱར་ཞིབ་ཁྲོད་བྱུང་ཡོད། དེ་བས་མི་མི་ཀྱང་བཞིག་གིས་བསྐྱར་ ཞིབ་སྤྲོད་ལྷག་སྤང་ཞེས་པའམ་ཡག་པོ་བྱུང་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡང་དེར་ཐུག་ཡོད།

གནད་དོན་གསུམ་པ།

ཞིང་འབྲོག་ལས་སོགས་ཐོན་སྐྱེད་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་སྐྱོད།

ཏང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐོང་ཆེན་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཐོན་སྐྱེད་ཐོག་ཏང་གི་རྒྱ་ཆེད་ལཱ་རྩལ་མི་དམངས་རྩ་འཛུ གས་ཀྱིས་རོགས་རམ་ཆོགས་རྒྱུད་བཅུགས་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་བཞེད་སྤྲོད་ དཀའ་ངལ་སེལ་བ་དང་རྒྱལ་གཅིས་ཐོན་སྤེལ་ལ་སྤ ལ་སྤྲོད་སྤྲོབ་གསོ་རྒྱག་པ་སོགས་སྤེལ་ནས། ཐོན་སྐྱེད་རྩིས་ལུས་མི་ཐེབས་ཆེད་འབྲས་སྒྲོ་ཆོད་བའི་བྱེད་ཐབས་དམིགས་བསལ་ཅ ན་རིམ་པར་སྤྱད་པ་དང་། ང་ཚོ་གཞི་རིམ་གྱི་རིགས་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་མང་ཆེ་བས་ཏང་གི་གསུང་ལ་མཉམ་འཛོག་དང་། མང་ཚོ

གས་ལ་འགོ་ཁྲིད། མང་ཚོགས་དང་མཉམ་དུ་སྤྲོད་པ་དང་། མཉམ་དུ་ངལ་ཚལ་བྱས་ཏེ་ཐོན་སྐྱེད་ལ་རུས་པ་ཆེན་པོ་བཏོན་ཡོད། དུས་མཚུངས་སུ་མང་ཚོགས་ཡར་ལངས་བཅིངས་འགོལ་ཐོབ་ནས་ས་ཁིང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་ཡོད་ལྟ་བུ། བདག་པོའི་བསམ་སྒྲིག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་གཅིག་སྡུས་བྱུང་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་ཐོག་གནས་སྤོང་དབུ་བའི་ངར་ཤུགས་བསྐྱངས་ནས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་མཐུན་གཤམ་དུ་རུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད།

སྤྱི་གས་གཞན་ཞིག་ནས་གནས་ཆུང་མས་ཀྱང་རྟོག་དུ་མ་བཟོས་པར་ང་ཚོ་བོད་སྡེ་དང་ས་ལ་ཡོ་གསུམ་བསྐྱེད་མར་ཡོ་ལེགས་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་ཁྲོད་དུ་འང་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་ལྟེ་མཁུགས་སྤྱར་ངར་བོད་སྡེ་དང་ས་རྒྱུས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་ཆད་གཅིང་སེལ་དང་། བདེ་སྐྱིད་འོད་སྣང་གི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་སེང་བསྐྱེད་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲིག་འོད་སྣང་འོག་འོད་སྣང་འོག་བོད་སྡེ་དང་ས་རྒྱུས་ལས་ཁང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཐོག་མར་ལངས་ཡོད་ཡོད། བོད་སྡེ་དང་ས་རྒྱུས་ཀྱི་ངལ་ཚལ་མི་དམངས་ལ་ད་ཆ་དམངས་གཙོ་གསར་བ་རྒྱུ་བསམ་སྒྲིག་ལས། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིག་རྒྱུ་ཆད་དམའ་བ་དང་། རེ་འདུན་ཁ་ཆད་གོས་གཏུགས་སུ་མེད་ལྟ་བུ། བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ཐོབ་པའི་ས་ཁིང་སྤྱི་གས་རྒྱུ་མ་འགོར་བར་རང་ཉིད་ལ་མི་དབང་བར་སྒྲུལ་སྤྱོད་བྱས་པ་ལས་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ཆག་ཡོད་ཁར་དོ་དམ་ཏན་ཏན་མེད་པ་དང་། སྤྱི་མཉམ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཁྲོད་ནུས་པ་རང་འགར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། རིགས་རམ་ཚོགས་རྒྱུ་དམ་ཀྱང་ཡོད་ཆད་རང་མོས་གཉིས་པན་གྱི་ཆ་དོན་སྤྱོད་ལག་ལེན་བྱས་མེད་པར། རིགས་རམ་ཚོགས་རྒྱུ་དུ་འཇུག་འདོད་མེད་མཁན་ལ་མ་ཞུགས་ཀ་མེད་དང་། འཇུག་འདོད་ཡོད་མཁན་ལ་ཤས་ཞུགས་མི་བྱུང་པ་དང་། རིགས་རམ་ཚོགས་རྒྱུ་ཆེད་ཀྱི་སྤྱི་གས་པ་དང་། ངལ་ཚལ་སྤྱོད་ཐོབ་ཀྱི་བཞོ་འབྲེམས་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ངོས་འཛམས་མིན་པར། ད་དུང་སྤྱི་གས་དང་གཞུང་བཞོལ། གཞན་གྱི་གཙོ་གཞི་འབྲེམ་སྤྱི་གས་མང་དུ་གསུམ་པས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གྱུར་སྤྱོད་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་ལས་བྱེད་པ་ལ་ཤས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཐོབ་མཁས་ཅད་རྒྱུ་རྐྱེན་ཐོན་གྱི་བསམ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོན་སྐྱེད་ཐད་མགོ་ཚུགས་ལ་མ་ཚོས་ཀྱིས་གནད་དུ་མ་སྤྱོད་པའི་བཞོད་འདོམས་སྤྱི་ཚོགས་བྱས་པ་དང་། གང་བྱུང་མང་བྱུང་བྱེད་པ། རང་སྤྱོད་གི་ཉམས་སྤྱོད་སྤེལ་བ། བཅོན་ཤེད་ཀྱིས་ངལ་ཚལ་དུས་ཡུན་རིང་དུ་གཏོང་བ་སྤྱི་གས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱུ་འགལ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ཆག་གཞིའི་དོན་དག་མི་ཉུང་ཞིག་བསྐྱབས་ཡོད།

ང་ཚོའི་བོད་སྡེ་དང་ས་རྒྱུས་ཏང་གིས་ཁྲུལ་ཆག་གཟིགས་རྟོག་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་གཅིག་སྤྱི་འབྲུ་འཇུག་ཆད་མི་ལྟོ་མོད། ཐོན་སྐྱེད་ཆེན་པོའི་འགན་ཚུན་ལས་འགུལ་ཁྲོད། རྒྱུ་སྤྱོད་གི་རྒྱུ་ཡན་གྱི་རྒྱུ་པས་དངོས་དོན་དང་མི་འཛམས་པའི་ཐོན་སྤེལ་རྒྱུ་དང་། ལ་ཤས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་གཏམ་འགོ་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལྟེ་ཐོན་འབབ་དམིགས་ཆད་གཞིར་བབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་གཅིག་སྤྱི་འབྲུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་མང་ཚོགས་ལ་ས་བོན་དང་ཟ་འབྲུ། གཟན་ཆགས་མ་གཏོགས་སྤྱོད་འཕྲོའི་འབྲུ་རིགས་པལ་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱས་པ་

མ་ཟད། དེ་ལྟའི་གསལ་འབྱེད་མཁུ་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་དུས་ལ་དུག་པས་མང་ཆོག་གི་འཆོ་
བར་དཀའ་ངལ་བྱུང་བ་དང་། ལས་དོན་ཁྲོད་མང་ཆོག་གི་ཐོན་སྐྱེད་སེམས་ཤུགས་འདོན་སྤེལ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་དམ་འཛིན་ད
ང་ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་རྒྱས་བཅས་ལ་དགོས་ངེས་མིན་པ་དང་མི་པན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཁ་ཤས་གནས་ཡོད་པའི་སྐྱོར་དེ་རིང་ཞིབ་ཏུ་བརྒྱུ
་གི་མིན།

མཐའ་མཆམས་ས་ཁུལ་དུ། གོང་འཁོད་ལས་གཞན་དམངས་གཙོ་བོའི་སྐྱོར་དང་བསྐྱར་ཞིབ་སྐབས་བྱུང་བའི་སྐྱོན་འོར་གི་
གཞོན་ཤུགས་དང་ཤུགས་རྒྱུན་འོག་དེ་གའི་མངའ་བདག་དང་མངའ་ཆ་བ་པ་སྤྱོད་ཅི། ཞིང་བྱ་འབྲིང་ཕྱག་དང་ཐ་ན་དབུལ་ཤ
ངས་གི་ཞིང་བྱ་དང་བྱ་གཡོག དེ་བཞིན་འབྲོག་པ་སོགས་སྤྱོད་ཁུངས་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་མང་པོ་ཞིག་དང་སྐྱག་ཞེད་སྤང་གི
ས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁུལ་དུ་བྱོས་པ་དང་། མི་མེད་ན་ཐོན་སྐྱེད་སྤེལ་བས་མེད་སྤྱོད་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་གཞོན་ཆ་བས་ཆེ་བ་དང་། དེའི་
ཁར་བྱོས་བྱུང་ཐོག་ཆོག་གི་ཕྱིར་འཇུག་གིས་འབྲོག་བཅོམ་མང་བ་བཅས་ནི་མཐའ་ཁུལ་གི་དམིགས་གསལ་གནས་ཚུལ་ཡིན།

འབྲོག་ཁུལ་དུ། འབྲོག་ཁུལ་གི་ཟིང་འབྲུག་དུས་ཡུན་རྒྱུང་རིང་སྐབས་སྤྱོད་ཕྱགས་གི་ཁྱོད་གུང་ཆེ་བ་དང་། སྤྱོད་ཕྱགས་འབྱོར་ཆེན
་གི་བདག་དབང་གཏན་འབེབས་ཕྱིར་འབྲུངས་བྱས་པ་དང་། གཉིས་པན་ཡང་ཆ་ཆང་ལག་བསྟར་བྱུང་ཐེད། དེའི་ཁར་༡༩༥༩
ནས་༡༩༩༠ལོའི་བར་ཞིང་འབྲོག་བརྒྱུ་ཆོང་མཆམས་ཆད་རྒྱུ། དེའི་ཆ་བ་དུ་སྤྱི་གཞུང་གིས་འབྲོག་ཁུལ་གི་ཟ་འབྲུ་མཁོ་འདོན་
བྱེད་གི་ཡོད་པོད། དེས་འདྲང་གི་མེད་ལ་ཡོངས་ཁྱབ་མིན་པས་ཟ་འབྲུར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་དེ་སྤྱོད་ཕྱགས་མང་པོ་མི་བཤའ་ཀ་མེད་
ཆགས་ཤིང་། འདི་དག་ཆང་མས་ཕྱགས་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་དན་པ་ཐེབས་ཡོད།

གྲོང་ཁྱར་དུ། བོད་རྒྱུངས་གི་གྲོང་ཁྱར་དུ་མི་འབྱོར་དང་ལས་རིགས་ཁྱུང་མོད། བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་རིང་ལུགས་ནས་མ་
ཅ་རིང་ལུགས་གི་ཕྱགས་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ཆོང་ལས་དང་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས། ཞིང་ལས་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་ད
མངས་མི་ཁྱུང་བ་ཞིག་ལ་གཏན་འཇགས་གི་ལས་ཀ་མེད་པར། ཁོ་འབབ་ཆེ་བའི་ལས་རིགས་ནས་ཁ་སྤྱོད་ཏེ་པར་འབྲུར་ཆུར་འབྲུ
ར་བྱེད་གི་ཡོད་པ་འདིས་ལས་རིགས་གི་གཏན་འཇགས་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་མཆོན་སྟུང་པ་སོགས་གནས་སྤངས་རྒྱུང་རྒྱུ་འ
ཇིང་ཡིན། དེ་བས་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་གཟབ་ནན་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་སྤངས་འཛིན་གི
་ཆང་གཞིའི་ཐོག་འགོ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་ཆང་འཛིན་ཡོད་པ། འཆར་གཞི་ཡོད་པ། གོ་རིམ་ཡོད་པ། གཙོ་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་། རམ་
འདེགས་ཡོད་པའི་བྱེད་ཐབས་འཇུག་སྤྱོད་ཆང་བ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆོ།

༡ ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ཐད། རྫོང་གི་ལུགས་སོགས་གི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་གཙོ་ཆེ་བ་ཁག་སྟུང་། ང་ཆོས་དེ་མིན་གི་ལག་ཤེས་བ
ཟོ་ལས་ཐད་དོ་སྤངས་འདྲང་གི་མེད་པས། ཁོ་ཆོའི་སེམས་སྤྱོད་ཀྱི་ལག་ཆལ་དེ་སྤྱོད་ཆོག་གསར་བའི་ནང་བེད་སྤྱོད་མེད་པར
་བསམ་སྟེ་ལས་བསྐྱར་དང་ཁ་ཤས་ལས་ཀ་ཤོར་བ་སོགས་ཁོ་ཆོའི་འཆོ་བར་དཀའ་ངལ་དང་། མང་ཆོག་གི་དགོས་མཁོ་ཡང་སྤྱོད

མི་ཚང་མས་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཚོར་བྱེད་པར་མ་ཟད། ཏུས་མཚུངས་སུ་མི་ནམས་ཏང་ལ་དགའ་བ་དང་མེས་ཀྱི་ལ་དགའ་བ། གསར་བཟའི་སྤྱི་མཐུན་སྤྱི་ལོ་དང་། གཤམ་རིམ་གྱི་གོ་རྟོགས་མཐོར་འདེགས། ཏུར་བཙོན་གྱིས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཆགས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱི་ཐོན་དང་ལས་བྱེད་རེ་བྱུང་གི་བྱ་སྤྱོད་ལས་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བར་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད། ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་ཏུ་སྤྱོད་ཚུལ་ལྟ་བུར་བ་དང་འབྲུ་རིགས་ཐད་དམ་འཛིན་བྱེད་ཐབས་ཐལ་བྱས་བ་དང་། མང་ཚོགས་ལ་འབྲུ་རིགས་འཛོག་ཚད་ཉུང་བས་ཟ་འབྲུ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པོ་ཆགས་པ་དང་། དེའི་ཁར་མང་ཚོགས་ལ་ལས་འབྲུ་རིགས་སྤྱོད་ཉེས་བྱུང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིམ་དུ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཟ་འབྲུ་ཆད་ཡོད། ཡིན་ནའང་འདིའི་ཐད་སྐད་རྒྱག་མཁན་ལ་མཚན་ན་ཁ་ཤས་ནི་དངོས་འབྱེད་ཟ་འབྲུ་ཆད་དེ་སྐད་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྲུ་ལྷག་ཡོད་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཆེད། འབྲུ་ཆད་བྱུང་ལུགས་སྐད་རྒྱག་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཡོད།

དེར་བརྟེན་མང་ཚོགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་མཐོར་འདེགས་གཏོང་བའི་མང་གཞིའི་ཐོག་གཏིང་ཟབ་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱགས་ཡོངས་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་དང་། འབྲུ་ཆད་ཐེམ་དུ་དུ་ལ་རོགས་སྐྱོར་གྱིས་མང་ཚོགས་བཀྲས་སྟོགས་མ་དགོས་པ་དང་། ཟ་འབྲུ་ཡོད་མཁན་ལ་དོན་མེད་གཞུང་འབྲུ་མི་སྣོད་པ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་ཁག་ཅིག་གིས་འདི་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་ཅི་དུ་པར་བྱིམ་ཚང་རེ་བྱུང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མི་ཚང་ཡོད་ཚད་ལ་ཆོད་དཔག་སྤྱགས་བཞེས་ཀྱིས་ཐེམ་དུ་དུ་ལ་ལས་གཞུང་ནས་ཁོ་བཟང་བོས་པ་དང་། ཐེམ་དུ་དུ་ལ་ལ་དངོས་གནས་བྱུང་གནས་ཀྱི་ཟ་འབྲུ་ཆད་ཡོད་ན་རོགས་སྐྱོབ་མ་ཐོབ་པ་དང་། སྐབས་དེར་འབྲུ་རིགས་དཀོན་པོ་ཇ་བྲག་ཡིན་སྟབས། ཟ་འབྲུ་ཆད་མཁན་ཚོས་གཞན་ནས་འབྲུ་རིགས་མ་རག་པར་བོད་སྡེ་རྒྱུ་གིས་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་སུ་མི་རེ་བྱུང་སྟོགས་ཤི་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འོས་པ་ཞིག་དང་། ཐབས་སྤྱད་དང་ཆབས་ཆེན་རེད།

དེ་སྔའི་བོད་སྡེ་རྒྱུ་ལ་མུན་ནག་དང་སྐྱོ་སྤོའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་དབང་སྐུར་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ནའང་འབྲུ་རིགས་དེ་ལྟར་དཀོན་པོ་མེད། ལྷག་པར་ནང་ཆོས་སྤུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྟབས། མི་མཚོག་དམན་སུ་ཡིན་ཏུང་ཆང་མར་དབུལ་ཕོངས་ལ་སྤྱི་གཏོང་གི་གོམས་གཤིས་བཟང་བོ་ཡོད་ཅིང་སྤྱོད་མོ་བརྒྱབ་ནའང་འཚོ་ཐབས་འཁྱོངས་ངེས་ཡིན་པ་དང་། ལྷགས་ཤི་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་མི་སྤྱི་ལ། ང་ཚོས་ཀྱང་མི་ལ་སྤྱགས་ཤི་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་ཁྱོད་ནས་གོ་སྤྱོད་ཅིང་། བོད་སྡེ་རྒྱུ་སྟེ། ༡༥/༡༨དང་། ༡༩༠༥གཉིས་ནང་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྒྱས་ཀྱི་རང་དབང་གི་བཟུང་ཆ་རྣམས་ཏང་ལ་མ་ཆ་ཆང་མཚན་མས་ཆད་པས། འབྲོག་པར་འབྲུ་རིགས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་དང་ཞིང་བ་ལའང་ཤ་རིགས་དང་། མར། མུ་དང་བུལ་རྟོག་སོགས་དཀོན་པོ་ཆགས་ཏེ་ཞིང་འབྲོག་སྤུལ་གྱི་འཚོ་བར་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད། འཚོ་བའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཆད་སྒོ་སྤྱགས་མང་པོ་ཟ་དགོས་ཆགས་སྟབས། ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གཞོན་སྤྱོད་བཟོས་ཡོད།

དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་སྐྱབས། དངོས་ཚྭ་འབྲུ་རིགས་སྐོས་པར་ཚུར་འབྲུལ་སྐྱེལ་བཀག་སྒྲིམ་དང་། མི་དམངས་པར་
 ཚུར་འབྲུལ་བཞུད་ལའང་ཆོད་བཀག་ནན་པོ་བྱས་སྐྱབས། ཁྱོད་ཁྱེད་དུ་མཁོ་བའི་ཁྱོད་གསེབ་གྱི་དངོས་ཚྭ་ཐམས་ཅད་ཉ་ལམ་
 བཅོམས་ཆད་པ་དང་། ཁྱོད་ཁྱེད་དུ་འང་འབྲུ་ལྷག་བསྐྱེད་ཉེ་མང་བའམ་ཐལ་བྲགས་པ་དང་། ཐ་ན་བསངས་ཁྱུག་ནང་གི་འབྲུ་དང་
 ཚམ་པའང་བསྐྱས་པ་དང་། འབྲུ་རིགས་དང་ཚམ་པ་སྲང་གང་དོ་སྐྱས་སྐྱང་བྱས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་སྟོག་ཐུབ་ནའང་འཐབ་ཚྩད་ག
 ཉོང་བ་བཅས་ཤིན་ཏུ་བྱབ་ཚུང་དང་ཐབས་སྟུག་རེད། ཐེམ་དུད་པལ་མོ་ཆེར་སྟོག་བཤེར་བྱས་ཏེ་སྟོད་དམངས་སོ་སོས་གསོག་འ
 རྟོག་བྱས་པའི་བཟུང་དང་། ཤ་རིགས། མར་སྐོས་ཉ་ལམས་ཆང་མ་བསྟོགས་ཆར་ཡོད། སྟོད་གཞུང་གིས་ཁྱོད་ཁྱེད་གྱི་བཟུང་
 ་དང་བཟུང་། མར་སྐོས་སྐྱབས་འབྲུལ་མཁོ་འདོན་མ་ཐུབ་པའམ་མཁོ་འདོན་མ་འཚམས་སྐྱབས། སྟོད་དམངས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་
 ལ་བཟུང་དཀོན་པོ་ཆགས་པ་དང་། ལ་ཤས་བཟུང་ཆད་པ་དང་ཤ་རིགས་དང་མར། སྐོས་སྐོས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པོར་གྱུར་ནས་
 སྟོན་སྐྱམ་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། ཐ་ན་དུད་ཤིང་ཅམ་ཡང་ཉེ་མི་ཐུབ་པར་མི་ཆོ་དངངས་སྐྱག་འཆབ་འཆུབ་དང་། སྐྱག་སྐྱད་ཆད་མེད་
 རྒྱག་པ་དང་། འཆོ་ཆས་མི་གཉེར་བར་ཁྱོད་ཁྱེད་གྱི་གནས་སྟངས་ཇོ་བྲག་ཆགས་པ་དང་། མིང་དོན་གཉིས་ཀར་སྐྱོན་ཤས་བཅོས་
 ཡོད། དེ་མིན་དུས་རིམ་ཞིག་གི་རིང་སྤྱངས་ཡོངས་ཀྱི་བྱིམ་དུད་ཀྱི་འཁེལ་འཐག་བར་མཚམས་བཞག་སྐྱབས། མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱོ
 བ་ཆས་ལའང་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད།

གནད་དོན་བཞི་བ།

འཐབ་སྟུགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐོར།

ཁོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན། ང་ཆོ་བོད་སྤྱངས་ཀྱི་བཅན་ཆོལ་རྒྱལ་གཅིས་ཀྱི་མཐོ་འབྲིང་མི་སྣ་ཆོར། ཏང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་

གསུམ་དུ་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞིགས་སྒྲིལ་། སྒྲིལ་གསལ་གྱི་བསྐྱར་བཅས་། མཉམ་འབྲེལ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྤྱད་
སྒྲིལ་གཅིག་སྒྲིལ་བྱས་ཡོད། འཕུས་སྒྲིལ་ཆོང་བའི་ཆ་གང་ཡང་བརྒྱུད་ཀྱི་མེད། ང་ཚོ་མཐོ་འབྲིང་རིམ་པ་འདི་དག་ཆབ་སྲིད་ཐོག་
བཅོན་མོ་ལྟུང་གཅིག་དང་སྒྲིལ་བྱེད་ཡོད་མོད། སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན། ང་ཚོ་ཆོང་བའི་བཀའ་བཞུགས་འདི་ལྟར་ཞི་
ང་བྱུང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཞིང་བྱུང་བཤད་པོ་གྲུལ་རིམ་ནས་ཡོང་སྟབས། དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགུལ་ཁྲོད་སྐོར་གྱི་
ལ་རིམ་གྱི་ནུས་ཤུགས་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་བའི་ནང་སྐོར་ལ་ཚོལ་མི་དམངས་ཐོག་གི་ཉན་ཏུ་མ་འཆམས་པ་
དང་འཁོན་སྤང་འབྱུང་གཞིའི་ལས་ཅི་བྱས་ལ་དམངས་དག་ལྟུང་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་འདོམས་དང་། བཅས་
བསྐྱར་ལ་མོས་མཐུན་བྱུང་བའི་ལྟར་བཅས་ནི་དེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

ཐོད་སྡོམ་གྱི་བཅས་བསྐྱར་ཐད། ཞི་བའི་བཅས་བསྐྱར་གྱི་བྱེད་ཐབས་བཟུང་སྟབས། ལྟུང་གཅིག་སྒྲིལ་བྱེད་མཐོ་འབྲིང་
རིམ་པ་ཆོང་ཡང་གཏོང་གཏུགས་ཀྱི་འཐབ་ཚད་མི་བྱེད་པ་སྐོར་ཏང་སྤྱད་སྒྲིལ་འག་དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་གྱི་འགག་སྒྲིལ་
སྒྲིལ་བྱུང་བའི་སྤྱི་མེད་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་གཞིགས་སྤྱད་གནང་ཡོད་མོད། ཡིན་ནའང་མཐོ་རིམ་ཁྲོད་གཙོ་བོ་མཐོ་གནང་དོན་ཅན་
ལ་ཤས་ལ་གཏོང་བྱུག་གི་འཐབ་ཚད་སྐོར་ཏང་སྤྱད་སྒྲིལ་ལས་འགུལ་སྤྱི་མེད་མ་དགོས་པར་ཅུང་བདེ་སྒྲིལ་དང་དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་
གྱི་འགག་སྒྲིལ་སྤྱི་མཐུན་ལྟར་བྱུང་བའི་གཏོགས། དེ་བྱིངས་སྐོར་པོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བཅས་བསྐྱར་ཁྲོད་དཀའ་ངལ་དང་དང་
ངས་འཆབ་ཆེ་ཅན་བྱུང་ཡོད་སྟབས། སྤྱད་སྒྲིལ་དང་མཐུན་སྒྲིལ། ལྟུང་འགུག་གི་ཚད་དང་མི་འཆམས་པ་དང་། མི་ནམས་སེ་
མས་འཆབ་ཞེད་སྤང་དང་། སྤྱི་མཐུན་ཡོད་ཆད། ཉི་མ་འཁྲོལ་ཐབས་དང་མི་འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་བྱུང་སྟེ། སྐོར་མཐུན་བསྐྱར་
གྱི་བསམ་སྒྲིལ་ཤན་ལྟུང་ཐབས་ཡོད་པ་དང་། ལྟུང་མཐོན་སྤྱི་བཅས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་འོག་མི་བཟང་བོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་དེ་ཐེ་
བས་པའི་སྤྱི་འགན་ཚུལ་ནམས་གོང་དུ་བརྒྱུད་ཐོག་ཡོད།

རྒྱུ་ཆེད་ཀྱི་གསལ་ཁག་ཏུ་གང་བྱུང་རྒྱུད་དེ་གཏོང་དགའ་བའི་བྱེད་ཐབས་འོག་མངའ་བཤད་དང་མངའ་བའི་བཟ། ཞིང་
བྱུང་འབྱོར་ལྟུང་ལ་ཤས་ལ་ལྟུང་མཐུན་གྱི་དཀའ་ནུག་དེ་བྱེད་འབྱེད་མེད་པར། རྒྱུད་དེ་གཏོང་ནས་ཅན་གཏོང་བྱུང་མཐུན་དཔའ་བོར་
བཟངས་ཏེ། རྒྱུག་པ་ལེབ་རྒྱུད་གིས་རྒྱུད་དེ་གཏོང་བ་དང་། བཟ་རྒྱུན་ཡང་གནམ་སེམས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་སྐོར་སྤྱད་པ་དང་
། ལྟུང་པར་ངལ་ཚོད་མི་དམངས་ནམས་མངའ་བཤད་དང་མངའ་ཆབ་ལ་འབྲེག་གཏུགས་ཚབ་ནས་མི་ཆོག་པའི་བཞོད་པ་དང་
སྤྱི་བྱུང་སྟེ། དམ་བསྐྱུགས་ཉན་ཏུ་ཆེ་སྟབས། མངའ་བཤད་དང་མངའ་ཆབ་པ་མི་ཆོགས་ལས་ལྟུང་སྤྱི་བཀའ་ནས་ཁོ་ཆོར་
ཆབ་སྤྱད་ཐོག་མཐུན་ལམ་མེད་པ་དང་། འཆོ་བའི་ཐད་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བཟོས་ཏེ་འཛིན་ཉན་འདིར་ཡོད་སྤྱི་ཆེར་མེད་པར་
ཡོད་སྤྱི་བའི་སྤྱད་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་དེ་དག་དངོས་འབྲེལ་ཚུར་འགྲུག་དང་བསྐྱར་བཞོད་བྱེད་དཀའ་ཞིང་། ལྟུང་
དེ་ཐོག་ལྟུང་གི་གསང་བའི་ཉན་གཞི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་སྐོར་སྤྱད་པ་ཞིག་རེད། འདི་ནི་དགེ་མཚན་མེད་པར་རྟོག་དུ་

‘འཕར་ནོན་དང་། མི་སྒར་ལས་མང་བ་ཞིག་ཏང་གི་ཉེ་འཁྲིས་སུ་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། མི་མང་དམངས་གཙོའི་འཐབ་ཕྱགས་གཅིག་གཉེན་རྒྱ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྟར་གྱིས་དག་པོ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་མུད་དེ་གང་འགྲོགས་ཚ་གཏོར་གཏོར་བ་དང་། དམངས་གཙོ་བསྐྱར་བཅས་ལ་ཁག་ཐེག་དང་། མི་མང་ཆེ་བ་སློ་བཀ་ཕབ་པོ་དང་སེམས་ཤུགས་སྤར་བ། ངར་ཤུགས་ཆེར་བསྐྱེད་གྱིས་དམངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འོད་སྟོང་ལྷན་པའི་ལམ་ཆེན་སྟེང་གོམ་ཆེན་སྟོན་ཏེ་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་རྒྱུར་འཆམས་པོ་མེད་པ་ཞིག་རེད། འདི་རིགས་ཀྱི་གཡོན་ལྷན་གི་སྐྱོན་དང་ནོར་འབྲུལ་གྱི་སྐྱོན་པས་འཐབ་ཕྱགས་གཅིག་གཉེན་རྒྱ་བསྐྱེད་ལྟར་བ་ཆོབས་ཆེན་བཟོས་ཡོད།

གནད་དོན་ལྔ་བ།

དམངས་གཙོ་གཅིག་སྤྱད་གྱི་སྐོར།

དམངས་གཙོ་གཅིག་སྤྱད་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་འཛུགས་པའི་ནང་གི་ཆེས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། མི་དམངས་ནང་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ཆོང་མའི་ནང་གི་ངེས་པར་དུ་བཅེ་སྤྱད་བྱེད་དགོས་པའི་ཚ་དོན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། འདི་ནི་ཏང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་ཁག་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིལ་ཁག་ནང་ཡང་ཡང་གསལ་བོར་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མའོ་ཀུའུ་ཞིས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་གནས་བབ་ཐད་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས། གཅིག་སྤྱད་ཡོད་པ་དང་དམངས་གཙོ་ཡོད་པ། སྤྱི་ལམ་ཡོད་པ་དང་རང་དབང་ཡོད་པ། གཅིག་གཉེན་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་སྒོ་སྤྱད་བསྐྱེད་པོ་ཡོད་པ། སྤྱི་སྟོབས་ཀྱི་དཔལ་འབར་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཞིབ་ཕྲར་བཤད་ན་འདི་ནི་དམངས་གཙོ་རབ་ཏུ་དར་བའི་ཆང་གཞིའི་ཐོག་གཅིག་སྤྱད་རབ་ཏུ་དར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་ལམ་སྤྱོད་དང་སྲིད་གཟིགས་རེ་འདུན། ཉམས་སྦྱང་གཞིར་བཟུང་སྟེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའམ་དབབ་དགོས། ཏང་གིས་རྒྱུ་དུ་བཤད་པ་གནང་བཞིན། ང་ཚོར་དེ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲས་དང་། ལས་དོན་ནང་གི་སྐྱོན་དང་ནོར་འབྲུལ་མཐོང་མཁན་ནི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཡིན་ན། ངེས་པར་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་རེ་འདུན། དག་སྐྱོན་གྱི་ཉམས་སྦྱང་ལས་བཏོན་པའི་བསམ་འཆར་དང་། དེ་བཞིན་ལས་དོན་ལྟ་ཞིབ་སྒྲུགས་དང་ལེན་བྱས་ཏེ་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་བ་དང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བཅས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ནང་གི་སྐྱོན་དང་ནོར་འབྲུལ་སེལ་ཐབས་དང་ཕན་བདེ་བསྐྱར་རྒྱ་ནི་ང་ཚོའི་དོན་ཆོང་མ་ལེགས་འབྱུང་དང་མི་མཐུན་དུ་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་པའི་དམངས་གཙོ་དེ་ཡིན། དམངས་གཙོ་འདིར་འགོ་འཇུག་ཡོད་པ་དང་གཅིག་གཉེན་རྒྱ་བསྐྱེད་ཐབས་ལ་གཅིག་སྤྱད་ཀྱང་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་སྒྲུགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་ཡང་དག་འབྲུལ་མེད་རེད། ང་ཚོས་ཐོད་སྡོངས་སུ་ངེས་པར་དུ་དམངས་གཙོ་གཅིག་སྤྱད་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ནི་བཤད་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ལག་ལེན་བྱེད་

སྐབས་གཞི་ཆའི་ཐོག་ལེགས་ངེས་ཡོད་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བཟླས་ན་ལག་ལེན་བྱས་པ་ཚུགས་ཡོངས་མིན་པ་དང་ཡོངས་བྱ་བ་མིན་པ། འཇུག་སྒྲིལ་ཆོང་བ་སོགས་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འདུག དེ་བས་དམངས་གཙོ་དང་གཅིག་ཟུང་ཚུགས་གཉིས་ནས་བཤད་ན།
དང་པོ། དམངས་གཙོའི་ཐད། རིམ་པ་སོ་སོའི་འགོ་ཁྲིད་དང་ལས་བྱེད་དང་། མི་ཁག་ཅིག་གིས་དམངས་གཙོ་དང་འགལ་བའི་
བྱ་སྤྱོད་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ལས་དོན་ལེགས་འགྲུབ་དང་གོང་འཕེལ་གཏོང་བར་འགལ་ཆུན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བཟོས་ཡོད། ཉང་གི་
སྲིད་ཅུས་དང་བོད་མྱོངས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་བསྐྱབ་ཆུན་ང་ཆོའི་ལས་དོན་དང་འགན་ཁུར་
ཆོང་མ་འགྲུབ་ཐུབ་པའི་ཆ་བའི་འགན་ལེན་ཡིན། གལ་སྲིད་འདི་ནི་སྐད་ཆ་བཤད་པ་གཅིག་ཟུང་ཞིག་ཡིན་ན། ལས་དོན་ནང་ཉང་
གི་སྲིད་ཅུས་དང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་པའི་ཕན་ལུས་འདོན་སྤྲོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གན
ས་ཚུལ་དང་བྲལ་ན་དེ་ནི་རྒྱ་ནང་ལ་མགོ་སྐྱོན་བེད་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་འདྲ་བས་ནད་ངོ་མ་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་མ་ཟད་ད་དུང་
ནད་གཞན་པ་འབྱུང་སྲིད་པས་ཉེན་ཁ་ཡོད།

བོད་མྱོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་བྱུང་ཆོས་མང་པོ་ཡོད་ལ་རྟོག་འཛིང་ཡང་ཉ་ཅང་ཆེ། འདི་ནི་མི་སུ་ཡིན་རུང་ལས་སྐྱོབ་ཐོབ་ཆུས་ལོ་
ན་བྱེད་མི་ཐུབ། དེ་ཆུས་ལོན་དགོས་ན་ང་ཆུལ་དང་རང་ཤེད་སྤངས་ཏེ་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་དང་མཉམ་ཁུངས་བསྐྱར་དང་
བརྟན་དཔུང་ཞིབ་འཇུག་མང་པོ་བྱེད་དགོས་བ་མ་ཟད། བསམ་འཆར་མང་པོར་ཉན་པ་དང་ཆུས་མང་འཕྲོད་པའི་མི་ནམས་ལ་
དྲི་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་བ་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ཤེད་བེད་སྤྱོད་བྱུང་ནས། བོད་མྱོངས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་བོད་མྱོངས་མི་དམངས་ཀྱི་
བསམ་པ་དང་རེ་འདུན་ཆུས་ལོན་བྱེད་ཐུབ་དགོས། འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས་ན། དང་ཐོག་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་སྣ་དང་མང་
ཆོགས་ནང་དུ་སོང་སྟེ་གཡམས་གཡོན་བར་གསུམ་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཡོད་པ་ནམས་ལ་སོ་སོའི་ལྟ་ཚུལ་དང་མཐོང་སྣང་། རོས་འཛིན་ལྟར་
བཏོན་པའི་སྒྲོན་ཐོན་དང་། བར་གནས། རྗེས་ལུས་སོགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ལ་ཉན་འདོད་ཡོད་མེད་དང་། སློ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་
མིན་གང་ཡིན་རུང་ཆོང་མས་སོ་སྟེ་གཞི་ཐོག་པར་མདའ་ཤོང་མདུང་ཤོང་ཟེར་བའི་གཏམ་དཔེ་བཞིན། ཁོག་ཡངས་དཀྱུལ་ཆེའི་
བསམ་སྒྲུབ་དང་ངང་རིང་ཞིབ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ནས་བཟང་ངན་འཆོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བསམ་པ་ཆོང་མ་ཚུགས་བསྐྱས་བྱས་
ཏེ་མ་འོངས་བའི་ཉང་གི་སྲིད་ཅུས་དང་། བོད་མྱོངས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ། མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་པའི་རེ་འདུན་སྐར་ལས་
ལྷག་པར་གཅིག་ཟུར་དང་། ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་རྩོུ་འཛོལ་སེལ་ཐབས་དང་སོན་འགོག་བྱས་ཏེ། ཚུགས་སོ་སོ་ནས་བཟང་ཚུགས་
དར་སྤེལ་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བཤད་མི་དགོས་བ་ཞིག་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དཔོན་ཉམས་རིང་ལུགས་པ་ཆོ་
འོག་རིམ་ལ་ཟབ་ཞུགས་ཉུང་བ་དང་། བསམ་འཆར་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་འཛིན་སྤངས་ནི་ཉན་འདོད་ཡོད་མེད་དང་། སློ་དང་འཆོམས་
མིན་ལ་གཞིགས་ནས་ཚུགས་ལྷུང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཉན་འདོད་མེད་པ་དང་སློ་དང་འཆོམས་མིན་ཀྱི་བསམ་འཆར་འདོན་
ན་མཁན་ལ་མི་དགའ་བའི་ནམ་འགྱུར་སྟོན་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཁྲོད་ཀྱི་ཁྲམ་པ་ལ་སྒྲོན་འདུག སློབ་སྦྱོང་བྱས་སྦྱང་མི་འ

དུག་སྐྱེས་པ་ཆོད་དེ། ཐ་ན་ཁོང་ཆོར་ལོག་སྒྱུད་པའི་ལྷ་མོ་གཡོགས་པ་དང་། ངན་སེམས་བཅངས་ཏེ་རུང་རྟེན་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པས། ཁོང་ཆོར་ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་ནོར་འཛེལ་ཐེར་འདོན་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། དོན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་རུང་མཐུན་མཆོང་དང་རྟུར་བཅོན་གྱི་བྱོ་བ་ལྟན་པའི་བསམ་འཆར་འདོན་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སུ་སྒྱུར་ཡོད།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ད་བྱེད་དགོས། ད་སྐབས་དགོས་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་དེ་ཆོར་དགའ་བསུ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱས་བ་དང་། སྐད་ཆ་འདི་རིགས་བཤད་མཁན་ལ་སྟོན་ཐོན་ཅན་དང་རྟུར་བཅོན་ཅན་གྱི་གཟིགས་བཞོས་ཐོབ་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་རིམ་པ་ས་སར་ནམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཆོགས་འདུ་མང་པོ་ཆོགས་ཡོད་པ་དང་ཐུན་མོང་ངམ་མི་སྒྲེར་ལ་བྱི་བསྐྱར་དང་བསམ་འཆར་བསྐྱེལ་བ་བྱས་ཡོད་རུང་། མི་མང་ཆེ་བས་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག ཏ་ཅང་སྒྲིང་རྩེ་གི་འདུག་སྐྱེས་ཀྱི་ཁ་འཇམ་ཆོག་སྟན་བཅོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མ་རེད་འདི་ལྟར་རེད། སྟོན་དང་ནོར་འཛེལ་འདི་འདྲ་འདུག དེ་དག་འདི་ལྟར་ཡོ་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་མཁན་མེད་པའམ་ཡང་ན་ཉུང་ཉུང་རེད། དེའི་འབྲུང་སྐྱེན་ནི་བདག་གིས་གོང་དུ་ཞུས་པ་འདི་དག་རེད། དེ་ལྟར་ཆོགས་འདུ་བསྐྱར་བ་སྐྱེས་བྱེད་ཐབས་བེད་སྒྱུད་བྱང་སྟེ་ལས་དོན་ལ་གྲོས་བསྐྱར་དང་། ལགས་སྤེལ་ཉེས་འཁོག་གི་བསམ་འཆར་བསྐྱེལ་བ་བྱེད་པའི་དོན་སྒྲིང་དང་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕན་ཐུག་དེ་རྩེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བའམ་རིམ་བཞིན་ཆ་མེད་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན། གནད་དོན་ཞིག་བཏོན་ཏེ་གྲོས་བསྐྱར་བྱེད་སྐབས་མི་རེ་གཉིས་ཤིག་གིས་ཡག་པོ་ཡོད་ལུགས་བཤད་རྩིས། གཞན་བསམ་འཆར་ཡོད་དམ་ཞེས་འདྲི་དུས་དེ་ནས་མི་ཆང་མས་མེད་ཅེས་ལག་པ་རྒྱུང་བའམ་ཐལ་མོ་རྟེན་ནས་གྲོས་འཆར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སེམས་གཏོང་ནས་འཐད་པར་བྱུང་སྟེ་ལག་པ་འགྲོག་པའམ་ཐལ་མོ་རྟེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་སྒྲོར་མི་འབབ་པའི་བསམ་འཆར་ཡོད་རུང་། ཁོང་ཆོས་གཞུང་དོན་ཆེད་སྒྲེར་གྱི་ཁེ་སན་སྒྲོས་གཏོང་བྱས་ན་མི་འོས་བར་བསམ་སྟེ་བྱི་ཆུལ་ནས་མོས་མཐུན་བྱུང་བའི་ནམ་པ་སྟོན་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོའི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་ཁྲིད་རུས། འགན་འཁུར་ཆང་མ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་མང་ཆོགས་ལ་འབྲེད་བཤད་དང་གོ་བསྐྱོན་སྒྲོ་འབྲུག་བྱས་ཏེ། མང་ཆོགས་ཀྱིས་འཐད་པ་བྱུང་རྩིས་ད་གཞོད་ཁོང་ཆོར་བསྐྱབ་རུ་འཇུག་དགོས། གོང་རིམ་ལ་བཅན་ཤེད་དང་བཀའ་རྒྱ་གཏོང་བའི་བྱ་སྒྱུད་གཏན་ནས་ཡོད་མི་རུང་། འོན་ཀྱང་རང་ཤེད་རིང་ལུགས་དང་བཀའ་འབེབས་རིང་ལུགས་ཀྱིས་མང་ཆོགས་ཀྱི་མོས་མཐུན་དང་དགའ་བསུ་མེད་པའི་བྱ་བ་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་ཁོང་ཆོར་བསྐྱབ་རུ་འཇུག་གི་ཡོད་པས། དམངས་གཙོ་ལམ་ལུགས་འཐུས་སྒྲོ་ཆང་བ་ཞིག་ལ་ག་བསྐྱར་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་རེད།

གཉིས་བཞག་གཅིག་སྐྱུད་ཐད། རིམ་པ་ས་སའི་ཏང་གི་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གཅིག་སྐྱུད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་འཐུས་སྒྲོ་ཆང་ངེས་རེད་སྟུང་ཞིང་། ཞིབ་ཆོགས་པོ་བཅོད་དཀའ། རིམ་པ་ས་སའི་སྲིད་གཞུང་ཡང་ཏ་ལམ་དེ་བཞིན་རེད། བོད་རང་སྐྱོང་སྒྲིང་སྒྲུབ་གྲྭ་སྐྱེག་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནི་ཀྱང་གྲུང་བོད་སྐྱོང་སྐབས་དོན་ཕྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཐད་ཀའི་འགོ་བཟུང་བའི་བོད་སྐྱོང་སྐབས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སྲི

ད་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཡིན་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཆ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ཁག་སྒྲིག་སྒྲིལ་ནང་ཐག་གཅོད་གཏིན་འཁེབས་བྱས་བའི་
 འགན་དབང་བེད་སྤྱད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཐད་གཏོགས་ལས་ཁུངས་དང་རིམ་པ་སོ་སོའི་སྲིད་གཞུང་ལ་འགོ་སློབ་དང་ལས་ཀ་བཀོ
 ད་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་བ་དང་། ལས་དོན་བྱེད་ཐབས་སྤངས་འཛིན་དང་། སྟན་ལུང་ཞིབ་བཤེད། གྲུབ་འབྲས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་ད
 ང་། རྟོག་འཛོལ་ཡོ་བསྐྱང་སོགས་བྱས་ཏེ། ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ང་ཚོའི་གྲ་སྒྲིག་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་གནང་བའི་འགན་འཁུར་
 བསྐྱབ་དགོས་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ཡང་། ཐད་གཏོགས་ལས་ཁུངས་སོ་སོ་དང་ཀྱོན་རྒྱས་སོ་སོས་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་གྲ་སྒྲིག་ལྟ་ཡོན་
 ལྷན་ཁང་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་འགོ་སློབ་ལས་ཁུངས་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་མི་འདྲང་བ་མ་ཟད། ད་དུང་སོ་སོའི་དུས་ཚོགས་སམ་ལོ་འཁོ
 ར་ཡོངས་ཀྱི་ལས་དོན་སྟན་ལུང་ཞིབ་དང་། ལས་འགན་ཡག་པོ་བསྐྱབས་ཡོད་ལུགས་དང་། ལས་ཀའི་གྲུབ་འབྲས་ཆེ་ལུགས་ཤ་སྟག་བ
 རྫོང་དེ། མང་ཆེ་བ་གསར་ཤོག་ཐོག་བཏོན་པ་དང་ཉ་ལམ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་ལུང་། གལ་ཆེའི་གནད་དོན་ལ་ནང་ཁུལ་གས
 ལ་བཤད་ཀྱི་སྟན་མེད་ཆ་བ་ནས་ཁྱ་གི་མེད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་ལྟར་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་སྟབས། གོང་རིམ་གྱིས་སྤྱགས་ཡོངས་ནས་འག
 རིམ་སྲིད་འཛིན་གྱི་གནད་དོན་རྒྱས་ལོན་གྱི་མེད་ཅིང་། གོང་འོག་བར་ལ་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་དང་པན་རྒྱུན་ཡིད་ཆེས་མེད་ཁར།
 ང་ཚོ་ལས་ཀའི་ཉམས་སྦྱང་མི་འདྲང་བས་འགོ་སློབ་ཀྱི་རུས་བ་འདོན་བྱས་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་སྣ་ཚོ
 གས་ཤིག་ཡོད་རྒྱུ་ང་ཚོའི་སྲིད་འཛིན་མ་ལག་ཁག་གི་གཅིག་སྟུང་དེ་ཆ་བའི་ཐོག་མི་ལ་འདོད་སློབ་ཁེངས་པ་ཞིག་ཡོད་གི་མེད།

གནད་དོན་བྱག་པ།

སྲིད་དབང་སྐྱེར་འཛིན་གྱི་སྐོར།

ལམ་ནོར་ལྗོག་ཤེས་བྱེད་མཁན་གྱི་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁུག་པ་དང་། གསར་བརྗེ་དོ་གློལ་པ། ཆེས་ལོག་སྦྱོང་གྱི་མངའ་བདག་དང་
 མངའ་ཚབ་བཅས་ལ་སྲིད་དབང་སྐྱེར་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་དང་། རོ་དམ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་རྒྱ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་གཞི
 ར་བཟུང་ནས་ཉེས་ཆད་གཅོད་རྒྱ་ལས། ཉེས་མེད་ཀྱི་མི་ཞིག་ལ་མ་ཉེས་ཁ་གཡོག་མི་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱ་ནི་ཉང་གི་ཆ་བའི་སྲིད་རྒྱས་ཤི
 ག་རེད། འོན་ཀྱང་ཐོད་སྡངས་སུ་ཞིབ་པའི་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ཁྲོད། འཛིན་བཟུང་བྱེད་འོས་བ་དང་མི་འོས་བའི་མི་སལ་མོ་
 ཆེ་དང་ཐ་ན་ཉེས་མེད་ཀྱི་མི་བཟང་པོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་གང་བྱུང་གིས་ཉེས་མིང་བཀལ་ནས་གཞོད་འཆོ་བཏང་བ་དང་། ཉེས་ཅ
 བ་པའི་གས་སུ་བརྩི་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་མེམས་དྲང་བའི་མི་དམངས་ནམས་ཉ་ལས་དགོས་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་རེད། ངས་
 གོང་དུ་སྐོང་བ་ནམ་རྟོགས་སླ་བས་ཡང་བསྐྱར་གསལ་བཤད་ཀྱི་དགོས་བ་མེད་པར་མཐོང་། འདིར་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཟིན་པའི་
 མི་འདི་དག་ལ་དོ་དམ་བཅོན་འཇུག་བྱས་བའོ། ཡང་ན་ང་ལ་རྩོལ་བསྐྱར་བཀོད་སྐབས་ཐོན་པའི་གནས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྐོང་ན།

ཐོད་ཡོངས་སུ་བཅོམ་དུ་བཅུག་པའི་མིའི་གངས་ཚད་སྤྱིའི་མི་འཕྲོ་གྱི་བརྒྱ་ཆའི་གངས་ཁ་ཤས་ཟིན་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་འདི་ནི་ལ་
རྒྱས་ཐོག་བྱང་སྤྱོད་མེད་པ་ཞིག་རེད།

གཅིག་ རུབ་འཛམས་སྤྱོད་བཅར་ཐད། ཉང་གི་སྲིད་རྒྱས་སོགས་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་མི་བརྒྱ་ལ་བསམ་སྒོ་བརྒྱ་ཡོད་པས་
མི་སོ་སོར་མཐོང་ཚུལ་དང་ལྟ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་ངེས་རེད། འོས་འཚམས་མེད་པའི་ལྟ་ཚུལ་དང་མཐོང་ཚུལ་དེ་དག་ངང་རྒྱད་
རིང་པོའི་སྒོ་ནས་རོགས་རམ་དང་སྤྱོད་གསོ་བྱེད་རྒྱ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པོད། ཡིན་ནའང་དེ་ལྟར་བྱས་མེད་པ་མ་ཟད།
རྒྱ་ངར་གྱི་འཐབ་ཚོད་བྱས་ནས་མི་འགའ་ཞིག་ལ་ད་དུང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་མནར་གཅོད་རྩུང་རྟེན་བཏང་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་
ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱེད་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་མ་ཐག་སྒྲིང་རྩ་འདར་དགོས་པ་དང་། དྲང་བདེན་གྱི་མི་པལ་མོ་ཆེ་སྒོ་པམ་
ཡིད་ཆད་དང་། སེམས་ཁུལ་གྱིས་ཁེངས་བ་བཅས་ཀྱིས་རང་ཉིད་བསྐྱར་བཀོད་གཏོང་རྒྱ་དང་མི་གསར་པ་ཞིག་བྱ་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་
བསྐྱེད་པ་དང་། མི་འགའ་ཞིག་ནི་ཁོང་ཁོའི་རྒྱུན་གྱིས་ལོག་སེམས་སྒྲེ་པ། མི་འགའ་ཞིག་ནི་སྐབས་བསྐབས་ཁོ་ན་བྱས་ནས་ཉིན་མ་
འཁྱོལ་ཐབས་དང་སོ་སོའི་དམིགས་ཡུལ་འབྱུང་ཆེད་ཁ་སེམས་མི་མཐུན་པའི་བྱེད་ཐབས་གོམས་ཡོད། འདི་ལྟར་ངོ་དགའ་སྤེལ་ལ་
ད་དང་འདྲ་ཆགས་སྐབས་བསྐབས་ལ་བྱང་ཚད་མི་དམན་པའི་མི་གངས་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། དངོས་ཡོད་ཀྱི་བསྐྱར་
ར་བཀོད་བྱེད་པའི་ཁྲིད་བྱི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཁུལ་ཅམ་ལས་དོན་དངོས་ཐོག་ཐད་དེ་གོ་ཚུགས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱང་ཡོད་པ་རེ
ད།

གཉིས། ངལ་ཚོལ་བསྐྱར་བཀོད་སོགས་དང་དངོས་སུ་བཅོམ་འཇུག་བྱས་པའི་ཉེས་ཅན་པ་ནམས་ཀྱི་སྐོར། བཅོམ་འཇུག་བྱས་
པའི་ཉེས་ཅན་པའི་གངས་ཚད་འཕྲོ་མང་དྲགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དོ་དམ་བྱེད་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱང་ཡོད་པ་དང་། མི་འདི་
དག་གི་བསམ་སྒོ་བསྐྱར་བཀོད་ཐད་རུབ་འཛམས་སྤྱོད་བཅར་ལས་གང་ལེགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་མ་ཐག་བཅོམ་འཇུག་བྱས་
པའི་ཉེས་ཅན་པའི་ཁྲིད་ཐོད་དམག་ཁུལ་དུ་བཅོམ་འཇུག་བྱས་པའི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཁག་ཅིག་དང་། དེ་མིན་བཅོམ་ཁང་དཀྱིས་མ་
འི་ནང་དུ་བཅོམ་སྤྱང་དོ་དམ་པ་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལྟགས་གཞིར་བཟུང་ལག་བསྟར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་ལུད།
དེ་བྱིངས་ཀྱི་བཅོམ་ཁང་མང་ཆེ་བའི་ནང་བཅོམ་འཇུག་བྱས་པའི་ཉེས་ཅན་པ་ནམས་འཆོ་བ་དང་བདེ་ཐང་སོགས་ཀྱི་ཐད། གན་
ད་དོན་འདི་རིགས་གཙོ་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་འགན་ཁུར་བ་དང་དོ་དམ་མི་སྣས་སེམས་ཁུར་མི་བྱེད་ཁར། བཅོམ་སྤྱང་བ་དང་
ལས་བྱེད་པས་མི་འདི་དག་ལ་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་མེད་པའི་འཛིགས་སྐུལ་དང་ཉེས་རྩུང་གང་བྱང་གཏོང་གི་ཡོད་ལ། ཀླང་བཅུགས་ནས་
ས་བབ་མཐོ་དམའ་དང་གནམ་གཤིས་ཆ་གང་སོགས་བར་བྱུང་ཉ་ཅང་ཆེ་བའི་རྟོག་དཔྱད་འོག་དུ་བཅོམ་བཅུག་བྱས་པའི་ཉེས་ཅན་
པ་ནམས་པན་ཚུན་གནས་སྤོར་ཡང་ཡང་བྱས་རྒྱུ། ས་རྒྱུ་མི་འཕྲོད་པ་དང་མལ་གོས་ཀྱིས་ལུས་མི་དྲོ་བ། ཉལ་གདན་གྱིས་བ
ཞའ་ཆེན་མི་ཁོག་པ། རས་གྱུར་དང་ཁང་ཐོག་ནས་ཆར་རྒྱུ་འཛགས་པ། ཟས་ཀྱིས་གྲོད་པ་མི་འགྲང་བ་སོགས་འཆོ་བ་ཉ་ཅང་རྒྱ་པོ་

ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་སྤྲུལ་ལངས་ཕྱི་ཉལ་གྱིས་ངལ་ཚལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཆེས་ཁྱེ་བ་དང་སྤྲུག་པའི་ལས་ཀ་ནམས་མི་
འདི་དག་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད་སྟབས། མི་འདི་དག་གི་ལས་རྒྱུ་ཉམས་པ་དང་། ཉན་རིགས་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་དེའི་ཐོག་
ངལ་གསོ་བྱེད་རྒྱ་མི་འདྲང་བ། སྤུང་བཅོས་འཐུས་ཚང་མེད་པ་བཅོས་ལས་བཅོན་པ་འཁོར་ཆེན་ཞིག་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུ་བྱུང་ཡོད་
ད། ལོ་ན་དུག་ཅུར་སོན་པའི་གཟུགས་གཞི་ཞན་ཞིང་འཆི་ཁར་སྤྲུག་པའི་བཅོན་པ་ཆུན་འཁོགས་ནམས་ལའང་ཆེས་ཁྱེ་བ་དང་སྤྲུག་
ག་པའི་ངལ་ཚལ་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད།

ང་པར་ཚུར་སྤྲུགས་སྒྱུད་སྐབས་དཀའ་སྤྲུག་ཆེ་བའི་ནམ་པ་འདི་དག་མཐོང་དུས། སེམས་ནང་རང་དབང་མེད་པར་སྒྱུ་སྒྲུང་
སྒྲེ་ཞིང་། འདི་ལྟར་མ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་གམ་སྟམ་པའི་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲེ་གི་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་བྱ་ཐབས་གང་ཡང་མི་འདུག།

མདོར་ན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་མའོ་གྲུ་ཞིས་ང་ཆོར་བཀའ་སློབ་གནང་དོན། བོད་ལ་མི་འཁོར་ཉུང་རྒྱུ་སྤྲུག་གཙང་མི་བྱེད་
པ་འཕམ་ཡང་ན་མི་ཆེས་ཉུང་ཤས་ལས་གསོད་རྒྱ་མིན་པའི་སྤྱི་དུས་ལག་བསྟར་དགོས་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ངོ་ལག་ཟིང་འཁྲུག་གི་བྱེད་
གཏེ་ལྷ་སྤྱད་དང་སློབ་བཟང་བཟླ་ཤིས་གཉིས་སྤྲུག་མ་བཅད་ནའང་འགྲིག་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཆེས་ཡང་དག་པ་དང་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་
ས་ཤིང་མཁས་མང་ངས་ལྟན་པའི་སྤྲུག་ཆེན་གྱི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྟངས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་དང་
ང་ཚད་དེ་མཐུན་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། བྱེད་གཏེ་ངོ་མ་བཀག་བསྒྱུལ་བསྒྱུར་བཞོད་བྱས་ཏེ་ཉེས་ཆད་དུག་པོ་གཏོང་རྒྱ་ལས་གྲུ་ཡངས་
མི་གཏོང་བ་དང་། མིག་སྟོས་ངན་འགྲན་བྱེད་མཁན་ལ་བྱིས་འདོམས་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེ་བྱིངས་ཀྱི་ཉེས་མེད་དམ་ཡང་ན་ཉེས་བ་
རྒྱུང་བའི་མི་ནམས་ལ་གལ་སྤྱིད་སྟངས་འཛིན་ནན་པོ་བྱེད་ཐུབ་ཆེ། འཛིན་བཟུང་བཅོན་བཅུག་དང་བཅད་ཁྲ་བཟོ་བའི་གནས་
ཚུལ་ཆ་བ་ནས་འབྱུང་མི་དགོས་བ་དང་དེ་བཞིན་ངན་པ་ཆར་གཙང་དང་བཟང་པོ་སྤྲུང་སྒྱུ་བ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ད་གཟོད་ནད་ཐོག་
གཙགས་འཁེལ་གྱི་ཕན་འབྲས་ཐོན་རྒྱུ་རེད། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་དེ་ལས་གོ་ལྷོག་སྟེ་གང་སར་ཕན་པ་མེད་ལ་སྟོག་དྲ་ལངས་
གཞིའི་ཉེས་ཅན་བཅོན་བཅུག་བྱས་ཡོད་པ་དང་། སྤྲུག་ཆད་གཙང་མི་དགོས་པའི་བཅོན་པའི་ཤེས་པོ་མང་པོ་ཐོན་སྟབས། དུང་
བྱིས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་ཕ་མ་དང་བཟང་ཆེན་བྱ་སྤྲུག་ སྤུང་ཉེ་སྤྲུགས་པོ་བཅས་བ་ཡིད་སྒྱུ་དགོས་བ་དང་མིག་རྒྱ་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་
གཏོང་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་སྤྲུག་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཐོག་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་དང་ཉེས་བ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་མ་བཟུས་བར་མི་
འདི་འདྲའི་མང་པོ་ཞིག་བཅོན་བཅུག་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དོད་མ་འཐུས་ཚང་མེད་པ་དེས་མི་འཁོར་ཆེན་ཞིག་དུས་མིན་འཆི་
རྒྱུ་བྱུང་ཡོད།

གནས་ཚུལ་འདིར་བོད་སྤྲུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ནམས་ཀྱིས་དཀའ་བསུ་མི་ཐོབ་པ་ཚུལ་མ་ཟད། མི་དགའ་བ་དང་སློབ་
མ། དངངས་སྤྲུག་ ཐེ་ཆོམ། ཡིད་མ་རངས་པ་དང་། བཅོན་པ་དེ་དག་ལ་སྒྲིང་རྗེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ནོར་འཁྲུལ་
དང་སྒྱུན་ཆ་འདི་དག་མང་ཆོགས་དང་ཁ་བྲལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ལ་གྱུར་བ་དང་། འདི་ནི་བྱི་རྒྱལ་ལ་བྱོས་བྱུང་བྱིན་པའི་ངོ་ལག་ཟིང་

འབྲུག་པ་ཆོ་དང་། བོད་ལྗོངས་ནང་ཁུལ་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་རོ་ལག་ཟིང་འབྲུག་པ་ལྷག་འཕྲོས་ནམས་ཀྱིས་ང་ཆོར་དོགས་ཚོ་བྱེད་ཀྱི་ལྷངས་ཆེ་དུ་བྱིན་ནས་མགོ་སྐྱུར་བར་མི་ཡོང་ཁར། ད་དུང་བསམ་བཞིན་རོ་རྒྱལ་མཐའ་འབྲུངས་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་བས་བརྟན་དུ་སོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན།

དུས་མཚུངས་སུ་བཙོན་བརྟུག་བྱས་ཡོད་པའི་བོད་ལྗོངས་མཐོ་རིམ་མི་སྣའི་ཁྲོད། དེ་སྔ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་མང་པོ་ཞིག་རོ་ལག་ཟིང་འབྲུག་གི་བྱེད་གཏེའི་གྲས་ལ་བཞག་ཡོད་ཀྱང་། མང་ཆེ་བ་ནི་བོད་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ལྷ་སར་རོ་ལག་ཟིང་འབྲུག་ལངས་སྐབས། ཕྱི་ཟླ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ནོར་དུ་སྐྱིད་གར་རོ་ལག་ཟིང་འབྲུག་གི་འགོ་གཙོས་ལོག་སྡེ་དེ་འབོད་ཆོག་ཀྱི་བསྐྱབས་བྱས་ནས་ཆོས་ ༡༩ ཉིན་བར་ནོར་སྐྱིད་སོགས་ས་གནས་སུ་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སེར་རྒྱ་དཔོན་རིགས་ནམས་རོ་ལག་ཟིང་འབྲུག་སྐྱོར་གྱི་ཆོག་མཁན་འདུ་སྟོར་ཆོག་མཁན་བྱས་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཡོད་མེད་མ་ལྟོས་བར་རོ་ལག་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་འཛིན་བཟུང་ཁྲོད་ཆང་མ་འོལ་ཆོལ་རྟོལ་རྒྱགས་ཀྱིས་རོ་ལག་བྱུང་འབྲུག་གི་འགོ་བའམ་བྱེད་གཏེར་བཅིས་ནས་བཙོན་འཇུག་བྱས་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་མི་འདི་དག་ཆང་མ་དངོས་འབྲེལ་གྱི་རོ་ལག་ཟིང་འབྲུག་གི་འགོ་བ་དང་བྱེད་གཏེ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། སྐབས་དེར་རོ་ལག་ཟིང་འབྲུག་གི་ཆོག་མཁན་འདུ་ཆོག་མཁན་སྐབས་ཟིང་འབྲུག་གི་འགོ་བས་བརྗོད་དོན། གལ་ཏེ་ཡོང་ཆེ་བརྗོད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། མ་ཡོང་བ་ཡིན་ན་སུ་ཡིན་དུང་ནང་མི་དང་བཅས་བ་ཡོངས་རྒྱུས་གསོད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཡོད། གཏམ་དཔེར་ཡོད་པ་བཞིན་ཨ་ཆག་པ་ཆག་སྐྱུག་ན་སྐྱུགས། མ་སྐྱུགས་ན་གསོད་གྱི་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གནོན་ཀླགས་ཕོག་ཡོད་པ་དང་། དབང་ཤེད་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆབས་ཆེའི་འཇིགས་སྐུལ་བྱས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོས་བསྐྱངས་ཏེ་སོ་སོ་དང་བྱིམ་མི་ཉེན་ཁ་ལས་གྲོལ་ཆེད། དབང་མེད་དུ་དག་བོའི་བཀོད་རྒྱས་འོག་བྱིན་ཡོད་པ་དང་གཅིག་རོ་ལག་ཟིང་འབྲུག་གི་འགོ་བས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་ཁ་གཡར་བའི་འོག་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་བཅེ་བ་ཟབ་ཅིང་རང་མཐོང་ཆེ་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མི་རྟོགས་པའི་མི་བཟང་བོ་ནམས་དག་བོའི་མགོ་སྐྱུར་འོག་ཚུད་པ་དང་གཉིས། བོད་ལྗོངས་ནི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ནམས་པ་མེས་ནས་བཟུང་སྟེ་དཀའ་ལྷན་སོ་བྱང་གི་བཀའ་དྲིན་འོག་འཆོ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཡིན་སྟབས། སལ་ཆེར་མི་ཆང་མར་བས་གོས་གང་ནས་གནང་ན་དེར་ཞབས་བྱི་ཞུ་བའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད། དཀའ་ལྷན་སོ་བྱང་གི་སྲིད་དབང་ཆགས་འཇིག་ལ་ཐུག་པའི་མཚམས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་ལ་བཀའ་དྲིན་གསལ་བཅེད་འོལ་ཆོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་བ་གསུམ། དོན་གནད་འདི་གསུམ་ནི་བར་བཞུགས་མི་སྣའི་བསམ་སྒྲོའི་ཁྲོད་ཐག་གཅོད་ལེགས་པོ་བྱེད་དཀའ་བའི་རོ་བོ་ལྷན་ཡོད། དེ་བས་གལ་སྲིད་བར་བཞུགས་ཀྱི་མི་ནམས་ཆོག་མཁན་འདུ་དེ་དག་ལ་མ་ཞུགས་ན་སྔོན་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་དེར་མཛོ་བསམ་ཞིབ་དུ་བཏང་ཆོག་ལ་བོར་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེ

ད། སྐབས་དེར་གྲུང་དབྱང་བོད་སྡེ་འཛུགས་ལས་འགན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག ཉང་ཁྱིད་དམག་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཚང་མས་མཐོ་འབྲིང་རིམ་མི་སྣ་ནམས་ལ་ཚུར་འགྲུག་གི་ལས་འགན་ལྷན་ཁང་དང་། དག་པོར་ཞེད་སྐད་བྱེད་མཁན་ནམས་ཉང་ཁྱིད་དམག་གང་གི་སྒྲིག་སྐྱོང་ལ་བཞག་ནའང་ཉེན་ཁ་ཕྲན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ་ཞེས་བརྗོད་མྱིང་། དེ་ལྟ་ནའང་སྐབས་དེའི་དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་དུས་རྒྱུན་ང་ཚོ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཅི་ཡང་ལ་ཚུར་འགྲུག་གི་ལས་འགན་ལྷན་ཁང་ལས་ས་གནས་ཁྱིད་གཞུང་གི་སེར་རྒྱ་དཔོན་རིགས་ཡོངས་རྒྱལ་ལ་ལས་འགན་ལྷན་ཁང་གི་ཐུབ་མེད།

ཐོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཕྱིལ་ཐོ་དང་ཆ་གསལ་གང་ཅུང་། དེ་བཞིན་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཁོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱད་པའི་དེ་བྱིངས་ཀྱི་བ
རྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལྟ་དགུ་ཡན་གྱི་སྒྲེ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཟབ་ཅིང་དགའ་མས་བསྐྱེ་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཆོས་ལུ
གས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཐོག་ཚང་མས་སེམས་སྤྱད་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་འགག་ཆའི་གནད་དོན་

ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེའི་ཐོག་ཐག་གཅོད་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་གིས་ང་ཚོར་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དངོས་འབྲེལ་དགའ་ཞེན་དང་དགའ་བ་
སྤྱོད་ཐོབ་ཐོན་ལ་ཕན་གནོད་འབྲེལ་བའི་ཐད་ཀའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ ༥ པའི་ནང་རྒྱ་བས་ཆེན་གཙོ་འཛིན་མའོ་གུའུ་ཞི་དང་མིང་ལྷན་ཁྲིམ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་མོག་བཟང་འཕུལ་
ཁྲུག་ཞོད་འཇགས་དང་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་སྒྲིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐད་ང་ཚོར་མཁས་མཛེས་ཡང་དག་པའི་བྱེད་སྒྲུབ་
གས་དང་། མིང་ཁྲུག་ ཐབས་ཤེས། གོ་ཤིམ་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆེད་དོན་སྤྱིར་ལྟན་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་གནང་བའི་ནང་། ཆོས་
ལུགས་ཀྱི་གནད་དོན་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གིས་ལུ་མཐུད་དུ་སེར་རྒྱ་མང་ཚོགས་ལ་ཆོས་དད་རང་དབང་སྤྲོད་རྒྱ་དང་། ཁྱིམ་སྤྱི་
གས་ལ་སྤང་བ་ཅི་ཞུ་མཁན་གྱི་དགོན་སྡེ་དང་གྲ་བཅུན་ནམས་སྤར་རྒྱན་བཞིན་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་སྤེལ་
ཆོག་པར་བསྟན་པ་ནི་དངོས་འབྲེལ་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པ་ཞིག་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་མྱེད་སྤྱི་དགོན་སྡེ་དང་ཆོས་ལུགས་
ས་ནང་དུ་སྐབས་ཤིག་རིང་སེམ་འདྲེལ་བྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱུད་དང་། སྤྱི་ཆོག་སྤེལ་རྒྱས་དང་མི་འཚམས་པའི་
བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྱན་ལམ་ལུགས་དང་། གཉའ་གཞོན་བཟུ་གཞོག་གི་ལམ་ལུགས། དེ་བཞིན་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱེད་
དད་བང་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་སྡེ་ནང་ཁུལ་གཙང་མ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟེ་
དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱིའི་མི་འབོར་གྱི་བསྐྱར་ཆད་ནས་བརྗོད་ན། མི་དང་དངོས་པོའི་ཐོན་སྐྱེད་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་གྲ་བཅུན་ཆེས་མང་
ཞིང་། དེས་བོད་ཀྱི་མི་འབོར་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡོད་ཕྱིར། གྲ་བཅུན་གྱི་གྲངས་འབོར་
ཁྱེད་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། གྲ་བཅུན་འགའ་ཞིག་སྐྱེད་པ་ལས་ཉེ་པ་ལྟར་དུ་ལྷག་ནས་ཁྱིམ་གཞིས་ཆགས་རྒྱུ་དང་། མི་དང་དངོས་
པོའི་ཐོན་སྐྱེད་ཐོག་ལྷགས་རྒྱུ་འང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དགོན་སྡེའི་ནང་རྒྱ་སྤྱི་བཟང་བའི་གྲ་བཅུན་གྲངས་ཆད་རེ་
ས་ཅན་ཞིག་བཞག་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་སྤེལ་རྒྱུ་དང་། ཁོ་ཆོའི་འཆོ་བའི་ཐད་མིང་གཞུང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཆོག་པ་བཅས་
ས། མདོར་ན་སེར་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཆོས་དད་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་དང་དངོས་པོའི་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་མཁན་
འཕར་སྤོང་ཡོང་རྒྱ་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐད་ཐབས་འཆོལ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྒྲིག་སྒྲུབ་བསྟན་ཡོད། དེའི་ཐད་གུའུ་ཞི་གཞོན་པ་དང་ཐོད་ཀྱིས་ཀྱེད་
དང་བོད་མྱེད་སྤྱི་གྲ་བཅུན་མང་པོ་འདི་འདྲ་བྱུང་བའི་ཅ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། གནས་ཚུལ་སྟོར་གསུངས་པ་དང་། དགེ་མཚན་ལྟན་
པའི་གལ་ཆེད་བསམ་འཆར་འགའ་བཏོན་ཡོད། ང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐབས་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་ལྷ་སར་བྱིས་པའི་སྟན་ལུ་ཞིག་
གི་ནང་དུ། ང་ཚོ་བོད་མྱེད་སྤྱི་གསར་བརྗེ་ལས་དོན་འདི་བོད་མྱེད་སྤྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་དང་། འོས་ཤིང་
འཚམས་པ་དང་། ཕན་འབྲས་ཐོན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་བྱས་རྗེས་དང་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཆེད་དང་། མི་ཀྱན་གྱིས་ཡོད་སྟོན་ཐོབ་རྒྱུ་དང་
ད་ཉིད་གི་སྟན་གསལ་ལ་ཡོངས་སུ་ཕན་སྤྲོད། སངས་རྒྱས་ལ་ཀ་ཁ་སྤོབ་པའི་དཔེ་བཞིན་ཁ་རི་ཁ་ཐུག་གི་སྟོན་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐད་འབྲེལ་
ག་ཞོད་འཇགས་དང་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐད་དགེ་འདོན་སྟོན་སེལ་གྱི་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་དང་། ལྷག་པ

ར་དུ་ཏང་གིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་ཁོ་མོ་གཏོང་བའི་འགན་ལེན་འགན་ཁུར་དང་ཆོས་
ལུགས་ནང་སྐབས་ཤིག་རིང་སྐབས་འདྲེས་བྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་ནང་དང་། གཤམ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་བཀའ་བཞུགས་འདྲི་བཞུགས་
ལམ་ལུགས་དང་། གཉའ་གཞི་བཟུང་གཞི་ལམ་ལུགས་སོགས་སངས་རྒྱུ་བཟུགས་པའི་དགོངས་དོན་དང་འགལ་ཞིང་། རྒྱ་ཆོས་
ས་འཕེལ་རྒྱ་ས་དང་མི་འཚམས་པའི་གནད་དོན་ནམས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་བཅོས་ཏེ། བོད་མྱོངས་ཆོས་ལུགས་ད་
ང་དགོན་མེ་ལགས་བཅོས་བྱེད་རྒྱུ་དགོངས་དོན་ལ་ངས་མོས་མཐུན་དང་བཅི་བཀྱར་བྱུ་ཆུ་ཡིན་ཞེས་བཞུགས་པ་དང་། རྒྱ་ས་
མཆོངས་སྐྱུང་རང་རྒྱུད་པའི་བོད་མི་མང་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་ལྷ་བཟུན་ཐུག་བཟུས་གཏོང་བའི་སྐབས་། ཆོས་སྲིད་གཉིས་མད་ལ་འོས་
འཚམས་ཀྱི་ལྷ་རྟོག་ཡོང་བའི་བྱེད་སྒྲུགས་ཤིག་ལག་བཟུར་བྱས་ནས་མི་ནམས་འདྲི་སྒྲི་ཁེངས་ཤིང་སྒྲི་བདེ་བག་ཐེབས་ཡོང་བུ་
མིན་དང་། བཟུར་བཅོས་བཀྱང་རྒྱུ་ཆེད་ལས་ལྷ་བཟུན་ནམས་རི་ལྷ་རྒྱུ་བཟུགས་འཆོ་བ་སྐྱེལ་རྒྱུ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལུ
གས་བྱེད་སྒྲི་འཕུས་ཆོང་གི་སྒྲི་ནས་ལགས་པར་སྐྱེལ་བུ་མིན་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ཆོང་མས་སེམས་ཁུར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ
དང་། བོད་རིགས་མི་དམངས་ནི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་ཅིང་མོས་པ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐབས་དངོས་འབྱེལ་དག་གཙང་གི་ཆོས་ལུ
གས་དང་། དེར་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་སྐྱེད་གཉིས་བར་གྱི་དབྱེ་འཚམས་གསལ་བོ་བྱས་ནས། ཀུན་གྱིས་འབྲུལ་འབྲུག་མེད་པར་གང
ཞིག་ལ་སྐྱུང་བྱེད་དགོས་པ་དང་གང་ཞིག་ལ་རྒྱུ་བྱེད་དགོས་པ་གཉིས་གསལ་བོར་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས། ལག་
བཟུར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འང་ནན་ཏན་གཟབ་བསྐྱེད་དང་། ཞིབ་ཆགས་དོད་མ། དལ་བྱེལ་སྒྲི་མས་པའི་ཐོག་གནད་ལ་ཐིགས་པ
འི་སྒྲི་ནས་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་སྐྱེལ་རྒྱ་སོགས་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྐྱོངས་འཆར་བཏོན་ཡོད།

ང་ཆོའི་བསམ་པར་བོད་མྱོངས་སྐྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་། ཏང་གི་ཆོས་ད་
ང་རང་མོས་ཀྱི་སྲིད་ཁྱུ་ནང་གི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་དང་མི་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀར་རང་དབང་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་བཞུགས་
ཡོད་པ་འདི། གོང་རིམ་དང་གཞི་རིམ་གང་ཞིག་གི་ནང་དུ་འང་འབྱོག་པོར་མ་སོང་བར་དྲང་བདེན་གྱི་སྒྲི་ནས་རྒྱ་སྐྱེད་མེད་པའི་
ཐོག་ལག་བཟུར་མཐེལ་བྱིན་གཏོང་དགོས་པ་དང་། ཁྱིམ་ལུགས་ཀྱིས་སེར་རྒྱ་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་མཐུན་ཚུལ་ལྷན་གྱི་ཆོས་ལུག
ས་བྱེད་སྒྲིར་འགན་ལེན་བྱས་ཏེ་མི་སྐྱེད་གིས་ཀྱང་ཐེ་རྒྱས་དང་འགོག་རྒྱུ་མི་ཐོག་པ་བྱེད་དགོས།

རྒྱ་ས་མཆོངས་སྐྱུ་ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་མེའི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་ནམས་ཀྱིས་བོད་མྱོངས་སྐྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ག
ནད་དོན་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་གནས་ཚུལ་རྟོག་འཛིང་ལྷན་པ། དེར་ཐག་གཙང་ལགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་གི་ཐོག་ནས་མ
ང་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་འང་ཤུགས་རྒྱུན་བཟུང་དན་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ངས་པར་དུ་དོས་འདྲིན་གཏོང་བཟུགས་ནས།
མི་སོ་སོའི་ཁྲིད་པའི་ནང་གི་གཞི་རྒྱུགས་ཀྱི་ལྷ་བཟུན་ཐུག་བཟུས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་མེད་ན་ལགས་པར་འདྲི་བ་སོགས་འབྱུང་འ
བྱུར་ལས་འབྲུལ་ཁྲིད་ཞིབ་སྤྲོད་ལག་བཟུར་སྐབས་སུ་རྟོག་དྲ་ཆགས་སྲིད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནམས་སྒྲི་འགོག་དང་གཙང་ལེལ་བྱས་ཏེ།

ལས་བྱེད་པ་ནམས་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་སྒྲིབ་ཐོན་ཡིན་པ་མ་ཟད། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། གཏིང་ཟབ་རྒྱ་ཆེ
འི་ངང་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་དང་གཤམ་ཆེའི་གནས་ཚུལ་རྒྱས་ལོན་བྱས་རྗེས་གཞི་ནས་ལས་དོན་སྤེལ་བ་དང་། ལས་དོན་ཐོག་བ
སམ་འཆར་བརྗོད་པ་དང་ལས་འགུལ་ལ་འགོ་བཟུང་བཅས་བྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལུགས་གནད་དོན་ལ་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོད
་པའི་གྲོགས་པོ་མང་པོར་བསམ་འཆར་བསྟུ་ལེན་དང་ལས་དོན་བྱེད་ཐབས་ཐོག་གྲོས་བསྟུར་གང་མང་བྱེད་རྒྱ་སྒྲིགས་ཀྱང་གཤམ་ཆེ
ན་པོ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལྟར་བྱས་ཆེ་བསམ་འཆར་བཟང་ངན་བར་མ་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོད་མྱོང་གྱང་། ཆང་མས་སློ་ནལ་དུ་ཕབ་ནས
‘ཉན་འཛིག་བྱེད་དགོས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་བསམ་འཆར་སྙིང་བསྟུས་ནམས་སྤྱགས་སྒྲིམ་གྱིས་ལས་དོན་ལག་ལེན་བསྟུར་དགོས་པ
་མ་ཟད། ལྷག་བསམ་ཐོལ་མེད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ནམས་དང་ལྷན་དུ་ལས་དོན་ཐོག་མཉམ་ཐུབ་ཀྱིས་ཁོ་ཆོའི་དུར་བཙོན་རང་བཞིན་འ
དོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ། ཐུན་མོང་ཐོག་ཏང་དང་མི་དམངས་ཀྱིས་སྤང་པའི་ལས་འགན་ལེགས་སྐྱབ་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཕན་ཚུན་ཁག་འདྲིག
ས་བྱེད་རེས་མི་འབྱུང་བ་བྱེད་དགོས།

ལས་དོན་གྱི་གཙོ་གནད་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་ཉམས་སྦྱང་ཐུན་སྦྱོར་ཆོགས་པོ་ཡོད་ཆེད། དེས་པར་དུ་ཐོག་མར་ཆོད་ལྷའི་ལས་དོ
ན་འཐུས་ཆང་ཞིག་སྤེལ་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་དང་ཐོག་འགོ་བཟུང་གི་ཁྲོད་ནས་གནད་དོན་འདིའི་གཤམ་ཆེན་རང་བཞིན་མཐོང་ཐོབ་པ་
བྱས་ཐོག་སེམས་ཐག་ཆོད་པའི་ངང་ལས་དོན་དེའི་འགོ་བཟུང་ལ་ལུགས་སྒྲིབ་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། དོ་སྤང་དང་རྒྱས་མངའ་ཡོད་
པ། འཆར་གཞི་ལུན་ལ་གྲ་སྒྲིག་ཀྱང་ཡོད་པ། རྒྱུད་རིམ་ལུན་ལ་བརྟན་ལྷིང་ཡོད་པ། དབྱེ་བ་ཡོད་ལ་གཟུགས་ནས་ཡིན་པ། ཞིབ་ཆ
གས་ཡིན་ལ་འོས་མཚམས་ཀྱང་ཡིན་པ། གཏིང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་བོད་སྤངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་དུ་ཏང་གི་ཆོས་
དད་རང་མས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱས་འོག དངོས་འབྱེལ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་སྤང་སྦྱོབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དོ་སྤང་བྱེད་དགོས་
པའི་དེ་ལྟའི་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་བྱུང་པའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལྷན་ཁྲུགས་པའི་གནས་ལུགས་ནམས་དྲིལ་བསྐྱགས་དང་
སྤྱོད་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་གིས། རྒྱ་ཆེའི་གྲུ་བཙོན་ནམས་ཀྱི་ཆབ་སྤྱོད་དང་། གཤམ་རིམ་གྱི་གྲོ་རྟོགས་གོང་མཐོར་བཏང་སྟེ། རྒྱ་ཆེའི
‘གྲུ་བཙོན་མང་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་བརྗེ་དགོས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་དགོས་པའི་ཡང་དག་པའི་དུར་བཙོན་ཅན་ནམས་ལ
ས་འགུལ་གྱི་མདུན་གཤམ་དུ་འཛིག་དགོས་པ་དང་། བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་དམིགས་གསལ་ཁྱད་དབང་དང་། གཉའ་གནོ
ན་བཟུགས་ཞིག་གི་ལམ་ལུགས་ལ་དོ་སྤོལ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། རོ་ལོག་བྱིང་འབྲུག་ནང་ཁྲུགས་མཁན་གྱི་དགོན་སྡེ་ནང་གི་རོ་ལོག་བྱིང་འ
བྲུག་པ་ལ་དོ་སྤོལ་བྱས་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱི་གོས་གྱོན་པའི་གསར་བརྗེའི་རོ་ལོག་པ་དང་རོ་ལོག་བྱིང་འབྲུག་གི་བྱེད་གཏེ་དང་།
ཆོས་པའི་ཞབས་འདེན་པ། ཏང་དང་མི་དམངས། དེ་བཞིན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགྲ་པོ་བཅས་མཐིལ་བྱིན་པའི་སྒྲིབ་ནས་ཅ་མེད་བཟོ་
རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་ཡངས་དགོངས་དོན་དང་མི་མཐུན་ཞིང་གསར་བརྗེ་སྤྱོད་སྦྱོབས་དང་མི་འཚམས་པ། རྒྱ་ཆོགས་འཕེ
ལ་རྒྱས་ལ་འགོག་རྒྱུ་བཟོ་བའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་དམིགས་བསལ་ཁྱད་དབང་དང་བཟུགས་ཞིག་ལམ་ལུགས་བཅས་བ་མ

ཐའ་དག་ཅ་མེད་བཟོས་ཐོག དེ་ལྟའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་དགོན་མེད་དཔངས་གཙོའི་དགོན་མེད་བསྐྱར་རྒྱུ་དང་། མི་
ཁྱུང་ཤས་ཤིག་གིས་དབང་སྐྱར་བྱེད་པ་དེ་དགོ་འདུན་པ་དང་། རྒྱ་བཅུན་སྐྱུ་མོང་གིས་རང་བྱིམ་རང་བདག་བྱེད་པའི་ལམ་ལུག
ས་ལ་བསྐྱར་རྒྱུ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་ལ་བརྩེ་བཀུར་དང་། དཔངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཆེན
ཐོག་བསྐྱོད་པ། བཅའ་ཁྲིམས་སྲུང་བ། ཆོས་ལུགས་ཐོག་བསྐྱབ་སྐྱོད་དང་མི་འགལ་ཞིང་། རྒྱ་སྐྱུ་རྣམས་དག་གི་དགོ་འདུན་རྒྱ
མས་དགོན་མེད་བཞག་ནས་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་འཆད་ཚད་ཚོམ་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་ག
སུམ། མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ལམ་བུ་བརྒྱུད། གཞན་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱུན་པའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ལྟར་ལས་ཆེས་ལེགས་པ་དང
གཏིང་ཟབ་པར་སྒྲེལ་ནས། རྒྱ་ཆེའི་སེར་རྒྱ་མི་དཔངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་འཆོ་བའི་དགོས་མཁོ་གང་ལེགས་སྒྲོང་ཐུབ་པ་བྱས་ཏེ། ཏ
ང་གིས་ང་ཆོའི་ཆོས་ལུགས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་ལེགས་པོ་བཏང་བར་བརྟེན། གུང་ཁན་ཏང་དང་མཛེས་ཀྱུ་ཞིར་སྐྱབས་སུ་མཆི་བེར་
བ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཆོས་ལུགས་བྱ་བའི་ནང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་མི་ཞུགས་ཤིང་སྐྱེས་པ་ཡང་བབ་འདོད་མེད་པའི་རྒྱ་བཅུན་རྣམས་ལ་ས་
ཞིང་དང་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ་དེས་ཅན་ཞིག་སྤྲད་ནས། ཁོ་ཆོ་ཕྱགས་གཅིག་ནས་ཐོན་སྐྱེད་ངལ་ཚོལ་ནང་ཞུགས་ནས་རང་ཁ་རང་གསོ་
ཐུབ་པ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་དཔངས་ཀྱི་ཁྱེད་པོ་ཡང་དུ་གཏོང་དགོས་བ་དང་། ཕྱགས་གཅིག་ནས་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲོ་དེས་ཅ
ན་ཞིག་ནང་ཞུགས་སུ་བཅུག་ནས་མིང་དོན་མཚུངས་བའི་རྒྱ་བཅུན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱེད་དགོས།

བོད་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱ་བཅུན་འབོར་གྲངས་མང་དྲགས་པར་ཁྲག་བཟུས་བྱ་རྒྱུའི་ཐད། ང་ཆོས་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་ཅ་དོན་བ
ཟུང་ནས་དགོན་མེད་ནང་རྒྱ་བཅུན་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་རྒྱ་བཅུན་མི་བྱེད་པ་བཅས་ཆང་མར་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། དགོན་མེད་
ནང་སྤོང་མཁན་གྱི་རྒྱ་བཅུན་རྣམས་ཀྱིས་བཅའ་ཁྲིམས་དང་བསྐྱུན་དགོས་བ་ལས། བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་རིགས་བྱས་མི་
ཆོག དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུམ་ཆང་དང་མི་སྒྲེར་གྱི་འཆོ་བའི་ཆེད་རྒྱ་བཅུན་བྱས་བ་དང་། ཡང་ན་ཞིང་བཅན་བདག་པོའི་གཏུང་གཞོན་
ལས་གཡོལ་ཆེད་རྒྱ་བཅུན་བྱས་བ། དགོན་མེད་རྒྱུང་གས་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ཁལ་རྒྱགས་པར་གཏོང་བའི་དབང་ཆ་ཡོད་ཀྱིན་རྒྱ་བཅུ
ན་མི་བྱེད་ཀ་མེད་བྱུང་བ། ད་དུང་ཆོང་ཁེ་ཐབས་འཆོལ་བ་དང་། ཆང་འཐུང་བ་སོགས་བག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རོལ་མཁན་ལ་སོག
ས་ཡོད་པ་ཉེ། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱ་བཅུན་ནང་གང་མང་ཞིག་ནི་བསྐྱབ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཆེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པ་དང་། བསྐ
བ་སྐྱོད་ལས་འགལ་བའི་མི་འགའ་ཞིག་རང་འགྲུལ་ངང་སྐྱེས་བབས་ནས་བྱིམ་གཞིས་ཆགས་སྤི། འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བབ་ཏུ་བཅུག་ན
ས་མི་དང་དངོས་པོའི་ཐོན་སྐྱེད་ནང་ཞུགས་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱ་བཅུན་གྱི་གྲངས་འབོར་ཆེས་ཆེར་རྗེ་ཏུ་དུ་
བྱིན་ཏེ། མི་དང་དངོས་པོ་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་མཁན་འཕར་སྤོང་ཡོང་རྒྱ་མ་ཟད། བྱི་ནང་གི་དག་པོས་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སྐྱོན་འདོ
གས་པ་དང་སེར་རྒྱ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་བསམ་ཚུལ་ཡོང་མི་སྤིད་པ་སོགས་ལེགས་སྒྲེལ་ཉེས་འགོག་གི་དུས་བབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་

ཐུ་རེད།

དགོན་མེ་ལག་ནང་གི་དོ་དམ་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ཁྲིམས་སྒྲུབ། ལམ་ལུགས་བཅས་བ་དེ་མའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འདྲིན་ཞིང་
'བྲན་ལམ་ལུགས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དེས་པར་དུ་མེད་པར་བཟོ་དགོས། འོན་ཀྱང་འོས་འཚམས་འཐུས་ཚང་གི་བྱ་ཐབས་
གསར་བ་ཞིག་གིས་དེའི་ཚབ་བྱེད་མི་ཐུབ་ཆོད་གོན་མེད་ནང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཟང་ཟིང་ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་འབྱུང་གིན་པ་ཞིག་རེད།
དེ་བས་གསར་འཛུགས་བྱ་རྒྱུ་འདྲི་ཐད། དོ་དམ་མེ་ལག་ནང་གསར་བཟུང་དགོས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་དགོས་བའི་དུར་བཙོན་ཅན་གྱི་
ཁྲིད་ནས་ཏང་གི་བཀའ་ལ་ཉན་པ་དང་། ཏང་གི་རྒྱུ་སྒྲུབ་འགྲོ་བ། སྒྲེས་སེམས་མེད་པ། རང་ཤེད་མེད་པ། ཆོས་ལུགས་བྱ་བར་
མཐོང་ཆེན་བྱེད་པ། ཆབ་སྲིད་ལ་སེམས་འཁྱུར་དང་། ལས་དོན་ཐོག་གཡས་གཡོན་གང་དུ་འང་མི་འཁྱོག་པ། མང་ཆོགས་ལམ་ཕྱི་
གས་ཐོག་འགྲོ་བ་དང་། ལས་དོན་གྱི་འཛོལ་ཐང་ཡང་ཡོད་པ། དུས་ནམ་ཡིན་ཡང་ཟླ་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་སེམས་འཁྱུར་བྱེད་པ་
འི་སྒོ་ནས་ཐོན་དུར་བཙོན་ཅན་གྱིས་རྒྱུ་འཛོལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྤྱགས་མཚུངས་གང་ཅིའི་ཐད་འཛོལ་ཐང་ཡོད་མཁན་འོས་
མིར་བཞག་སྟེ། ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་ཟླ་དམངས་ཡོངས་རྒྱུ་འཛོལ་ཐང་འོག་འཐུས་ཚང་གི་སྒོ་ནས་དམངས་གཙོ་བདག་
'གཉེར་ཁྱེད་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རིན་ (འགན་འཛིན་- བསྐྱར་མཆན) ཆན་གཞིན་དང་ཁྱེད་ཡོན་ (འཐུས་མི - བསྐྱར་མཆན) བ་
ཅས་པ་འདེམས་དགོས། འགོ་ཁྲིད་ཡོད་ལ་དམངས་གཙོའང་ཡོད་པའི་རྩ་དོན་ལེགས་ལེན་མཐེའི་ཕྱིན་བསྐྱར་བའི་འོག་ མིང་དོན་
ན་མཚུངས་བའི་དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ཁྱེད་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཞིག་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས།

སྒྲིག་ཁྲིམས་དང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐད། དགོན་མེ་དང་ཟླ་བཙུན་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་མཁན་ཡིན་སྟབས། སྟོན་པ་བཙོན་
མ་ལུན་འདས་ཀྱིས་གཏན་འབབས་གནང་བའི་ཆོས་ཁྲིམས་དེ་རྩ་བར་འཛིན་དགོས་པ་དང་གཅིག་ ཟླ་བཙུན་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་
འབངས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རྩ་ཁྲིམས་ལ་སྤྱང་བཅེ་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ལག་ལ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་གཉིས། ལས་དོན་ཡོད་
ད་ཆད་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་གཙོ་བོར་དགོས་སྟབས། བོད་རྒྱུངས་མི་དམངས་བཅིང་འགྲོལ་མཐར་ཕྱིན་ཡོང་རྒྱུ་དང་ཐུན་ཆོགས་
'དར་རྒྱས་ཡོང་རྒྱུ་གཞི་དུ་འཛོལ་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་གསུམ། དོན་ཆོན་གསུམ་པ་འདི་དམ་དུ་སྒྲིལ་ནས་བོད་རྒྱུངས་དགོན་
ན་མེ་ལག་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་དང་ལམ་ལུགས་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་གཉེན་འབབས་ཀྱིས་ལག་བསྐྱར་བྱེད་དགོས།

དགོན་མེར་སྤྱོད་མཁན་ཟླ་བཙུན་གྱི་འཛོལ་ཐང་འདྲི་ཐད། ཆེད་དུ་ཆོས་སྒྲིབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་དགོ་འདུན་པ་ནམས་དང་། ག་
ཞོན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཉེར་བ་ནམས་ཚུད་པའི་རབ་འབྱམས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལག་ལ་སྒྲིབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་གངས་ཆད་དེས་
'ཅན་གྱི་ཟླ་བཙུན་ཞིག་དགོས་དེས་ཐོག་ ཁོ་ཆོའི་འགན་འཁུའི་ཆོས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་བར་ཆད་མི་ཡོང་བར་གོང་འཕེལ་དང་བྱུང་བ་འབྱས་
ཆེན་ཐོ་ཐོབ་ཐབས་སུ་དམིགས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཁོ་ཆོའི་འཛོལ་ཐང་འགན་ལེན་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་སྤུལ་མ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་དགོན་མེ་ནང་གི་ཟླ་བཙུན་ཆན་འཁོགས་དང་ནད་གཙོང་ནམས་ཀྱི་འཛོལ་ཐང་འདྲི་ཐད་ལའང་འགན་ལེན་བྱས་པའི་ཐོག་དེ་

འཕྲོས་ཀྱི་ལྷ་བཅུན་ནམས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཐད། ངས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ཐོན་སྐྱོད་ནང་ཞུགས་ནས་རང་ཁ་རང་གསོ་ཐུབ་པའི་
ཅ་དོན་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྤྱིང་ལྷན་པའི་དགོན་སྡེ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་བོད་མྱོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་གི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་ནམས་
'ལ་ཁ་ཞིག་ཉེས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤངས་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཆང་མ་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་བྱེད་རྒྱ་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེ
ད། དེའི་ཕྱིར་དེ་སྡེ་གོང་གསལ་གྱི་བསམ་འཆར་མང་ཆེ་བ་དང་རེ་བ་ནམས་དབྱེད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་ཐེངས་མང་བརྗོད་སྤྱོད་ཞིང་འ
གྱུར་གཞོན་མེད་པ་ཞིག་བྱས་ཡོད། མ་གཞི་ནས་བདག་ལྟ་བུའི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་མྱོངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གནད་དོན་ཐག་ག
ཅོད་འཐུས་ཆང་གང་ལེགས་བྱུང་ནས་བོད་མི་ནམས་སྒོ་བདེ་བག་ཐེབས་ཤིག་དང་། དཔྱ་པོ་ཆོས་དམའ་འབེབས་དྲོག་གཏམ་
བརྗོད་རྒྱའི་ཁག་འདྲིམས་ས་མི་ཆེད་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ། འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་ཆོས་ལུགས་སོ་སོར་དང་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་ནི་ན
ང་ང་ཆོའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་ཏང་ལ་ལྟ་སྟངས་ལེགས་པོ་ཞིག་དང་བག་ཆགས་ལེགས་པོ་ཞིག་འཛོག་ཐུབ་པ་དང་། འཛམ་གླིང་འབྱོར་
མེད་གལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་མཁྱེན་གསུང་རང་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་རྒྱུ་ཆ་ཆུན་ཞིག་འབྱུང་ཐུབ་པར་རེ་སྤོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ།
གནད་དོན་འདི་དག་ཆང་མ་བཟླ་ཤིས་པའི་པད་མོའི་འདབ་སྟོང་ལྷག་པོར་གྲོལ་བ་ལྟར་ཡོང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱ
ང་དོན་དངོས་ཐོག་ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་སྡེའི་ལས་དོན་བྱེད་པའི་སྐབས། དགོས་ངེས་མ་ཡིན་པ་དང་འོས་འཆམས་མ་ཡིན་པ།
ཆག་སྒོ་མང་པོ་ཐོན་རྒྱུན་མི་ནམས་ཏ་ལས་ཏང་སངས་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་ཐད་ལ་འདྲིར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན།

དང་པོ། རོ་རྒྱལ་དང་སྤངས་སྐྱོབ་ཀྱི་སྐོར། བོད་མྱོངས་དགོན་སྡེ་ཁྲོད་ཀྱི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བླན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ད
མིགས་བསལ་བྱུང་དབང་དང་། གཏའ་གཞོན་བསྐྱ་གཞིག་དེ་ནི་དེ་སྡེའི་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་རྒྱ་རྒྱུན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུན་པས་རིམ་
བཞིན་བསྐྱུད་མར་སིམ་འཛུལ་བྱས་བ་ཞིག་རེད། འདི་དག་ནི་གོང་འཁོད་བཞིན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་མི་མཐུན་ཞིང
'སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་མི་འཆམས་པ། མི་དམངས་ལ་གཞོན་སྐྱོན་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱ
ར་སྐབས་མེད་པར་བཟོ་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེར་བསྐྱར་བཀོད་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་ཆེའི་སེར་སྐྱ་མང་ཆོགས་བསམ་ཚུལ་མེད་
པ་མ་ཟད་དངོས་འབྱེལ་དགའ་བསུ་བྱ་ངེས་རེད། རྒྱ་མཆན་ནི་བོད་མྱོངས་ལ་ཉེ་བའི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་རིང་དང་ལྷ
ག་པར་དུ་ཉེ་བའི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཤས་ནང་། དགོན་སྡེ་འགའ་ཤས་ཀྱི་དབང་རྒྱུར་བས་རིམ་པ་ཁག་གི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་
འཛིན་སྲིད་གཞུང་གི་རོགས་སྐྱོར་འོག དམིགས་བསལ་གྱི་བྱུང་དབང་སྒྲ་ཆོགས་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱ་ཆེའི་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ལ་ག
དུག་རྒྱབ་ཆེ་བའི་གཏའ་གཞོན་དང་ཆབས་ཆེའི་བསྐྱ་གཞིག་བྱས་ཡོད་པས། མང་ཆོགས་ལ་སྤྱུག་བསུལ་དང་ཁོང་སྟོ་མང་པོ་ཞིག་
བཟོས་ཡོད།

དཔེར་ན་ལྷ་སའི་སྤོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་ཆོགས་མཆོད་ཀྱི་རིང་ལ། འབྲས་སྤངས་དགོན་པའི་ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོས་ཁག་འདྲོ

གས་བྱ་ཡུལ་རུ་ཟད་ཞིག་ཡོད་ཅོ། རོན་མེད་ཀྱི་སྒྲེ་བོ་མང་བོ་འཛིན་བཟུང་བཅོན་བཅུག་གིས་ཁྲིམས་ཆད་ནན་མོ་གཙོད་པ་དང་
། ལྷོ་རོན་གྱི་ཆད་པ་གཙོད་པ། མི་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཁ་རྩེ་དབང་ཐང་འཕྲོག་པ། ཁ་ཤས་བསད་པ་སྐགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། འ
དི་ལྟ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཐལ་ཆེ་བའི་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་གཉའ་གཞོན་གྱི་རྒྱུན་པས། སྤྲོན་ལམ་འཆོགས་རིང་ལྟ་སའི་གྲོང་མི་སྤྲོ་ཞིག་རུང་ཆུང་བ
ན་མས་ཉེན་ཁ་ལས་གཡོལ་ཆེད། ཉེ་འགམ་གྱི་གྲོང་གསེབ་ཏུ་བྱོས་བྱོལ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད།

བཟུག་ཞོག་གི་སྐོག་ནས་སློང་ན། གཞི་འཛིན་ས་གང་ཡང་མེད་པར་ཁྲལ་རིགས་སྣ་ཆོགས་བསྟུ་བ་སྟེ། ཐ་ན་བྱི་དང་མྱི་བའི་
ཁྲལ། རྩུ་ཁྲལ། ཆང་ཁྲལ། སྤྲོ་སྤྱིད་ཀྱི་ཁྲལ། གཞས་ཁྲལ་སྐགས་མི་ལ་བཤད་མི་སྤོད་པའི་བཟུག་ཞོག་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་ཁ
ལ་འབུལ་དུས་འགྲུངས་སྐགས་རུང་ཟད་ཤོར་ཅོ། རོམས་པ་མེད་པའི་སྐོག་ནས་གང་བྱུང་གིས་ཉེས་འགེལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་སྟབས།
མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཁོ་ཆར་ཇག་པ་དམར་པོ་ཞེས་འབོད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་ཆར་ཁོང་སྤྱིད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་མིན་དགོན་སྡེའི་
ནང་གི་སྤྱི་སྐོག་གིས་སོ་སོའི་མངའ་འོག་གི་མི་སེར་ལ་རང་འདོད་ལྟར་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གཉའ་གཞོན་དང་བཟུག་ཞོག་བྱ
ས་རྒྱུ། མི་དམངས་ན་མས་མགོ་བོ་འདེགས་མི་ཐུབ་པར་ཉེན་བཞེན་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་གནས་སུ་སྤྱུང་ཡོད། མི་གཞན་གྱི་མ་ཙཱ་འ
ཕྲོག་པ་ཙཱ་མ་ཟད་དམངས་སྤོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཆང་མར་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་བྲེ་རུས་ཀྱིས་ཉེ་རིང་ཕྱགས་སུ་དང་། ཁྲིམས་མེད་
ལུགས་མེད་དུ་བཅན་ཤིང་ཀྱིས་ཁྲིམས་གཙོད་བཅས་དཀའ་རྒྱུག་མང་པོ་ཞིག་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། མཆོད་གཞིས་སུ་ཁ་གཡུར་ན
ས་ས་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཞལ་འདེབས་མིན་པར་བཅན་ཤིང་ཀྱིས་བསྔོ་རྟེན་བསྟུ་གི་ཡོད་པ་རེད།

གཞན་ད་དུང་སྤྱིད་ཆེའི་བུ་ལོན་དང་བཅན་ཤིང་གྱི་ཉོ་ཆོང་ལ་བཞེན་ནས་མང་ཆོགས་ལ་ཆེས་མྱི་བའི་གཉའ་གཞོན་དང་བཟུ
ག་ཞོག་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞེན་དུ་དགོན་སྡེ་ནང་གི་གདན་སྐོབ་ཀྱི་ཐད་ལའང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱ
བ་པ་རྒྱ་གཞོན་དང་། ཤེས་ཡོན་ཆེ་ཆུང་ལ་མི་བཟུ་བར་མི་སྒྲེར་གྱི་བྱིམ་ཆང་གི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། བཞོས་བཞོད་རྒྱུ་འཛིན་
ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་སྤོད་གོ་གནས་མཐོ་དམན་དང་། དབང་ལུགས་ཡོད་མེད་སྐགས་ལ་བཟུས་ཏེ་ཟླ་བཅུན་ནང་མཐོ་དམན་ད
བྱེ་བ་དང་། མཐོ་རིམ་གྱིས་དམའ་རིམ་ལ་གཉའ་གཞོན་བྱེད་པ་སྐགས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་ལུགས་འདིའི་རིགས་མི་ཏུ
ང་བ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དགོན་སྡེ་ནང་གི་ཟླ་བཅུན་དང་བྱིམ་པ་སྒྲུབ་པོ་ན་མས་ཀྱིས་དགོན་སྡེ་ནང་གི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་
བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་འདི་དག་བྱེད་མཁན་ལ་ཁོང་སྤོད་མེ་མྱེ་འབར་ཞིང་བསམ་སྤོད་ནང་རྒྱུན་རིང་བསགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་མང་
པོ་ཞིག་བརྗོད་རྒྱུར་བསྐད་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ང་ཆོས་ངེས་པར་དུ་གསལ་བོར་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། བོད་སྤྱིངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཆོ
གས་ཡོད་པས། དགོན་སྡེ་ཁག་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཆང་མ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོན་པར་བརྗོད་མི་རུང་། ངན་རྒྱའི་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་སྐོན་པའི་
དགོན་སྡེ་དེ་དག་གི་སྤོད་ལའང་བྱ་བ་ངན་པ་སྤེལ་མཁན་ནི་འགན་འཁུར་བ་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་ཆོའི་ནང་གི་མི་ཁག་ཅིག

‘ཅམ་དང་། ཁོ་ཚོ་འཇིགས་ཀྱི་ཅམ་ཞིག་ལས་ལྷ་བཅུན་ཡོངས་རྒྱུགས་འདི་ལྟར་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་དེ་བས་ཀྱང་མི་འགྲིག་པ་ཞིག་
རེད། ལྷ་བཅུན་པལ་བ་ནམས་ལ་ནག་ཉེས་དེ་རིགས་མེད་ལ། བསྐྱབ་པ་བསྐྱངས་ནས་བྱ་བ་བསྐྱབ་མཁན་གྱི་ཚུལ་མཐུན་དགོ་འ
དུན་པ་ནམས་ཀྱིས་དེ་བས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱེད་མི་སྲིད། གནས་ཚུལ་འདི་དག་གིས་རྒྱ་ཆེའི་སེར་སྒྱ་མང་ཚོགས་ཚོས་ཀྱང་སངས་རྒྱ
ས་ཚོས་ལྷགས་དང་། ཚུལ་ལྷན་གྱི་དགོན་སྡེ་ནང་གི་ཚུལ་མཐུན་གྱི་དགོ་འདུན་པ་ལ་དད་པ་བྱེད་རྒྱུར་གཡོ་འགྲུལ་སྤུ་ཅམ་ཡང་ག
ཏོང་མི་སྲིད་ཞིག་རེད།

ཐོད་སྡོད་ས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁྲོད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཏང་ལ་ངོ་རྒྱུ་དང་མེས་རྒྱལ་ལ་ངོ་རྒྱུ་། གསར་བརྗེ་ངོ་རྒྱུ་གྱི་ཉེས་རྒྱ་ཆེད་བ
འི་ངོ་ལྟག་ཟིང་འབྲུག་ནང་ཞུགས་ཏེ་ནག་ཉེས་ཆེན་པོ་བསགས་པར་བརྟེན། དེས་པར་དུ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ནན་མོ་བྱེད་
རྒྱ་ནི་གལ་ཆེ་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ངོ་ལྟག་ཟིང་འབྲུག་དུ་ཞུགས་མཁན་དགོན་
སྡེ་ཡོངས་རྒྱུགས་མིན་པ་མ་ཟད་ལྷ་བཅུན་ཡོངས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མིན་ལ། ལྷག་པར་དུ་ནམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དོན
‘ནི་དེ་བས་དེ་ལྟར་ག་ལ་ཡིན་སྲིད། དེ་ནི་སློ་གཟུ་ཐོར་གནས་པའི་སྒྲེ་བོ་ཀྱན་གྱིས་གསལ་བོར་རྟོགས་སྤུལ་པ་ཞིག་རེད། ཟིང་འབྲུ
ག་ནང་ཞུགས་པའི་དགོན་སྡེ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་ནི་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱི་གོས་ཀྱོན་པའི་གསར་བརྗེ་ངོ་རྒྱུ་བའི་བྱུང་བའི་དགོན་སྡེ་ས
སའི་ལས་སྡེ་དང་། ལྷ་བཅུན་གཅིག་གིས་ངན་བྱས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ངོ་ལྟག་ཟིང་འབྲུག་ནང་ཞུགས་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས། དེས་པར་དུ་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཚགས་ཀྱི་སློ
ནས་གསལ་བོ་བཟོས་ཏེ། ཉ་ཉོག་མཉམ་བསྐྱེད་དང་བཟང་ངན་གོ་སྟོག་དུ་མ་སོང་བར་སྒྲེ་བོ་ཀྱན་སློ་ཡིད་ཆོམས་སྤུལ་པ་ཞིག་བྱེད
‘རྒྱ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ཐོད་སྡོད་ས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དང་ཚོས་ལྷགས་གནད་དོན་ནི་རྟོག་འཛིང་ཆེ་ལ་དོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་
ཡིན་སྟབས། ངོ་རྒྱུ་བྱ་ཡུལ་དང་སྤྱང་སྤྱོད་བྱ་ཡུལ་ལ་སྤྱང་གི་དང་ལྷག་ནང་བཞིན་དེ་མཚམས་གསལ་བོ་འབྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་
ནང་གི་དོན་ཆེན་ཞིག་རེད། གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཐོད་སྡོད་ས་ཀྱི་ཚོས་ལྷགས་དང་དགོན་སྡེའི་གནད་དོན་ཐད་འཆར་གཞི
ལྷན་ཞིང་ག་སྒྲིག་ཡོད་པ་དང་། གོ་རིམ་ཡོད་ཅིང་བརྟན་བརླིང་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་ལ་གཟབ་ནན་ཡིན་པ། ཞིབ་ཚགས་ཡིན་ལ་
འོས་ཤིང་འཚམས་པ། གཏིང་ཟབ་ཅིང་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱ་ནི་གོང་འགྲོ་ཆེད་མར་མེད་དུ་མི་དུང་བ་ཞི
ག་རེད།

དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་ཁྲོད་རྒྱ་ཆེའི་སེར་སྒྱ་མང་ཚོགས་སྤུལ་སྤྱོད་གིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲུང་ཅ་སྟོག་པ་དང་། སྤྱུག་བ
སྐྱེད་བསྐྱེད་པ། མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ནག་ཉེས་ཐེར་འདོན་སྐབས། སེར་སྒྱ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་དགོན་སྡེ་དང་།
ལྷ་སྤུལ་དང་ལྷ་བཅུན་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་དེ་དང་། འདིའི་རིགས་ལ་ཁྱུ་འཛོད་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཁོང་ཁྲོ་སེལ་ཐབས་བྱེད
‘དེས་བས། དེ་ནི་ལྷགས་མཐུན་དགོས་དེས་དང་། འོས་འཚམས་སྤྱིར་བཏང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱུགས་གཞན་

ཞིག་ནས། གལ་ཏེ་དགོན་སྡེ་དང་སྤྱི་ལོ་དང་ལྷན་འཛུགས་ཀྱི་མཆོད་ཡོད་མེད་ལ་མ་ཉྩེས་པར། རྒྱུ་བཏགས་འཛིགས་སྤྱི་ལོ་ག་ནས་བསྟན་འཛུགས་སྟེན་བརྩོད་བྱས་ཏེ་དོ་མྱོང་ལྷན་འཛུགས་ཆེན་པོའི་ནུས་པ་ཞིག་བསྟན་ཆོ། ལས་བྱེད་པ་ནུས་ཀྱིས་མངོན་གསལ་དོད་པས་བསྟན་བཞུགས་དགའ་བསུ་དང་ལྷ་སྦྱོང་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ལས་བྱེད་པའི་ཁྲོད་དུ་དེ་ཆོའི་ཆ་ཆེ་བའི་ཆོས་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་དམའ་འབབས་དོ་མྱོང་དང་། དགོན་སྡེའི་སྤྱི་ལོ་དང་ལྷན་འཛུགས་ཀྱི་མཆོད་ཡོད་པར་བཅོས་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་ལུགས་སྐྱེས་དངོས་ལྷན་ཅི་རིགས་ནས་སྤྱི་ལོ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཐོན་ལྷན་པས། མེས་སྐུ་ཏུར་བཅོན་ཅན་ཁ་ཞེ་གཉིས་འགལ་དང་། ལྷན་པས་བསྟན་འཛུགས་ལྷན་དོན་དངོས་དང་རྒྱལ་འགལ་བྱེད་མཁན་ཆོས་ཀྱང་ནུས་པར་དག་པའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཉིད་དགག་དགོས་པ་དང་། མི་འགྲིག་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྩོད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ལས་བྱེད་པ་འདི་དག་གི་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་ཐལ་ཆེ་བའི་ནོར་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོན་པས། མིག་ལྟན་གཡང་མཆོངས་ཀྱི་ཆོབས་ཆེའི་གཡོན་ཐལ་གྱི་ལྷ་བ་དེ་ཐོན་ཡོད། ཁོ་ཆོས་ཐོད་ལྷོངས་སུ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ལ་དད་མོས་དོར་ནས་དོ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱིན། ཆོས་ལུགས་ལ་དོ་མྱོང་དང་མེད་པར་བཅོ་སྒྲུབ་ཆ་སྦྱོར་ཆོད་ཡོད་པར་སྟུང་། ཐོད་ལྷོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་དོ་མྱོང་གསུམ་དང་ཅེས་རྒྱག་གསུམ་གྱི་ལས་འགལ་སྤེལ་སྐབས། དོན་དངོས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁྲོད་ཆོས་ལུགས་ལ་དོ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཁ་སྤོར་དང་དེ་ལས་འགན་གཙོ་བོའི་གསུ་སུ་བཞག་ཡོད་པ་དང་སྤྱང་སྦྱོབ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ལྷན་མེད་ཀྱི་ཆ་དེར་ཡང་ལུན་འཛོམས་སྦྱོ་མཆོངས་ཀྱིས་ཇོ་དྲག་གི་དོ་མྱོང་བྱས་ཡོད་སྟབས། ཐོད་ལྷོངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་སྡེའི་གནད་དོན་ཐོག་སྦྱོ་བོ་ནུས་ཏང་སངས་ཉོན་ཐོར་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་མེད་ཀྱིས་སྦྱོ་དག་འདོན་དགོས་པའི་སྤང་ཚུལ་ཅན་པ་ཐོན་ཡོད་ལ། དེ་ནི་འབྲུང་ངེས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད།

གཉིས་པ། ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་སྡེར་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ། མང་ཆོགས་སྤྱི་ལོ་སྦྱོང་དང་འཐབ་ཚད་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་གོང་གསལ་གྱི་གནད་དོན་གཉིས་པའི་སྐོར་ནང་དོན་ལྷན་པའི་ནང་བརྩོད་པ་འདྲ་མཚུངས་སུ་ཡོད་པས་བསྐྱར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིན། ད་ལྟ་གོང་ཁྱས་གནད་དོན་ནང་མ་འདྲིས་པའི་དགོན་སྡེ་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐོན་པའི་གནད་དོན་ཐོག་རགས་ཅམ་ཞིག་སྤེང་རྒྱ་ཡིན། ཏང་གིས་དགོན་སྡེའི་ནང་དུ་གལ་རིམ་གྱི་ལམ་ཕྱོགས་འཛེན་སྟངས་ནི། ལྷན་འཛུགས་དབུལ་ཕོངས་ནུས་ལ་རྒྱལ་ཉེན་བཅོལ་ནས་མཐུན་སྦྱོལ་བྱེད་ཐུབ་པའི་སྟོབས་ལྷན་པས་མཐའ་དག་ལ་མཐུན་སྦྱོལ་གྱིས་དོ་མྱོང་བྱེད་འཁྲུག་གི་བྱེད་གཏེ་དང་གསར་བརྩོད་དོ་མྱོང་བ། ཆོས་ལུགས་སྦྱོང་གི་ཞིང་བྱན་བདག་པོ་བཅས་སྟོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུ་དུ་བཞག་ནས་རྒྱུང་རྟེན་དང་མེད་པར་བཅོ་སྒྲུབ་དེ་རེད། གཞི་ཆའི་ཐོག་ནས་བརྩོད་ན་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད།

འོན་ཀྱང་ལྷན་འཛུགས་དབུལ་ཕོངས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཐད་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་མིན་པར། ངེས་པར་དུ་ཕྱིག་བཞུལ་སྦྱོང་བའི་ལྷན་འཛུགས་དབུལ་ཕོངས་ཞེས་བརྩོད་དགོས། རྒྱ་མཚན་ནི་ཐོད་ལྷོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་ཁག་ཅིག་ནི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་

འཛིན་ཞིང་བྱ་ལམ་ལུགས་དང་། ཞིང་བྱ་བདག་པོས་གཉའ་གཞོན་བསྟུན་ཞེས་དང་། མཐོང་ཆུང་གིས་དབུ་མོངས་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་ལོང་པས། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྱང་དང་རོགས་རམ་བྱས་ནས་ཁོ་ཚོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་དུ་འཇུག་དགོས་བ་དང་། ལས་འགུལ་ནང་ཁོང་ཚོའི་དུར་བཙོན་རང་བཞིན་འདྲོན་ཐོབ་དང་། དགོན་མེའི་ནང་དུ་འང་ང་ཚོ་ཁོ་ཚོར་བརྟེན་ན་འགྲིག འོན་ཀྱང་མི་ཁག་ཅིག་ནི་དེ་སྤྱི་ཆང་འཐུང་དང་ཤོ་སྤྲུག་རྒྱན་འཇུགས་སོགས་གོམས་གཤིས་དན་པས་དབུ་མོར་རྒྱུར་ཡོད་སྟབས། དེ་ནི་རང་སྤྱུག་རང་གིས་ཉོས་བཞིག་དང་། སྤྱུག་བསམ་ལ་བཤད་སེམས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ནི་ང་ཚོས་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྱང་བྱ་ཡུལ་ཞིག་མིན། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་པའི་མི་འདི་དག་ནི་མགོ་བདེ་སྐབས་འཆོལ་དང་ངོ་དགའ་སྤང་ལད། དུར་བཙོན་གྱི་རྒྱན་ཆས་ཀྱི་ན་པ་ལས་སྤྲུག་བསམ་ཞིག་ཡོད་དཀའ་བས། ང་ཚོས་མི་འདི་དག་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཙོལ་མི་རུང་། གལ་ཏེ་རྒྱབ་རྟེན་བཙོལ་ཆེ་མི་འདི་དག་གིས་ང་མིན་ན་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ནས་ཀྱན་ལ་མིག་སྟོས་ངན་པ་ཞིག་འཛིག་རྒྱ་རེད། ཁོ་ཚོས་བདེན་རྒྱན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པ་དང་མི་སེམས་དཀྱུག་པ་སོགས་རྟོག་དུ་ལུང་བ་གང་སྤྲོད་ཀྱིང་པ་ལས། དོན་བཟང་གང་ཡང་སྤྱབ་དཀའ། འདི་ནི་ངས་གོང་འོག་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་། འཆད་འགྱུར་གྱི་དོན་དངོས་སྤྱོད་པའི་གནས་ཚུལ་ནང་གསལ་བོར་རྟོགས་བྱུང་ཞིག་རེད།

དགོན་མེའི་ནང་དངོས་སྤྱོད་མངས་གཙོ་བཙོན་བསྐྱར་གཏོང་སྐབས། གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་བྲིད་རྩམ་ནི་ངོ་རྒོལ་གསུམ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འཐུས་ཆད་ཡོང་ཆེད་ཅིས་རྒྱག་གསུམ་ཞེས་པ་ལག་བསྟར་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཞིབ་སྤྲོད་ལག་བསྟར་སྐབས་སྤྱོད་པ་དང་གཙང་སེལ་བེར་བའི་འོག་དུ་ཆོས་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་རྒྱ་དང་གཅིག་སྤྲུག་སྤྱུགས་རྟེན་མེད་པར་བཟོ་རྒྱ་དང་གཉིས། ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཆལ་སྤྱུགས་ཀྱིས་ལྷ་བཙུན་རྒྱ་པལ་དུ་འཇུག་རྒྱ་དང་གསུམ་དེ་གཙོ་བའི་ལས་འགན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ནང་ངོ་རྒོལ་གསུམ་དང་ཅིས་རྒྱག་གསུམ་ནི་དོན་ཆུང་གསུམ་པོ་འདི་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བའི་ལག་ཆའམ། འཐབ་རྩམ་ཤིག་དུ་བསྐྱར་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཉེས་མེད་ཀྱི་ལུག་གསོད་པ་འདི་ཉེས་ཅན་གྱི་སྤྱང་གི་གསོད་པ་ལས་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་གྱུར་བ་རེད།

དེའི་ཕྱིར་ཐབས་བརྒྱ་རྩམ་སྤྱོད་གི་སྒོ་ནས་ལྷ་བཙུན་པ་དང་བཙུན་མ་ནམས་སྤྲུག་པ་དུ་འཇུག་སྐབས། ཐོག་མར་དགོན་མེ་ཁག་ནང་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཐེར་བའི་མིང་ཐོག་ནས་ལྷ་བཙུན་པ་དང་བཙུན་མ་འདུ་ཁང་དང་ཆོས་ཆེན་ནང་འདུ་འཛོམས་བྱེད་དུ་བཅུག་ཤི། དམ་འཛིན་ངང་ཉེན་མཚན་སྟོས་མེད་ཀྱི་ངོ་དྲག་གི་སྤྱོད་པ་དང་པན་ཚུན་སྤྱོད་བརྗོད་བྱེད་པར་བཙོན་ཤིང་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་གིས་རྣོང་ར་ལུན་པའི་འཐབ་ཚད་ཀྱི་རྒྱབས་རྒྱ་ཤིག་འཐུར་ཡོད་པ་དང་། མངོན་གསལ་གྱིས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཡོད་ཅིས་བརྗོད་མཁན་ནམས་ལ་རྣོངས་དད་པ་དང་། གསར་བརྗོད་ཀྱི་ཐོ་མེད་མཁན་སོགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱིས་བཟོད་པ་རང་གའ་བའི་དོན་མེད་ཀྱི་འཐབ་ཚད་དང་རྩལ་རྟེན་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱགས་གཞན་ཞིག་ནས་ལྷ་བཅུན་ནམས་ལ་སྐྱེ་པ་བ་ཀྱི་ཡིན་མེད་སྐད་ཆ་དྲིས་ཏེ། གལ་སྲིད་མི་མཐུན་དུ་ལྷ་བཅུན་བྱེད་རྒྱུ་
རེ་བ་བཏོན་ཆེ་བྱོང་ལ་ད་དུང་སྒྲིབ་གསུམ་ཐོབ་མེད་པ་དང་སྒྲིབ་དང་སེལ་བྱུང་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ནས་རྒྱུ་བྱུང་གི་འཐབ་ཚིང་
བྱེད་གི་ཡོད་ལ། ཐ་ན་དོན་དམ་དང་བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་འདྲ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲའི་འོག་ལྷགས་ལ་
ས་བྱུབ་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ཐུ་མཐུན་ལྷ་བཅུན་བྱ་རྒྱུ་རེ་བ་འདོན་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་སྟབས། ལོ་ན་དུག་ཅུ་བདུན་
ཅུ་ལ་སོན་པའི་རྒྱན་འཁོགས་ནམས་ཀྱང་སྐྱེ་སར་བཅུ་རེ་བ་བཏོན་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་པ་དང་། མི་འདི་དག་གིས་གཞི་ཆ་
གསུམ་ཐབས་མེད་ལ་ཐོན་སྐྱོད་ནང་ཞུགས་པའི་ལུས་ལྷགས་ཀྱང་མེད་པ་དང་། མི་ཆེ་བྱེད་ཅམ་རིང་འཆོ་བ་བསྐྱུལ་བེན་པའི་དགོ་
ན་ལྷེ་ནས་ཁ་བྲལ་འདོད་མེད་པ་བཅས་ནི་ཀྱན་གྱིས་ཤེས་གསལ་རེད། མི་འདི་དག་གིས་དུ་མི་ལག་ཀ་མེད་བྱུང་བ་ལས་དགོན་ལྷེ་
འི་ནང་གནས་བཅའ་ཐབས་མེད་པའི་ཆེད་གནད་དོན་ཡོད་པ་རྒྱུད་གང་ལེགས་བྱས་ཡོད།

དགོན་ལྷེའི་འགའ་ཤས་ནང་ལས་དོན་དུ་ཁག་གིས་ལྷ་བཅུན་ཆེད་མིང་ཐོ་རེ་བ་ཞིན་བཀོད་དེ་གྲིམ་དུ་བསྐྱོད་ནས་སྐྱེ་པ་
བ་དུ་བཅུག་པ་དང་། ད་དུང་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་ལྷ་བཅུན་ཕྱགས་གཅིག་ལ་སྒྲིབ་དུ་བཅུག་པ་དང་། བཅུན་མ་དང་བྱེད་མེད་
ནམས་ཕྱགས་གཅིག་དུ་སྒྲིབ་དུ་བཅུག་སྟེ་བཅོན་ཤེད་གྱིས་ཕན་ཚུན་འདེམས་སྒྲིག་བྱེད་དུ་བཅུག་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཆོས་ཁྲིམས་ལྷག་
ས་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཕོ་མོ་ཕྱགས་གཉིས་པོ་རང་དབང་ཐོག་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་མི་སྲུ་གང་གིས་ཀྱང་ཐེ་རྒྱས་མི་ཆོ་
ག་པར་ཁྲིམས་ལྷགས་གྱིས་འགན་ལེན་བྱས་པའི་སྤྱི་འབངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་འདི་ལའང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་དཀའ་བར་གྱུར་ཡོད།
རི་ཁྲོད་ཀྱི་སྐྱབ་ལྷག་གམ། དགོན་ལྷེའི་ནང་ཆེ་གང་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དུག་སྤོང་དུ་འཛིན་
ཞིང་དེར་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་གི་ཡོད། གསར་བརྗེའི་ལས་དོན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་སྟབས། ཁོ་ཆེད་ཁྲོད་ནས་དགའ་བསུའ་
མ། དུར་བཅོན་གྱི་ནམ་པ་སྟོན་མཁན་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་ནི་ཡ་མཚན་དགོས་པའི་དོན་ཞིག་མིན་ལ། ཡོང་སྲིད་པ་ཞིག་དང་སྤྱིར་བ་
ཏང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་པས་ཁོ་ཆོར་ཁྲོད་སྤྱི་མཐུན་སྒྲིག་སྐྱོད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཆེད་མཁན་གཞི་ཡོ་
ད་པར་བསམ་སྟེ། ཆོས་དད་པ་འདི་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་དོན་དམ་བཅོན་འཇུག་སོགས་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ནམ་པར་
དག་པའི་ཆོས་པ་ནམས་ལ་ཆབས་ཆེད་རྒྱུད་རྟེན་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་ཐོག་ལྷ་བཅུན་སྐྱེ་པ་བ་རྒྱུ་ཐད། བཅོན་ཤེད་གྱིས་གཞི་འཛིན་ས་གང་ཡང་མེད་པར་ཐབས་ཤེས་སྒྲ་ཆོགས་ལག་བསྟར་
བྱས་ཀྱིན། བོད་རྒྱུངས་ཀྱི་དགོན་ལྷེ་མང་ཆེ་བར་ལྷ་བཅུན་གནས་སྤོང་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང་། གནས་སྤོང་བྱེད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་
མི་གངས་ཆོས་ཉུང་དུ་ཡིན་པ་མ་ཟད། མི་འདི་དག་ནི་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱབས་བའང་དམན་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཐོན་ཡོད་ཀྱི་
ང་མི་འགའ་ཞིག་གིས་ད་དུང་། བོད་རྒྱུངས་ལ་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་བྱས་པའི་སྟབས་གྱིས་རྒྱ་ཆེད་ལྷ་བཅུན་ནམས་ལ་བཅི་
ངས་འགོ་དང་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཐོབ་སྟེ། རང་འདོད་ལྟར་གྲིམ་པ་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་བར་བརྟེན། དགོན་ལྷེ་ནང་ལྷ་བ་

ཚུན་ཉུང་དུ་འདི་ཅམ་ཞིག་ལས་ལྷས་མེད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བརྗོད་ཚུལ་འདི་རིགས་ནི་ང་ཚུད་པའི་བརྒྱ་ཆའི་དགུ་བརྒྱ་ཡན་གྱི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཁྲོད་ཁས་ལེན་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཅ་མེད་བཟོ་བྱའི་ཐད། གཞི་ཅའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་ན་སྐྱ་བོ་བྱས་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་སྟགས་དགོན་ལྷེ་ཆེས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཐུད། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་དེ་འཕྲོས་ཀྱི་དགོན་པ་དང་། རྒྱ་ཆའི་ཞིང་འཕྲོག་ཁུལ་གྱི་གྲོང་དང་གྲོང་བརྒྱུལ། གྲོང་བྱེད་བཅས་ཀྱི་ནང་། ང་ཆའི་རྒྱ་བོད་ལས་བྱེད་པའི་ཁྲོད་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པ་ཁག་ཅིག་གིས་རྒྱས་འདོན་དང་། བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་སྐལ་སྐྱོང་། ཉུར་བཙོན་ཅན་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་མཁན་ཆོས་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་མང་ཆོགས་ལ་ཁ་གཡས་བའམ། མང་ཆོགས་ཀྱི་གདོང་ལྷགས་གྱོན་ནས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སྟགས་མེད་པར་བཟོ་བའི་རྒྱབས་རྒྱུན་ཞིག་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གངས་མེད་མེར་བསྲེགས་པ་དང་ཆུར་བསྟར་བ། ས་ལ་དབྱུག་ནས་གཏོར་བཤིག་དང་བཟུ་སྦྱངས་སྟགས་བྱས་ཡོད། དགོན་ལྷེ་དང་ལྷ་ཁང་། མ་ཁིའི་རྩོ་ཐུང་། མཆོད་རྟེན་བཅས་ལ་རང་སྣང་གང་ཤར་གྱིས་སྦྱང་ཆེན་རྒྱུན་པས་བརྩིས་བ་ལྟར་གཏོར་བཤིག་བྱང་བ་དང་། སྐྱ་རྒྱན་དང་སྐྱ་འབྲ། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཅ་ཆའི་གཟུངས་གཞུག་ནམས་བརྒྱས་བ་དང་། སྤིང་གཞུང་གི་བསྐྱེད་ཆོན་པ་ཁག་གིས་མདོག་ལྷན་ལྷགས་རིགས་ཉོ་སྤྲོད་སྐྱབས། ཞིབ་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུར་བསམ་གཞིགས་མ་བྱས་པར། མདོག་ལྷན་ལྷགས་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་སྐྱ་བརྟན་དང་། མཆོད་རྟེན། མཆོད་ཆས་བཅས་ཉོ་སྤྲོད་བྱས་བར་བརྟེན། དེ་དག་སྐྱ་འབྲ་གཏོར་བཤིག་གཏོང་བར་སྐལ་སྐྱོང་གི་ནམ་པ་ཐོན་པ་སྟགས་དགོན་ལྷེ་དང་གྲོང་གསེབ་འདི་ཆའི་གནས་སྤངས་དེ་སེམས་ལྷན་གྱི་མིས་བཟོས་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན་པར་སེམས་མེད་ཀྱི་སྒྲིགས་མདེལ་གྱིས་ཆེག་མེད་དུ་བཅོམ་ནས། དམག་འབྲུག་ད་ལྟ་རང་མཆུག་བསྐྱེལ་བ་ལྟ་བུར་མིག་ལམ་དུ་བཟོད་དཀའ་བར་གྱུར་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་མདོན་སྐུམ་འཛེམ་མེད་དུ་ཆོས་ལུགས་ལ་དམའ་འབེབས་གྱིས། བཀའ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་གསུང་རྟེན་ནམས་ལྷ་ད་ཇས་ཀྱི་རྒྱ་ཆར་བེད་སྤྱད་བྱས་ཤིང་། ཀྱང་བཅུགས་ཉོ་སྤྲོད་ཐང་དང་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ལྷན་མཐེལ་བཟོ་བའི་རྒྱ་ཆར་སྤྱད་པ་སྟགས་རྒྱ་མཆོན་ཅིའང་མེད་པ་རྒྱུན་པས་ཀྱང་བྱེད་དཀའ་བའི་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན། རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ནམས་ཉང་སངས་ཐག་ཆོད་པ་དང་སེམས་པ་ཟང་ཟིང་ཆོད་མེད་བྱུང་ཞིང་། ཉ་ཅང་གི་སྒོ་པམ་ཡིད་ཆད་གྱིས་མིག་ཆུ་བྱང་སྟེ་བརྗོད་པར། ང་ཆའི་ས་ཆ་འདི་སྐྱ་སྒྲུབ་ཡུལ་ཞིག་དུ་བསྟར་སང་སྟགས་ཀྱི་སྤྱོད་ག་འདོན་བཞིན་ཡོད།

བོད་ལྗོངས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ནམས་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་དཀའ་ཞིང་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་གཏོར་བཤིག་འདི་ལྟར་བྱང་ཡོད་ཀྱང་། མི་འགའ་ཤས་ཤིག་གིས་ད་དུང་དེ་ནི། རྒྱ་ཆའི་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་གོ་རྟོགས་སད་ནས་ཅ་མེད་བཟོས་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་འདི་ནི་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་སྤྱ་ཅམ་མེད་པའི་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་གཏམ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། གོང་ཞུས་དང་མཆུངས་པར་ཅ་བ་ནས་ཁས་ལེན་བྱ་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་རེད། གོང་གི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས། ཆོས་ལུ

གསར་ལ་རྒྱུ་ཤིང་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུ་ཤིང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

དེ་དང་ཆབས་གཅིག་ལས་བྱེད་པས་དབང་ཆ་བེད་སྤྱད་དེ་ཤུགས་ཆེན་དང་མངོན་སུམ་འཛུགས་མེད་ཀྱིས། རྣམ་པ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་སེར་སྒྱུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལྗན་གྱི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲོར་གང་ཤུང་གིས་ཐེ་བྱས་དང་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་བཀག་འགོག་བཅས་བྱས་པར་བརྟེན། སེར་སྒྱུ་མང་ཚོགས་རྣམས་ཡིད་ཐང་ཆད་ཅིང་། ཉ་ཅང་འདྲོད་མོས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་མང་ཚོགས་དམ་བསྒྲགས་ཤུགས་ཆེན་བྱས་རྒྱུ། གནས་སྐབས་སུ་དུས་ཡིན་ཤིང་དུའི་རིང་གཞན་དབང་ཐབས་ཟད་ཀྱིས། ཕྱི་ཚུལ་ཐོག་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་རུང་ཟད་ཆག་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་མི་སྟོན་ག་མེད་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཤུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཐོན་པ་ཞིག་རེད། རང་ཉིད་དད་པ་དང་དགའ་ཞེན་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པའི་ནང་ཆོས་ལ་ཉམས་ཆག་ཤུགས་ཆེན་བྱིན་པ་མ་ཟད། རང་ཉིད་ལ་དད་པ་འདྲ་བྱེད་དུ་མ་བརྟུག་སྟབས་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་ཆོས་ལུགས་ལ་བཙེ་དུང་རྗེ་ཟབ་དང་འདུན་པ་ཡང་དེ་སྔ་ལས་ཆེ་རུ་བྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་འགོག་གཞོན་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་རྒྱབ་འགལ་ཅི་ཙམ་བྱས་པ་དེ་རང་ཉིད་ཐོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུ་དང་པམ་ཉེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་དུ་ཆགས་ཡོད། འདི་ནི་ཉང་གིས་དུས་རྒྱུན་དུ་མང་ཚོགས་དང་ཁ་བྲལ་བའི་ཆབས་ཆེ་བའི་བྱ་སྤྱོད་དོར་དགོས་ཞེས་བཀའ་སློབ་གནང་བའི་དགོངས་དོན་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། བྱ་བ་འདི་དག་བྱེད་མཁན་ནི་དངོས་ནས་མིག་རྒྱུང་ལ་སྒྲོ་རྒྱ་རྒྱུང་ཞིང་འཕྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་མ་འདས།

གསུམ་པ། དམངས་གཙོ་བཙོས་བསྐྱར་རྒྱས་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་གནས་ཚུལ། ༡ དམངས་གཙོ་བཙོས་བསྐྱར་གོང་དུ་བོད་མྱེད་ས་ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་ཀྱི་དགོན་སྡེ་གང་ས་ཉིས་སྟོང་ལ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་ཀྱང་། དམངས་གཙོ་བཙོས་བསྐྱར་རྒྱས་སྤྱོད་གཞུང་གིས་སེར་བཞག་བྱས་པའི་དགོན་སྡེ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལས་མེད་སྟབས། བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཉུང་དུ་བྱིན་ཡོད་པ་རེད། དགོན་པ་མང་ཆེ་བར་སྤྱོད་མཁན་མེད་རྒྱུ་འདྲ་ཁང་སོགས་སྟེ་ཁང་ཁག་དང་། གླ་ཤག་བཅས་ལ་བདག་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང་། མི་དང་མི་མིན་གྱི་སྒྱུར་བས་སྒྱུན་ཆག་ཆབས་ཆེན་ཕོག་སྟེ་ཞིག་རལ་དུ་སོང་དང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

༢ བོད་མྱེད་ས་སུ་དེ་སྔ་གྲ་བཅུན་གྱི་སྤྱིའི་གངས་འཁོར་ནི་ཉ་ལམ་གྱི་བརྟུ་གཅིག་ལྷག་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁོད་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྒོ་ས་བྱོལ་བྱིན་པ་ཕལ་ཆེར་མི་གང་ས་ཁྱི་གཅིག་དང་། ལྷག་འཕྲོས་ཉ་ལམ་གྱི་བརྟུ་ཡོད། དམངས་གཙོ་བཙོས་བསྐྱར་མཐུག་སྒྲིལ་རྒྱུ་ཞེས། དགོན་པར་སྤྱོད་པའི་གྲ་བཅུན་བདུན་སྟོང་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་བརྒྱ་ཆའི་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཉུང་དུ་བྱིན་ཡོད་པ་རེད།

༣ དགོན་པར་སྤྱོད་མཁན་གྱི་གྲ་བཅུན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་ཐང་། བཀྲིས་ལྷན་དགོན་པ་རུང་དག་ཙམ་ཡོད་པ་ལུད། དེ་འཕྲོས་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་གྲ་བཅུན་གྱིས་སྤྱི་ཚད་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཐོག་ཆོས་དམའ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དགོན་སྡེའི་ས་སྡོད་གྲ་བཅུན་ཁོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། བསྐྱབ་ཁྲིམས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་ཚུལ་མཐུན་གྱི་གྲ་བ་མང་ཆེ་བ་ནི་གོང་ཁྲུས་ལྟར་དམངས་གཙོ་བ

ཅས་བསྐྱར་སྐབས་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱེ་བའི་དགོན་པར་གནས་ཐབས་ཅ་བ་ནས་བྲལ་བས། ཁོ་ཚོ་དགོན་མེད་ནང་མི་སྣ་ད་
པ་དང་ཡང་ན་སྣོད་མཁན་ཆེས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལས་མེད། རྟོན་དངོས་ཐོག་དགོན་མེད་རོ་བོ་དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཇུགས་ཡིན་
པའི་རྩ་བ་དང་ནང་དོན་བཅས་མེད་པར་གྱུར་བེད།

༤ དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་རྒྱུ་དགོན་མེད་སྒྲིག་འཇུགས་ཐད། དེ་སྤྱི་བཀས་བཞོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་
ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་མེད་པར་བཟོས་བྱིན་པ་དང་བསྐྱུན། དངོས་གནས་བྱས་ན་དམངས་གཙོ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ལུགས་དང་ཆ
བ་སྤྱི་གཉིས་ཀར་ལྟ་རྟོག་བྱེད་ཐུབ་པའི་འཇུག་ཆ་དང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་གསར་བ་ཞིག་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྟོན་དངོས་
ཐོག་འདི་ལྟར་བྱུང་མེད། ད་ཆ་བོད་མྱེད་ཀྱི་དགོན་མེད་ནང་དམངས་གཙོ་བདག་གཉིས་ཤུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅུགས་ཡོད་པ་ད
ང་། དགོན་མེ་སོ་སོས་བདག་གཉིས་དང་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེར་ཡག་ཉེས་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ནང་
གི་མི་སྣ་མང་ཆེ་བའམ་ཡང་ན་རྒྱུ་འཛིན་མི་སྣ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་དང་ལེགས་ཉེས་ལ་རག་ལས་པ་དང་། མི་འདི་དག་ནི་དམངས་ག
ཙོ་བོའི་བསྐྱར་སྐབས་ཀྱི་རྩ་བ་བཙོན་ཅན་གྱི་ནང་ནས་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུས། དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་སྐབས་ཀྱི་རྩ་བ་
ཙོན་ཅན་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་དང་ལེགས་ཉེས་ལ་རག་ལས་ཡོད། རྩ་བ་བཙོན་ཅན་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་དང་ལེགས་ཉེས་འདི་དམངས་གཙོ་
བོའི་བསྐྱར་སྐབས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་པ་དང་། འགན་ཁུར་བའམ་ལས་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོབ་གསོ་དང་སྐྱེ་སྐྱོང་གི་ཐབས་ཤེས་ལེག
ས་ཉེས་ལ་བརྟུན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དམིགས་ལྷལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བབྱུང་ནས་རྩ་བ་བཙོན་ཅན་ཅི་འདྲ་ཞིག་གསོ་སྐྱོང་བྱས་ཡོད་
པར་བརྟུན་གོས།

གོང་ཁྲུས་བཞིན། ང་ཚོས་དགོན་མེད་ནང་གི་རྩ་བ་བཙོན་ཅན་ནི་གསར་བརྗེ་དགོས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་དགོས་མཁན་ཞིག་ཡི
ན་པར་བསམ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཞིབ་པའི་ལག་བསྟར་སྐབས། དེ་ལས་ཡོངས་སུ་སྟོན་སྟེ་ཐ་ན་དངོས་འབྱེད་ཀྱི་གསར་བརྗེ་དགོ
ས་མིན་ལའང་ཞིབ་ཏུ་མི་བལྟ་བར། སྐབས་མཆོམས་ལས་བྱེད་པའི་བཞོད་འདོམས་དང་ལེན་གྱིས་ཁེ་ཉན་ཅི་ལའང་མི་བལྟ་བར་
ལང་མཆོངས་རྒྱག་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཆེ་ཆོད་གཞི་དང་མཐུན་པའི་རྩ་བ་བཙོན་ཅན་ཞིག་ཏུ་ངོས་བབྱུང་བར་བརྟེན། ཤུ་བཙོན་ན
མས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་བ་དང་། ཆོས་ཁྲིམས་འགལ་འཛོལ་དང་ཚུལ་མིན་བྱ་སྤྱོད་ལ་དགའ་མཁན་དང་། གཞ
ན་གྱི་རྒྱ་ཁོར་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་འཐབ་ཚོད་བརྒྱད་ནས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་ཆེན་པོ་ལེན་འདོད་མཁན། ལས་དོན་རྒྱ་ཁག
་གཤ། ལས་བྱེད་པའི་བསམ་དོན་བསྐྱབས་ཏེ་བཙེ་མཐོང་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་མཁན་བཅས་དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་སྐབས་འཐབ་ཚོད་
ཀྱི་མཐུན་གཤམ་རྒྱ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁྲོད་ཞིབ་དེ་གཞན་པ་དང་ཁྱད་འཕགས་འབྲལ་བྲལ་གྱི་དམ་ཆོས་ལ་སྦྱོབ་ལྟར་གྱི་རོ
ཁོ་ལ་བྱེད་མཁན་ནམས་གཙོ་བོའི་རྩ་བ་བཙོན་ཅན་རྒྱ་བསྐྱོས་ཏེ། ལས་དོན་ཁྲོད་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་འདོན་རྒྱ་འཇུག་གི་ཡོད་
ལྟ་བུས། ང་ཚོའི་ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་མེད་གནད་དོན་ལེགས་པོ་མི་ཡོང་བའི་འབྱུང་ཆ་དེར་ཐུག་ཡོད། དམངས་གཙོ་བོའི་

བསྐྱར་མཇུག་བསྒྲིལ་རྗེས། མི་འདི་དག་དགོན་སྡེ་འོ་སོ་སོའི་དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ཁུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུ་འཛུ་རིན་བཟེས་གཞིན་དང་། ཁུ་ཡོན་གྱི་འོས་མིར་བཞག་ནས་ལྷ་བཅུན་མང་ཚོགས་ལ་འོས་འདེམས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། ལྷ་བཅུན་མང་ཚོགས་ནམས་གོ་རྟོགས་མཐོན་པོ་མེད་པར། བསམ་འཆར་ངོ་མ་བཤད་མི་མོད་པས། དམངས་གཙོའི་འོས་འདེམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཅད་དེ་མངོན་ཐུབ་མེད།

འདི་ལྟ་བུའི་དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ཁུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་དགོན་སྡེ་ལ་བདག་གཉེར་དང་། ལྷ་བཅུན་ལ་འགོ་ཁྲིད་བྱས་ནས་ལས་དོན་མཐའ་དག་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་སོགས་ནི་དགྲ་དགའ་གཉེན་སྦྲུག་དང་། རྟོག་ཏུ་འཕར་སྒྲོན་ཡོང་རྒྱུ་ལས་ཐུན་སྦྲུལ་ཆགས་པོ་དང་། ཞི་འཇགས་དོན་ཕན་སོན་རྒྱ། མི་སྤོན་རང་སྤྱིད་དང་། ཏང་གི་མཆོད་རྟོན་ལ་ཕན་པ་བཅས་ཡོངས་ཐབས་བྲལ་བཞིག་རེད། འདི་ནི་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱིས་གསལ་བོར་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་བོད་ལྗངས་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་དམངས་གཙོའི་བདག་གཉེར་ཁུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལེགས་པོ་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་རེ་གཉེས་ཤིག་ལས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་ལྷ་བཅུན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་དེའི་ཐད་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་ཡན་གྱི་སྒྲོར་མ་བབ་པར་ངོ་ཆོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱིན། ལས་དོན་ཐོག་རྟོག་སྒྲིང་མང་པོ་བཟོ་མཁན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད་ཆོག་པ་རེད། དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ཁུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མི་ལ་བལྟས་ན་འང་གཞི་ཆའི་ཐོག་འདི་ལྟར་བརྗོད་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། མི་ངོ་རེའི་ཐོག་ནས་འདི་ལྟར་བརྗོད་ཆེ་འཆོམས་པོ་མེད་ཅིང་། རིམ་བཞིན་དབྱེ་ཞིབ་ཞིབ་ཆགས་བྱེད་དགོས་པས་དེ་རིང་འདིར་བརྗོད་ཀྱི་མིན།

༥ དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་རྗེས་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སྤྱི་འཇུགས་དང་ལམ་ལུགས་ཐད། དགོན་སྡེའམ་ལྷ་བཅུན་ཞེས་འབོད་པ་མཐའ་དག་གི་ལས་རིགས་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་སྤེལ་རྒྱ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་བཅུན་ནམས་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ནས་སྤྱི་འབངས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་སྟབས། ངས་གོང་ཁྲུས་བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཐོག་སྤྱིར་བཏང་གི་སྤྱི་འབངས་དང་འདྲ་བར། ཏང་གི་གཅིག་ཁྱུར་འགོ་ཁྲིད་ངོས་ལེན་དང་ཆ་ཤིས་ལ་བཅི་བཀྱར། བཅོམ་ཆོལ་རྒྱལ་གཅེས་སོགས་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་མཆུངས་སྤྱོད་ཆོས་ལུགས་ཐོག་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགོ་དགོས་ཤིང་། རྟོན་པ་ཤུག་ཐུ་ཤེས་གསུངས་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་ན། རྟོན་པའི་སྤྱི་མོང་སྤྱོད་དགེ་སྦྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གནང་བ་ལྟར་སྦྱབ་དགོས་རྒྱུ་བཅས་ནི་བརྗོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་ལྗངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དེ་གཡོན་ཐལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་པས་སྤྱོད་དང་སེལ་དགོས་ཞེས་པའི་བརྗོད་སྟངས་འོག ཏ་ཅང་ཆབས་ཆེ་བའི་གཡོན་ཐལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས། ནང་ཆོས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འཇུག་སྒྲོའམ་གཞི་ཅར་གྱུར་བའི་ནང་ཆོས་དང་ཕྱི་རྒྱལ་བའི་བྱུ་མཐའ་བར་གྱི་ཁུད་པར་འབྱེད་བྱེད་སྦྱབས་འགོ་འཇུག་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུའི་གསལ་བཅིས་ཤིང་། ལྷ་བཅུན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་སྤེལ་སྤོང་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ཤིང་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགེ་སྤྱོད་ཤིག་སྦྱབ་ཀྱི་བྱ་དན་ནང་ཁུ་ཆུགས་ཀྱིས་ཁྲུགས་སུ་བཅུག་པ་དང་། དེའི་ནང་ཁྲུགས་པའི་མི་ནམས་ལ་ཡར་ཐོན་པ་དང་དུར་བཙོན་པའི་གཟི་བརྗོད་ཀྱི་མིང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་བལྟ་རྟོགས་སོགས་ཐོ

བྱས་བྱུང་དེ་ཅུ་ཞིག་ལས་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་གྱུར། ང་ཚོས་དགོན་སྡེར་ཐོན་སྐྱེད་ནན་བཤད་དང་། མཐོང་ཆེན་བྱེད་དགོས་ངེས་ཡིན་པ་བསམ་བཞིན་ཡོད་མོད། དགོན་སྡེར་རྩ་བའི་རོ་བོ་ནི་ཐོན་སྐྱེད་གྱི་ཆོན་པ་མིན་སྟབས། དེ་གཙོ་བོའི་ལས་འགན་དུ་བཞག་ན་མི་འགྲིག་ལ། སོ་སའི་ལས་རིགས་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་ལས་འགན་གྱི་གཙོ་བལ་དབྱེད་གོས། གལ་སྲིད་འདི་ལྟར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དགོན་སྡེར་ནང་སྔོན་དུ་བཅུག་པའི་གྲུ་བཅུན་ནམས་དགོས་བ་སྤྱོད་ཅུ་ཡང་མེད་པར་ཆགས་ངེས་རེད། དཔེར་མཆོན་ཅུ་བརྗོད་ན། ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་དང་། དམག་དཔུང་། དེ་བཞིན་སློབ་མ་ནམས་གལ་སྲིད་ཞིང་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱིས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་བཅུག་ཆོ། ཁོ་རང་ཚོས་སོ་སའི་ལས་འགན་དེ་སྤྱོད་ཐུབ་ཐུབ་མེད་པར་གྱུར་བ་དང་། ལས་རིགས་དབྱེད་འབྱེད་ཀྱི་དོན་སྦྱོང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཡོད་པའི་དེ་དག་ནི་གནས་ལུགས་གཅིག་མཚུངས་རེད། ད་ལྟ་ཞུས་པའི་དགོན་སྡེར་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་ཆོན་བདུན་ལས་དམངས་གཙོ་བོས་བསྐྱར་རྒྱས་ཀྱི་བོད་མྱེད་ཀྱི་དགོན་སྡེར་ནི་ཅི་འདྲའི་ཉེན་ཆ་བས་ཆེ་བའི་གནས་སུ་སྤྱང་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུབ།

བཞི་བ། དམངས་གཙོའི་བོལ་བསྐྱར་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བསྐྱར་བའི་སྐྱར། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་གནས་བ་མཐའ་དག་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་མི་སྔོན་པར་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་གཏོགས། མི་འགྱུར་བ་དང་མི་འཛིག་པའི་རང་གནས་ཐུབ་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ལུན་དུ་གནས་བའང་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཆོད་འཛིན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་བྱམས་དང་སྦྱོང་རྒྱུ་བདག་ཉིད་སྟོན་པ་ཤུག་ལུ་ནེས་གསལ་བོར་གསུངས་ཟིན་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་བོད་མྱེད་ལ་ཆ་བཞག་ན། རིམ་པ་ཁག་གི་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཉ་ཅང་གི་དད་ཞེན་ཡོད་པ་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ནང་ཚོས་ལུགས་ཀྱིས་མེད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་བབ་བཟུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རོ་བོའང་ཞིབ་དེ་གཞན་པ་ཡིན། བོད་མྱེད་ནང་ཚོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཐོས་གསུམ་ལ་ཟང་གཞི་བཟན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐབས། ཆེད་དུ་ཆོས་ལུགས་མེད་པར་བཟོ་བ་ནི་ཆེས་མི་འགྲིག་པ་ཞིག་དང་། ཉ་ཅང་ཆ་བས་ཆེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐབས་རྒྱུ་ཤིག་རེད། དཔེར་ན། མི་མས་ནས་ཤི་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་རེད། གལ་ཏེ་གཅེས་སུ་རུང་ཞིང་དགོས་མཁོ་ཡོད་ལ་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཉེས་མེད་ཀྱི་གཞོན་ཅུ་ཞིག་སྤྱོད་བཅད་པ་ཡིན་ན་ཅི་ལྟར་ཆགས་སམ། དེ་དང་མཚུངས་པར་ནང་ཚོས་ལ་ཉམས་ཆག་ཤུགས་ཆེན་བྱུང་སྟེ་རྩ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་འདིར། ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཡང་འདིར་གཏུགས་ཡོད་པ་རེད།

དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་བཤད་ན། དམངས་གཙོ་བོལ་བསྐྱར་རྒྱས་གྲུ་བཅུན་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་། རྒྱུན་ཆོགས་དང་ཆོས་ཐོག་དུས་མཚོད་བཅས་པལ་མོ་ཆེ་གཞི་རྩའི་ཐོག་མཆོམས་ཆད་པ་དང་། འདུས་ཆོགས་དང་ཚོད་གྲུ་འང་མེད་པར། མདོ་སྤྱོད་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འཆད་ཚོད་དང་། འབྲིད་སྒྲིག་བཀའ་ལུང་གནང་བ། བསྟན་བཅོས་འབྲི་རྩིས། དབང་

བསྐྱར་རྒྱུ་གནང་། སྒྲིལ་འཁོར་འབྲི་བཞེངས། ཆོས་བརྩེ་སྤྲོད་ལམ། ལུ་མཆོད་ཆེན་མོ། གཟུབ་གསལ་ཆེན་མོ། གར་འཆམ་དང་ཞི་དྲག་སྤྱོད་བསྐྱེད་གས། གཏོར་རྒྱལ་སྤྲོད་རྒྱུ་ལྷགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲོ་རྣམས་གཞི་ཅེ་ཐོག་ནས་མེད་པར་སོང་བྱེད་སྤྲོད་ཀྱི་འཆད་ཚིག་གསུམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ནི་ལྷག་ཆུ་ཆད་པའི་རྒྱུ་ལྷར་སོང་། དེས་མ་ཆད་ཆོས་ལྷགས་ཐོག་མཁུན་རྒྱ་ཅན་རྣམས་རིམ་བཞིན་འདས་གྲོངས་སུ་སོང་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲོ་རྣམས་མཆོམས་ཆད་པ་དང་། འབྲིད་རྒྱུ་ལྷགས་པར་བརྟེན་གསར་བྱ་རྣམས་གསོ་སྦྱང་བྱ་ཐབས་མེད་པས། འདི་ནི་བོད་ལྗངས་སུ་དར་ཞིང་རྒྱས་བའི་ནང་ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཐོས་བསམ་ཅ་མེད་འགྲོ་ལ་ཉེ་ཞིང་། ང་དང་བརྒྱ་ཆ་གོ་དགུ་ཡན་ཀྱི་བོད་རིགས་ཆང་མས་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ལུ་བ། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་རྒྱུ་མེར་སྐྱེ་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལྷགས་འཆོ་བའི་སྒྲོར། ཐོག་མར་ངས་བོད་དུ་ཆོས་ལྷགས་ཀྱིས་གནས་བབ་ཅི་ཞིག་བབྱང་བའི་སྒྲོར་རྩལ་སྤྲོད་རྒྱ་ཡིན། ང་ཆོ་བོད་རིགས་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱས་ནས་ཏ་ལམ་ལོ་རོ་ཆེག་སྒྲོང་སུམ་བརྒྱ་ཅམ་སོང་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཏ་ཅང་དར་རྒྱས་ཆེ་སྤྲོད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷགས་རྒྱུན་ཟབ་མོ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་བྱ་དངོས་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་ལྷགས་ཉེས་རོས་འཛིན་ཐད་ཆང་མ་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་རོས་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དུས་མཆོངས་སུ་མི་སྒྲེར་དང་། ཡང་ན་བྱིམ་ཆང་དང་མ། གྲོང་ཆོའམ། ཆོ་ཐོག་གམ། དེ་བཞིན་བོད་ལྗངས་ཡོངས་རྒྱུགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། གལ་སྲིད་སྤྱི་དྲུག་ལྷགས་ཉེས་ཀྱི་དོན་ཆེ་ཆུང་གང་ཞིག་བྱུང་རུང་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲོ་དང་ཁ་བྲལ་ཐུབ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། མི་སྒྲེར་ཐོག་ནས་བརྗོད་ན། སྤྱི་ཆ་ན་འཆི་དང་བར་ཆད་ཆག་སྒྲོ། གཉེན་ཐེབ་གྲོགས་སྤྱོད་དང་། བསྐྱབ་པ་སྒྲོབ་གཉེར། འཆོ་བའི་ཐོན་སྤྱོད། བྱ་བའི་འགོ་འརྱུགས་སྤྲོད་སྒྲོ་ཡོངས་རྒྱུགས་དང་། དེ་བཞིན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་ཐོག་ལ་བདེ་སྤྱོད་ལྷགས་ཉེས་ཅི་ཞིག་བྱུང་རུང་། ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་འདེབས་སྤྲོད་ལམ་གྱིས་རྒྱུན་དན་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་བསམ་དོན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྤྲོད་ཀྱིས་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲོ་དང་ཁ་བྲལ་མེད་པ་ཞིག་རེད། བྱིམ་ཆང་གཅིག་ནས་བོད་ལྗངས་ཡོང་བར་འདི་ལྷར་ཡིན་པས། ཐོད་ལྗངས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བ་ནི་གནད་དོན་ཆེ་ཆུང་ཆང་མར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གལ་ཆེའི་འཆོ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཅས་ཆོག་ཐག་བཅད་ནས་བརྗོད་ཆོག

འོན་ཀྱང་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་རྒྱུ་མེར་སྐྱེ་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལྷགས་འཆོ་བའི་ནང་དོན་དངོས་ཐོག་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ནི། ཅ་མེད་དང་མཆོམས་ཆད་ལ་ཉེ་བའི་ཤིན་ཏུ་ཆབས་ཆེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་སྟེ། ཁང་ཐོག་གི་དར་ལྗོད་རྣམས་བཀོག་པ་དང་། ལུས་སྤྱོད་དུ་གཞུང་སྤྱང་མཁུང་འདྲིགས་སུ་མི་འརྱུག་པ། བྱིམ་ནང་གི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཀྱང་སྤྲས་དགོས་པ། མཛོན་སུམ་དུ་ཁ་དོན་དག་སྦྱར་དང་བསངས་གསོལ་བྱེད་མི་ཐོད་པ། གནས་ཆེན་ཁག་དང་། སྤྱི་འདྲ་མཆོད་རྟེན་འགངས་

ཆེན་མོ་གསལ་མཛེས་སྐོར་བྱས་མཆོད་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར། ངན་སྤངས་ལ་སྦྱོན་གཏོང་མོགས་ཆོགས་བསགས་
དགེ་སྦྱོང་གི་བྱ་བ་ཀུན་སྐྱབས་སྟབས་མེད་པའམ་སྐྱབས་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ནས། བད་ཀྱིས་མཁར་ཆེ་རིམ་གྱི་མི་བྱེད་པ་དང་།
ཆེ་ལས་འདས་ཆེ་བསྟོན་མི་བྱེད་པ་མོགས་ཆགས་ཡོད། དཔེར་ན་ང་ཆོ་བོད་མིའི་གོམས་གཤིས་ལ་མི་ཞིག་ཆེ་ལས་འཕྲོས་རྗེས་བ
སྟོན་མ་བྱས་ཆེ་གཤེན་པོ་དེ་ལ་གྲས་བཅེ་མེད་པའམ་སྟོང་རྗེ་མེད་པའི་ཐ་ཤལ་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སྐ
བས་ཤིག་མི་ནུམས་ཀྱིས་བརྗོད་དོན། ང་ཆོ་འཆི་རྒྱ་ཕྱིས་དྲགས་འདུག གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྤེལ་ཤིག་ལ་གི་ཡོད་ཆེ་བསྟོན་པ་ལམ
ཞིག་ཐོབ་རྒྱ་རེད། ད་ལྟ་གི་ན་ཁྱི་གི་བ་དང་འདྲ་བར་དབུགས་ཆད་མ་ཐག་སྒྲིའི་ཕྱིར་གཡུག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཅས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
རྒྱལ་གི་སྒྲིང་ག་འདི་གཅིག་དུ་ལས་ཤེས་པ་ཞིག་རེད། རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་པར་བྱས་ཆེ་དུས་ཆོད་མི་འདང་བས་སྦྱིལ་ངས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་ཞིག་བརྗོད་ནས་འགྲིག་པར་བྱེད།

དེའི་ཕྱིར་ཉང་གི་ཆོས་དད་རང་མོས་བྱེད་ཆོག་པའི་ཡང་དག་པའི་སྲིད་རྒྱས་དང་། གྲུང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 ཚ་བྲིམས་ལེན་གསུམ་པའི་སྤྱི་འབངས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཁོ་དབང་དང་འོས་འགན་ཞེས་པའི་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཅུ་ཀྱང་བརྒྱད་པའི་ནང་།
 གྲུང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་འབངས་ལ་ཆོས་ལུགས་དད་མོས་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་ཅེས་གཏན་འབེབས་ཁ་གསལ་
 བྱས་ཡོད་པ་དེ་རྫོང་མོ་ཐོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་ལག་བརྟུར་བྱེད་ཙམ་ཞིག་ལས་བྱས་མེད་པ་ནི། ཉང་གི་ཡང་དག་སྲིད་རྒྱས་དང་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་ཚ་བྲིམས་དང་རྒྱལ་འགལ་གྱི་ཆོབས་ཆེད་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་རེད། རྫོས་ཉང་གི་སྲིད་རྒྱས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚ་བྲིམས་ནི་སྤྱི་འ
 བངས་ཡོངས་ལ་བྱུང་པའི་ཉི་མ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས། སྤྱགས་གཅིག་ལ་བྱུང་པའི་ཉི་མ་ཞིག་མིན་པར་བསམ་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱི
 རྫོས་དད་རང་དབང་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་དད་མི་བྱེད་མཁན་ལ་བྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཁོ་ན་མིན་པར། ཆོས་དད་པ་
 ཆོར་ཡང་གཅིག་མཆུང་ས་ཀྱི་སྤྱད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས། ཆོས་ལ་མི་དད་མཁན་ཆོས་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་བྲིམས་ལུགས་ལ་ཁ་གསལ་

ར་ནས་ཆོས་དང་བྱ་རྒྱུར་བཀག་འགོག་དང་གནོད་སྐྱོན་བྱང་བ་ཡིན་ཆོ། དེ་ནི་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ཆོས་ཆེད་ཀྱི་སྒྱུད་ཅིག་དང་འ
ཇོ་མ་སྒྲིང་སྟེང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ཤེས་མཁན་ཆོས་མཁུན་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

ཆོས་ལ་དད་མོས་བྱེད་པར་དགོན་སྡེ་དང་། དགེ་འདུན། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཉན་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲུ་ཆེ་འབྲི
ང་རྒྱུ་གསུམ་ཆོས་མ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་འདི་དག་མེད་པར་བཟོས་ཆེ་ཆོས་དད་དང་ཆོས་ལུགས་སྟེལ་ཐབས་མེ
ད་པ་ནི་ཀུན་གྱིས་མཁུན་གསལ་རེད། དཔེར་ན། མི་ཞིག་ལ་བྱེད་རང་གིས་ཟ་མ་ཡག་པོ་ཐོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཁོའི་མཛུགས་ཀྱི་བཟའ་
བཅའ་ནམས་འབྱེད་སངས་ལ་མི་འདིས་ཅི་ཞིག་བཟའ་འཇམ། འདི་ནི་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤིག་རེད། རྒྱ་མཚན་འདི་ད
ག་གི་སྐྱེན་པས་བོད་སྡེ་དང་གཅིག་པའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་ནས་བཟུང་ཆོས་ལུགས་ད
ང་ཆོས་དད། དེ་བཞིན་དགོན་སྡེའི་གནད་དོན་བཅས་བ་རྩ་བ་ནས་ལེགས་པོ་སྟེལ་ཐུབ་མེད་ཅེས་བའི་བརྗོད་ཚུལ་དང་ལྟ་ཚུལ།
ངོས་འཛིན་བཅས་བར་གཞི་འཛིན་ས་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་བསམ་བཞིན་ཁག་དགྱི་དང་བསྟན་འཛུགས་སྐྱར་འདེབས་བྱས་པ་ཞིག་མི
ན་ཞེས་བརྗོད་ཆོག།

དེའི་ཕྱིར་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ནང་བསམ་གཞིགས་བྱེད་མི་ཤིས་བའི་བྱིས་པ་ནམས་ཐུད། དེ་འཕྲོས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམང
ས་དང་། བརྒྱ་ཆའི་དགུ་བརྒྱ་ཡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཆེས་ཉང་སངས་བ་དང་རྟོན་ཐོར་དགོས་བ་བྱུང་བས། ད་ལྟ་བོད་མི་ནམས་ལ་ན
ང་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་སྟེང་མ་ཐག རང་དབང་མེད་པར་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་སྟེ་མིག་རྒྱ་གཉོང་བཞིན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྟེང་ག་འདྲོན་པ་སོག
ས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཉ་ཅང་ཆོས་ཆེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་རིང་ཕྱན་ནས་སྟེར་སེམས་དོར་ཏེ་ཉང་གི་མཚན་སྟན་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འདྲོ
ད་སྒྲོ་གཞིར་བཟུང་ནས། གནས་ལུགས་ནམས་སྟོགས་སུ་མ་ལྟར་བར་སྐྱུག་པོར་བརྗོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་འདིས་བརྗོད་པ་ལྟར་
ན་གནས་ཚུལ་དངོས་མ་ཡིན་ཤེས་ཆེ་ལ་དོན་དངོས་ཡིན། དེ་མིན་བོད་རིགས་གྲགས་པོ་མང་པོས་འདི་ལྟར་བརྗོད་ཐུང་མེད་སྟབ
ས། ཡང་སྟེང་བརྗོད་མཁན་དེ་ཡིན་སྟེ་ནམ་རྟོགས་པ་ཉན་ཉན་འབྱུང་ངེས་བ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་མི་མང་ཆེ་བར་རང་སྤྱང་བག་ཐོ
ན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དེ་སྔ་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་བའི་ཉམས་ཐུང་གི་ཐོག་ནས་སྐྱོན་ཆ་དང་ནོར་འབྱུལ་ནམ
ས་དམར་རྩེན་དུ་བརྗོད་ཐོད་གྱི་མེད་སྟབས། སྐྱོན་ཆ་དང་ནོར་འབྱུལ་ནམས་དམར་རྩེན་དུ་བརྗོད་མཁན་གྱི་གྲགས་པོ་མེད་པ་ནི་
དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་ཅད་དེ་མཐུན་པ་ཞིག་དང་། ཆེས་རྒྱུན་ལྡན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཡ་མཚན་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། སྒྲོ་
མངས་བ་ཞིག་ལ་ད་ལྟ་འཇོ་མ་སྒྲིང་སྟེང་མིའི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་མཐོ་བསམ་ཅི་ཞིག་གཉོང་གི་ཡོད་མེད་མཐོང་ཐུབ་པའི་འབྲུལ་ཆས་
ཤིག་མེད་ལ། གལ་ཏེ་འབྲུལ་ཆས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་བོད་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ལ་བལྟ་ཅི་མ་བྱས་ཆེ་ཉ་ཅང་གི་ངོ་མཚར་ཞིང་
དོན་སྟེང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི་རེད།

གནད་དོན་བརྒྱུད་ལ།

མི་དུག་ས་ཀྱི་སྒྲོ་ཀ།

གྲུང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནི་མི་རིགས་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་མཉམ་རུབ་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟ
 ད། ང་ཚོ་གྲུང་གོ་གསར་བ་དབྱ་བ་རྟེན་བ་ནས་བརྒྱུད་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་མི་རིགས་ཀྱིས་སྟོངས་ཤུགས་ཆུང་བའི་མི་རིགས་ལ་ག
 ཉའ་གཞོན་བྱེད་པ་དང་། སྔན་ཐོན་མི་རིགས་ཀྱིས་རྗེས་ལུས་མི་རིགས་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པ་སོགས་རིང་ཏུ་དྲོར་ཏེ། འདྲ་མཉམ་
 བའི་སྤྱི་དྲུང་གི་ལམ་གྱུ་བརྒྱུད་པན་ཚུན་སྤུན་ཟླ་ཉུར་གྱི་མཐུན་སྦྲེལ་དང་གྲ་ཁག་འབྲེས་པའི་མེས་རྒྱལ་བྱིས་ཆ་ང་ཆེན་པོ་ནི། མི་རིགས་
 ་སོ་སོའི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་དགའ་ཞེན་བྱ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མི་རིགས་ཁག་
 དབར་པན་ཚུན་གཉའ་གཞོན་དང་འབྲེས་བཅས། མཐོང་ཆུང་གིས་པན་ཚུན་དོགས་ཐོན་དང་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་སློ་པམ་གྱི་གནད་དོ
 བ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་རྣམས་གཙང་སེལ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་བ་ཞི
 ག་བཅུགས་དང་འཇུགས་བཞིན་ཡོད་པས་མི་རིགས་གནད་དོན་དེ་ཅ་བའི་ཐོག་ནས་འགྱུར་ལྡོག་བྱིན་ཡོད་པ་རེད། ཉིང་བ་དང་
 གསར་བ། གཉའ་གཞོན་དང་འདྲ་མཉམ། འཁོན་འཛིན་དང་མཇོང་མཐུན་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་མཆོམས་བྱས་ཤིང་། འབྲེལ་བ་གསར་
 བ་ཞིག་དང་མཐུན་སྦྲེལ་གསར་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། གྲུང་རྩ་མེས་རྒྱལ་གྱི་ཡངས་པའི་ས་གཞིའི་ཐོག་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་རྣམས་ལ་དག
 འ་དགའ་སྤྱོ་སྤྱོ་དང་། སློ་བའི་བག་པེབས། མི་སློན་རང་སྤྱི་དྲུང་གི་མེ་ཏོག་མཉམ་བརྒྱ་བཞུད་པའི་བཀྲག་མངའ་ས་འཆོར་བའི་རྣམ་
 པ་ཞིག་ཐོན་ཡོད།

[illegible]

ལའང་འཐབ་ན་མི་རྒྱལ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་བ་དང་ཉམས་པ་མེད་པའི་མཛད་རྗེས་ཤིག་བསྐྱབ་ཡོད། མཐུན་སྦྲིལ་ནི་སྟོབས་ཤུགས་
ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགན་ལེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་བདེན་དོན་འདི་སྤར་ཡང་དོན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་ར་སྤྲོད་ཅིག་བྱུང་བ་རེད། སྐབས་ཆེན་གྱི་མཐུན་སྦྲིལ་གསར་བ་འདི་རིགས་ནི་ཏང་དང་མཐོ་གྲུ་ཞིའི་སྲིད་རྒྱུས་དང་། ལྷག་
པར་དུ་མི་རིགས་སྲིད་རྒྱུས་ལས་བྱུང་བའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་རེད།

ང་ཚོའི་མེས་རྒྱལ་ནི་མི་རིགས་མང་བའི་རྒྱལ་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ་ནི་ཏང་གི་འགན་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། རིམ་པ་གོང་འོག་ཆ་ང་མས་གནད་དེ་ཤེས་དགོས་བ་མ་ཟད། དེ་མཚུངས་ཀྱི་ལས་དོན་སྐྱབ་དགོས་རྒྱུ་
ང་ཚོས་གཤམ་ཆེན་ཞིག་རེད། ཀྱང་གོ་གྲུང་ཁྲན་ཏང་གི་སྒྲིག་སྒྲིལ་དང་། རྒྱལ་ཁ་བ་ཀྱི་ཚ་བྲིམས། གཙུག་ཏུ་འཛིན་མཐོ་གྲུའི་ཞིའི་གསུང་
ཚིག་། དེ་བཞིན་དེ་མིན་གྱི་གཤམ་ཆེད་ཡིག་ཆ་ཁག་མང་པོའི་ནང་མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ་སྐོར་མང་པོ་
སྤེལ་ཡོད། འདི་དག་ནི་ཐད་དེ་ཡང་དག་མཁས་མཛད་ས་དང་། ཚོག་དོན་ཟབ་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། དོ་
ན་དང་ལྷན་བ་ཞིག་ཡིན་པའང་ཁས་ལེན་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དུས་མཚུངས་སུ་ཏང་གིས་རྒྱུན་དུ་སྟོབ་སྟོན་གནད་བ་ལྟར། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཆེད། ཐོག་མར་ལོ་རྒྱུ་
ས་ཐོག་མི་རིགས་ཁག་གི་དབང་བསྐྱར་གྲུལ་རིམ་གྱིས་བཟོས་པའི་སྟོབས་ཆེན་མི་རིགས་ཀྱིས་ཉམས་རྒྱུང་མི་རིགས་ལ་གཉའ་གནོད་
ན་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པའི་དབང་གིས། ཉམས་རྒྱུང་མི་རིགས་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ལར་ཞེན་དང་རང་སྲུང་གི་བསམ་བློ་ཤུགས་ཆེ་རུ་བྱི་
ན་ནས། རང་ཉིད་ལ་གཉའ་གནོད་དང་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་མཁན་ཆོར་ཁོང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་ལངས་ཏེ་པན་ཚུན་དབར་དམག་འབྲུག་
མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་སྟོན་སྟོན་མི་རིགས་ཀྱིས་རྗེས་ལུས་མི་རིགས་ལ་མཐོང་རྒྱུང་དང་བརྟེན་བཅོམ་བྱས་སྟབས།
སེམས་གཅོང་བསགས་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་སྒྲུབ་ཐུགས་བྱུང་སྟེ། མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་མི་རིགས་ག་
ཞེན་དག་ལ་སྟོད་གསུང་དང་ཁོང་ཁྱོད་པ་སོགས་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་དགོས་དེས་དང་འོས་མཚམས་
ས་མིན་ལ། ཚད་གཞི་མི་གཅིག་པའི་ཤུགས་རྒྱུན་དུ་པ་ཐེབས་ཡོད་པ་སོགས་ལ་ང་ཚོས་དེས་པར་དུ་སེམས་ཐག་གཅོང་བཅད་ད་
ང་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོམ་གྱིས་བྱ་སྤྱད་དོ་མའི་ཐོག་ནས་རིམ་བཞིན་སེལ་དགོས། ཆབས་ཅིག་འབྱོར་མེད་གྲུལ་རིམ་གྱི་འགོ་ཁྲི་
ད་འོག་དང་། བཟོ་ཞིང་མནའ་འབྲེལ་གྱི་ཆང་གཞིའི་སྟེང་། མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་བ་དང་མཐུན་སྦྲིལ་གསར་བ་ཞིག་འཇུག་
གས་དགོས།

འདི་ནི་མི་རིགས་ལས་དོན་མཁན་ཅི་མ་ཟད་ལས་བྱེད་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་སྟོད་གཤེད་འཐུས་ཤོར་གཏོང་མི་ཉན་པའི་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེ་མཚུངས་རྒྱུན་རིང་བོར་རྟོག་འཛིང་ཆེ་བའི་དཀའ་ངལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་འཐབ་སྟོད་
ད་བྱས་ཏེ། མཐར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལྷག་པའི་མི་རིགས་དབར་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་གི་བག་ཆགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་གཅོང་སེལ་མཐ

ར་ཕྱིན་པ་བཅོས་ནས། རིམ་བཞིན་མི་རིགས་ཁག་ནམས་སྤུན་སྦྲེལ་མཁུ་ཁྲིལ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱེད་དགོས། ང་ཚོས་འཇུག་སྟོན་འདི་དག་ནི་ཅད་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དང་ཚང་མ་འགག་ཆའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད། མི་རིགས་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་བཅོས་ཏེ། མི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ནམས་འོ་ཚུ་འདྲེས་པ་བཞིན་པན་འབྲས་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུ་དང་། འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་བཟང་པོ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་ནི་ང་ཚོ་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཚང་མས་དགའ་སྟོན་དང་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱ་གིས་པའི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེར་བརྟེན་མི་རིགས་ཁག་དང་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་རེ་རེས་ངེས་པར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་འབྲུལ་དགོས་ངེས་རེད།

འོན་ཀྱང་བྱ་བ་འདིའི་བྱས་རྒྱུས་སམ། འཛོན་ཐང་ངམ། བྱུང་འབྲས་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་ཐད་ནས་བརྗོད་ཆོ། སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་སྟོན་ཐོན་མི་རིགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱེད་དགོས་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བཞག་པའི་གནད་དོན་མི་ལེགས་པ་མང་ཆེ་བ་ནི། སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའམ་སྟོན་ཐོན་མི་རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་གྲལ་རིམ་གྱི་ངན་འབྲས་ལས་བྱུང་བའི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉམས་ཆུང་ངམ་རྒྱུས་མི་རིགས་ཀྱི་མི་ནམས་ལ་མི་འདོད་པ་ཞིག་བཅོས་ཏེ། མི་རིགས་ཁག་དབར་རིམ་བཞིན་པན་ཚུན་དོགས་ཐོན་དང་། ཁོང་ཁྱོད་སྐྱེས་མི་ལེགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་གྲུབ་ཡོད། ད་ལྟ་འདི་དག་མེད་པར་བཅོ་དགོས་སྐབས། ཐོག་མར་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་བཅོས་ཆེ་འབྲས་བྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོན་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་རེད། དེར་བརྟེན་གནད་དོན་འདིའི་སྐོར་ལ་མི་རིགས་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་ནན་ཏན་དང་དུར་བཙོན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། གཞི་ཆའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་ན་མི་རིགས་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་ལ་པར་སྐྱེལ་གྱི་ངོ་བོ་ལྡན་ཡོད་ལ། ས་གནས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ལ་འགོག་སྲུང་གི་ངོ་བོ་ལྡན་ཡོད། གལ་ཏེ་པར་སྐྱེལ་མེད་པ་ཡིན་ན། འགོག་སྲུང་ནི་རིམ་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར་རྒྱུ་རེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞིག་ལྡན་ཡོད།

ང་ཚོ་བོད་རྒྱུངས་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མིག་དཔེར་འོས་པའི་སྤྱང་ཞིག་བྱུང་ནས་ཡོད་པ་ནི་མཐུན་པ་སྤུན་བཞིའི་སྤྱང་ཡིན། སྤྱང་འདིའི་ནང་སྔག་ཆགས་ཆེ་ཆུང་བཞིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཛོན་ཐང་ཆེ་ཆུང་ལ་མི་གཞིགས་པར་ཆུན་གཞོན་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་བྱ་དང་རི་བོ་ང་། རྒྱུ་ཁྲིམ་ཆེན་སྐྱེས་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་སྔག་ཆགས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་གྲུས་བཀྱར་གྱིས་སྤྲུག་ལ་ཁུར་ཡོད་པ་བྱིས་ཡོད། དེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་མཐུན་སྒྲིལ་ཆོད་ལྡན་གྱི་དོན་སྤྱང་ཞིག་ལྡན་ཡོད་པ་རེད། སྔག་ཆགས་བཞི་བོ་འདིས་རང་སོ་སོའི་རུས་ཤུགས་ལ་མ་བཞུས་བར་ཆུན་བཀྱར་གཞོན་སྤྱང་དང་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བས་ཆུང་བར་གཅེས་སྤྱང་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཞིག་ལ། ཁོ་ཆོ་ལྟ་ན་དུ་འཛོམས་ཤིང་སྤྱང་ཀྱང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ནས། ཞིབ་དེ་མཛུལ་མཐུན་དང་། རྫོང་སྤྱོད་ལྡན་པའི་འཆོ་བ་ཞིག་སྤྱེལ་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་མི་སྟོན་རང་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མིག་དཔེ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་རེད། ཏང་གི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་སྲིད་ཁྲིམ་ཀྱང་འདི་དང་ཅད་དེ་མཚུངས། གལ་ཏེ་ལས་བྱེད་པས་ལས་དོན་དངོས་ཀྱི་ནང་འདི་དང་རྒྱུ་འགལ་བྱ

ས་ཚོ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ངན་འབྲས་ཀྱིས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་དེ་རིམ་བཞིན་རྩ་མེད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད།

ང་ཚོ་བོད་མྱོང་ས་ནི་བོད་རིགས་འདུས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་བཅས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཁྲོད་ཆེས་གལ་ཆེན་གྱི་གནས་བབ་བྱུང་ཡོད། འདིར་ཅུང་ཟད་སྒྲིབ་ན། བོད་མྱོང་ས་ནི་གྲང་རྩ་མེས་རྒྱལ་གྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་མི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཁ་ཤས་སོང་ཡོད་ཀྱང་། དབང་བསྐྱར་བྱེད་ཐབས་དང་། ནང་སྲིད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྐྱོང་ས་དེ་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་གྱི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བས། རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་མང་ཆེ་བར་བོད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་མེས་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་བ་ཤུགས་རྒྱུང་། གྲུང་དབྱེད་གིས་བོད་མྱོང་ས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ལྷ་སྒྲིབ་ཆེ་ཙམ་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་འདོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་གནས་ཚུལ་རྟག་འཛིང་ལྟོན། ཕྱི་རྒྱལ་དང་འདབས་འབྲེལ་གྱི་ས་མཚམས་རིང་བ། བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་དང་། རྒྱ་གར་ལོག་སྒྲིབ་ཕྱིགས་ཁག་གིས་མ་རུང་ཁོག་བརྒྱག་གིས་བོད་འདི་མེས་རྒྱལ་ལས་ཁ་བྲལ་གཏོང་ཅིས་དང་། ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་དང་། ཉན་མཚན་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་བྱ་བ་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་། བོད་མྱོང་ས་ལ་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ཁག་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་བྱུང་ཆོས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་གོང་ཁྲུས་བཞིན་བོད་མྱོང་ས་ཞི་བའི་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ཚུན། ཏང་དང་མཐོ་གྲུ་ཞི་དང་། རྒྱལ་སྲིད་སྒྲིབ་ཁང་གི་ཐད་ཀའི་འགོ་བློད་འོག་དང་ཏང་གི་མི་རིགས་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་འོད་སྟོང་དང་གྲུང་གྲུང་བོད་མྱོང་ས་ལས་དོན་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཐད་ཀའི་འགོ་བློད་སྐྱོང་ས་འཛིན་འོག བོད་བསྐྱོད་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་དང་། རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་གཙོས་བའི་མི་རིགས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་བའི་གཞི་རྩའི་ཐོག་བོད་རིགས་དང་། མི་དམངས་ལ་གཉའ་གཞོན་དང་འཕྲོག་བཙོན། མཐོང་རྒྱུང་སོགས་དོར་ཞིང་སྒྲོ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་བོད་མྱོང་ས་མི་དམངས་ལ་དོན་བཟང་གྲངས་ལས་འདས་བ་བསྐྱབས་ཏེ། མི་དམངས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པས། རིམ་བཞིན་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་ནམ་ཉན་གས་སོགས་སེལ་བ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མི་གསར་བ་འདི་དག་དེ་སྤེལ་རྒྱུ་མི་དང་མི་འདྲ་བར། ཁོ་ཚོས་ང་ཚོ་བོད་རིགས་ལ་ཉ་ཅང་ལེགས་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཨང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དཔེ་མཚན་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ལྷ་ཚུལ་དང་དོས་འཛིན་ལ་རྩ་བའི་འགྱུར་ལྡོག་སོང་ཡོད་པ་རགས་ཙམ་མཚན་གྱི་ཡོད།

ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ངོ་ལོག་བེད་འཁྲུག་ཞིང་འཇགས་དང་དམངས་གཙོའི་བཙོས་བསྐྱར་བྱས་ཐེས་སུ། མི་རིགས་ལས་དོན་གཞི་རྩའི་རང་བཞིན་གྱི་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་སྟེ་དུས་རབས་གསར་བ་ཞིག་ལ་སླེབས་ཤིང་། མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་གྱི་རྩ་བའི་ཆའམ་སྒྲོན་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་ཉ་ཅང་ལག་པོ་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བྱེད་སྟེ་ངོ་ལོག་ག་བེད་འཁྲུག་པ་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་ནས། མིའི་རིགས་འབེལ་རྒྱས་ལ་ཆབས་ཆེན་གྱི་བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་ཆེས་ཐུན་ནག་དང་།

ཆེས་གདུག་ཚུབ། ཆེས་ཆེས་ལུས་ཀྱི་བཀའ་བཞུགས་ཀྱི་འཛིན་གྱི་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་དང་། ཞིང་བྲན་བདག་པོའི་གྲལ་རིམ་ཅ་
མེད་མཐེལ་ཕྱིན་བཞོས་ཤིང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆའི་དགུ་བརྩ་གོ་ལྔ་ཡན་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དབང་བསྐྱར་འོག་
ནས་བཅིངས་འགོལ་ཐོབ་པ་དང་། ཁོ་ཆོ་ཡར་ལངས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་ནས་རང་བྱིམ་རང་བདག་གི་དབང་ཆ་ཐོབ་
ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་སྐོར་ལའང་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་དེས་སྟབས། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་ཚོགས་འགོ་གསར་པ་ཞིག་ཚུགས་པ་རེད། འོ་ན་འདི་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་ཤིས་བ་ཞིག་དང་ག་
ལ་འགངས་ཆེ་བ། དེ་ལས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་སྲིད་ན། ཡིན་ནའང་གལ་སྲིད་ཅུང་ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས་སྒྲིན་ནས་མི་རིགས་ལས་དོན་
ཁྲོད་ཀྱི་ཞིབ་པའི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་དགོས་ཆོ། མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་དུ་འང་སྒྱུན་ཆ་དང་ནོར་འབྱུང་ཡོད་པ་རེད།

༡ རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་ཐད། བོད་མྱེད་ས་མཐོ་རིམ་ལོག་སྤྱོད་རྩ་ཚོགས་ཀྱིས་ཏང་དང་མེས་རྒྱལ། གསར་བརྗེ་
དང་མི་དམངས་ལ་རྒྱབ་གཏོད་བྱས་པའི་དྲག་པོའི་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་ནི། ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་སྤྱང་སྒྱུབ་ཟེར་
བཞིན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བའི་ནང་སྤྱལ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་ཡོངས་ཁྲབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱི
ར་མེས་རྒྱལ་གྱི་གཅིག་གྱུར་དང་གསར་བརྗེ་ཁེ་ཕན། མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་བཅས་ལ་སྤྱང་སྒྱུབ་ཆེད། རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་
འཇགས་བཏང་བ་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད། རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་སྐབས། ཞོང་དུ་ཁྱེས་བ་བཞིན་གནས་སྤྱོད་
ངས་ལ་བརྟག་དབྱད་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་དགོས་བ་དང་། དབྱེ་མཚམས་ཞིབ་ཅིང་སྤྱལ་ནན་ཏན་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་བ་དེ་ནི
གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་གསུ། དམག་དཔོན་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཏང་གི་སྲིད་ཅུས་ཤེས་རྟོགས་ལེ
གས་པོ་མ་བྱུང་བའོ། ཡང་ན་ཤེས་རྟོགས་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་བྱས་མེད་ཆུབ། བོད་རིགས་ནང་གི་ལོག་སྤྱོད་
པ་དང་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་གི་བྱེད་གཏེ་ཁག་ཅིག་གི་གལ་ཆེན་གྱི་ནག་ཉེས་ལ་ཁོང་སྤྱོད་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ནས། བོད་རིགས་ཡོངས་
ལ་ཁ་གཏད་ཆོག་པ་དང་། ད་དུང་བོད་རིགས་ནི་ཆོས་ལུགས་དང་མོས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱར་མགོ་འཁོར་བའི་མཁའ་གསལ་བཟུ
ང་གི་མི་རིགས་ཤིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། བོད་རིགས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་ངན་སེམས་བཅངས་ནས་བོད་རིགས་ལ་མཐོང་རྒྱ
ང་བྱས་ཏེ། མི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ལ་བཅན་གཞོད་བྱེད་པ་སྐོར་བྱུང་ཡོད། མི་འདི་དག་གི་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་སྟངས་དང་ལྟ་སྟང
ས་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་དཔའ་ངར་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ལ་དད་འདུན་ད
ང་ཤ་ཚ། ལར་ཞེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དེས་བ་མ་ཟད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་སྤྱང་སྒྱུབ་བྱེད་ཆེད་རང་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་གཏོང་བའི་མི་
མང་པོ་ཡོད།

༢ དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་དང་བསྐྱར་ཞིབ་སྐབས། ལས་བྱེད་པའི་ནང་གི་གཡོན་ཐལ་བ་དང་། ཏུར་བརྩོན་ཅན་སྤྱོད་

གྱི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་མཁན་ཆོའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས། མི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་དབང་དང་ཁྱད་ཆོས་ལ་གནོད་འཚེ་འགའ་ཞིག་ཕྱག་ཡོད་པ་རེད། དེས་པར་དུ་མཐོང་ཆེན་བྱེད་དགོས་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རྒྱུན་གོས། དུལ་སྤྱོད་གོམས་གཤིས་བཟང་བོ་སྤེལ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་དག་ཀྱང་གསར་བརྗེ་ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་གཏོར་བཤེག་ཆེན་པོ་དང་། ཐེར་འདོན་ཆེན་པོ། འཇུགས་སྒྱུན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཟེར་བའི་འོག་རྟིང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྗེས་ལུས་ཡིན་པ་དང་། སྒྱག་བྲོ་བ། བེད་སྤྱོད་མེད་པ་བཅས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཤིང་། དོན་དངོས་སུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེ་བ་མ་བྱས་བར་ཚང་མ་མཉམ་བསྐྱེས་ཀྱིས་གཏོར་བཤེག་གཏོར་དགོས་པའི་རྒྱུ་ཡན་ལྷན་ལྟར་བོད་རིགས་ལ་སྤང་རྒྱུ་དང་། བོད་ཆས་ལ་བྱར་བ་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ཆ་འཕྲོ་བརྒྱག་དང་། ཁྱོན་སྐབས་སྐབས་བདེ་མེད་ལུགས་སྒྲིག་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་དང་སྒྲིག་བའི་རལ་བ་ལའང་དགའ་བོ་མེད་པའི་ནམས་འགྱུར་བསྐྱེད་པ་སྐབས་སུ་མཐུན་ཉར་འཛིན་བྱེད་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་བ་རེད། ཁང་བའི་ཆེག་གྲང་ལ་དཀར་ཆེ་བྱུགས་པ་དང་། ཁང་སྟོང་གི་དར་སྟོག་གཉེན་སྟོན་འདས་མཆོད། མཆོད་མཇལ་དང་ལྷ་གསོལ། དུས་ཆེན་སྤྱོད་དང་། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ལུས་རྩལ་སྤེལ་གྲང་པན་མེད་ལྷག་རྩར་བཅིས་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་མང་ཆེ་བ་མཚམས་འཛིན་བྱས་བསྤེལ་འདིའི་རིགས་ནི་རེ་རེ་བཞིན་བརྗོད་དཀའ་འབ་དང་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པའི་དགོས་བཤང་མེད་པས་སུ་མཐུན་བརྗོད་ཀྱི་མིན། མི་རིགས་ཀྱི་ཡིག་དང་། རྒྱུན་གོས། དུལ་སྤྱོད་ལ་གོམས་གཤིས་བཟང་བོ་སྤེལ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོའི་གལ་ཆའི་རང་བཞིན་དེ་ངས་འོག་དུ་སྟོང་ཆོག

༣ དམངས་གཙོའི་འཆོ་བ་འཐུས་ཚང་མེད་པར། བྱིམས་ལུགས་ཀྱིས་སྤང་སྤྱོད་དགོས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་དབང་ཁག་ལ་བྱིམས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་ལག་བསྟར་ནན་མོ་བྱས་མེད་པས། ལས་བྱེད་པའི་ནང་གི་མི་རིགས་ཆེན་པོའི་བསམ་སྒྲུབ་ཡོད་མཁན་གྱིས་རང་ཉིད་དཔེ་སྟེར་བའི་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་པ་དང་། རང་ཤེས་ཆ་བོ། རང་རིགས་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་དང་། བོད་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྤང་རྒྱུ་དང་། བོད་རིགས་ཀྱི་ཁོ་དབང་ལ་བཅོན་གནོད། ཐ་ན་བོད་ཀྱི་ཁོ་དབང་དང་ཁོ་པས་བརྗོད་མཁན་ནམས་ལ་ས་གནས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཡོགས་པ་སྤེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་རིགས་ནང་དུ་འང་མགོ་བདེ་ཁ་མཁས་དང་། སྐབས་འཆོལ་སྐབས་བསྐྱེད། སྤེན་དོན་གཙོ་ཉར། མི་རིགས་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་པའི་མདུན་དུ་ངོ་དགའ་སྤེལ་ལ་དེ་འབྲེལ་མཁན་ཁ་ཤས་ཡོད་སྟེ།

གོང་གསལ་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་བའི་མི་ཁག་གཉིས་ཁྱེད་འབྲེལ་ནས་དོན་དངོས་དང་ཁ་བྲལ་བའི་རྟོག་དུ་མ་བཅོས་བ་དང་། ང་ཆོ་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཤ་རུས་ལྟར་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་མཐུན་སྦྱོར་བཟང་བོར་གནོད་འཚེ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རང་སྤྱོད་ཁོ་དབང་ལ་དཔེར་བཞག་ན། ཐོག་མར་ངས་པར་དུ་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། ཁྱོན་ཆས་བེད་སྤྱོད་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གྲྭ་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་གཞུང་ཡིག་ཡོངས་རྒྱུ་ལྷན་ཀྱི་འབྲི་བ་ལས་བོད་ཡིག་མི་སྤྱོད་པ་དང་། ང་ཆོའི་ཀུའུ་རིན་ཀླན་གཞོན་ལྷན་ནང་གི་བོད་རིགས་མང་ཆེ་བའི་རྒྱ་ཡིག་མི་ཤེས་བའི་རྒྱུ་

གྱིས། ང་ཚོས་ལྟ་དགོས་བའི་ཡིག་ཆ་ཁོ་ན་ཙམ་བོད་ཡིག་ཏུ་སྒྱུར་གྱི་ཡོད། བཀའ་ཁྲིམས་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་པའི་སྒྲིག་ཆོད་དང་། བསྐྱུགས་ཡིག་སྒྲིག་སྒྱུ་ཡིག་སྒྲིག་འགྲིག་ཆོ་བོད་ཡིག་སྒྲིག་ནང་དོན་ཤེས་ཙམ་བྱུང་ན་ཚོགས་པ་དང་། བཟང་ངན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁུ་ན་ཤིན་ཏུ་ཁྱུང་། བོད་སྡེ་ངས་ལ་འགྲིམ་འགྲུལ་སྒྲུབས་མི་བདེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས། ག་སྒྲིག་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གཤམ་རིམ་གྲོན་རྒྱས་སྒྲིགས་ལ་འགྲེམ་སྒྲེལ་བྱེད་དགོས་བའི་བཀའ་བྱ་དང་། མཚུ་བ་སྟོན། བརྟེ་ཐོ་བཅས་མང་ཆེ་བ་སྟོན་ལ་ཏར་འཕྲིན་བཏང་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། རྗེས་ཞིག་ནས་ཡིག་ཆ་དོ་མ་རིམ་བཞིན་འགྲེམས་སྒྲེལ་བྱེད་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡིག་ཆ་འདི་དག་རྒྱ་བོད་གན་སྒྱུར་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཆེས་དགོན་པ་མ་ཟད། བོད་སྡེ་ངས་སྐྱོ་བོད་ཡིག་གི་ཏར་གྱི་ཨང་རྟགས་མཚོན་དེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། ཏར་འཕྲིན་ཐོག་བོད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་བྱ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད། ག་སྒྲིག་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཏུ་སྤུལ་བའི་སྟན་ལྷ་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་ཡིག་ལས་བོད་ཡིག་ཏ་ཅང་ཁྱུང་ཁྱུང་ཡིན། འདིའི་ཐོག་ནས་གཞི་རིམ་ཏུ་འང་བོད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱ་ཆེས་ཁྱུང་ཁྱུང་ཡིན་པ་བྱེད་གྱིས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

རིམ་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་དགའ་ནང་ཏུ་བོད་ཡིག་གི་དགོས་མཁོ་དང་རྒྱས་བ་རྒྱུ་ཏུ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པས། བོད་ཡིག་དེ་རིམ་བཞིན་དམངས་སྤོང་གྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་རེད། སྤྱི་དགའ་རིམ་པའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་ཆོས་རྒྱ་ཆས་མ་གྲོན་ཆེ་མི་གལ་ལ་ཚུད་གྱི་མེད་པ་དང་། ལྷང་བར་མི་འགྲོ་བར་ཆང་མས་མཐོང་རྒྱུ་དག་སོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པས། བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་རྒྱ་གཞོན་མང་ཆེ་བའི་ད་ལྟ་རྒྱ་ཆས་གྲོན་གྱི་ཡོད། ཁོ་ཆོས་རང་འདོད་ལྟར་རྒྱ་ཆས་གྲོན་རྒྱར་དང་ལེན་བྱས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེན། ཐེ་ཆོམ་བྱ་རྒྱར་གཞི་འཛིན་ས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་མཚན་ནི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་གྲོན་ཆས་ལ་མི་དགའ་མཁན་ཞིག་ཡོད་མི་སྤྱི་པ་དང་། སོ་སོར་མང་ཁྱུང་ལ་མ་སྟོས་པར་བོད་ཆས་ཡོད་ཅིང་། གནའ་སྡེ་མོ་ནས་བཟུང་བོད་ཆས་གྲོན་ཏེ་ལས་དོན་འཆོ་བ་སྒྲེལ་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན་མི་བགྲེས་སོང་ཆོས་རྒྱ་ཆས་གྲོན་ཆེ་སྟེད་པ་འབྲུག་གི་འདུག་ཡིན་ནའང་མ་གྲོན་ཐབས་མེད་རེད་ཅེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད། མང་ཆོགས་གྱིས་རྒྱ་ཆས་གྲོན་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ལ་རྒྱ་མི་རྒྱ་མ་ཞེས་འབོད་གྱི་ཡོད། རང་སྤྱོད་ཁོ་དབང་གི་དོན་ཚན་དང་བོད་སྤྱོད་ཡིག་དང་རྒྱ་གོས་ལ་ཐག་གཅོད་འོས་འཚམས་མ་བྱུང་སྟབས། རང་སྤྱོད་ཁོ་དབང་ལ་འོས་འཚམས་མིན་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་པ་ཞིག་རེད།

༤ བོད་རིགས་ཀྱི་མི་འབོར་ཐད། བཅིངས་འགྲོལ་རྗེས་སུ་ཏར་དང་སྤྱི་དགའ་གི་སྤྱུགས་སྤྱུག་འོག་མི་འབོར་ཡང་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་འགོ་རྒྱགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཐོ་རིམ་ལོག་སྤྱོད་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་དོ་ལོག་བྱིང་འབྲུག་བསྐྱངས་རྒྱུ་མི་ཁྱུང་བ་ཞིག་རྒྱུད་བྱོས་སུ་བཏང་ཡོད་པ་དེའི་འགན་འཁུའི་ཆང་མ་ནི་ལོག་སྤྱོད་རྒྱ་ཆོགས་དང་། དེར་རྒྱ་བ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལོག་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གིས་འབྱེད་དགོས། ཡང་ངས་གོང་ཏུ་ཁྱུས་པ་བཞིན། སྤྱི་དབང་སྤྱིར་འཛིན་ཁྲོད། བཅོན་འཇུག་གུས་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡིད་སྤྱོད་བའི་ངང་དོན་མེད་རྒྱུ་འདས་སོང་བའི་འགན་འཁུའི་ནི་ང་ཚོར་ཡོད། མདོར་ན་ལོ་འགའ་ཤས་

‘རིང་བོད་རིགས་འབྲེལ་ཆེན་ཅམ་ཆུད་ཆོས་སྤྱི་སྲིད་བ་དང་། ས་གནས་ཁག་ཆང་མའི་མི་འབྲེལ་ཆང་གཞི་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ཏུ
ང་འཕྲི་ངེས་ཅན་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་ཆ་བས་ཆེ་བའི་ས་གནས་ཀྱི་མི་སེར་ལ་གཅིག་བལྟས་ན། སུད་མེད་དང་ཆུན་བྱིས་
ཅམ་ལས་ལྷག་མེད་པ་གསལ་བོར་མཐོང་ཐུབ་པ་དང་། དར་མ་དང་ཤེས་རྒྱ་ཅན་ཏུ་བྱིན་ཡོད། འདི་ནི་ང་ཆོ་བོད་རིགས་ར
ང་ཉིད་ལ་མཆོན་ན་ཉེན་ཆ་བས་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་རེད།

༥ རིག་གནས་སློབ་གསོ་དང་རིག་གཞུང་གོང་འཕེལ་ཐད། བོད་ལྗོངས་ནི་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པས། བོ
ད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ངེས་པར་དུ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཆ་བས་ཆེ་བའི་སྐད་ཡིག་སྤྱད་སྟེ་བོད་མི་ནམས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་རྒྱ་
ཡིག་ཐོག་ནས་གསར་བརྗེ་འགྲུབ་ལུགས་སོགས་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ལྟ་སྟོག་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བདེ་འོ་ཆེད། བོད་རྒྱ་པན་ཚུན་སྟེག
ས་གཉིས་པོས་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་གོ་ཤེས་མ་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལྟ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་འབྲི
ང་ཆུང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཀྱང་དབྱང་ནས་ས་གནས་བར་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། ལས་ཁུངས། རྩིས་བ
སྐྱར་སྡེ་ཆ་ནང་རང་ཉིད་མཁས་སློམས་ཀྱིས་ང་ཆོའི་བོད་ཡིག་ལ་གང་བྱུང་དུ་ལེགས་ཉེས་བྱེད་ཁུལ་གྱིས། བོད་ཡིག་ལ་ཐ་སྙད་ག
སར་བས་མི་འདང་བར་ཁ་གཡར་ཏེ། བོད་ཡིག་ནི་སྐད་ཡིག་ཞན་གས་ཡིན་པ་དང་། བརྒྱ་དོན་བརྒྱད་སྟོང་གྱི་རུས་པ་ཞན་པོ་ཡི
ད་པ་རེད་ཅེས་འབྲུག་བཤད་བྱས་ནས། བོད་ཡིག་གི་མཆོན་མཐོང་ལ་དམའ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཡིག་ལ་ཐ་སྙད་གསར་
བས་མི་འདང་བ་ནི་དོན་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། འཛིག་ཉེན་ཐོག་སྐད་ཡིག་གང་འདྲ་ཞིག་ལའང་ཐོག་མ་ནས་སྤུན་སྤྱོད་ཆོག་པ་ལ་འད
ང་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་པ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་ཐོས་མ་སྟོང་ལ། རྗེས་སུ་འདྲ་མཐོང་དཀོན་པ་ཞིག་རེད། དེའི་བྱིར་ཆང་མས་སོ་སོའི་སྐ
ད་ཡིག་མཆོག་འདོན་གྱི་ཁེངས་སེམས་དོར་ནས། སྐད་ཡིག་གཞན་ལ་དབྱུང་ཞིབ་དང་དེའི་ལེགས་ཆ་བསྐྱར་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་
ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ཐོག་དེ་འཕུས་ཆང་པན་རུས་ལྡན་པ་ཞིག་དང་། དགོས་མཁོ་སྐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་ནི་དོན་དམ
དུ་བྱེད་དགོས་ངེས་ཤིག་རེད།

གལ་སྲིད་མིང་ཆོག་ངེས་མི་འདང་བ་དེར་བལྟས་ཏེ་སྐད་ཡིག་དེ་ཉིད་ལ་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ་ནི་ཉ་ཅང་མི་འོས་པ་ཞིག་རེད།
དེ་བཞིན་དུ་སྟོད་ཚུལ་འདི་རིགས་ནི་རང་ལ་བརྟུས་བཅོས་མཐོང་ཆུང་བྱས་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད། ད་དུང་མི་མི་ཏུ་བ་ཞིག་གིས་རང་
ཉིད་བོད་ཡིག་ཚུ་ཆང་དམའ་དྲགས་པས་ཆོག་དོན་བརྒྱ་སྟོང་དང་། གོ་བདེ་དོན་ཟབ་ཅིག་ཡོང་དགའ་བ་བཅས་ཆང་མ་བོད་ཡིག་
གི་ཞན་ཆར་བརྗེ་བཞིན་ཡོད། མི་འདི་ཆོས་ངོ་ཆ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ཨང་།

བོད་ལྗོངས་བཅེངས་འགྲོལ་བཏང་རྗེས་དང་ལྷག་པར་དུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་གནས་བཟུང་། ཏང་གི་སྤྱུགས་འཁུར་འོག རི
ག་གནས་སློབ་གསོ་འཕེལ་རྒྱས་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱིན་པ་དང་། ཡིག་སྐད་ཀྱི་ལྷ་མོ་སྤྱད་དེ། ལྷ་བས་བདེའི་འཕྲིན་ཡིག་སོགས་འབྲི
སྟོག་ཐུབ་མཁན་སྟོན་མ་ལས་ལྡུབ་འཕུར་གྱིས་མང་དུ་སྦང་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཡིག་ཤེས་མཁན་ཆེས་ཆེར་འཕར་སྟོན་སྦང་ཡོད་པ་

མ་ཟད། མང་ཆོག་གི་རིག་གནས་འཆོ་བའི་ནང་དུ་འང་དོན་སྤྱི་ལྡན་པའི་རྒྱུ་བ་ཞིག་འདོན་གྱི་ཡོད། འདི་ནི་ཆང་མས་དག
འ་མོས་བྱེད་འོས་བའི་བྱ་ཤིས་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་སྒྲིམ་མི་དགོས་བ་ཞིག་རེད།

འོན་ཀྱང་བོད་ཡིག་སྒྲིབ་བྱིང་བྱེད་ཐབས་འཕུས་ཆང་མེད་པས། བོད་ཡིག་ནང་གི་སྤྱི་ལྡན་དོན་མཆོན་བརྟུན་གྱི་རྒྱུ་བ་
དང་། གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་བཞིན། གོ་བདེ་དོན་ཟབ་གྱི་ལེགས་ཆ་ཉམས་ཞན་དུ་བྱེད་ཏེ་ཆོག་ཉམ་ཆེས་ཆེར་མང་དུ་སང་བའི་རྒྱུ
གྱིས། བོད་ཡིག་གི་བྱུང་འཕགས་རང་བཞིན་དེ་རིམ་བཞིན་ཡལ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཟུ་མཆོན་ནི་བོད་རིགས་ཀྱི་ས་སྤྱོད་ལག་རྒྱ་བྱོན་ཏེ
‘ཅང་ཆེ་བ་’དང་། མི་འབོར་ཆེས་ཉུང་བའི་དམིགས་བསལ་བྱུང་ཆོས་འོག་ཕྱོད་མོང་དུ་སྦྱོད་པའི་ཁ་སྐད་ཅིག་མེད་པ་དང་ཡལ་སྐ
ད་དབར་བྱུང་པར་ཆེ་བས་ཕན་ཚུན་གོ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་མོད། ཆང་མ་ཕྱོད་མོང་དུ་སྦྱོད་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་གིས་གཅིག་གྱུར་བྱས་
ཡོད། འདི་ནི་བོད་ཡིག་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་དག་ཡིག་ཅིག་དང་། ཕྱོད་མོང་དུ་སྦྱོད་པའི་ཡིག་སྐད་ཅིག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རེད། ད
པེར་ན། བོད་ཡིག་གི་གསུང་ཚྭ་ཐམས་ཅད་ཁམས་དང་། ཨ་མདོ། མངའ་རིས། འབྲས་ལྗོངས། ཤར་ཁུལ་བྱ། ལ་དྲགས་བཅས་
དང་། ཐ་ན་སོག་ཡུལ་སོགས་མི་རིགས་གཞན་དག་ཁྲོད་ཀྱི་བོད་ཡིག་ཤེས་མཁན་གྱིས་ཀྱང་ནང་འབྲས་ལྗོངས། ཤར་ཁུལ་བྱ། ལ་
དྲགས། སོག་ཡུལ་སོགས་ས་སྤྱོད་ནས་བྱིས་བའི་བོད་ཡིག་དེ་ས་སྤྱོད་གཞན་གྱི་བོད་ཡིག་ཤེས་མཁན་ཆོས་ནང་དོན་ཆ་ཆང་བ་རྟོགས་
ཐུབ། དེར་བརྟེན་བོད་ཡིག་ནི་དོན་མཆོན་བརྟུན་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་། གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཡིག་རིགས་ལེགས་པ་
ཞིག་ཡིན།

འོན་ཀྱང་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་བོད་ཡིག་ལ་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་དང་། ཡིག་རིགས་ཆང་མ་ཁ་སྐད་ཅན་དུ་བསྐྱར་བའི་ལས་
དོན་སྤེལ་བའི་འོག བོད་ཡིག་ཤེས་ཆད་ཞན་ལ་ང་རྒྱལ་རི་ལྟར་མཐོ་ཞིང་། རོ་དགའ་སྤེལ་ལ་དང་འབྲས་མཁན་ཆོས་ང་ཆོའི་བོད་
ཡིག་གི་བྱེད་པོ་ཐོན་མིས་གསར་གཏོད་མཛད་པའི་བོད་ཡིག་གི་ཕྱི་མོ་སྤེལ་བྱ་བ་དང་། ཉམས་གྱི་འཇུག་པ། དེ་བཞིན་ལོ་རྒྱུས་ཐོ
ག་མཁས་བ་ཆོས་བརྩམས་པའི་དག་ཡིག་དང་། ཕྱོད་མོང་དུ་སྦྱོད་པའི་ཡིག་སྐད་ནམས་ལ་བྱུང་རྒྱལ་དུ། དེ་དག་ནི་མི་འགྲིག་པ་
དང་། འཕུས་ཆང་མེད་ལུགས་བརྟུན་ནས་རང་སྤང་གང་ཤར་དང་རང་ཉིད་མཁས་སྒྲིམས་གྱིས་བོད་ཡིག་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང
‘ཉྱེ། གོ་བདེ་ལ་དོན་ཟབ་པའི་བརྟུན་གྱི་རྒྱུ་བ་’དེ་མེད་པར་སང་ཡོད། དེར་མ་ཟད། ཀྱང་དབྱང་དང་བོད་ལྗོངས་གྱིས་ད་དུ
ང་ལྟ་ས་གྲོང་བྱིར་གྱི་ཡུལ་སྐད་དེ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་སྐད་དུ་བསྐྱེད་ནས་དག་ཡིག་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁ་སྐད་ནམས་རང་འདོད་ལྟར་ཡིག་
ཐོག་ཏུ་བྲིས་ཡོད། དེ་བས་ཡིག་ཆ་དེ་དག་ནི་ལྟ་སའི་ཡུལ་སྐད་ཤེས་མཁན་མ་གཏོགས་མི་གཞན་བས་ནང་དོན་ཆ་ཆང་བ་རྟོགས་
མི་ཐུབ། དེ་མཆོངས་སུ་མཆོ་སྤྱོད་དང་། ཀན་སུའུ། སུ་ཁྲོན། ཡུན་ནན་སོགས་ས་སྤྱོད་ཀྱི་བོད་ཡིག་དག་ཆུན་དང་། རྒྱུང་ཡིག་ཆོ
ས་རང་སོ་སོའི་ཡུལ་སྐད་དེ་སྤྱི་སྐད་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བྲིས་བར་བརྟེན། ཡུལ་སྐད་དེ་རིགས་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་གཞན་གྱི་མི་ཆོ
ས་བརྟུན་དོན་ཆ་ཆང་ཞིག་རྟོགས་དཀའ། འདི་ལྟར་བོད་ཡིག་གི་གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་བརྟུགས་པ་རེད། ལོ་ངོ་ཆིག་སྟ

ར་ལྷག་གི་རིང་རྩོན་ཕྱོད་ལ་ཁས་བཏུ་བྱས་གིས་འབད་འབྱུངས་ཀྱིས་གསར་གཏོད་མཛད་དེ་ཤུལ་ཏུ་བཞག་པའི་བརྩོན་གྱི་ལུས་
བ་དང་། གཅིག་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན། གོ་བདེ་དོན་ཟབ་གྱི་ལེགས་ཆ་བཅས་གང་ཐད་ནས་མི་དམན་པའི་ཐོད་ཡིག་དེ། ལྷ་མཆོན་
མེད་པར་ཞིག་རེད།

གོང་གསལ་རྒྱ་རྒྱུ་མཆོག་གི་རྒྱུ་པས་དེ་སྔ་བོད་ཡིག་ལ་ལྷན་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་ལུས་པ་དང་། གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་བཞིན།
གོ་བདེ་དོན་ཟབ་གྱི་བྱུང་འབགས་གྱི་རང་བཞིན་ནམས་ཉིན་རེ་བཞིན་རྗེ་ཞན་ཏུ་བྱེན་པ་དང་། ཡི་གེ་ཤེས་མཁན་ཆོང་ཆོག་དོན་
རྒྱས་ལོན་ཐད་ཡིག་རྫོངས་སུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད། འདི་ནི་བོད་རིགས་ཀྱི་ཁྱོད་གྲུང་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་མེས་རྒྱལ་རིག་གནས་ཀྱི་ཁྱོད་
གྲུང་ཞིག་གྱུར་ཐོད། ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་གི་གནས་སྐབས་ནི། ཐོབ་འོས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་ཤིག་མེད་པ་དང་། བོད་ཡིག་
འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་ཐབས་ཤེས་འོས་འཆོམས་མེད་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་བོད་རིགས་གཞིན་ཏུ་མང་ཆེ་བས་བོད་ཡིག་རྒྱུ་རྩལ་
ཤེས་ཐབས་བྱེད་པ་ལས་མཐར་བྱེན་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་འདོད་མེད་པ་དང་། འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་གྱུར་དེའི་ཐད་དོ་སྣང་མི་བྱེད་པ་སོགས་
ཀྱི་རྒྱུ་པས། བོད་ཡིག་གི་མཐུན་ལམ་ཐོག་ཉེན་ཁ་ཞིག་དང་བོད་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་ཆག་སྒྲིའི་གནད་
དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

[illegible]

དེ་ལས་སློབ་སྦྱོང་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་དྲིལ་སྐོར་ལྟེ་ཆོས་ལུགས་མཉམ་སྦྲེལ་དང་པར་སྤྱད་མོ། མི་རིགས་དེ་གནས་སྐབས་དང་འཕེལ་ཆུས་
ཡོང་མི་ཐུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཀྱི་རང་རྒྱུ་ལོ་དེ་བས་ཀྱང་ཡོང་ཐུབ་མེད། དེར་བརྟེན་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་མི་རིག
ས་ཀྱི་རྒྱ་དྲིལ་དང་རྒྱ་ལོ་སྐོར་གྱི་སྐོར་ལྟེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་ཏུ་ཅང་གསལ་

ཆེ་བའི་གོ་གནས་བཟུང་ཡོད། འདི་ནི་ད་ཆོ་བོད་མྱེད་ས་ཀྱི་འགན་འཁུར་མི་སྣའི་ཁྲོད་ཀྱི་བོད་རིགས་ཆོའི་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་
ཡིན་པ་མ་ཟད། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རིགས་ལས་དོན་ཁྲོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱས་སྟབས། མཁས་
པ་མང་པོ་ཆེད་བསྐྱོད་ས་ཀྱིས་དེ་སྤེལ་གཏིག་པའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཡི་གེ་གསར་བཟོ་བྱས་པ་དང་། འཕེལ་
རྒྱས་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་གི་མཁས་མཛོད་ས་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད།

གོང་དུ་སློང་བཞིན་པའི་གནད་དོན་ཁག་ནི། ཏང་གིས་བོད་མྱེད་ས་ཀྱི་བྱིང་འཇགས་དང་བཅས་བསྐྱར་སྤྲོད་སྤྱི་འཇོག་ཆོའི་ལས་དོན་
ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་དགོས་བ། ལགས་ཆ། དེ་བཞིན་ལས་དོན་ཁག་གི་བྱེད་སྒྲུབ་ས། སྤྱི་ཐུག་ ཐབས་ལམ་དང་
ད་གོ་རིམ་ཐད་ལ་བོད་མྱེད་ས་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་དང་ཐད་དེ་མཐུན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་རབ་དང་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་
གནང་རིགས་དང་། སྐབས་དེར་བོད་མྱེད་ས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་དང་། ལས་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་མང་ཆེ་བས་ད་ཆོའི་ལས་དོན་
ཁག་ལ་རེ་འདྲན་དང་མཐོང་ཆད། བསམ་འཆར་གང་ཡོད་པ་དང་། བྱིང་འཇགས་དང་དམངས་གཙོའི་བཅས་བསྐྱར་དངོས་སུ་
བྱེད་སྐབས། ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་བསམ་སྒྲོ་དང་བོད་མྱེད་ས་ཀྱི་དོན་དངོས་ཡང་དག་པའི་བསམ་སྒྲོ་དང་བོད་མྱེད་ས་ཀྱི་དོན་དངོས་
གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱབ་འགལ་བྱས་པའི་སྒྲིན་ཆ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། གནད་དོན་འདི་ཆོའི་ནང་རྒྱུ་གཙོ་བོ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཕྱི་རྒྱུ་
གང་དག་ཡོད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཆེ་རྒྱུ་དང་། དེའི་དོ་བོ་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ། རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཆེ་རྒྱུ་དང་སྒྲིན་ཆ་ཞོར་འ
ཁུལ་གྱི་ཆ་བས་ཆེ་རྒྱུ་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་བཅས་རེད། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བོད་མྱེད་ས་ཀྱི་མི་དམངས་མང་ཆེ་བས་མཐོང་ཚུལ་དང་
དངོས་འཛིན་། བསམ་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡོད་པ། མཐོ་འབྲིང་རིམ་གྱི་སྒྲིགས་པོ་མང་ཆེ་བར་ཡང་མཐོང་ཆད་དང་། དོས་འཛིན་།
བསམ་ཚུལ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཐད་ད་ཆོའི་བོད་རིགས་ནང་ཆགས་ཡིན་སྟབས་མཐོང་ཐོས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མི་དམ
ངས་མང་ཆེ་གས་དང་། མཐོ་འབྲིང་རིམ་གྱི་སྒྲིགས་པའི་ཁྲོད་སྐྱེ་ཆ་བ་མི་སྣ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ད་དང་རྒྱན་ལྡན་གྱིས་གནས་
ཚུལ་སློང་མོལ་བྱེད་སྐབས་སྤྲོད་དང་། དེ་བཞིན་ཀྱང་གྲུང་བོད་མྱེད་ས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྟན་ཁང་གིས་ཀྱང་ཉུ་ནང་ཁུལ་ན
ས་ད་ལ་བོད་མྱེད་ས་ཀྱི་ལས་དོན་ཐད་སློང་མོལ་བྱས་བ་བརྒྱད་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། གནས་ཚུལ་འདི་གཉིས་གཞི་རྩ་འཕ
རྒྱ་ཆར་བཟུང་ཞིང་། དོས་ཀྱི་རིག་པས་རྩུང་ཁྲོན་ཡོངས་ནས་སྒྲིགས་སྒྲིམ་བྱས་ཏེ་དེའི་ནང་གི་གལ་ཆེའི་རིགས་སྐབས་སོ་སོར་བརྗེ
ད་ཐོ་བཞོད་རྗེས། རྒྱན་རིང་ནན་ཏན་གྱིས་བརྟག་དབྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་དང་དེའི་ཐོག་བསྐྱར་དུ་དོན་དངོས་དང་བསྐྱར་ཁུ
དག་བྱས་རྗེས། ཐོངས་འདིར་ཡིག་ཐོག་ནས་བོད་མྱེད་ས་སུ་དོན་དངོས་ཐོག་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་། རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམ
ངས་མང་ཆེ་བའི་བསམ་ཚུལ་དོ་མ་བདེན་པ་བདེན་སྟབས་ཀྱིས་སྒྲན་སང་ཁུས་པ་ཡིན།

ད་ལྟ་བོད་མྱེད་ས་སུ་དུས་སྐབས་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁ་གྲུབ་འབྲས་དང་། ལས་དོན་ནང་བྱུང་བའི་སྒྲིན་ཆ་ཞོར་
འཁུལ་གཉིས་ཀྱི་གནས་བབ་ཅི་ཞིག་བཟུང་ཡོད་པའི་སྐོར་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན། བོད་མྱེད་ས་སུ་བྱུང་བའི་འབྱུར་ལྡོག་དང་། བོད་མྱེད་

ས་ལ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་ཕུལ་བྱུང་གཟི་བརྗིད། བྱད་དུ་འཕགས་པའི་དོན་སྙིང་ལྡན་པ་ཞིག་
རེད། སྒྱུན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་ནི་རིམ་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་བསྐྱར་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། བོད་མྱོངས་ལ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་
འབྲས་ནི་གཙོ་བོ་ཞིག་དང་། སྒྱུན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་ནི་ཕལ་བ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་སྒྱུན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་ནི་སྒྱུན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་
ལ་རང་ཡིན་པས་མི་འགྲིག་པ་དང་། བན་པ་མེད་པ། རྟོག་དྲ་བཟོ་བ་སོགས་མདོར་ན་མི་ལགས་པ་ཞིག་རེད།

ངས་གོང་དུ་བྱས་པ་བཞིན་སྒྱུན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་ནང་གི་ཁག་ཅིག་ནི་གཡོལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་ལས་དོན་ནི་ངོ་མ་
ག་ཟིང་འབྲུག་ཞེད་འཇགས་དང་། ལ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་སྙིང་ལྡན་པའི་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགུལ་གཉིས་ཟུང་དུ་སླེ་
ལ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་སྤྱར་བ་དང་། གནམ་ས་སྒྲ་འོག་བསྐྱར་བ། བྱོད་ཤིང་གསོན་གྱི་གལ་རིམ་འཐབ་ཚད་དང་
རྩ་གཞི་དང་། ཆ་ཆ་ལྷན་ལྷན་བཅས་ཡིན་སྟབས་སྒྱུན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་འགའ་ཞིག་ཐོན་པ་འདི་དག་ནི་གཡོལ་ཐབས་མེད་པ་
ཞིག་དང་། ཡོང་སྤེད་པ་དང་འབྱུང་ངེས་པ་ཞིག་རེད། གཡོལ་ཐབས་མེད་པར་བྱུང་བའི་སྒྱུན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་ནམས་ནི་ཡ་མཚན་
དགོས་པ་དང་ཉ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཉེ་ལས་འགུལ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་ཁྲོད་སྒྱུན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་རུང་ཟད་
བྱུང་ན་ཡང་མི་འགྲིག་པར་བརྗོད་པ་ནི་བསམ་གཞིགས་མ་བྱས་པར་བཤད་པའི་གཏམ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་དགོས་ན་ལས་འགུལ་
མཚམས་འཛོག་བྱས་ན་ལས་གཞན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད།

འོན་ཀྱང་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་མཁན་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལས་དོན་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ལ་བསམ་སྒྲིའི་
ཐོག་སྒྱུན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཆོད་སེམས་ཤིག་ངེས་པར་དགོས་བ་དང་། སྒྱུན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་ཐམས་
ཅད་སྔོན་འགོག་ལུས་ལྡན་གྱི་བྱ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་འགྱུར་གཏོང་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ལས་འགུལ་ནང་
དུ་སྒྱུན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་ཁག་ཅིག་ཐོན་རྒྱ་ནི་གཡོལ་ཐབས་མེད་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་ཆེ་ཆེས་མི་འོས་པ་ཞིག་
དང་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཞིག་རེད། གཡོལ་བྱུང་མེན་གང་ཡིན་རུང་སྒྱུན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་ཡིན་ཕྱིན་མི་གཞན་ལ་ངོམས་འཕྱར་བྱེད་རི་
ན་མེད་པ་ཞིག་དང་། ལས་དོན་ཁྲོད་ཕན་པ་ལས་གཞོད་ཆེ་བ་དང་། བྱར་སྒྲ་འདྲིན་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་མི་ཀུན་གྱི་ཁ་རྩུང་ག་
ཏོང་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། བསྟོད་པའི་ཡུལ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མིན་པ་ནི་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། འདི་ནི་དཔེར་ན་མི་སྲུ་ཡིན་
རུང་ན་ཆར་གཡོལ་མི་བྱུང་མོད། ན་ཆ་གཡོལ་རྒྱར་ཐབས་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད། ཡིན་ནའང་བསམ་སྒྲིའི་ཐོག་ངེས་པར་དུ་
ན་ཆ་གང་ཡིན་རུང་སོ་སོར་འགོ་རྩ་མི་འབྲུག་པའི་བསམ་སྒྲིའི་གཏོང་དགོས་བ་མ་ཟད། ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ལག་བསྟར་བྱ་དགོས་
བ་ལས་རྒྱ་ཡན་དུ་གཏོང་མི་རུང་བ་ཞིག་རེད། གལ་ཉེ་ན་ད་སྔོན་ཆོད་དེ་ལས་གཡོལ་བྱུང་མེན་རིམ་ལང་ངོམས་འཕྱར་བྱེད་
པའི་གནས་མིན་པ་མ་ཟད། དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འཆོལ་དང་། རྩ་ཆེའི་ཆེ་སློག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་སྟབས་ངེས་པར་དུ་རྒྱར་
བཅོན་གྱིས་སྤྱན་བཅོས་བྱེད་དགོས་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་འདི་དག་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

འོན་པོད་སྤྲོད་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཐོན་པའི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འབྱུང་ཡོངས་རྒྱལ་གྱི་གཡོལ་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེན་མ་རེད།
ང་ཚོ་བོད་སྤྲོད་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་གཡོལ་ཐབས་མེད་པའི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འབྱུང་ཁག་ཅིག་ཐོན་ཡོད་རུང་། དེས་བོད་སྤྲོད་སྲུང་དོ
ས་སྲུང་པའི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འབྱུང་ཡོངས་རྒྱལ་ནང་གཙོ་བོའི་གནས་བབས་བཟུང་མེད། སྐྱོན་ཆ་ནོར་འབྱུང་ཐོན་པའི་ཁྲོད་མ
ང་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འབྱུང་ལ་དོ་སྣང་མི་འདར་བ་དང་། སྤྱོད་འགོག་གི་ཐབས་ཤེས་འོས་འཚམས་མེན་པའམ། ཆ་ཆར་བ་ཞི
ག་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ད་དུང་ལས་བྱེད་པ་ཁག་ཅིག་བསམ་སྒྲིལ་བྱ་བྱེད་སྐྱོན་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རང་ཤེད་རང་སྒྲུབས
་དང་། རང་སྣང་གང་ཤར་གྱིས་ཉར་གི་ཡང་དག་པའི་སྤྱི་ལུས་དང་བོད་སྤྲོད་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་དང་ཐུབ་འགལ་གྱི་བྱ
་བ་སྐྱོད་ཀྱིས་བྱས་ཏེ། རྟོག་ཏུ་འཕར་བཟོ་དང་། དག་དག་འག་ཉེན་སྲུག་པན་མེད་གཞོད་འབྱུར་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འ
བྱུང་མང་པོ་ཞིག་བཟོས་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་བོད་སྤྲོད་སྲུང་ཐོན་པའི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འབྱུང་ལ་ཕྱགས་སྒྲུབ་བྱས་ཆེ། གཡོལ་ཐབས་མེད་
པའི་སྐྱོན་ཆ་བྱུང་བ་དང་། བཀག་འགོག་བྱེད་ཆད་མ་འདར་བ་ལས་བྱུང་བ། རྟོག་ཏུ་ཆེད་བཟོ་དང་འཕར་སྐྱོན་ལས་བྱུང་བ་བཅ
ས་རིགས་གསུམ་ཡོད། ངས་གོང་དུ་བོད་སྤྲོད་སྲུང་པའི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འབྱུང་གི་རྣམ་ཚུལ་དང་། རྒྱུ་ཆ་ཆར་བའི་སྐྱོན་ཆ་བཟོ་ད
ཟིན་པའི་སྐྱོན་ཆ་དང་ནོར་འབྱུང་འདི་དག་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་། འབྱུར་བྱེད་ཞིབ་ཏུ་སྒྲིང་བ་ཟུང་དུ་སྒྲེལ་ཏེ། སྐྱོན་ཆ་དང་
ནོར་འབྱུང་འདི་དག་གོང་གི་རིགས་གསུམ་ལས་གང་དུ་གཏོགས་པར་བསམ་གཞིགས་བྱས་ཆེ་ལས་སྤྱོད་པའི་སྐྱོན་ཆ་དབྱེ་བ་འབྱེད་
ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

བོད་སྤྲོད་སྲུང་ཐབས་ཤིག་རིང་བྱུང་བའི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འབྱུང་འདི་དག་ནང་གི་མང་ཆེ་བའི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩
༤༠ ལོའི་ནང་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། གྲུང་གྲུང་བོད་སྤྲོད་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་དང་། སློ་ཁྲིག་ཆེན་
པོའི་སྐྱོན་ཆ་གསར་བཞེད་སྤྱོད་པོན་དང་སྒྲོ་བྱས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། ཡང་དག་པའི་གཙོ་འཛིན་མཛེས་ཀྱུ་ཞིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་རྒྱ
ན་རིང་གི་གསར་བཞེད་འཐབ་ཚད་ནང་སྤྱོད་བཟར་དང་དཀའ་ཆེགས་ཀྱི་ལམ་ཁྱུའི་ཐོག་ཉམས་ཆོད་སྒྲངས་ཟིན་པའི་སྤྲོད་ཆེན་
དང་གཟི་བཞེད་ཡང་དག་གི་གྲུང་གོ་གྲུང་ཁན་ཉར་གི་བྱུང་འཕགས་འགན་བཅུ་གྱི་སྤྱོད་ཐུན་བཟང་པོ་དང་། སྤྱོད་མེད་པའི་གཤེ
ས་སྤྱོད་རྒྱུ་འཁྱེད་ལེགས་པོ་བྱས་བ་དང་། རིམ་པ་ཁག་གི་ལས་དོན་ནང་གི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འབྱུང་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་ཞིབ་
བཤེར་བྱས་བ་དང་། མི་གཞན་གྱིས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ནང་གི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འབྱུང་ཐེར་འདོན་དང་ལས་དོན་ཐོག་དགེ་མཚན་ལྷན་
པའི་བསམ་འཆར་བཏོན་པར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དག་འབྱུ་ཞུ་གི་ཡོད། སྤྲོད་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱང་ལྷ་སར་གཞོད་མེད་ལུས་མེ
ད་ཀྱི་སྐྱོན་ཆ་གྲུང་གྲུང་བོད་སྤྲོད་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འབྱུང་དང་། དེ་བཞིན་ལ
གས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་བསམ་འཆར་སྤེད་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་བྱུང་། བོད་སྤྲོད་སྲུང་ཡོད་པའི་བྱུ་ཅི་རྣམ་པ་ཆོས་ངས་སྤེད་བའི་
གནས་ཚུལ་ལ་མཐོང་ཆེན་གནང་ཏེ། དག་འབྱུ་རྣམ་པ་བསྟན་པ་མ་ཟད་བསམ་འཆར་འག་ཞིག་འཕལ་དུ་དོན་འཁྱེད་ཀན

ང་ཡོད་པ་རེད།

དཔེར་ན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་ངས་རྒྱུ་ཅི་གཞིན་པ་གྲོལ་རིན་ཏུན་ལ། མིག་སྤར་ལྷ་སའི་མང་ཆོག་ས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བཟའ་འབྲུའི་ལག་འབྱེར་ཐོབ་མེད་པ་དང་བཟའ་འབྲུ་མཁོ་སྤྲོད་འོས་འཆོམས་མ་བྱུང་བ། སྤྱིད་གཞུང་ལ་སྤྲོ་མང་ཆོང་ཁང་ཁྱེད་བ་དང་སྒོ་འགྲམ་དུ་མི་ཆོག་ས་ཆ་ང་ཁ་ཤིག་ཤིག་སྐྱུག་ཡུན་རིང་སྟབས། མང་ཆོག་ས་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དང་སྟབས་བདེ་མེད་པས་ཡོ་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་བའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ་ཡོད། དེའི་རྗེས་ཅང་མ་འགོར་བར་དེ་དག་ཡོ་བསྐྱར་བྱས་སོང་། དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་འདི་ལྟར་བྱས་བ་ད་དུང་མི་ཁྱེད་ཞིག་ཡོད། བོད་མྱོང་ས་ལས་དོན་ནང་གི་སྐྱོན་ཆ་དོར་འཁྲུལ་ནམས་ཀྱང་གྲུང་བོད་མྱོང་ས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཤེས་བ་ཞིག་ཡིན་ཆོ། ཆ་བས་ཆེ་ཆུང་གང་ལྟར་ཡང་སྒྲོ་ཁོག་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རང་སྐྱོན་རང་བཟོད་བྱེད་པའི་གྲུང་ཁྱེད་ཀྱང་གི་ཁྱེད་ཆོས་དང་། མཁས་མཛངས་ཀྱི་སྒྲུལ་རྒྱུན་བཟང་པོ་སྤྲོ་གསང་མི་བྱེད་པ་དང་། འགྲེལ་སྤྱད་མི་བྱེད་པ། ཇི་མ་ཇི་བཞིན་གྱིས་དུས་ཐོག་ཏུ་ཁ་གསལ་པོའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དབྱང་ལ་སྟོན་སེང་བྱས་ཡོད། དེ་ལས་ཀྱང་དབྱང་གིས་སྤྲོ་གསང་གཅིག་ནས་བོད་མྱོང་ས་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་གཟིགས་པ་དང་། སྤྲོ་གསང་གཅིག་ནས་སྐྱོན་ཆ་དང་དོར་འཁྲུལ་ཡང་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་གི་ཡོད།

ཏང་ཀྱང་དབྱང་དང་མཐོ་ཀྱུ་ཞིས་ང་ཆོའི་བོད་མྱོང་ས་ལས་དོན་ནང་གི་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་སྤྲོ་གསང་གཉིས་ཀ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་རྗེས། འཕུལ་དུ་བོད་མྱོང་ས་སྤྱི་བཅའ་སྤྱོད་ཀྱང་དབྱང་གི་སྐྱོ་ཆ་བ་ཀྱང་ཅིང་ཕྱུ་དང་། ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྱུ་རིན་གཞིན་པ་དབྱང་ཅིང་རིན་གཉིས་ང་ཆོ་བོད་མྱོང་ས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཐོན་པའི་སྐྱོན་ཆ་དང་དོར་འཁྲུལ་ཡོ་བསྐྱར་བྱེད་པར་ཆེད་དུ་བཏང་ཡོད། ཁོང་ནམ་གཉིས་བོད་མྱོང་ས་སྤྱི་འབྱོར་རྗེས་འཕུལ་དུ་ཀྱང་དབྱང་གི་ལས་སྐྱོན་གཞིར་བཟུང་བོད་མྱོང་ས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་གི་སྐྱོན་ཆ་དང་དོར་འཁྲུལ་ཡོ་བསྐྱར་དང་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ལས་ཀའི་ཐད་ཉེན་མཚན་སྤྱི་མཐུད་གྱིས་འབད་བཙོན་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དུས་ཆོད་ཐུང་དུ་འེན་བོད་མྱོང་ས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྲོད་སྤྱོད་བྱེད་གི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་དང་། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་བཅས་ལམ། ཁྱོད་ཁྱེད་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཐོན་པའི་སྐྱོན་ཆ་དང་དོར་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུང་འཕྲོག་དྲག་པོས་བཙོས་དང་བཙོ་བཞིན་པའི་སྐྱེ་ཁྱེད་བདེ་སྐྱིད་ཅ་དྲུག་ས་དང་། དཀའ་སྤྱོད་འཕར་བཟོ། དག་དགའ་གཉེན་སྐྱུག ཁེ་འཛོམས་བྱུར་འདྲེན་དང་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་སྟན་ལ་གནོད་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་བྱུང་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ་གཞི་ཅའི་ཐོག་བཀག་འགོ་ག་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། སྐྱོན་ཆ་དང་དོར་འཁྲུལ་ཡང་རགས་ཅོམ་ཡོ་བསྐྱར་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་མྱོང་ས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་སྐབས་ཤིག་རིང་ང་ཆོའི་ལས་དོན་ནང་གི་སྐྱོན་ཆ་དོར་འཁྲུལ་ནི་གཤམ་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པས་བྱས་བ་ཞིག་ལས་ཏང་ཀྱང་དབྱང་དང་བོད་མྱོང་ས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་བྱས་བ་ཞིག་མིན་པར་རིམ་བཞིན་ངོས་འཛིན་དང་ཡིད་ཆེས་བྱུང་བ་དང་། ངོས་འཛིན་དང་ཡིད་ཆེས་འདི་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་འགོ་ཚུགས་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་མོ་༡༩༥༠ལོའི་ཟླ་དགུ་བར། སྐུན་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིང་དུ་ཆུབ་ས་ཆེན་གྱི་ཀྲུང་གོ་གསར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་ནས་ལོ་ངོ་བརུ་གཅིག་འཁོར་བའི་ཉེན་འབྲེལ་མཛད་སྒྲོན་འབྲེལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཀུ་ཙོ་འཛིན་ནམ་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་མཛད་སྤྲོད་ཆེ་སྐབས། དུས་ཚོད་སྟོང་བ་དེ་བཟུང་ནས་ང་དང་ཀྲུང་གྲང་ཀྲུང་དབྱང་འཐབ་སྤྱོད་གཅིག་གྱུར་ལས་དོན་ཕུན་ཕྱོང་ཕྱོང་ཀྲུང་ལི་མེ་ཉན་དང་། ཕུན་ཕྱོང་གཞིན་པ་མང་སྤྱོད། ལི་ལུ་ལུ་ཀྲུང་གྲང་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཕུན་ཕྱོང་ཆེན་པོ་གོ་ཞི་ལན་སོགས་དང་མཉམ་དུ་རང་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་འགའ་ཞིག་གི་གསར་བཞེ་གནས་གཞི་དང་། མཛེས་ལྗོངས་ལྷ་ལ་བལྟ་སྒྲོན་དང་འཆམས་འདྲི། སྤྱོད་སྤྱོད། ངལ་གསེབ་ཕྱེད་པར་ཕྱིན། དུས་ཚོད་དེ་བེད་སྤྱོད་ནས་ངས་རང་གིས་ཤེས་པའི་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ཁག་ནང་གི་སྤྱོད་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནམས་ངག་ཐོག་ནས་ཕུན་ཕྱོང་ཀྲུང་ལི་མེ་ཉན་སོགས་ལ་གསལ་བོར་སྤྱོད་བ་དང་ཆབས་ཅིག་པན་ཚུན་ནང་ལྷ་ལྷོང་མོལ་དང་ལས་དོན་ཐད་སྤྱོད་གསར་ཅི་ཡང་མེད་པར་བསམ་འཆར་བཏོན་ནས་དགོས་དེས་དང་དོན་སྤྱོད་ལྷན་པའི་སྤྱོད་མོལ་རིགས་ཐེངས་མང་ཞུས་ཡོད།

དེའི་རྗེས་པེ་ཅིང་དུ་ལོག་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་མ་བྱས་གོང་། ཆུབ་ས་ཆེན་གཙོ་འཛིན་མཛོ་ཀྲུང་ཞེས་གཙོས་པའི་ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ནམས་པས་ང་ལ་ཐུག་འཕྲད་ཐེངས་གཅིག་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཚུང་ལི་བྱེད་ཀྱིས་ཀྲུང་ཐུག་འཕྲད་ཐེངས་གཅིག་གནང་སོང་། མཛེས་འཕྲད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལམ་སྟོན་གནང་དོན། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་དུས་སྐབས་གཅིག་གི་ལས་དོན་ནང་ཕྱོང་བའི་སྤྱོད་ཆ་ནོར་འབྲུལ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྤྱོད་ཆུང་བྱེད་མི་རུང་བ་དང་། སེམས་ཐག་ཆོད་པོ་དང་མཛོན་གསལ་དོན་པོས་ཡོ་བསྐང་བྱེད་དགོས་ཞེས་དང་། མ་འོངས་བར་བོད་ལྗོངས་ལྷ་ལྷོང་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ལས་འགན། ཐབས་ཤེས་དང་གོ་རིམ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་ལམ་སྟོན་ཐེངས་མང་གནང་ཞིང་། ཀྲུང་གྲང་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལའང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད།

འདི་དག་ཐམས་ཅད་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་དང་ཐད་དེ་མཐུན་པ་ཞིག་དང་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། ལམ་སྟོན་འདི་དག་ལ་བཞེན་ནས་རྗེས་སུ་ང་ཚོ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་བྱེད་འཕགས་འགན་ཁུངས་པའི་ལུས་བའི་དོན་སྤྱོད་ས་ཏེ་ལས་དོན་ནང་གི་སྤྱོད་ཆ་ནོར་འབྲུལ་སེལ་ནས་རིམ་བཞིན་ཆུབ་ས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་རྒྱུ་ནི་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་དག་གིས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉང་དང་མཛོ་ཀྲུང་ཞེས་ཡིད་ཆེས་དང་དགའ་ཞེན་དེ་སྤྱོད་ལས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་མ་ཟད། སྤྱོད་མར་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་གསར་བཞེ་ལས་དོན་ཐད་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་བའི་ཡོངས་རྫོགས་འབྲུལ་རྒྱུ་ཆོད་སེམས་ལའང་ཐུགས་སྟོན་ཐེབས་སོང་། དེའི་ཕྱིར་ཀྲུང་དབྱང་གི་ལམ་སྟོན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འཕྲུལ་དུ་མོས་མཐུན་བཞེ་བཀྱར་ཞུས་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་རྗེས་ཀྲུང་གྲང་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཐད་ཀའི་འགོ་ཁྲིད་འོག་སེམས་ཐག་ཆོད་པོས་ལག་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་སེང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དོན་ཐོག་གི་བསམ་འཆར་དང་དགའ་ངལ་འགའ་ཞིག་བཏོ

ན་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་པེ་ཅིང་ནས་བོད་མྱོང་ས་སུ་ཕྱིར་ལོག་མཚམས། གྲུང་དབྱང་གི་ལམ་སྟོན་དེ་གྲུང་གྲུང་བོད་མྱོང་ས་ལས་དོན་ལྷ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་སྟན་མེད་བྱས་པ་དང་། བོད་མྱོང་ས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལམ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་གྲུང་དབྱང་གི་ལམ་སྟོ
ན་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་དོན་གནད་ཁག་ཆེད་དུ་བོད་རང་སྐྱོང་མྱོང་ས་གྲམ་གྱི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགན་འཁུར་ལས་བྱེད་པ་སོགས་ག
ལ་ཆེད་མི་སྣ་རྣམས་ལ་བརྒྱུད་བསྐྱགས་བྱས་པ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་སྐབས་ཤིག་རིང་ལས་དོན་ནང་གི་སྐྱོན་ཆ་དང་ནོར་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་འཕྱུར་འཕྱུར་གྱིས་བསྐྱངས་བའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོར་མི་
ཤོང་བའི་བྱ་བས་དེ་ཕྱི་འཇགས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྒྲོ་བའི་བག་ཐེབས་དང་ཚུལ་ཤུགས་འཕར་སྟོན་བའི་དགའ་ཚོར་སྣང་གི་པད་
མོ་ཁྱིམ་གྲམ་མངོན་པར་བཞད་ཅིང་། ༡༨་དང་མའོ་གྲུ་ཞིའི་བོད་མྱོང་ས་ལས་དོན་གྱི་ལམ་སྟོན་ནི་བོད་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་
དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་དང་ཡང་དག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། ང་ཆོའི་བོད་མྱོང་ས་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་ལས་དོན་དེ་འོད་ཟེར་འབྱུང་
དུ་འཕྱོ་བའི་དུས་སྐབས་གསར་བའི་ཕྱགས་ལ་འཁྲིད་སྟོན་བྱས་པ་མ་ཟད། ལས་དོན་ལེགས་བསྐྱབ་ཀྱི་ཆ་བའི་འགན་ལེན་ཡིན་པ་
སོགས་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཞིང་། ང་ཆོ་རྒྱ་བོད་འགན་ཁུར་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་བྱུང་སྟེ། བོད་མྱོང་ས་ཀྱི་སྐ
བས་ཤིག་རིང་གི་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁུག་ཞོད་འཇགས་དང་། དམངས་གཙོ་བཙོས་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ནང་དང་དེ་བཞིན་
ལས་དོན་ཁག་ནང་བྱུང་བའི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འཁུལ་ལ་ནན་ཏན་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ནས། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྟོན་སེ
མས་ཐག་བཅད་དེ་ཡོ་བསྐང་དང་དཔོན་ངེས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་། ལས་དོན་ལ་ལེགས་བཙོས་དང་དག་ཐེར་སོགས་བྱས་
པ་རེད། གྲུང་དབྱང་གི་ལམ་སྟོན་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ཐད། ང་ཆོ་རྒྱ་བོད་འགན་འཁུར་མི་སྣ་ཀྱང་ལ་ཕྱར་གྱི་མཉམ་འདེགས་ཀྱི
བསམ་སྒྲུབ་ཞིག་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་གྲུང་དབྱང་གི་ལམ་སྟོན་ཁག་གྲུང་གྲུང་བོད་མྱོང་ས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གཙོ་འགན་
འཁུར་རྒྱ་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་མྱོང་ས་གྲམ་གྱི་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གཞིགས་འདེགས་བྱས་ཏེ་དེ་ལྷའི་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་གི་སྐ
ན་ཆ་ནོར་འཁུལ་ཡོ་བསྐང་དང་ཐག་གཅོད། ལེགས་བཙོས་དང་དག་ཐེར་སོགས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་
གཤམ་དུ་ན་ནིང་ཕྱི་མོ་༡༩༩༡ལོར་དངོས་སུ་གང་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་དང་གྲུབ་འབྲས་གང་ཐོབ། གནད་དོན་གང་ཞིག་ལྷག་ཡོད་
པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐད་ལ་ཆ་དོན་རང་བཞིན་རགས་ཅམ་བཏོད་ན།

དང་པོ། ངོ་ལོག་ཟིང་འཁུག་ཞོད་འཇགས་ཀྱི་སྒྲོར།

༡༨་གི་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་ཆ་དོན་ཐད། དམག་དོན་ཐོག་རྒྱུད་རྒྱུད་དུ་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཚུར་འགྲུ
ག་ མང་ཆོགས་སྐུལ་སྒྲོང་སོགས་པན་ཚུན་ཁ་མ་བྲལ་བར་གསུམ་ཆ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྲིད་ཁྲིམས་བཏོན་པ་དེ་སྟོན་དངོས་སུ་ལག་
བསྟར་སྐབས་དམག་དོན་ཐོག་རྒྱུད་རྒྱུད་བྱེད་རྒྱ་གཙོ་བྱས་པ་དེར་ན་ནིང་འགྱུར་བ་བཏང་སྟེ། པན་ཚུན་དོ་བསྐྱམས་པ་དང་། ཅུ
ང་འཁུས་སྒྲོ་ཆང་བའི་སྟོན་སེམས་མི་དམངས་སྐུལ་སྒྲོང་བྱས་སྐབས། མང་ཆོགས་ཁྲོད་ཀྱི་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁུག་པའི་མང་གཞི་བསྐྱེད་ས་

པ་དང་། རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་པ་ཁེར་རྒྱུ་ལྟ་བུ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱུ་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་པ་ཆབ་སྲིད་སྒྲིག་ཚུར་འབྲུག་བྱེད་ཆེ
ད། ཟིང་འབྲུག་པ་མགོ་འདྲེན་ཁུ་མཁན་ལ་གཏེ་བོ་དང་པལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འབྱེད་པར་ཆང་མར་གཟབ་ནན་གྱིས་མིན་བཞིན་སྤྲི
ད་རྩམ་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད།

དེ་སྔོན་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་གཡུལ་འབྱེད་ནང་། བབྱང་དམག་ཁྲོད་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི
'དར་ཆའི་གཡོ་འོག་ཏུ་ཚུད་དེ་ཟིང་འབྲུག་ནང་ལ་ཞུགས་མཁན་དང་། བཅན་ཤེད་ཀྱིས་ཟིང་འབྲུག་ནང་ཚུད་མཁན་བཅས་རིག
ས་གཉིས་པའི་ཁྲོད་མི་ཁྱེད་བ་ཞིག་འོས་འཚམས་མིན་པའི་སྒོ་ནས་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་པའི་ལྷ་མོ་ནག་པོ་གཡོགས་པ་དང་། བྲིམས
'ཆད་ནན་མོ་བཅད་ཡོད་མཁན་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ལེགས་ཅམ་བྱས་པ་དང་། མི་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ནས་མ་ཉེ
ས་ཁག་གཡོག་སྒྲིག་མཁན་ཁག་གཅིག་ལ་ཡོ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད། བྱེད་སྤྱངས་འདི་འབྲུས་སྒོ་ཆང་མིན་དང་ཡོངས་བྱལ་ཡིན་མིན་ག
ང་ལྟར་ཡང་། ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ལས་དོན་ནང་པན་སྒྲིགས་མདོན་གསལ་དོད་པོ་བྱུང་ཡོད།

དཔེར་ན། བོད་སྡེངས་ནང་ལུལ་རྩ་ལྷག་ལུས་ཀྱི་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་པའི་མི་བྱངས་ཁྱེད་ན་ཡང་། ཁོང་ཆོང་ཆོར་ཞེ་འཁོན་ཏེ་
ཅང་ཆེ་བ་དང་། ཟིང་འབྲུག་སྒོ་ཐག་ཆོད་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྷ་ཚུགས་ཀྱིས་རོ་སྒྲོལ་དང་། མི་ཁྱེད་བ་དང་
དམིགས་འབེན་རྒྱུ་ལ་བཅད་ཆོད་དཀའ་བ་དང་། སྔོན་གནས་ངེས་གཏན་མེད་པར་ཉོབ་ཀྱིས་སྒྲོལ་པ། ལྷག་པར་རྩ་བཅིངས་
འགྲོལ་དམག་དང་ཡུན་རིང་དམག་འབྲུག་བརྒྱབ་སྤྲོ་ཆད་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་སྒྲོག་ནས་དམག་དོན་ལ་ཡང་རྒྱས་ལོན་ཡོད། དེར་བ
རྟེན་རྩམ་ཡུན་ཐུང་ཐུང་ཞིག་ནང་དམག་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུར་ལས་སྒྲོ་བོ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཁོང
'ཆོས་སྒྲིགས་གཅིག་ནས་གསར་བརྗེ་རོ་སྒྲོལ་བྱས་ན་མཐུན་ལམ་མེད་པ་དང་། ད་ལྟ་རང་ཉིད་མང་ཆོགས་ནང་ཁེར་རྒྱུ་ཆགས་
པ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིགས་གཞན་ཞིག་ནས་ང་ཆོས་ཀྱང་ཚུར་འབྲུག་དང་ཐག་གཅོད་གྱུ་ཡངས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གནད་
དོན་འདི་གཉིས་ཏེ་གོ་རྒྱུ་ན། བོད་ཀྱི་ཞི་མཉམ་ཟིང་འབྲུག་གཏེ་བོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ང་ཆོ་ལ་མགོ་འདྲེན་ཁུས་ཡོད། དེ་ལས་འཐབ་རྩ
ས་དང་འཐབ་ཚོད་བྱུང་འབྲེལ་བྱེད་དགོས་པ་གསལ་སྟོན་བྱས་བ་མ་ཟད། དེ་མཚུངས་སུ་ཡང་དག་པའི་བྱེད་སྤྱངས་འདི་ནི་སྤེལ་
ཆགས་རྒྱལ་བོ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ར་སྤྲོད་བྱས་ཡོད།

གཉིས་བ། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་སྒྲོལ།

༡ དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་ལས་འབྲུལ་ཁྲོད་ཟིང་འབྲུག་ལ་རོ་སྒྲོལ་བྱེད་སྐབས། གོང་རྩ་བརྗོད་པ་བཞིན། ལས་དོན་གྱི
'ཞིབ་ཆགས་གཟབ་ནན་སྒྲིགས་འབྲུས་སྒོ་མི་ཆང་བ་དང་། དོན་དངོས་དང་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་ཁ་བྱལ་ཞིང་། ད
ཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་རང་སྤངས་གང་དུན་གྱིས་ཟིང་འབྲུག་པའི་ལྷ་མོ་གཡོགས་ཏེ། འབྲུ་བབྱང་བཅོན་འབྲུག་དང་། རྒྱ་
ནོར་གཞུང་བཞེས་གཏོང་བ་སྒྲིགས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ཏང་སངས་བ་དང་ཏེ་ལས་ཀྱི་ཡོད་ལ། བྱེད་སྤྱངས་འདིས་མི་མང་བོ་ཞིག་ལ་ཞེ

འཁོན་དང་ཡིད་ཆེས་སྒོ་པམ་བཅས་བྱུང་ཡོད། མི་ལགས་པའི་ཆབས་ཆེད་ཀན་ས་ཚུལ་འདྲ་མིན་དེ་དག་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ།
འཛིན་ནོར་ཤོར་བའི་མི་ལག་ཅིག་སྒོད་སྒོལ་བཏང་བར་བརྟེན་མི་ནམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སྒོད་སྒོལ་གཏོང་དགོས་བཅང་མ་དུང་སྒོད་སྒོལ་བཏང་མེད།

༢ ཞིང་ལས་དང་ཕྱགས་ལས། ས་མཆམས་ཐད། གྲུང་གྲུང་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ལས་དོན་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུང་དབྱང་གིས་མཚུབ་སྐྱོན་ལྟར། སྤྱི་ཤེས་སྤྱི་མཆམས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ཐད་ཀྱི་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་བྲག་དོན་ཚན་བཅུ་དང་། ཞིང་ལས་ཁུལ་དོན་ཚན་ཉི་ཤུ་ཙམ་དུག ཕྱགས་ལས་ཁུལ་དོན་ཚན་སྤྱི་མཆམས་གཏན་འབེབས་བྱས་བ་མ་ཟད། ད་དུང་ཁྱབ་ཁོངས་སྤོངས་ནང་ལག་ལེན་མཐའ་འཁྱོལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་རུང་། སྤྱིར་བཏང་ཆང་མ་ལག་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་བྲག་པའི་དགོངས་དོན་གྱི་དམིགས་འབེན་རེ་རེ་ལ་པན་ལུས་འདོན་སྤེལ་གྱི་གཏང་ཕྱགས་རེ་ཡོད་སྟབས། ཆེ་ཆུང་ལ་མ་སྟོས་བར་པན་ལུས་དེས་ཅན་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་པ་སྟེ། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བྱོས་བྱོལ་བྱིན་པའི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱིར་ལོག་པ་དང་། བྱོས་བྱོལ་འགྲོ་མཁན་རྗེ་ཉུང་དུ་སོང་ཡོད། བོད་སྡེ་ལས་སྒོད་སྒོལ་སྒོ་བྱང་གི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་སྒོང་དང་སྒོང་བཟལ་ལམ་སྒོང་བྱིར་ལོག་པ་སྤོངས་པ་སྤོངས་མི་དམངས་མང་ཆེ་བ་སྒོ་བྲག་ཐེབས་པ་དང་། ང་དགའ་ཁྱོད་སྐྱོད་ངང་ལྷན་བཅོན་གྱིས་ཞིང་འབྲོག་ལས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཐོན་སྐྱོད་ངལ་ཚོལ་ནང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་མི་དམངས་ཀྱིས་མཐོ་གྲུ་ཞི་བེ་ཅིང་དུ་བཞུགས་ཡོད་རུང་། ང་ཆོད་བོད་མིའི་སྐྱོད་སྤྱུག་དང་སེམས་ནང་ག་རེ་དཔྱད་གྱི་ཡོད་མེད་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་ཤིག་གི་སྐྱོན་དང་ནོར་འབྲུལ་དེ་ཆོ་སལ་ཆེར་མང་ཆེ་བ་འོག་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཆོས་བྱས་པ་རེད། ད་ལོ་འདི་ཆོར་ལོ་བསྐང་དང་ཐག་གཅོད་ལེགས་བཅོས་བྱས་པའི་རྒྱུ་གྱིས། ཉང་དང་མཐོ་གྲུ་ཞི་ནི་ང་ཆོད་མི་དམངས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་མཁན་དང་ང་ཆོལ་བདེ་སྐྱོད་སྤྱུན་མཁན་ཡིན་པ་དང་། དངོས་ནས་དྲང་ཞིང་བྱམས་བཅེ་ལུན་པའི་ས་མ་རེད་ཅེས་བཤད་གྱི་ཡོད།

འདི་དག་ལས་ཉང་དང་མཐོ་གྲུ་ཞི་ཡི་བཀའ་བྱིན་སྐྱོང་དབུས་སུ་བཅངས་ཡོད་པ་དང་དགའ་ཞེན་ལུ་མཐུད་དུ་འཕར་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་བོར་མངོན། ལྷག་པར་དུ་ང་ཆོད་ལས་བྱེད་པ་དང་ལྷན་བཅོན་ཅན་གྱི་ནང་ཉང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་དང་རྒྱུ་འགལ་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་འགལ་ལྷགས་འགལ་དང་། མང་ཆོགས་དང་ཡ་བྲལ་གྱིས་མང་ཆོགས་ནས་འཁོན་འཛིན་སྒྲིལ་གྱི་མི་འགའ་ཤས་ལ་འོས་ཤིང་འཆམས་པའི་ཐག་གཅོད་དང་། གཞི་རིམ་སྲིད་དབང་གི་རྩ་འཁྲུགས་ལེགས་བཅོས་དག་ཐེར་བྱས་ཏེ། ཉང་དང་སྲིད་གཞུང་ནི་མི་དམངས་ལ་བདེ་སྐྱོད་སྤྱུན་མཁན་ཡིན་པ་མ་ཟད་མི་དམངས་ལ་འགན་འཁུར་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡིན་པ་གསལ་བོར་མངོན་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ནང་ཉང་དང་སྲིད་གཞུང་ལ་གཏོང་བ་པའི་ཕྱགས་རྒྱུ་ལེགས་པོ་དང་སྤྱུན་ཕྲགས་ལུན་ཡོད། འདིས་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཉང་དང་སྲིད་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་དགའ་ཞེན་བྱེད་པར་པན་ལུས་ཏེ་ཅང་མངོན་གསལ་དོན་པོ་ཐོབ་ཡོད།

ས་མཆོམས་དང་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ལ་སྲིད་ཅུས་བྱེ་བྲག་པ་གཏན་འབེབས་དང་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་སྐོར་གྱི་
 ས་སྐྱོན་དང་ནོར་འབྲུལ་ཡོ་བསྐང་དང་། ཐག་གཅོད། ལེགས་བཅས། དག་ཐེར་བཅས་ལ་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་འཇུག་
 སྒྲིལ་ཆོད་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེ་མཚུངས་སྤྱད་ནང་ནང་ཁུལ་གྱི་རིམ་པ་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་ནང་དུ་ཀྱན་སྦྱོད་དག་ཐེར་དང་། ལས་
 དོན་བཟག་དབྱེད། ལས་བྱེད་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཏེ་ལས་བྱེད་ཆོས་སྒར་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲིལ་སྤྱོད་ཆོད་ལས་དོན་ཁག་སོ་སོའི་དམི
 གས་ལྟུང་དང་དགོས་མཁོ། དགོ་མཆོན་དང་། དེ་བཞིན་ལས་དོན་ཁག་གི་བྱེད་སྒྲུབ་སྤྱོད་དང་། སྲིད་ཅུས་བྱེད་ཐབས་དང་གོ་རིམ་
 ཐད་ཏང་གི་མཛུབ་སྟོན་དང་མཐོ་ཙུང་གི་དགོངས་པ་རྒྱས་ལོན་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ། སྤྱོད་མོང་ལ་ཁེ་སན་བསྐྱོན་པའི་ལུས་
 ལྷགས་དང་། བདེན་དོན་གྱིས་བྱ་སྦྱོད་ལ་བརྟེན་ཤིང་ཤིང་པ་དང་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད། དེ་བཞིན་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཙོན་གྱི་གསར་
 ་བརྗེ་ལས་བྱེད་པའི་ཀྱན་སྦྱོད་ལག་པོ་དེ་དང་ཆོད་ལས་བྱེད་ནང་ཡར་རྒྱས་བྱིན་ཡོད་པ་དང་། རིམ་པ་སོ་སོའི་ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་
 གི་ལས་བྱེད་པའི་དབྱེད་སྡེ་རྒྱ་སྤྱོད་མཐོ་སྤྱོད་ཡོད། ལས་བྱེད་ཁྲོད་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་སྐོན་དང་ནོར་འབྲུལ་ཤེས་རྟོགས་མ་
 བྱུང་བར། ནོར་འབྲུལ་དང་སྐོན་ཆ་ཁ་ཤས་འགྲིག་པ་དང་འགན་ཁུར་བྱུང་བ་དང་། གསར་བརྗེའི་ལས་དོན་ལ་ལེགས་སྐྱོས་སྤུལ་
 ཡོད་སྟེ་པ་སོགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་ཆོད་ཅུང་དུ་སོང་སྟེ། སྐོན་དང་ནོར་འབྲུལ་ཡོ་བསྐང་དང་གཏན་འབེབས་གི་རེ་
 འདོད་བྱུང་ཞིང་། མ་འོངས་བའི་ལས་དོན་ནང་སྐོན་དང་ནོར་འབྲུལ་འདི་རིགས་མི་འབྱུང་བའམ་རེ་ཉུང་དང་། ཡང་ན་བྱུང་བ
 འི་རྗེས་སྤྱོད་ལམ་སངས་མཐོང་སྟེ་ཡོ་བསྐང་ལེགས་བཅས་ལ་ཆ་སྐྱོན་གསར་བཏོད་ཀྱི་ནམ་པ་ཐོན་ཡོད་པ་རེད།

༣ གཤམ་རིམ་དབྱེད་འབྱེད་ཐད། དུས་སྐབས་ཤིག་གི་ནང་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་དབྱེད་འབྱེད་བྱས་པའི་མི་ཁག་ཅིག་ལ་ཡོ་
 བསྐང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེར་མཐུད་དེ་དབྱུལ་སྤངས་ཀྱི་ཞིང་བྱ་དང་བྱ་གཡོག་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཞིང་བྱ་ཕྱག་པོ་ཐེ་བའི་ཞིང་
 བྱ་འབྲིང་རིམ་སོགས་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་ཐུབ་པའི་སྟབས་ལྷགས་ཆོད་མར་མཐུན་སྒྲིལ་དང་
 ། དབྱ་པོ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་གཏོང་བའི་གཤམ་རིམ་ལམ་སྤྱོད་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས། ཡོངས་ཁྱབ་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་འང་གང་
 འཆོམས་ཡོ་བསྐང་ལེགས་བཅས་དང་། ཞིང་བྱ་འབྲིང་ཕྱག་སོགས་མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་ལྟུང་གི་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ནམ་པ་ཡང་ཐོན་ཡོད།
 ད་དུང་དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་གྱི་སྐབས་ཤིག་རིང་ཞིང་བྱ་འབྲིང་ཕྱག་སོགས་མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་ལྟུང་གི་མཐུན་སྒྲིལ་ལས་དོན་འ
 ཇུས་སྒྲིལ་ཆོད་མིན་ལ་མ་བཟུང་བར་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་མགོ་ཚུགས་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ནམ་པ་ཡང་ཐོན་ཡོད། ད་དུང་ད
 མངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་གྱི་སྐབས་ཤིག་རིང་ཞིང་བྱ་འབྲིང་ཕྱག་གི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ་དང་། རྒྱ་ནོར་གཞན་དག་བཞོས་འབྱེད་སོ
 གས་མི་འོས་བ་བྱས་རིགས་སྐྱོན་གསལ་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཆོད་དོན་ལྟར་འགའ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད། འདིས་མི་མང་པོ་ཞིག་ད
 ་ཆོད་སྤྱོད་ལ་ཚུར་འགྲུག་དང་དབྱ་པོ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་བར་སན་ལུས་རེས་ཅན་ཞིག་ཐོབ་ཡོད།

༤ མང་ཆོགས་སྤུལ་སྤྱོད་ཐད་ལ། དེ་སྔའི་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་བསྐྱར་ན་མིང་དོན་མཚུངས་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆོད་མི་དམངས་མང་ཆོ

གས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གོ་རྟོགས་དང་། དག་དང་རང་སྤྱོད་གས་བར་གྱི་དབྱེ་མཚམས། གཤམ་འཛིན་དང་གསར་བཟེའི་སྒྲི་སེམས་བཅས་མཐོ་རུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། འཐབ་ཚེད་ཐད་ལ་རང་སྤྱང་གང་དུན་གྱིས་འཐབ་ཚེད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འཕྱུར་བྱས་པོ་དེ་གྱིར་བཏང་བོ་གཞི་འཇགས་སུ་སོང་ཡོད། ལྷའི་ཆོགས་འདུ་ཞི་དུ་ལ་ངག་འཇམ་གྱིས་མི་རྣམས་ཅུང་སྒྲོ་བཤམ་པ་པོ་འི་ངང་སྒྲོ་བ་སྒྱུར་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། དེ་སྒྲོ་འཐབ་ཚེད་བྱེད་ནོར་ཤོར་བའི་མི་སྤྱེ་གཙ་པོ་ཁ་གས་ལ་འཐབ་ནོར་ཤོར་ཡོད་པ་གསལ་བཤད་དང་སེམས་གས་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཆོའི་སེམས་ཐུགས་སྒྲར་གས་དང་། མི་འདོད་པ་སེལ་ཐུབ་ཡོད་པ་དེས་བསམ་སྒྲའི་ལས་དོན་ལ་ཕན་ཅུས་ཆེན་པོ་སྒྲོ་བ་ཡོད་པ་རེད།

༢ གྲང་ཁྱེར་ནང་གི་ལག་ཤེས་བརྩོ་ལས་དང་ཚོང་ལས་ཁོང་གྱུར་བའི་རྒྱུན་དང་ནོར་འབྲུལ་ལ་གང་འཚམས་གྱི་ལོ་བསྐང་བྱས་བ་དང་། ལྷུང་ཡང་དག་པའི་བྱེད་སྤྲངས་བེད་སྤྱོད་བཏང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ལག་ཤེས་བརྩོ་བ་དང་ཚོང་བའི་དཀའ་ངལ་སེལ་བ་དང་། ཁོ་ཚོའི་རྩུར་བརྩོན་རང་བཞིན་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཤིང་། བོད་རྒྱུངས་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་འཛུགས་བསྐྱོན་དང་མི་དམངས་གྱི་འཚོ་བ་

འི་བདེ་འཇགས་སོག་ལ་དགེ་མཚན་ལྷན་པའི་རྒྱུ་ཕྱགས་ངེས་ཅན་ཞིག་སྟུང་ཡོད་པས། ཁྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཡང་འབྲུག་ཆ་དོད་
 པོ་ཆགས་ཡོད། བཞོ་བདེ་སྐགས་ཚོར་མཁན་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་སོག་འབྱུང་མི་འོས་པའི་རིགས་ཁ་གསུང་མང་ཏུ་སྤོང་ཡོད་ཅུང་།
 འོས་འཚམས་ཀྱིས་ཚོད་འཛིན་བྱས་ཡོད།

३ མང་ཚོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཐད། ཞིང་ལས་ཁུལ་དུ་རྒྱལ་གཅིས་གཞུང་འབྲུ་བསྐྱེ་ཆོད་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་འཆར་ལེ
 འི་ཐོན་ཆོད་ལྟར་བསྐྱས་ན། རྫོང་ས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོན་ཆོད་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ལས་མི་བཟུལ། གཞུང་འབྲུ་འཇལ་མཁན་ཡང་ཞི
 ང་ལས་ཐེམ་དུད་སྤྱི་ཐོན་ཆའི་བྱ་ལས་མི་བཟུལ་བ་དང་། རང་བྱུང་གནོད་སྐྱོན་ཕྱག་མཁན་ཡོད་ཆོད་གཏན་འབེབས་ལྟར་བ
 བ་བསྐྱོན་གྱིས་ཆག་ཡང་ཚ་ཆག་གཏོང་རྒྱ་དང་། ས་ཞིང་གསར་སྐྱེལ་ལ་སྤུལ་སྦྲོང་བྱས་ཏེ། སྤྱས་བཅོས་སྤར་བདག་དང་། ལེ་ལྷའི
 རིང་གཞུང་འབྲུ་འཇལ་མི་དགོས་པའི་སྤྱི་རྒྱས་ལག་བསྟར་བྱས། འབྲུ་ལྷག་ཉེ་སྤྱབ་ཐད། རྒྱལ་གཅིས་གཞུང་འབྲུ་དང་། ས་ཕོ
 བ། ལེ་གཅིག་གི་ཆོད་ལྷན་བཟུང་འབྲུ་དང་གཟན་ཆས་ཕུད་རྩིས་ཀྱི་འཕྲོས་ཁུལ་འབྲུ་ལྷག་གི་བརྒྱ་ཆ་ལྷ་བཅུ་ལས་མི་བཟུལ་བ་དང་།
 ཉེ་སྤྱབ་རྩིས་ཀྱི་ལྷག་འབྲུ་ཆོང་མ་རང་འདོད་ལྟར་ཉར་འཛིག་དང་ཉེ་འཆོང་། ཅད་རོས་གཞན་དང་བརྩེ་ཆོང་བྱས་ཆོག འདི་ད
 ག་ཆོང་མ་གྲུང་གྲུང་བོད་རྫོང་ས་ལས་དོན་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་རྒྱས་བྱེ་བྲག་པ་དོན་ཆོན་ཉི་ཤུ་ཙུག་ནང་
 གཏན་འབེབས་གསལ་བོ་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བས་ལག་ལེན་འགྲིག་ཅིང་བྱས་འདུག ད་ལྟ་མང་ཆོགས་མང་ཆེ་
 བར་འབྲུ་ལྷག་ཉུང་ཅི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁར་༡༩༩༡ལོར་བོད་རྫོང་ས་སྤེལ་གས་ཕུང་ཡོད། འདི་དག་གི་ཉེར་ལེན་ལས་ཞི
 ང་ལས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རྩའི་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་རེད། ན་ནིང་ང་རང་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་ཡོད་སྐབས་བོད་རྫོང་ས་ནང་གནས་ཚུ
 ལ་འབྱོར་བ་ལ་བལྟས་ན། ས་གནས་འགའ་ཤས་ནང་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཁ་ཤས་སྤྱི་རྒྱས་ལག་ལེན་བསྟར་མེད་སྤྱི་དམོད།
 ཡོན་ནའང་ངས་བལྟས་ན་ངོ་ཟུག་གི་གནས་ཚུལ་ཡོད་སྤྱི་ཀྱི་མ་རེད།

འགྲོག་ལས་ཐད་ལ། གྲུང་གྲུང་བོད་མེད་ས་ལས་དོན་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཕྱགས་ལས་ས་ཁུལ་གྱི་སྲིད་རྒྱུས་བྱེ་བྲག་པ་དོན་
ཚན་ལུས་ཅུ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཏེ། དབང་བའི་ལས་ལྷགས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ཅུང་མང་དོན་གཉིས་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ན
ས་གཉིས་པན་སྲིད་རྒྱས་ལག་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱགས་བདག་དང་ཕྱགས་རྩི་ཕྱགས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱགས་ཐོག་བདག་སྐྱོང་ད
ང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་བས། ཕྱགས་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ཐོག་མའི་ཆར་བཞེན་ལྷིང་བྱུང་སྟེ། རིམ་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ནམ་པ་
ཐོན་ཡོད།

འབྲོག་པའི་ཐང་ལ། བ་ནིང་བྱུགས་ལས་ཀྱི་ཁལ་དངོས་སུ་བསྐྱེལ་བྱས་ཐེང་པ་དང་། དེའི་ཁར་ཞིང་འབྲོག་རང་མོས་སྟར་
བརྗེ་ཆོང་བརྒྱབ་སྟེ། དཔལ་འབྱོར་འབྲུག་ཆ་དོད་ཏུ་གཏོང་བའི་ལས་དོན་ཡག་ཤོ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། བ་ནིང་ཞིང་འབྲོག་སོན་རྗེ
ས་རང་མོས་བརྗེ་ཆོང་རྒྱག་པའི་སྐོལ་རྒྱན་གྱི་ཉོ་ཆོང་སོམས་སྐོལ་སྒྲར་གསོ་བྱས་ཏེ། ཞིང་འབྲོག་དང་ཁྱང་ཁྱེར་པ་བ་རྩོད་ཀྱི་དགོས་

མཁོ་སྐྱོང་ཐུབ་ཡོད། རོ་སྟོམས་དང་དག་ཐེར་གང་འཆམས་བྱས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཁྱིམ། ཞིང་འབྲོག་དང་སྤང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མང་
ཆོག་གི་འཆོ་བ་བརྟན་ཉིད་དང་ལེགས་བཅས་ལ་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་རྒྱས་བ་དེས་ཅན་ཞིག་ཐོན་ཡོད། སྤང་བྱེད་སྤོང་དམངས་
མ་གྱི་བ་འབྲུ་དང་རྩུམ་རིགས་ལ་སྲིད་གཞུང་གིས་གངས་ཚད་གཏན་འཁེལ་བྱས་པའི་ཚད་གཞི་ལྟར་མཁོ་འདོན་བྱས་ཡོད་པ་དང་།
ད་དུང་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་མི་གངས་དེས་ཅན་ཞིག་སྤང་བྱེད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བཟའ་བཙའ་དངོས་རིགས་འཆོང་གི་ཡོད། འདི་
དག་གིས་སྤང་བྱེད་ནང་འཆོ་བའི་སྤྱགས་ལ་དངངས་འཚུབ་སྤྱད་བརྗོད་དང་། ལྟ་གོས་ལ་སེམས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་གཞི་ཆའི་
ཐོག་ནས་སེལ་ཐུབ་ཡོད། གང་ལྟར་ད་ལྟ་བོད་སྤངས་ཀྱི་སྤྱད་སྤང་སྟོང་གི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་མང་སྤང་བཅའ་དང་། སྤང་བྱེད་
བཙས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་མང་ཆེ་བའི་འཆོ་བ་འོས་འཆམས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱུང་ཡོད་པས། འཆོ་བ་བརྟན་ཉིད་དང་ལེགས་སྤྱ
གས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མི་ནམས་སློབ་དེ་བག་ཐེབས་དང་། དགའ་དགའ་སྟོ་སྟོ། ལྟ་གོས་ཡིད་ཆོམ། ཐོན་སྐྱེད་འབད་
བཅོན། གསར་བཞེད་སྟོ་སེམས་དང་གལ་རིམ་གྱི་གོ་རྟོགས་མཐོ་རུ་བྱིན་པ་སོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ
ཚན་སྟན་དང་ལས་དོན་ལ་ཕན་བཞིན་ཡོད།

བཞི་བ། འཐབ་སྤྱགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐོར།

ངས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། ཏང་གིས་བོད་སྤངས་བཅན་ཆོལ་རྒྱལ་གཅིག་གྱི་མཐོ་འབྲིང་རིམ་མི་སྣ་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་
མཐུན་སྒྲིལ་དང་། ཐུགས་ཁུར་དང་ལྟ་སྦྱང་། སློབ་གསོ། བསྐྱར་བཀོད་དང་མཉམ་འབྲེལ་བཙས་རྒྱུ་འབྱེད་ལ་དོ་སྤྲོད་ཆེན་
པོ་བྱས་ཏེ། མི་རུང་མང་ཅན་ཞིག་ཏང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་མཐུན་སྒྲིལ་དང་འགྲུག་ཐབས་ཀྱིས། ང་ཆོའི་མི་དམངས་དམངས་གཙོ་
འི་འཐབ་སྤྱགས་གཅིག་གྱུར་སྤྱ་བརྟན་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་། དག་པོ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་ཐུད་དེ་ཤི་ལམ་ལ་བསྐྱལ་ནས། མི་མང་ཆེ་བ་སློབ་དེ་
བག་ཐེབས་དང་། སེམས་ཤུགས་ལྡན་འཕམ། ངར་ཐུགས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་དམངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཆེན་
ཐོག་སློབ་རྟོན་འབྱུར་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡོད་ཡང་། དམངས་གཙོ་བཙས་བསྐྱར་ཁྲོད་ལས་བྱེད་པ་འ
གའ་ཤས་ཀྱིས་བཅོས་པའི་རྒྱུ་འབྲེལ་ལ་མཐོ་འབྲིང་རིམ་གྱི་སྤྱགས་པོ་སོགས་ཚུར་འགྲུག་བྱ་ཡུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་གདོང་ཐུག་གི་
འཐབ་ཅོད་དང་། ལྷག་པར་དུ་མངའ་བདག་མངའ་ཆ་དང་དེ་དག་གི་ནང་མི་ཆོར་སྤངས་འཛིན་དམ་དྲག་བྱས་ཏེ། ངལ་ཚུལ་
མི་དམངས་དང་གཏན་ནས་འབྲེལ་ཐུག་མི་ཆོག་པར་ཁོང་ཆོ་མི་གལ་ནས་ཐུད་སྤྱད་སྤྱད། དཀའ་ངལ་དང་། འཛིགས་སྤང་སེམས་
འཆོབ་སྤྱེ་རུ་བརྟུག་པ་ལས། སྤང་སྦྱོབ་དང་། མཐུན་སྒྲིལ། ཚུར་འགྲུག་སོགས་ལེགས་པོ་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་མི་ནམས་ཏ་ལས་ཏོན་
ཐོར་དང་། སློབ་པ་ཡིད་ཆད། ཉི་མ་གང་འབྱོལ་དང་མི་འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་བྱུང་ཞིང་། དོན་དངོས་སུ་མི་དེ་ཆོ་ཚུར་འགྲུག་
དང་བསྐྱར་བཀོད་ལེགས་པོ་བྱེད་དཀའ་བ་དང་། ང་ཆོའི་འཐབ་སྤྱགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལས་དོན་ཁྲོད་མི་འོས་བ་དང་མི་ལེགས་པ།
མི་འཆམས་པའི་རིགས་དེ་དག་བཅོས་བ་རེད།

ན་ནིང་ཁྱང་ཁྱང་བོད་སྒྲིབ་ལས་དོན་ལྟ་ལོན་ལྟ་ཁང་གིས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་འོག་དེ་སྤེའི་སྐབས་ཤིག་རིང་རྒྱུ་རྒྱུ་
ཕོག་པའི་མཐོ་རིམ་གྲགས་པོ་གཙོ་བོ་ཁག་ཅིག་ལ་ཚད་གཞི་འདྲ་མིན་ཅི་ལྟར་ཡང་། ཚང་མར་སེམས་གསོ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ད་དུ
ང་སྡོན་ཆད་ཆབ་སྲིད་དང་འཆོ་བའི་ཐོག་གོ་སྒྲིག་བྱས་མེད་པའི་མཐོ་རིམ་གྲགས་པོ་མང་ཆེ་བ་ལ་ཁོང་ཚོའི་སྤྲུལ་རྒྱུ་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ནས་གོ་སྒྲིག་འོས་འཚམས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཐོག་མཐུན་ལམ་སྤྲད་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ང་ལ་ཚུལ་མི་དམང
ས་དང་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་མི་ཚོག་པའི་བཀག་རྒྱ་ལྟག་ཏུ་བཏང་ཡོད། དེར་བརྟེན། མཐོ་རིམ་གྲགས་པོ་མང་ཆེ་བ་ཉེ་ཆར་གཞི་ན
ས་མི་གྲལ་དུ་རྒྱུད་དེ། རེ་ཞིག་སྒྲོ་པམ་བྱུང་བའི་བསམ་ཚུལ་སྐོས་རིམ་བཞིན་སེལ་ཐབས་ཡོད་ཅིང་། སྒྲོ་བའི་ངང་ཏང་ལ་ཡིད
ཆེས་དང་། དུར་བཙོན་གྱི་རང་ཉིད་བསྐྱར་བཀོད་སྐོས་གཞི་ཅའི་གནས་ཚུལ་ལེགས་སྒྲགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། འགྲ
ར་བ་འདི་རིགས་རིམ་བཞིན་གོང་དུ་འབྲེལ་བཞིན་ཡོད། དེ་མཚུངས་སུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་འབྲིང་རིམ་མི་སྣ་སྟེ། མ
ངའ་བདག་དང་མངའ་ཚབ་ཀྱང་མི་དམངས་ལ་འབྲེལ་གཏུག་ཚོག་པ་བྱས་ཡོད། མདོར་ན་སྒྲགས་སོ་སོས་གནས་ཚུལ་རྒྱུང་ཅམ་
རྩི་བཟང་དུ་སྤང་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ད་དུང་ལུ་མཐུད་དུ་བྱ
ད་ལྟངས་མི་འདྲ་བའམ། ཚད་གཞི་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུང་རྒྱུ་དེ་ག་དང་མནར་གཅོད་གཏོང་གི་ཡོད་པས། ཁོ་ཚོར་ཆབ་སྲིད་ཐོག་
ཡོད་དགོས་བའི་མཐུན་ལམ་མེད་པ་དང་། འཆོ་བ་དང་ཐོན་སྐྱེད་ཐོག་ད་དུང་དཀའ་ངལ་ཡོད་པས་ཉམ་ཐག་ཡང་བའི་གནས་
ཚུལ་དེ་དག་ད་དུང་མདོན་གསལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་མེད།

ལྷ་བ། དམངས་གཙོ་གཅིག་སྤྱད་སྟོར།

དེ་སྤེའི་དུས་སྐབས་ཤིག་གི་རིང་ལ་དམངས་གཙོ་གཅིག་སྤྱད་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བྱེད་སྐབས། སྒྲགས་ཡོངས་དང་རྒྱ་བྱལ་
མིན་པ། འཐུས་སྒྲོ་མི་ཚང་བ་སྐོས་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ན་ནིང་ནས་བཟུང་ཁྱང་ཁྱང་བོད་སྒྲིབ་ལས་དོན་ལྟ་ལོན་ལྟ་ཁང་གི
ས་དུར་བཙོན་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཡོ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ལུ་མཐུད་དུ་ཡོ་བསྐྱར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ན་འང་མི་ན
མས་ཀྱི་ཁ་དཔེར། ཐེངས་ཤིག་སྒྲལ་གྱིས་སོ་བརྒྱབ་ན། རྩིས་སུ་ཐག་ཁྲ་མཐོང་ཡང་འཛིགས་ཞེས་པ་ལྟར། དམངས་གཙོའི་འཆོ་
བ་མཁྱོགས་སྐྱར་ངང་བག་ཡངས་འཁྲུག་པོ་ཡོང་རྒྱ་རྒྱུང་ཁག་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་སྡོན་མ་ལས་རྒྱུང་ཅམ་རྩི་ཡག་ཏུ་བྱིན་ཡོད་
པ་དང་། སྲིད་གཞུང་གི་གཅིག་སྤྱད་ཀྱང་རྒྱུང་ལེགས་སྒྲགས་སུ་གྱུར་ཡོད།

རྒྱ་བ། སྲིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན་སྟོར།

སྐབས་ཤིག་རིང་མི་འདྲ་བཟུང་བཙོན་འདུག་བྱེད་སྐབས། ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་སྲིད་རྒྱུས་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་བྱས་མེད་སྟབ
ས། འདྲ་བཟུང་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཉེས་མེད་དམ་ཡང་ན་ཉེས་བ་རྒྱུང་བའི་མི་མང་པོ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། ཉེས་ཅན
ལ་དོད་མ་རྩེ་བ་ནས་འཐུས་ཚང་མ་བྱུང་བས་སྒྲིག་ཁྲིམས་སྐོས་དགོས་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུན་ལམ་དུ་བཏང་ཡོད། དེ་བས་ངན

‘པ་ཅ་མེད་དང་། བཟང་པོ་སྤངས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབྱེ་མཆའ་ལ་འབྱེད་མ་ཐུབ་པར། རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཆོག་ལ་མི་དགའ་དང་། སྒྲོ་པམ་འཛིགས་སྒྲག་ཐེ་ཆོམ་དང་། མི་འདོད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། འདི་ནི་ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆོན་སྟན་དང་ལས་དོན་གཉིས་ཀར་གནོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན། འདིའི་ཐད་ན་ནིང་ཕྱན་གྱིས་ཀྱང་གྲུང་བོད་ཚྲོང་ས་ལས་དོན་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་བསམ་འཆར་བཏོན་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིགས་པོ་གཞན་དག་ཆོས་ཀྱང་ཉ་ལམ་བསམ་འཆར་དེ་འདྲ་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། ཀྱང་གྲུང་བོད་ཚྲོང་ས་ལས་དོན་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་རང་ནས་ཀྱང་ཆེ་ཕྱོགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ། གང་མཚྱགས་སུ་བཅོན་དུ་བཅུག་པའི་ཉེས་ཅན་ལ་ཞིབ་འབྱེད་དང་། ཏང་བདེན་གྱི་ཐག་གཅོད་བྱས་ནས་བཅོན་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་སྤྱོད་གྲོལ་བཏང་སྟེ་ཁོང་ཆོང་ལ་ཚོལ་ཞུགས་སུ་འཇུག་དགོས་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོའི་བཅོན་པ་ཆོར་ཡང་དོད་མ་ཡག་པོ་དང་། གང་མཚྱགས་སུ་དེ་ལྟའི་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུ་ནི་གནས་ཚུལ་དེ་བསྐྱར་དགོས། དེའི་ཕྱིར་འཇུ་བཟུང་བྱེད་ཆོད་མང་དྲགས་པའི་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་ལ་འཇུ་བཟུང་མཆའ་ས་འཛིག་དགོས་པའི་བཅོ་ཐོ་བཏང་ཡོད་པ་དང་། སྟོན་ཆད་གཞི་རིམ་གྱིས་ཐད་ཀར་མི་འཇུ་བཟུང་བྱེད་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་མེད་པར་བཅོས་ཤིང་། རྗེས་སུ་མི་འཇུ་བཟུང་བྱེད་སྐབས་ངེས་པར་དུ་གོང་རིམ་བཀའ་འཁྲོལ་ཐོབ་དགོས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་གོང་རིམ་ལ་སྟན་ཞུ་འདུལ་དགོས་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད། དེ་མཆོངས་སུ་བོད་ཚྲོང་ས་ལས་དོན་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱི་ཆོགས་ལྷེ་ཆོན་སྟོན་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ལ་བཅོན་འཇུག་བྱས་པའི་ཉེས་ཅན་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བཏོན་བཏང་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་དེ་དག་གྱིར་བཏང་ལས་ཀ་མང་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་ཐོག་མར་འཇུ་བཟུང་བྱེད་སྐབས་ད་ཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་ལགས་པོ་མ་བྱས་བར། ཉ་རེ་ཉ་རེ་བྱས་ཏེ་བཅོན་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཁུངས་སྤུབ་ཀྱི་ནག་ཉེས་གང་ཡོད་མེད་པ་ཤེད་མི་ཤེས་བ་དང་། བཅོན་པའི་མི་གངས་ཀྱང་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པས། དུས་སྐབས་སྤུང་སྤུང་ཞིག་གི་ནང་གཏིང་ཟབ་པའི་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་བཅོན་དུ་བཅུག་པའི་ཉེས་ཅན་ལ་ཞིབ་འབྱེད་དང་། སྤྱོད་གྲོལ། དོད་མ་ལགས་བཅོས་སྟོན་མཚྱགས་སུ་དང་ཉག་ཉག་ཅིག་ལག་ལེན་འཁེལ་སྤུབ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་རྒྱུ་ཅི་ནམ་པ་ཆོས་ལས་དོན་དེར་སྤྱགས་ཁུང་བྱས་ཏེ་འོག་རིམ་ནས་ཀྱང་ཏུར་བཅོན་ངང་བསྐྱབས་ཡོད་སྟབས། ༡༩༩༡ལོའི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ནས་བཟུང་། སྐབས་ཤིག་རང་དོན་མེད་རྒྱུན་ལམ་དུ་བཏང་འཕྲོས་ཀྱི་བཅོན་པ་སྤྱོད་གྲོལ་གཏོང་བའི་ལས་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་རེད། ན་ནིང་གྱི་ཟླ་༡པོར་བོད་ཚྲོང་ས་ལས་དོན་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱི་ཆོགས་ལྷེ་ཆོན་གྱི་ཕུལ་ཀྱང་གཞན་པ་གྱི་ཅེ་མིན་གྱིས་ང་ཆོ་ག་སྒྲིག་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀུ་ལུ་རིན་བཞེས་གཞན་གཉིས་ལ་བཅོན་བཅུག་ཉེས་ཅན་པའི་ལས་དོན་ཐད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་ཆེད་དུ་སྟན་པེང་ཞུ་སྤྱོད། ཁོང་གིས་མ་འོངས་ལས་དོན་གྱི་བསམ་འཆར་ནང་སྤྱོད་གྲོལ་མཇུག་སྒྲིལ་རྗེས་ཚྲོང་ས་ཡོངས་ཀྱི་བཅོན་ཁང་ནང་ད་དུང་སྤུ་མཐུད་དུ་བཅོན་པ་ཆེག་སྤྱི་ཡས་མས་ཅམ་ལྷག་རྒྱ་རེད་བཅས་བཤད་ཡོད། ང་ཆོས་བྱས་ཉེས་ཆབས་ཆེན་ཡོད་མཁན་ཆོར་ཉེས་ཆ

འོན་ཀྱང་འདི་སྔོན་གྱང་དབྱང་གི་བོད་སྔོན་སྐྱེ་ཆབ་ཀྱང་ཅིན་ལུ་ཡིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། མིག་སྔར་བཙོན་པ་མང་དག་ཅིག་
སྔོན་གྱི་ལ་བཏང་ཡོད་ཟེད། གལ་སྲིད་བཙོན་པའི་གནད་དོན་ཐོག་སྔོ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འོས་མཆིམས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་གྲུ་ཡངས་པོ་ཞིག་
བྱས་ན། བོད་སྔོངས་ནང་ཁྲལ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་བོས་བྱོལ་དུ་བྱིན་པའི་བྱིང་འཁྲལ་སྔོང་བ་ཆོར་ཡང་ལུས་ལྡ
ན་གྱི་དོན་སྤྱིང་ཞིག་འབྱུང་གི་རེད། འདི་ནི་བཀྲ་ཤིས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟོན་མ་དགོས། བདོར་ན། ན་ནིང་མི་
འཕོར་གང་ཅིམ་ཞིག་ལས་སྔོན་གྱི་ལ་བཏང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱིས་སྔོན་ཆད་མི་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་འ
རྩ་བ་བྱུང་བྱས་པ་ནི་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཐམ་མེ་ཐོམ་མེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་དང་། རིམ་བཞིན་དེ་སྔའི་འཛིགས་སྐྱག་དང་
སྔོ་ཕམ་སེལ་བ་སོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད། སྔོན་གྱི་ལ་བོ་བ་པའི་མི་དེ་ཆོར་བ་ལྟས་ན། སོ་སའི་བྱིམ་མི་འཕུད་པ་དང་བཟའ་ཆ
ང་ལྟན་འཛོམས་བྱུང་སྟབས། ཡིད་སེམས་ཏ་ཅང་དག་འསྔོ་དང་། ཁོང་ཆོ་མང་ཆེ་བས་རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཙེ་སྲུང་དང་ཐོན་སྐྱེ
ད་ཡག་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་འདུན་བསྟན། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཆོར་ད་དུང་འཁོན་འཛིན་དང་གནག་སེམས་འཆང་མཁན་སལ་ཆེར་
ཡོད་ས་རེད། འོན་ཀྱང་གངས་འཕོར་ཏ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད།

[illegible]

ཡོངས་ཁྱབ་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པ་གསུམ་དང་། ད་དུང་ཉ་ལམ་མངོན་སུམ་འཛེམ་མེད་དུ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཅུང་ཙམ་
ཡག་ཏུ་སྤང་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟ་ཡོངས་ཁྱབ་དང་མངོན་སུམ་རང་ཆགས་མེད།

༢ དམངས་གཙོ་བཙུན་གྱི་སྒྲིག་པ་བཟུང་སྐབས་སུ་དགོན་པ་བདུན་ཅུ་ལྟ་མ་གཏོགས་མེད། མི་དམངས་མང་ཆོག་
ས་ཀྱི་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལ་བཟུན་ཐབས་དང་། མང་ཆོག་མང་ཆེ་བའི་དགོས་མཁོ་སྤང་ཆེད། དམངས་གཙོའི་
བཙུན་གྱི་སྒྲིག་པ་ཉམས་ཀྱིས་ཅུང་ཙམ་གཏོར་དུ་ཐུག་པའི་དགོན་པ་འགའ་ཤས་ཤིག་དགོན་པའི་རྣམ་པ་སྤྲོད་གསུངས་ཡོད།

༣ ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཐད། ལྷ་སར་སྤོང་ལམ་ཆེན་མོ་ཆུགས་པ་དང་། དེར་གསུང་ཆོས་དང་ཆོས་རྩལ་གསུང་། དེ་
གཤམ་འགའ་ཤས་ལ་ལྷ་རམས་པའི་མཆན་གནས་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་དགོན་པའི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲུབ་
འཁུམ་ཆང་ཡོད། དེར་བཞུགས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་དེ་བོད་ལྗོངས་སུ་དམངས་གཙོ་བཙུན་གྱི་སྒྲིག་པ་ལས་ཅུང་ཙམ་རེ་བ་
ཟང་དུ་སྤང་ཡོད་ཅིས་བཤད་ན་ཉ་ལམ་འགའ་ཞེས་ཆགས་མེད།

༤ སེར་རྒྱ་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་འཆོ་བའི་ཐད་ལྷ་ས་དང་། གཞིས་ཀ་ཅེ་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་མང་ཆོག་གི་རྒྱུན་
ལུགས་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲུབ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤོང་གཏོགས་དང་བཀག་འགོག་མཆོམས་འཛིག་བྱས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལྟར། མང་ཆོག་
ས་ཆོས་ཅུང་རང་དབང་གི་སྒྲིག་པ་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲུབ་སྤྱི་ལྷན་གྱི་སྒྲིག་པ་བཟུང་བའི་ལོ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་གཞན་གྱི་ས་ཁུལ་དུ་ད་དུང་རང་
འདོད་ལྟར་བྱེད་སྒྲུབ་ཐབས་བདེ་བོ་མེད། དཔེར་ན། གུའུ་རིན་པོ་ལོ་དང་དེད་གཉིས་ན་ནིང་སྤྱི་ལྷན་གྱི་བའི་ནང་སྒྲིག་པ་སྤྱི་
ལྷན་བཟུང་དེ་ལས་དོན་ལྷ་ཞིབ་སྤྲོད་སྤྱི་ལྷན་གྱི་མང་ཆོག་གི་སྤྱི་ལྷན་དང་མོས་དང་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲུབ་འདོད་ཡོད་ཅུང་
། ལས་བྱེད་ཆོས་སྒྲིག་དུ་སྤོང་གཏོགས་དང་བཀག་འགོག་བྱས་རྒྱུ་ཙམ་བ་ནས་སྤྲོད་ཐབས་བདེ་ཡོད་ཀྱི་མེད་པ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་། ས་ཁུལ་
གཞན་དུ་འང་ཆད་གཞི་མི་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་ཆོད་དཔག་བྱས་ན་ཉ་ལམ་གནས་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བོ་ཡིན་གྱི་རེད།

༥ ཏང་གི་སྲིད་ཅུས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་གྲུང་དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དམངས་ཆང་མར་ཆོ་
ས་དང་རང་དབང་ཡོད་པའི་དགོངས་དོན་འདི། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཡོངས་སུ་བྱུང་ཙམ་ལས་ལག་ལེན་བྱས་མེད་པའི་གནས་ཚུ་
ལ་དེ་དག་བོད་ལྗོངས་སུ་ཡོ་བསྐང་གང་ཙམ་བྱེད་འགོ་ཆུགས་ཡོད་པས། རྒྱ་ཆེའི་བའི་མང་ཆོག་གིས་ཉ་ཅང་དགའ་བསུ་དང་རྒྱ་
བཟུང་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ད་ལྟའི་ཆར་ལྷ་ས་བྱེད་གྱི་ཡིན་མིན་ད་དུང་རང་དབང་མེད། དཔེར་ན། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་དགོན་
སྡེ་ནང་ལྷ་ས་ཉིས་ལྷན་གྱི་རང་ལྷན་དུ་ལོག་འདོད་ཡོད་ཅུང་ལོག་དུ་འཇུག་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡང་དཔེར་ན། དམངས་གཙོ་
ཙམ་བཙུན་གྱི་སྒྲིག་པ་ཙམ་ཤེད་ཀྱིས་རང་ལྷན་དུ་བཏང་བའི་ལྷ་ས་པའི་ནང་། རྣམ་པ་ཤོར་མེད་པའི་ལྷ་ས་བཞུགས་ཀྱི་ལྷན་གིས་བྱུང་
དགོན་པའི་ནང་སྤོང་གྱི་ལྷ་ས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་བ་འདོན་བཞིན་ཡོད་མོད། དགོན་པའི་ནང་ལོག་དུ་འཇུག་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་
སྤོང་ཆད་ལྷ་ས་བྱུང་མེད་པའི་མི་ཞིག་གསར་དུ་ལྷ་ས་བྱེད་དགོས་ན། བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སྤྱོད་མི་དགོས། ངས་གསལ

‘བཤད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ནི། ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གནད་དོན་ནང་ད་ལྟ་ཡོད་བསྐྱེད་བྱས་ཡོད་རིགས་ནི་ཆ་
ཤས་ཙམ་རེད།

མདོར་ན། ༡༩༥༩ལོ་ནས་༡༩༦༠ལོ་གཉིས་ནང་། བོད་མྱེད་སྤྱི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཐོག་བྱུང་བའི་ཆ་བས་ཆེན་གྱི་སྒྲིན་
དང་ནོར་འབྲུལ་ནམས་ཀྱང་དབྱང་གིས་མཚུབ་སྟོན་ལྟར་ན། ༡༩༦༡ལོར་ཀྱང་བོད་མྱེད་སྤྱི་ཆོས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོད་ལྟར་ཁང་གིས་
འགན་འཁུར་ཏེ་གོང་འཁོད་སྐོར་ཁྱེད་ལ་ཤས་ཤིག་ཡོད་བསྐྱེད་བྱས་ཡོད་ཅུང་། ཡོད་བསྐྱེད་དེ་ཙམ་བྱས་པས་འདས་གི་ཡོད་དམ་ཞེན་ཅ
‘བ་ནས་འདས་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། ད་དུང་ད་ཆོས་མཐོང་ཚུལ་ལ་ད་ཆོད་ལས་བྱེད་ནང་གཡོན་སྒྲིགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཡོད་མཁན་དེ
དག་གི་ཁྲུང་པའི་ནང་། ཆོས་ལུགས་ལ་ཞེན་པ་ལྷག་པ་དེ་འགྲིག་པ་དང་། འཛོན་ཐང་ལྟར་པ། སྐབ་འབྲས་ཡོད་སྟམ་པའི་ད་རྒྱལ་
ཁེངས་དྲིགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ད་ལྟ་ཡོད་ཅུང་ཡོད་བསྐྱེད་བྱས་མེད། དེར་བརྟེན། ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ནང་གི་སྒྲིན་དང་ནོར་འབྲུལ་
ཡོད་བསྐྱེད་དང་། ཐག་གཅོད་ལེགས་བཅོས་སྐོར་ཁྱེད་ལ་ཤས་ཤིག་ཡོད་བསྐྱེད་བྱས་ཡོད་ཅུང་། སྐབ་འབྲས་ཐོབ་མེན་དེ་ལས་ཀྱང
‘བཤད་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། གནད་དོན་བྱེད་བྱས་པ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ནས་བཤད་ན། བོད་མྱེད་སྤྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་
ལ་ཆེད་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་ལས་དོན་ལ་སྐབ་འབྲས་མདོན་གསལ་གང་ཡང་ཐོབ་མེད།

བོད་མྱེད་སྤྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཇ་དྲག་གི་གནད་འགག་ལ་སྤེལ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ལུག
ས་འཆོ་བའི་དགོས་མཁོ་སྤྱོད་མ་སྐྱབ་པར། མང་ཆོགས་ཀྱིས་ད་ཆོར་མི་དགའ་བ་དང་། སྤྱོད་ལ་འབབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷག་པར་
དུ་གནས་ཚུལ་འདི་བྱི་རྒྱལ་ལ་བྱུང་སྟེ་བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་། ལྷག་སྤྱོད་པས་ད་ཆོད་ཆ་བས་ཆེན་གྱི་ཏང་དང་འབྲོར་མེད་ག
ལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོར་དམངས་འབེབས་སྐྱེད་འདེབས་བྱེད་པའི་མཆོན་ཆ་ཡག་པོ་ཞིག་དུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། འ
དི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་བྱི་ནང་དུ་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆོན་སྟེན་དང་སྒྲིགས་གང་ཅིའི་ཐད་དགེ་མཆོན་མེད་པར་རྟོག་དྲ་བཟོ་བ་དང་། འ
མི་འོས་བ་དང་མི་འཆོམས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། སྤན་ནས་རལ་པོར་ལྟན་པའི་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཀྱང་དབྱང་ལ་བོད་མྱེད་སྤྱི་ཆོས
‘ལུགས་སྐབ་མཐའ་ཁག་གི་གཏིང་ཟབ་པའི་གཞུང་‘ལུགས་ཉམས་སྐྱེད་མི་འགྲོ་ཆེད། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གོ་དཔྱད་ལ་ངེས་ཅན་ཞིག་བ
ཏང་སྟེ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཆེད་དུ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཆེད་ལས་དགེ་འདུན་པ་སྟོང་ཕྲག་ལ་ཤས་ཅ་འཇུགས་བྱེད་
རྒྱུར་བཀའ་དྲིན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པའི་རེ་སྐུལ་བྱས་ཡོད།

ཆ་བས་ཆེན་གྱི་གཙོ་འཛོན་མཐོ་ཀྱུ་ཞི་ཡིས་བོད་མྱེད་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཆེད་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ཁག་ཅིག་ཅ་འཇུག
ས་བྱེད་རྒྱ་དགོས་ངེས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་ཆོག་ཅེས་མཚུབ་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་དྲུག་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་། མཐོ་
ཀྱུ་ཞིའི་ཡིས་ཆོག་མཆོན་གནང་བའི་བོད་མྱེད་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཆེད་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་དོན་དེ་བྱེད་རང་ཆ
ས་རང་ཉིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་དུ་བཅེས་ཏེ་བྱ་བ་འདི་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྐབ་འབྲས་སྟོན་དགོས་སྐོར་ཁྱེད་ལ་ཤས་སྟོན་ག

ནང་ཡོད། འདིའི་ཐད་ལ་ཕན་གྱིས་སྒྲིལ་མཁོ་ལ་བའི་ངང་ནས་ཐུགས་རྒྱུ་རྒྱ་དང་། ད་དུང་སྤྱོད་སྒྲིལ་ལ། གསུང་རབ་ལ་
ཆེད་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་དོན་དེ། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུན་ལྷན་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོ
ན་ལྷན་ཁང་སོགས་ཀྱི་དུས་བཙུན་ཅན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་པལ་ཆེར་དོ་རྒྱུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས་ངས་སྐྱབ་ཐབས་མེད། སྤྱོད་སྒྲིལ་གྱི་ཉིད་ན
ས་ཀྱང་གྲུང་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་འགན་ཁུར་དང་། འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་དུ་འཇུག་ཞིབ་ཞུའི་ལས་དོན
བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་རོགས་དང་། སྤྱོད་སྒྲིལ་བྱེད་རང་གིས་ད་དུང་གྲུང་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ད
ང་གྲྲིག་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཆང་མར་དེའི་ཐད་འགན་ཁུར་ཡོད་ཅེས་གྲུང་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད།

ཆོས་སྐྱབས་གཉེར་གྱི་ཆེད་ལས་མི་སྣ་ཙམ་འཇུགས་བྱེད་པའི་ཐད། བོད་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུན་ལྷན་ཁང་གི་
ཐེངས་སུ་མ་ཅུ་སྐུ་བརྒྱད་པའི་རྒྱུན་ལས་རྒྱས་འཛམས་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་ཆེད་དུ་གྲོས་ཆོད་བཞག་སྟེ། གྲྲིག་ལྟ་ཡོན་ཆོས་ལུགས་
ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཆེན་དང་། གྲུང་གྲུང་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་དུ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྐྱབ་དགོས་པའི་འགན་འཁུར་སྤྲད། རྒྱུ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུན་ལྷན་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་བཀོད་བྱ་བ་སྐྱེས་འདེད་
ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱས་ཡོད་རུང་། ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་དུ་དང་། གྲྲིག་ལྟ་ཡོན་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོ
ན་ལྷན་ཁང་གིས་ཉིན་ཐོག་ཉིན་བཅེགས་ཀྱིས་འཕར་འགྲངས་བྱེད་པ་ལས་དུས་བཙུན་གྱིས་བསྐྱབས་མི་འདུག དེར་བརྟེན་ན་ནི
ང་སྤྱི་མཐུན་དུ་བའི་ནང་བདག་སོགས་པེ་ཅིང་ལ་མ་ཡོང་གོང་། གྲྲིག་ལྟ་ཡོན་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གྲྲིག་
ལྟ་ཡོན་གྱི་ཀྱུ་རིན་བཞེས་གཞོན་གཉིས་ལ་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱི་ལས་དོན་ལྷན་ཁང་ལྷན་པ་དང་། ལྷག
པར་དུ་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚུན་ལྷན་ཆེད་ལས་མི་སྣ་ཙམ་འཇུགས་བྱེད་པར་གྲྲིག་གང་དག་བྱས་ཡོད་མེད་ཐད། འཕམ་མང
ན་སྤྱི་བཙུན་གྱི་སྤྱི་ཚུན་ལྷན་ཁང་ལྷན་བྱེད་སྤྱོད་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུན་ལྷན་ཆེད་ལས་མི་སྣ་ཙམ་འཇུགས་བྱེད་དོན་ཐོག་དང་ལྷག་
པར་དུ་ཆོས་སྐྱབས་གཉེར་གྱི་ཆེད་ལས་ད་དུང་མངོན་གསལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་གང་ཡང་སྟོན་རྒྱུ་མེད། འདིས་ཁྱོད་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་
ཁུར་འཁྱེད་ཁོ་ཆོར་སྐྱོན་བརྗོད་དུག་པོ་བྱས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཁོང་ཆོའི་གདོང་དམར་པོར་གྱུར་ཡོད་རུང་། ངས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པ་ནི་ལས་དོན་ལག་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་ཐབས་ཤེས་གཞན་མེད།

སྐབས་དེར་ཀྱུ་རིན་གཞོན་པ་ཀྱུ་རིན་མཉན་གྱིས། ༡༩༩༡ལོའི་ལོ་སྤྱི་དུ་ངས་པར་དུ་ཆོས་སྐྱབས་གཉེར་གྱི་ཆེད་ལས་མི་
སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཚུན་ལྷན་ཁང་ལྷན་བྱེད་སྤྱོད་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུན་ལྷན་ཆེད་ལས་མི་སྣ་ཙམ་འཇུགས་བྱེད་པར་གྲྲིག་གང་དག་བྱས་ཡོད་མེད་ཐད། གང་
ལེགས་ཤེས་ན་ཁོང་ནི་རྒྱུའི་ཅི་ཡིན་པ་དང་། བཤད་ཟིན་པའི་སྐད་ཆ་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་ཆོག་གི་རེད། ང་ལ་མཆོན་ན་
མ་གཞི་གྲྲིག་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྱུ་རིན་ལས་ཆབ་ཡིན་མོད། གྲྲིག་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲོས་ཆོད་བཞག་པའི་གནད་དོན་
འདི་རིགས་ལ་བསམ་འཆར་བཏོན་ཏེ། འོག་རིམ་གྱི་ལས་ཁུངས་དང་མི་ཆོར་ཅི་བཤད་དང་ལེན་དང་བསྐྱབ་དུ་འཇུག་དགོས་ན་

ཁག་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་བཀའ་ལླན་དགོན་པའི་མི་ཉིས་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཅམ་གྱི་ཆོས་སྤྱངས་གཉེར་གྱི་ཆེད་ལས་མི་སྣའི་འཛིན་གྱ་
ཞིག་ཆོད་ལྟའི་ཆེད་གསར་འཛུགས་བྱས་ཡོད། འདི་ནི་རང་ཉིད་དགོན་པ་འདིའི་དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ཁང་གི་གྲུ་རིན་ཡི
ན་པ་དང་། དམིགས་བསལ་དུ་རང་ཉིད་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུ་རིན་ལས་ཆ་བཟོ་ཡིན་པའི་མིང་ཐོག
ནས་དབང་ཆ་ཡོད་པ་བཅད་སྤྱད་བཏང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་མིག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བཅུ་གསུམ་པ་ཡིན། དེའི་ཐད་ལ་འགལ་བྱེད་ཆེན་པོ་བཟོ་མཁ
ན་ཟེད། ཡིན་ནའང་ཆ་བཟོ་ནས་མེད་པ་མ་རེད། འདི་ལ་བལྟས་ན་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ནང་ད་ལྟ་ཡིན་ཅུང་མི་འོས་
བ་དང་མི་འགྲིག་པའི་གནད་དོན་ཡོད།

བརྒྱད་པ། མི་རིགས་ཀྱི་སྐོར།

བོད་ལྗོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ལས་དོན་ལ་ཆ་བཟོ་རང་བཞིན་གྱི་འགྱུར་བ་བྱུང་སྟེ་དུས་རིམ་གསར་བ་ཞིག་ལ་སླེབས་ཡོད། མི་རིག
ས་གནད་དོན་གྱི་གཞི་རྒྱུ་ཡིན་པ་འགག་གམ་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཡིན་ནའང་ཞིབ་པའི་སྒོ་ནས་མི་རིག
ས་ལས་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཆ་སོ་སོ་བརྗོད་སྐབས་སྐྱོན་དང་ནོར་འབྱུང་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འདིར་༡༩༩༡ལོར་གྲུང་གུང་པོ
ད་ལྗོངས་ལས་དོན་ལྷན་ལྷན་ཁང་གིས་མཐོང་ཆེན་དང་། སེམས་ཁུར། ཏུར་ཐག་འབད་ཐག་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་ལས་དོན་ནང་
གི་སྐྱོན་དང་ནོར་འབྱུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་བྱེད་བྱེད་པ་བྱུང་འདུག

༡ ང་ཆོའི་རིམ་པ་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་དང་། དམག་དཔོན་ནང་གི་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བོད་རིགས་ཁྲོད་ཀྱི་དོ་སྣང་པ་དང་བྱིང་འབྱུ
ག་པར་འཁོན་འཛིན་བྱེད་པ་དང་བསྐྱུན། ང་ཆོ་བོད་རིགས་ནི་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ལ་དད་ཞེན་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་པ
འི་ཁྲོད་རྟོག་མཁེགས་བཟུང་གི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བོད་རིགས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་བོད་རིགས་ལ་ག
ནག་སེམས་དང་མཐོང་རྒྱུ་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ཏེ་ལམ་ཡོད་པས་དེས་ཅན་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་འདྲ།

༢ གསར་བརྗོད་དགོས་ན་ཆེན་པོ་གསུམ་ (གཏོར་བཞིག་ཆེན་པོ་དང་། ཐེར་འདོན་ཆེན་པོ། འཛུགས་སྐྱོན་ཆེན་པོ།) སླེལ་དགོ
ས་སྟབས། རྟོང་བ་ཐམས་ཅད་དགོས་མཁོ་ལ་མ་བལྟས་བར་ཡོད་ཆོད་ཅིག་ཅར་དུ་གཏོར་བཞིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འཕྲུབ་དེ། སྲིད་
དབང་གི་རྒྱུ་སྐྱོར་འོག་སྤར་བས་མངོན་གསལ་དང་བྱུགས་བྲག་ཏུ་གཡོ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ད་ལྟ་རིམ་བཞིན་ཞི་འཇགས་སུ་
འགོ་བའི་ནམ་པ་ཏྲོག་ཅམ་འདུག དེའི་ཕྱིར་ལས་བྱེད་ཆོས་བོད་ཆས་སྐྱེས་མི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ལྷན་པའི་ཅ་དངོས་ལ་མཐོང་
རྒྱུ་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ་སྤྱོད་ལས་རྗེ་ཉུང་དུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཏེ་ཅང་དགའ་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ཆེ
་བའི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་གྲོང་སྡེའི་ནང་བྱུང་མེད་ནམས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་ཕུད་པའི་རྒྱན་ཆའང་ཡང་བསྐྱར་བཏགས་ཡོད། རལ་བ་
བཅད་ཆར་བའི་རྒྱུ་བ་ནམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཡང་བསྐྱར་སྤྱོད་ཀྱི་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཡང་བ
སྐྱར་བོད་ཆས་ཀྱི་ཀྱི་འདུག ཁང་བར་དཀར་རག་གཏོང་བ་དང་དར་སྤྱོད་འཛུགས་པ་སྐྱོས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་མི་རིགས

གྱི་ལུགས་སྒྲིལ་ལྟར་བྱེད་ཐོད་གྱི་ཡོད། དེར་བལྟས་ན་མི་རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཆས་དང་ཡུལ་སྒྲིལ་གོམས་གཤིས་ལ་མཐུན་ལམ་ཞིག་འདྲེས་ག

༣ རིག་གནས་སྒྲིབ་གསའི་ཐད། བོད་བསྐྱོད་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པས་ཀྱང་དབྱང་གི་བཀའ་ལྟར་བོད་གྱི་སྐད་ཡིག་སྒྲིབ་སྐྱོད་བྱེད་པའི་མཐོ་རྒྱུ་ཤིག་འཕྱར་ཡོད། གཞུང་བཅུགས་སྒྲིབ་བྱ་དང་དམངས་བཅུགས་སྒྲིབ་བྱའི་ནང་བོད་ཡིག་གཙོ་བོར་བཞག་ཡོད་ཀྱི་ཡང་། ངར་ལུགས་འདྲང་གི་མེད་པ་དང་སྒྲིབ་ཁྲིད་བྱ་ཐབས་ཀྱང་ཡག་པོ་མེད་པས་པལ་ཆེར་དེ་སྐྱོན་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། མདོར་ན། ༡༩༥༡ལོའི་བོད་མྱེད་སྐྱོང་གི་མི་རིགས་ལས་དོན་དེ་འདས་བའི་ལ་ཁ་ཤས་དང་བསྐྱར་ན་རྗེ་བཟང་དུ་སོང་ཡོད་པས་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་ནམས་ཏ་ཅང་དགའ་བཞིན་ཡོད། ད་དུང་བོད་མྱེད་སྐྱོང་གི་མི་རིགས་རང་སྐྱོང་གི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རིམ་བཞིན་མིང་དོན་མཚུངས་བའི་མི་རིགས་རང་སྐྱོང་གི་ཕྱགས་སུ་བསྐྱོད་དེ་ལས་དོན་པན་ལུས་འདོན་སྤེལ་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་སྟབས། ད་ལྟོ་བོས་རིམ་བཞིན་དཀྱིག་གཏམ་སྒྲིག་སྐྱར་བྱ་ཡུལ་བཅོལ་འཛོལ་མི་ཐུབ་པར་བཟོས་བ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱིེན་དུ་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མཆོན་སྟན་ལ་པན་ཐོགས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད།

གོང་དུ་ཕྱན་གྱི་ཡིག་འབྲུག་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྟ་འདྲིའི་ནང་། ང་ཚོའི་བོད་མྱེད་སྐྱོང་ལས་དོན་ནང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་དང་ཐུབ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཙོ་བོ་སྟན་མེད་ལྟས་ཡོད། དུས་མཚུངས་སུ་ཏང་གིས་ང་ཚོར་ཡང་ཡང་སྒྲིབ་སྟོན་གནང་དོན། ལས་དོན་ནང་གི་སྐྱོན་དང་ནོར་འབྲུལ་དང་བོ་དྲང་བཞག་གིས་སྟན་མེད་ལྟས་ན། ཐུང་ཟིན་པའི་ནོར་འབྲུལ་དང་སྐྱོན་ཆ་ལ་ཡོ་བསྐྱང་ཐག་གཅོད་དང་། ལེགས་བཅས་དག་ཐེར་བྱས་ཏེ་འབྱུང་འབྱུར་ལས་དོན་ནང་སྐྱོན་དང་ནོར་འབྲུལ་དེ་ཆོ་མི་འབྱུང་བའམ་རྗེ་ཉུང་དུ་གཏོང་ཐུབ་པ་དང་། ཐུང་ཆར་ནའང་གང་མཚུགས་སུ་མཐོང་སྟེ་ཡོ་བསྐྱང་དང་ལེགས་བཅས་བྱེད་ཐུབ། འདི་ལྟར་བྱས་ན་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཡོད་ཆད་ལེགས་པོར་འབྲུབ་པ་དང་། ལུ་མཐུད་དུ་མཐུན་སྐྱོད་བྱེད་རྒྱ་འགན་ལེན་བྱེད་ཆོག ང་སྒྲེར་ནས་ཀྱང་དུས་ཉུང་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མཆོན་སྟན་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོའི་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མཆོན་སྟན་འཛམ་གུ་སྒྲིབ་ལ་བྱུང་ཡོད་པས། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་ལས་འགུལ་ནང་ང་ཚོའི་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྤུང་ཡོད་གཙོ་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་ལུས་སྤྱུགས་ཆེན་དང་། སྤྱ་བཏན། རྒྱ་བྱུང་བྱེད་ཐུབ། ངས་བལྟས་ན་འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱིེན་དང་དང་། འབྲུལ་ལུགས་སོགས་གང་གི་ཆ་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་ང་ཚོའི་ནང་སྤྱིད་འབྲས་ཆེད་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་ཁ་དང་ཐུབ་འབྲས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་ཆེ་ཞིང་ལེགས་པ་དང་། མང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་བ། གཟི་འདྲ་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་དུ་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ནང་གི་སྐྱོན་དང་ནོར་འབྲུལ་ཆེད་མ་རེ་རེ་བཞིན་གཙང་སེལ་སྤྱོད་འགོག་བྱེད་དགོས་བ་མ་ཟད། རིམ་བཞིན་ཆ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། སྐྱོན་དང་ནོར་འབྲུལ་སེལ་ཐབས་དགོས་ན་ཐོག་མར་ངེས་པར་དུ་དེ་ཆོར་རྒྱས་ལོན་པ་དང་། ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་དགོས། ཕྱན་ལ་བོད་མྱེད་སྐྱོང་གི་ལས་

དོན་གནས་ཚུལ་རྩལ་རྒྱས་ཡོད་པར་བརྟེན། ང་ཚོའི་བོད་ཚྭ་ངས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁྲོད་དང་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནོར་འབྲུལ་དང་སྐྱོན་ཆ་གང་དག་བྱུང་བ་དང་། ༡༩༩༡ལོར་འདིའི་ཐད་ལ་ཡོ་བསྐྱེད་ཐག་གཅོད་དང་། ལེགས་བཅས་དག་ཐེར་ག་རེ་བྱས་ཡོད་མེད་རྩལ་ཆ་ཆ་ང་བའི་སྒོ་ནས་སྟན་མེད་ལྷན་ཡོད།

མེས་ཀྱིས་བྱིས་ཆ་ཆེན་པོའི་ནང་། བོད་རིགས་འདུས་སྡོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་བོད་ཚྭ་ངས་ལས་གཞན་ད་དུང་མཚོ་སྡོད་དང་། ཀན་སུལ། ཟི་ཁོན། ཡུན་ནན་སོགས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁོངས་སུ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་དང་བོད་རིགས་མི་ཁྱུང་བ་ཞིག་ཡོད། ང་ཚོ་ཆ་ཆ་ང་མ་མི་རིགས་གཅིག་དང་ཆོས་ལུགས་གཅིག་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་ཆ་ཆ་ང་མ་མཐུན་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕན་ཚུན་དབར་གྱི་སྦྱིད་སྣང་ལ་ཤིན་ཏུ་སེམས་ཁུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ཞིག་ལ་བདེ་སྦྱིད་སྣང་སྣང་སྣང་ཆོག་པོ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཕན་སྣང་ཆོག་པོ་པོ་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་ཉ་ཅང་དགའ་སྟོན་དང་སྟོབས་པ་སྦྱེ་གི་ཡོད། དེ་མཚུངས་གང་ལ་བཀྲ་མི་ཤིས་བ་བྱུང་བ་དང་དགའ་ངལ་འཕྲད་སྐབས། རང་ཉིད་ལ་བཀྲ་མི་ཤིས་བ་བྱུང་བ་དང་དགའ་ངལ་འཕྲད་པ་ནང་བཞིན་ཉ་ཅང་སེམས་ཁུར་དང་སྟོན་གཡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་བོད་རིགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ལས་དོན་གྱི་བཟང་ལོ་ལས། ཕན་ཚུན་དབར་ཐད་ཀར་གཉིད་ཟབ་པ་དང་གཡོ་འགྲུལ་གྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཤུགས་རྒྱུན་བཟང་ལོ་ལས་འབྱུང་གི་དུ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སྤྱན་རླེའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ནང་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཞན་གྱི་སྤྱན་རླེའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་ལས་དོན་ནང་སྐྱོན་དང་ནོར་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཆག་སྒོ་དང་གྲོང་གུང་ཕོག་སྐབས་ང་ཚོའི་བོད་ཚྭ་ངས་རང་ལ་ཕོག་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས། བདག་གིས་རྒྱུ་དུ་སྤྱན་རླེའི་ཆེན་བཞེ་ཡི་སྤྱན་རླེའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་སྦྱིད་སྣང་ལ་ཉ་ཅང་དོ་སྣང་དང་སེམས་ཁུར་བྱས་པ་ནི། ང་ཚོ་མི་རིགས་གཅིག་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་གཅིག་པའི་སྤྱན་རླེའི་མི་དམངས་ཀྱི་ཤ་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་བདག་གིས་གོང་དུ་བཤད་པ་ནང་བཞིན། གཞན་གྱི་སྤྱན་རླེའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་ང་ཚོའི་བོད་ཚྭ་ངས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས། ཐེངས་འདིའི་བོད་ཚྭ་ངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སྟན་མེད་དང་མཉམ་དུ་སྤྱན་རླེའི་ཆེན་བཞེ་ཡི་སྤྱན་རླེའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ནང་གི་གཙོ་བོ་འཕྲུལ་གཞི་ཚུའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱོན་དང་ནོར་འབྲུལ་ཁག་ཅིག་དང་། མ་འོངས་ལས་དོན་ནང་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་དང་ཆད་གསལ་ཡོ་བསྐྱེད་བྱེད་ཆེད་བཏོན་པའི་བསམ་འཆར་བཅས་ཆབས་ཅིག་གྲུང་དབྱེད་ལ་སྟན་མེད་ལྷན་པ་ཡིན། ངས་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱན་རླེའི་ཞིང་ཆེན་གྱི་ནང་སྤྱིད་ལ་ཐེ་གཏོགས་བྱས་པ་མིན། ཡིན་ནའང་ཉང་གྲུང་དབྱེད་དང་། མཐོ་གྲུའི་ལྷན་སྤྱིད་སྤྱི་བྱེད་ཁང་གི་གཅིག་གྱུར་འགོ་ཁྲིད་འོག རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་ལ་སྤྱི་དམངས་སུ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཁུར་བྱེད་ཆོག་པ་དང་། ཆ་ཆ་ང་མ་མེས་པར་དུ་སེམས་ཁུར་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། རང་རང་སོ་སོའི་ཤེས་འཛོན་ལྟར་ཉང་དང་སྤྱིད་གཞུང་གི་ལས་དོན་ལ་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་དང་། ཆད་གསལ་ཡོ་བསྐྱེད་བྱེད་ཆེད་བསམ་འཆར་འདོན་པའི་འོས་འགན་དང་ཐོབ་ཐང་ཡོད། དེར་བརྟེན

༡ དེ་རིང་འདི་ནས་བདག་གིས་ཤེས་པའི་ཐོད་རིགས་ས་ཁུལ་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཕྱོག་གི་གནས་ཚུལ་དང་ལས་དོན་ཐད་ཀྱི་བསམ་འཆར་འགའ་ཤས་སྤྲོ་གསང་མེད་པར་སྟན་གསེང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱན་རློབ་ཆེན་དང་། སྤྱི་ཁྱོད་ཀྱི་རང་སྤྱོད་ལྷན་པོ་སོ་སོ་བཅིངས་འགྲོལ་རྒྱུ་ལྟེན་གཉིས་ནང་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཉེ་བའི་ལོ་བཞིའི་ནང་། ཉང་ཡུང་དབྱང་དང་། བའོ་ཡུའུ་ཞི། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་བུ་ཁང་གི་ཡང་དག་པའི་འགོ་ཁྲིད་དང་གཅིག་ཁྱུར་གྱི་བཀོད་འདོམས་འོག རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཚང་མ་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྟེ་ཡར་ལངས་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བོ་གཏོར་ཡོད། རྒྱལ་ཁའི་ངང་དམངས་གཙོའི་གསར་བརྗེ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་གསར་བརྗེ་སྒྲུབ་པའི་དུས་མཚུངས་སུ། རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་མཁྱེགས་ལྷན་དུ་སྤྲོད་གསོལ་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐེངས་དང་པོའི་ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ཕྱན་སྲུང་ཚོགས་པའི་སློན་ནས་འགྲུབ་ཡོད། ཐེངས་གཉིས་བའི་ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞིའི་ཐད། ང་ཚོའི་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་མཐོ་ཙེ་ཉུང་གིས་མར་ལེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆ་བའི་རིག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཉིས་ཡང་དག་པའི་སློན་ནས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འཛུགས་སྐྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལམ་ཕྱོགས་དང་། མཚོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ། མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་བཅས་གཟི་འོད་འསྐྱོབ་པའི་དར་དམར་གསུམ་གསར་གཏོད་བྱས་ཡོད། ཉང་གིས་དེ་ཆོ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ལ་ཅིས་སྤྱོད་བྱས་པས། མི་དམངས་ཀྱིས་ཉང་ལ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་སློ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་དར་དམར་གསུམ་ལ་བརྩི་བཀུར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དུས་སྐབས་ཐུང་ཐུང་ཞིག་གི་ནང་དར་དམར་གསུམ་རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་དང་། མི་དམངས་མང་ཚོགས་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཉུང་ལྷག་ཤིག་ཏུ་ཡུར་ཡོད་པ་རེད། མི་དམངས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དབྱལ་བའི་ངར་ལྷགས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ནང་དེང་རབས་ཅན་དང་། རྒྱལ་མཆོད། མི་སློན་རང་སྤྱོད། རྟོགས་འབྱོར་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་འཛུགས་སྐྱོད་བྱེད་པའི་སེམས་ལྷག་ལྷུང་འཕར་བྱུང་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱོད་ཀྱི་འཐབ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ཐོག་མཁྱེགས་ལྷན་དུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་མཚོངས་བསྤྱོད་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་ཆ་ཆར་ལུར་ལུར་དང་ཉིན་མཆོད་མེད་པར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལྟ་བུས། ཐེངས་གཉིས་བའི་ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ཁོད་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གཙོ་བོ་ལོ་གཉིས་ལྷན་ཀྱིས་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་ཡོད།

དེ་ལྟར་འདས་བའི་ལོ་ཁ་ཤས་ནང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱིས་ཉང་གི་དར་དམར་གསུམ་མཐོན་པོར་བསྐྱེདས་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འཛུགས་བསྐྱོད་དང་རིག་གཞུང་འཛུགས་སྐྱོད། རྒྱལ་སྤྱི་འཛུགས་སྐྱོད་སོགས་འཛུགས་སྐྱོད་མང་ཆེ་བའི་འཐབ་ཕྱོགས་ཐོག་འཛུགས་སྤྱོད་ལྟེང་ལྷན་ཐུང་མ་ཕྱོད་བའི་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་དེ་དག་རང་ཕྱོགས་ནས་གསལ་བོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་རྒྱལ་གཅིས་སྤྱི་དམངས་ཅམ་མ་ཟད་འཛུགས་སྤྱོད་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ལ་དགའ་བའི་མི་དམངས་རྣ

མས་ལའང་དགའ་ལོས་དོན་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། མ་རྒྱུས་ཐོག་གཟི་འོད་འསྐྱོལ་འདི་དོན་སྤྲོད་ལྡན་ཡོད། ཟེ་ཁྲོན་དང་། ཀན་སུ
ལུ། མཆོ་སྤྲོད་བཅས་ཞིང་ཆེན་བཞི་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་དང་མཚུངས་བའི་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་ཡོད། དེ་ད
ང་དུས་མཚུངས་སུ་ལས་དོན་ཁག་སོ་སོའི་འཕེལ་ཚད་མཐོ་བའི་རྒྱུན་གྱིས། གཡོལ་ཐབས་ཡོད་པ་དང་། གཡོལ་ཐབས་མེད་པའི་
རྒྱུན་དང་ལོ་རྒྱུལ་ཁ་ཤས་ཀྱང་བྱུང་སྤྱོད་ཡོད་པ་རེད། བཟང་བཅོམས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ཀྱང་དབྱང་གིས་སྒྲ་
རྒྱུ་སུ་རྒྱུན་རིང་བོར་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བཟླ་དབྱེད་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ། མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་བའི་ག
ནད་དོན་ཁག་ནི་རྒྱུགས་ཡོང་དང་འཐུས་སྒྲིཛ་བ། གཏིང་ཟབ་དང་གནད་དུ་སྤྲོད་པ་སོགས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ནང་བཞིན་ཡོན་ལ།
ཐུན་གྱིས་ཤེས་བཞི་ཁྲོན་རྒྱ་ཚམ་ལས་མེད་པས། སྤུན་ཟླའི་ཞིང་ཆེན་སོ་སོའི་སྤྱི་ལས་དོན་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་འཆར་འདོན་པ
ར་སྒྲིབས་པ་མེད་པ་དང་གང་ཡང་བཤད་རྒྱ་མིན།

ཞིང་ཆེན་དེ་དག་གི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་གནད་དོན་ཐད་དང་སྤྲོད་ཆད་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཐབ
ས་ཤེས་སྒྲུ་ཆོགས་བརྒྱུད་དེ་གང་ཚམ་ཞིག་ཤེས་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཐེངས་འདིར་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་ལོ་ཕྱེད་ཚམ་བསྐད་རིང་ལ།
ཀྱང་གྲུང་ཀན་སུ་ཞིང་ཆེན་ལྷོ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱུ་ཅི་དང་བོ་ལང་སྤྲོད་དང་། ཀྱང་དབྱང་འཐབ་རྒྱུགས་གཅིག་གྱུར་སུ་ལི་སུ
ལུ་ཀྱང་གཞིན་པ་ལེའུ་ཁན་གཉིས་ཀྱིས་ང་ལ་གཞི་ཆའི་ཐོག་ནས་ཐུབ་བྱུང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ལས་དོན་གནས་ཚུལ་དང་།
རྒྱུན་དང་ལོ་རྒྱུལ་ཅི་བྱུང་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་དེའི་རྒྱུ་ཅི་དང་གཅིག་ དེའི་རྒྱུ་ཅི་མཆོ་སྤྲོད་ལ་བཏུ་སྒྲོར་དུ་མ་སོང་གོང་པེ་ཅིང་གི་མཆོ་སྤྲོད་གསོ
ལ་མགྲོན་ཁང་ནས་ཀྱང་གྲུང་མཆོ་སྤྲོད་ཞིང་ཆེན་ལྷོ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱུ་ཅི་ནམས་ཀྱིས་བདག་སོགས་གནད་འདྲིན་བྱས་ཏེ་པ་ལུ
ལ་གྱི་ཟས་རིགས་ཟ་སྐབས། ལང་གྲའི་རྒྱུ་ཅི་ཡིས་ཆེད་དུ་བདག་ལ་མདོར་བསྟུས་དང་། གཞི་ཆའི་ཐོག་ནས་མཆོ་སྤྲོད་དུ་༡༩༥
༥ལོར་ཟིང་འཇུག་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ལས་དོན་དང་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་གཉིས་ཐད་བྱུང་བ
འི་ཆབས་ཆའི་རྒྱུན་དང་ལོ་རྒྱུལ་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་དང་གཉིས། མཆོ་སྤྲོད་ལ་འགྱུར་རྒྱུ་ཆེས་མཆོ་སྤྲོད་ཞིང་ཆེན་མི་དམང
ས་སྤྱི་དགའ་ལོ་འདི་ཀྱི་ཀྱང་། () ཡོན་རེ་ཡོན་གྱིས་༡༩༥༥ལོ་ནས་ད་བར་མཆོ་སྤྲོད་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལས་དོན་ཐོག་ཐོབ་པའི་སྤྱི་ལ
་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས། ལས་དོན་ནང་བྱུང་བའི་རྒྱུན་དང་ལོ་རྒྱུལ། ལྷག་པར་དུ་མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ནང་
བྱུང་བའི་གཡོན་ལྷང་གི་རྒྱུན་དང་ལོ་རྒྱུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྒྱུགས་ཡོང་ནས་ནང་ཁུལ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་དང་གསུམ། དེ་རྒྱ
ས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་མཆོ་སྤྲོད་ཞིང་ཆེན་གྱི་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་ཞིབ་བཤེར་ལྷ་སྒྲོར་ལ་སོང་། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ཏང་སློབ་འགོ་ཁྲིད་
མི་སྣའི་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་ལས་དོན་སྤྲོད་ཁྱུར་ཏན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་ལས་གཏིང་ཟབ་པའི་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཆེད། མང་ཆ
གས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུགས་བརྒྱུད་ནས་གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་དང་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིཛ་བཞི་སྒྲུབ་སྤྱོད་བྱེད་ཆེད་
མོ་ལ་ཆོགས་འདུ་བསྟུ་བསྐྱོངས་ཀྱིས། མང་ཆོགས་ལ་དགའ་ངལ་ག་རེ་ཡོད་མེད་དང་། རེ་འདོད་དང་བསམ་འཆར་ག་རེ་ཡོད་མེད

སྐྱེས་ཀྱི་འདྲ་ལོ་མོད། ཡིན་ན་ཡང་རྩ་སྐབས་ཤིག་རིང་སྤྱུལ་དེ་དག་ལ་པལ་ཆེར་དཔངས་གཅོམ་འཛོལ་ཆ་བཞག་མེད་པས། ལས་བྱེད་ཀྱི་བསམ་འདུན་དང་མ་མཐུན་པའི་བསམ་འཆར་བརྗོད་མཁན་ལ་ལམ་སངས་པར་བཟུང་ལོག་པའི་ཞུ་མོག་ཡོག་པ་དང་། རྩལ་རྒྱུ་ལོ་གཏོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་ནམས་སྤྱང་བོ་ཆགས་ཏེ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་སྐད་ཆ་བཤད་མཁན་ཏེ་ཅང་ཉུང་།

ང་ཆོས་མང་ཆོགས་ལ་ཏང་གི་སྐྱོན་སྤྱི་འཇུག་བྱེད་དེ། ཞུ་མོག་གཡོགས་པ། དབྱུག་པ་མི་གཞུ་བའི་སྤྱི་རྩ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཆོར་ཏང་གི་སྤྱི་རྩ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གསལ་བཤད་བྱས་པ་པ་མ་ཟད། ད་དུང་སྐད་ཀྱི་གཞི་འགོ་བྱེད་མི་སྤྱི་རྩའི་སྐད་ཀྱི་ཏང་དང་སྤྱི་དགུང་གི་ཆ་བྱས་ཏེ། མང་ཆོགས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་མི་ནམས་སྤྱང་སྤྱི་རྩའི་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་ལེན་དང་། མང་ཆོགས་ལ་སེམས་ཁུལ་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་ནན་བཤད་བྱས་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་རྐྱེད་ཀྱི་མང་ཆོགས་ལ། བྱེད་རང་ཆོས་བསམ་འཆར་འདྲི་ན་ཐེ་ཆོས་དང་ཞེད་སྐད་གང་ཡང་བྱེད་མི་དགོས། ད་ལྟ་ཏང་གིས་མི་ནམས་སྤྱི་རྩའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཆོར་རྩལ་རྒྱུ་གཏོང་གི་མ་རེད། ངས་ད་དུང་གྲུང་གུང་མཆོ་སྤྱོད་ཞིང་ཆེན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་མངགས་བཅོལ་གང་ལེགས་བྱས་ཡོད་པས་ཆང་མས་སེམས་ཁུལ་མ་བྱེད་ཅེས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། འདི་ལྟར་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུ་འཁྲུག་པོ་ཆགས་ཏེ་སྐབས་དེར་གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་གཙོས་པའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱེའོ་བྱེད་ཀྱིས་རྩ་སྐབས་ཤིག་རིང་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་བཟོད་བསྐྱོན་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་དང་། ལས་དོན་སྤྱི་རྒྱུ་དང་ཞོར་འཁྲུལ། མ་འོངས་པའི་རེ་འདོད་སྐྱེས་སྤྱོད་གསང་མེད་ལ་མཛེས་རྒྱན་མ་སྤྱོད་པར་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པ་དང་བཞི། ཟླ་སྤྱི་ཞིང་ཆེན་ཏུ་གྲུང་གུང་གྲུང་དབྱང་སྟོ་རུ་བ་ཅུས་ལ་རེ་འདོད་ལྷན་ཏེ་ཆོག་མཆན་གནང་བ་བརྒྱུད་སྤྱི་རྩའི་ནས་དབྱས་སྟོ་རུ་བ་ཅུས་ཀྱི་རྩལ་ཅི་ལེའོ་ཀྱི་ཀའོ་ཡིས་གཙོ་སྤྱོད་འོག་གྲུང་གུང་ཟླ་སྤྱི་ཞིང་ཆེན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྩལ་ཅི་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ང་ཆོར་ཟླ་སྤྱི་ཞིང་ཆེན་བོད་རིགས་སྤྱུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་ལས་དོན་འོ་སྤྱོད་མདོར་བསྐྱུས་བྱས། དེའི་རྒྱུ་ཡུན་ནན་ནས། ངས་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ལ་དོགས་གནས་འགའ་ཤིས་པར་ལན་མང་པོ་བརྒྱབ་ཡོད་མོད་དོགས་པ་སེལ་ཐུབ་མེད། ཡིན་ནའང་གནད་དོན་མི་ཉུང་ཞིག་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དང་ལྷ། གཞན་ཡང་དབྱས་གཙང་དང་། ལམས། ཨ་མདོ་གང་ཡིན་རུང་ང་ཆོ་ཆང་མ་ནི་མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་གཅིག་པ་ཡིན་པས་པན་ཚུན་བར་གྱི་སྤྱི་རྩལ་ཤི་རྒྱུ་ཆོགས་པའི་སྟོད་ཡོད་ཀྱང་གཏམ་ཆོགས་པའི་སྟོད་མེད་ཅེས་པའི་གཏམ་དཔེ་ལྟར་སྐད་ཆ་གཅིག་ནས་གཅིག་བརྒྱུད་ཀྱིས་གོ་གི་རེད། དེ་ཡང་ང་ནི་བོད་རིགས་སྤྱི་རྩའི་གྲགས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་མི་མང་ཆེ་བས་ང་ལ་རེ་བ་འཆང་གི་ཡོད། གལ་སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱི་གཞི་གནས་ཚུལ་བཤད་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འཕྲི་སྤྱོད་ཀྱིས་གོ་གི་རེད། དེར་བརྟེན་ན་དམིགས་གསལ་གྱི་ཆ་རྒྱུ་འདི་བརྒྱུད་དེ་གལ་ཆེན་གྱི་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་དང་རྩལ་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བ

སམ་སྒོ་ནན་ཏན་ཞིག་བཏང་རྗེས། ཐངས་འདིའི་གལ་ཆའི་གནད་དོན་གསུམ་ཐད་ཆོག་བསུས་དོན་ཟབ་ཀྱི་སྒྲན་སང་ཞིག་ལྷ་ཅི་ས་ཡོད།

སྒྲན་ཟླ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ནང་བྱུང་བའི་སྒྲན་དང་ནོར་འབྲུལ་དེ་ས་གནས་སོ་སོའི་ནང་ཆ་བས་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བུར། ཙུང་ལོ་ཆ་ནས་བཤད་ན་ང་ཆོའི་བོད་ལྗོངས་སུ་བྱུང་བའི་སྒྲན་དང་ནོར་འབྲུལ་ཁྲིད་གྱི་བོད་ལྗོངས་རང་གི་དམིགས་བསལ་གྱི་སྒྲན་དང་ནོར་འབྲུལ་འགའ་ཤུ། གཞན་ཆང་མ་འདྲིམས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་བོད་ལྗོངས་ལས་དུས་ཡུན་རིང་བ་དང་། ཆ་བས་ཆེ་བ་དང་གཡོན་ཐལ་ཆེ་བ། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་ས་ཁུལ་འདི་ཆོ་མང་ཆེ་བའི་ནང་སོ་སོ་གན་གཞོན་གྱི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ནས་ད་ལྟ་བུའི་བོད་རིགས་ཁྲིད་གྱི་འགོ་ཁྲིད་པ་འཕམ་མ་ཐག་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་ནང་གི་སྤྱད་བསལ་བཤད་པ་དང་། མིག་ཆུ་འདོན་པའི་ཡིད་སྦྱོའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་གྱི་འདུག འདིའི་ཐོག་ནས་སྒོ་གྲས་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆང་མས་གནས་ཚུལ་ཆ་བས་ཆེན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་མཐོང་བུ།

གནད་དོན་དང་པོ། མི་རིགས་ཀྱི་སྐོར།

ངས་གོང་དུ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་གནད་དོན་བརྒྱུད་པའི་ནང་བཤད་པ་བཞིན། གྲུང་གོ་གསར་བ་དབུ་བཞེས་བ་ནས་བཟུང་། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་ཏང་དང་མཐོ་གཞུང་ཞི་དང་ཀླུ་མི་དང་ཀླུ་མི་སྤྱི་བུ་ཁང་གི་མཁས་མཛེས་ལྡན་པའི་འགོ་ཁྲིད་དང་། ཏང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ན་གྱི་མི་རིགས་སྤྱི་བུ་དང་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་སྤྱི་བུ་གཟེ་འོད་འཕྲོ་བའི་འོག་དང་། ས་ཁུལ་སོ་སོ་དང་རིམ་པ་སོ་སོའི་ཏང་ལྷན་གྱི་ཐད་ཀའི་དབུ་ཁྲིད་དང་གཙོ་སྒྲུབ་འོག རིམ་པ་སོ་སོའི་ཏང་སྤྱི་ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་བས་བོད་མི་དམངས་ལ་གཉའ་གཞོན་དང་འཕྲོག་བཅོམ། མཐོང་ཆུང་བྱེད་པ་སོགས་དོར་ཉེ། སྒོ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ལ་བྱ་བ་ལེགས་པོ་གང་མང་བསྐྱབས་ཡོད་པ་དེས། ཁོང་ཆོ་མི་དམངས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་པ་ཕུལ་བྱུང་ཅན་ཡིན་པ་གསལ་བོར་མཆོན་ཡོད།

བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་། འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་སྐབས། སྒྲན་ཟླའི་ཞིང་ཆེན་དང་གྲོང་ཁྲེ། རང་སྦྱོང་ལྗོངས་སོ་སོ་དང་། དེ་བཞིན་ཀྱང་རིགས་གཙོས་པའི་སྒྲན་ཟླ་མི་རིགས་སོ་སོས་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་རམ་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བཅོས་བསྐྱར་ཐད། ཏང་གིས་བརྟན་བརྩེད་དང་འོས་མཚམས། དམིགས་གསལ་གྱི་བྱེད་ཐབས་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ང་ཆོ་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་སྒོ་གཉིས་ལྟར་གཅིས་བའི་རང་གི་ཆོས་ལུགས་དང་ཆོས་དད་ཐོབ་ཐང་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སོགས་ལ་ཉ་ལམ་འཕུས་སྒོ་ཆང་བའི་སྤངས་སྦྱོབ་བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན། བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྲིད་པའི་ནང་མི་རིགས་གཞན་ལ་དོགས་ཐོན་དང་ནུས་རྒྱུགས། འཁོན་འདྲིལ་བྱེད་པ་སོགས་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲེལ་ལ་གཞོད་གཞིའི་རིགས་རིམ་བཞིན་མེད་པར་ཆགས་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཏང་གི་མཐོ་གཞུང་ཞི་ཡི་གཅིག་གྱུར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག གྲུང་ལྷ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱུ་ཁབ་ཁབ་ནང་། མི་རིགས་

སྟོབས་ཆེན་གྱིས་ཉམ་ཆུང་ལ་གཉའ་གཞོན་དང་སྟོན་ཐོན་གྱིས་རྗེས་ལྷན་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པ་སོགས་དྲིར་ནས། འདྲ་མཉམ་བ་
དེ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བརྒྱད་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་བ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེལ་གསར་བ་བཙུགས་ཤིང་། མི་རིགས་ཆེ་
ཆུང་ཆང་མ་དགའ་སྟོ་ཆེན་པོ་སྟེས་བ་སོགས་བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཆང་མར་ཆད་གཞི་མི་འདྲ་བའི་ཤེས་རྟོགས་
བྱུང་ཡོད་པས། རྒྱལ་གཅིས་ཀྱི་བསམ་བློ་སྟེས་བ་དང་ཆབས་ཅིག་འཕེལ་ལ་རྒྱས་ཀྱང་བྱིན་འདུག རྒྱས་མཆུངས་སུ་ངལ་རྩལ་མི་
དམངས་རིམ་བཞིན་གོ་རྟོགས་སད་པ་དང་། གསར་བརྗེ་དེ་སྟོ་སེམས་དང་གྲལ་རིམ་འདུ་ཤེས་ལྡན་པ། བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་
ཀྱི་ལམ་ལུགས་འོག་ནས་རང་ཉིད་བཅིངས་འགྲུལ་ཐོབ་སྟེ། ས་ཞིང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་བ་བཏོན་ཡོད།

སྐབས་དེར་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་གནད་ཆེད་སླ་སྤྲུལ་དང་། དཔོན་པོ་མང་ཆེ་བ་ཏང་གི་འཐ
བ་ཚུགས་གཅིག་ཀྱང་ཀྱི་གཟིགས་རྒྱུད་འོག མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་བློ་ལ་ཆད་མི་འདྲ་བའི་ཡར་ཐོན་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། བཅོས་
བསྐྱར་ལ་བརྗེ་སྤྱང་དང་མོས་མཐུན་ཡོད་པ་སོགས་སྤྱི་ལོ་གནས་ཚུལ་ལེགས་པོ་རེད་འདུག ཡིན་ནའང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ལ་བཅི
ངས་འགྲོལ་མ་བྱས་སྟེ། བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་གོ་མིན་ཏང་ལོག་རྒྱུད་པས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ནང་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམ
ངས་ལ། བྱང་ཁྲན་ཏང་གིས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་རྩ་མེད་བརྟོག་རེད་ཅེས་སོགས་ལོག་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་དྲྀག་གཏམ་
མང་པོ་བཙོས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་པའི་ནང་། བྱང་ཁྲན་ཏང་གིས་རང་གི་མི་རིགས་དང་།
ཆོས་ལུགས་ལ་གཞོན་འཆེ་གཏོང་གི་རེད་ཅེས་དོགས་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་
ལ་ནམ་འགྱུར་ཡག་པོ་བབྱུང་མེད་པ་མ་ཟད། རྒྱས་སྐབས་ཤིག་ལ་མཆོ་སྟོན་དང་དཀར་མཛེས་ཀྱི་བོད་ཡིག་ཆ་གསལ་པར་སོག་མངོ
ན་སུམ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས། ང་ཆོ་བོད་རིགས་ཀྱིས་རང་གི་སློབ་སྦྱོར་གཅིས་པའི་ནང་ཆོས་ཡག་པོ་མེད་ཚུལ་དང་། བདེན་པ་མིན་
ཚུལ་སོགས་ཁྱུངས་མེད་ལུང་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཏམ་མང་པོ་བཀོད་འདུག་པ་དང་གཅིག ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ནས་བཅོས་བསྐྱར་སྐྱོར་གྱི་
ཆོགས་འདུ་སྐྱོང་ཆོགས་དང་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས། བཅོས་བསྐྱར་བྱས་རྗེས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གཞོན་འཆེ་ཕོ
ག་སྤྱིད་པའི་རྟགས་མཆོན་ཐོན་པ་དང་གཉིས། བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་ཐབས་སོག གོང་རིམ་གྱིས་བཤད་སྐབས་ཞིབ་དེ་བྱེད་ཐབས
དང་རིམ་བཞིན་བསྐྱབ་རྒྱ། དབྱེ་མཆོམས་གསལ་ཞིང་། སྤྱང་སྟོབ་བྱ་ཡུལ་སོགས་ཆང་མ་ཏ་ཅང་གསལ་བོར་བཤད་འདུག་པ་ད
ང་། འདོད་སྟོ་ཁེངས་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད། ཡིན་ནའང་འོག་རིམ་ལ་སླེབས་རྒྱས་རིམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་དཀ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་དང་ཁ
ལ་མངོན་སྟོ་བཅོས། དབྱེ་མཆོམས་མི་གསལ་བ། སྤྱང་སྟོབ་མ་འདང་བ་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་སྟོག་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག་པས་མི་
ནམས་ཏང་སངས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་གསུམ། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བ་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་མ་བྱས་སྟོན་དཀ་ཆས་
ཅིས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་འདུག་པར་བརྟེན། རིམ་པ་ཁག་གི་མི་ནམས་ཀྱིས་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ང་ཆོར
སྟུག་པོ་གཏོང་ངེས་རེད། དེ་མིན་ན་སྟོན་དུ་དཀ་ཆས་ཅིས་ལེན་བྱེད་དགོས་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་དང་བཞི།

དེ་མིན་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཁོད་དེ་མཚུངས་ཀྱི་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པའི་དབང་གིས་བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁ
 ག་གི་མི་དམངས་ལ་དངངས་སྐྱེད་དང་དོགས་པ་ཆེན་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། རིམ་པ་ཁག་གི་མི་ཚུལ་ཀྱི་བསམ་བློ་མི་ལགས་པ
 འི་ཚུགས་སུ་འཁོར་གྱི་ཡོད། སྐབས་འདི་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅན་ཀྱལ་རིང་ལུགས་དང་ཕྱི་ཀྱལ་གྱི་ལོག་སྤྱོད་པས་ཀྱབ་སྦྱོར་དང་ང
 ར་འབྲེལ་འོག་ བོད་སྤྱོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་ལོག་སྤྱོད་རྩ་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་ཁ་གཡུང་ནས། ང་ཚོའི་ག
 ངས་སྤྱོད་པ་ཡུལ་གྱི་ཆུ་པ་བཟུང་མཁན་དང་། མ་ནི་བཟང་མཁན་ཆང་མ་དོག་ཆ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས། ཞེས་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་སྐད་འབོད་རྒྱ
 ག་གི་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཟིང་འཕྲག་སྤྱོད་བའི་ཆེད་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྒྲེལ་གྱི་ཡོད། ཆོས་ལུགས་ད
 ང་མི་རིགས་ཀྱི་དར་ཆའི་འོག་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་མང་པོ་ལ་མགོ་སྐྱོར་ཐེབས་པ་དང་གཅིག་ ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་མིན་ཉར་ཅ
 ང་ཅེ་ཅི་རྩ་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་པོའི་ངང་ཟིང་འཕྲག་སྤྱོད་བའི་ལས་འགུལ་སྒྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང
 ་གཉིས། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འདྲིལ་གྱི་སྒྲུལ་དང་དཔོན་པོའི་ཁོད་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་བློ་ཡོད་མཁན་ཁག་ཅིག་
 གིས་གསར་བརྗེ་རྩོམ་གྱི་དྲག་པོའི་རོ་ལོག་ཟིང་འཕྲག་སྤྱོད་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་བཅད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་དོན་ལ་འབད་བཙོན་
 བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་གསུམ་བཅས་གོང་དུ་བཤད་པའི་གནད་དོན་བཞི་བ་དང་གསུམ་པ་ལྟར། དག་ཚུགས་དང་རང་ཚུགས་གཉི
 ས་ནས་བཟོས་བའི་མཚུགས་འབྲས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་གསར་བརྗེ་རྩོམ་གྱི་དྲག་པོའི་རོ་ལོག་ཟིང་འ
 ཕྲག་གི་རོ་བོ་དང་ཆ་རྒྱུན་ལྡན་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་། རུལ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ཟིང་འཕྲག་གི་མེ་ལྷེ་གང་སར་མཆེད་བཞིན་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་ཟིང་འཕྲག་གིས་བོད་རིགས་ལ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ཞིང་རྗོགས་མཐའ་མེད་པའི་གནད་འཆོལ་གྱི་ཁྱད་དང་། ལྷག་བ
 སུལ་བཟོས་ཡོད་པ་རེད། བོད་རིགས་ལ་སྤར་མ་གྲགས་པའི་ཆབས་ཆའི་ཉམས་སྤྱོད་བྱུང་དོན་ནི། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ནང་ཟིང་
 འཕྲག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་ལས་དོན་མཁས་མཛངས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད།

གཅིག་ ཟིང་འཕྲག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་སྐྱོར། ཟིང་འཕྲག་ལ་ཉེས་ཆབས་ཆེ་བའི་ཉར་དང་མེས་ཀྱལ་དང་། མི་ད
 མངས་ལ་རྩོམ་བྱེད་པའི་གསར་བརྗེ་རྩོམ་གྱི་རོ་བོ་ལྡན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ངེས་པར་དུ་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་དགོས་བ་ནི་བ
 ཤད་མ་དགོས་བའི་བདེན་དོན་ཞིག་རེད། ཞོད་འཇགས་གཏོང་ཐབས་ཐོག་ ཉར་གི་དམག་དོན་གྱིས་རྒྱུང་རྟེན་དང་། ཆབ་སྲི
 ད་ཐོག་ཚུར་འགྲུག་ མང་ཆོགས་ལ་སྤྱུལ་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱས་གསུམ་པོ་འདི་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས་སོ་སོར་དབྱེ་མི་འོས། ཆ
 བ་སྤྱི་དམག་ཆ་འཕྲུགས་མེད་པར་མང་ཆོགས་སྤྱུལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གོང་དུ་བོད་སྤྱོད་ཀྱི་མང་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་འགྲིག་རང་ཁྱེད་སྐོ
 ས་ཆ་ཁྲིམས་ལ་ཆེ་སྤྱང་བྱེད་དགོས། བོད་ཡུལ་ས་ཆ་གང་དུ་ངན་པ་ཆར་གཅོད་དང་། བཟང་བོ་སྤྱང་སྦྱོབ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ལས། བ
 ཟང་ངན་མཉམ་བསྐྱེད་དང་གང་བྱུང་དུ་རྒྱུང་རྟེན་གཏོང་བ་ནི་ཉར་ཅང་མི་འོས་བ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུང་རྟེན་བྱེད་སྐབས་རྒྱུང་
 རྟེན་བྱུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་བོར་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེ། འདིའི་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་གསལ་བོ་བྱེད་དགོས་

ན། ཐོག་མར་ས་ཁུལ་སོ་སོར་བྱེད་འཁུག་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་གཙོ་ཕལ་དང་སྤྱི་བྱེད་ཕྱི་རྒྱུན་དང་ནང་རྒྱུན་གང་ཡིན་དང་། ཡང་ས་
ཁུལ་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན། གཅིག་གྱུར་དང་ཐོན་མིང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཚེས་ག་རེ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་
བརྒྱུད་ནས། གཏིང་ཟབ་གཟབ་ནན་གྱིས་ནོར་འཁུག་མེད་པར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ། བྱེད་འཁུག་བྱུང་བའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ
་རྒྱུན་དང་བྱུང་ཚེས། གནས་ཚུལ་སོགས་གསལ་བོ་དབྱེ་འབྱེད་གྱིས་དམའ་འབབ་སྒྲོ་འདོགས་དང་། བྱུང་ས་ལུང་མེད་པའི་གཏམ
་འཆལ་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ་བྱེད་འཁུག་བྱུང་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཐ་ཤལ་དེ་རིགས་བཀག་འགོག་དམ་པོ་བྱེད་ད
གོས་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད།

དེ་ཡང་དོགས་པ་དང་དངངས་སྐྱབས་དང་། བཞོས་སྐྱོར་ཐེབས་ནས་བྱེད་འཁུག་ལ་ཞུགས་པའི་མི་དམངས་ལ་ དོགས་སེལ་དང
། མི་སེམས་སྤྱི་འཇགས། དོན་དངོས་གསལ་རྟོགས་ཀྱི་ཚུར་འགྲུག་གི་ལས་དོན་གཙོ་རྩའི་འཛིན་དང་། ཁོ་ཆོའི་དན་སྤྱོད་ཉུང་ཤ
ས་ལ་བཟོད་སྟོམ། ཁོ་ཆོར་མཐའ་ལ་མ་གཏུགས་བར་དུ་དམག་དོན་གྱི་རྒྱུད་རྟེན་བྱེད་མི་རུང་། དེ་ཡང་གསར་བརྗེ་རོ་རྒྱལ་བྱེ
ད་ཆེད། བྱེད་འཁུག་སྤྱི་བའི་མི་དེ་ཆོའི་ནང་མང་ཆེ་བ་ནི་མགོ་སྐྱོར་ཐེབས་པ་དང་། བཅོན་ཤེད་གྱིས་བྱེད་འཁུག་རྒྱ་ཁག་ནང་
དུ་ཞུགས་སུ་བརྟུག་པ་ཡིན་པས་མི་དེ་དག་ལ་འང་ཆ་རྒྱུན་དེས་ཅན་འོག་བྱེད་འཁུག་སྤྱི་བའི་མཁན་གྱི་གཡོ་སྤྱོད་ཐེར་འདོན་དང་། བྱེ
་འཁུག་གི་ནག་ཉེས་ཁུབ་བསྐྱགས། ཁོར་ཆོར་དོགས་སེལ་དང་། དོན་དངོས་གསལ་རྟོགས་ཀྱིས་གང་ཐུབ་ངང་ཚུར་འགྲུག་ཐབས
་བྱས་ཏེ། བྱེད་འཁུག་རྒྱ་ཁག་གི་ནང་ཁུལ་ཐོར་ཞིག་དུ་གཏོང་བའི་ལས་དོན་འགྱོད་གཞི་དམ་མེད་པ་དང་། མཐར་ད་དུང་ལམ་ནོ
ར་ལྟོག་ཤེས་མེད་པའི་བྱེད་འཁུག་པ་ལ་དམག་དོན་གྱིས་ཐག་གཅོད་ནན་པོ་བྱེད་དགོས། འདི་ལྟར་བྱས་ན་དག་ཟོད་བྱུང་ས་ལུང་
ལུན་པ་དང་། ཞི་དྲག་དོ་སྟོམས། བདེན་དོན་གསལ་སྟོན། མི་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་ཁྱད་ཉུང་བ། དཀའ་དོན་སྤྱོད་བསྐྱར། མི་སེམས་འགྲུག་
པ། དབྱ་ཕམ་རང་རྒྱལ་སོགས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟའི་བཟང་པོ་རང་བྱུབ་དང་། འོས་མཚམས་ཡང་དག ལྟ་མེད་དྲངས་
གཙང་གི་ལྷ་རྒྱས་ཀྱི་མིག་དཔེར་འོས་བའི་བྱེད་འཁུག་འདི་རིགས་ནི་ལོ་ངོ་ཁྲི་ལྷག་གི་བསྐྱགས་བཟོད་བྱ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ངེས།

ཡིན་ནའང་བྱེད་འཁུག་དངོས་སུ་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་སྐབས། སྤྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་གསར་བརྗེ་རོ་རྒྱལ་གྱི་དྲག་
པའི་རོ་ལོག་བྱེད་འཁུག་ནི་དབྱ་དང་རང་སྤྱོགས་བར་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། ཐོད་རིགས་ས་ཁུལ་
དུ་བྱེད་འཁུག་བྱུང་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན། བྱེད་འཁུག་པའི་ནང་དབྱ་དང་རང་སྤྱོགས་བར་གྱི་འག
ལ་བ་དང་། མི་དམངས་ནང་ཁུལ་གྱི་འགལ་བའི་ཆ་གཉིས་ཀ་ནས་འདུག ཡིན་ན་ཡང་ང་ཆོའི་འོག་རིམ་གྱི་ཏང་སྲིད་དམག་གི་
འགོ་བློད་མི་སྤྱི་ལོ་དོན་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་དང་། དེར་བསམ་སྒྲོ་ཡང་གཏོང་གི་མེད་པ་མ་ཟད། དབྱ་བོ་དེ་དག་གི་ང་ཆོལ་ཚུར་རྒྱལ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། འདི་ནི་འཐབ་འཛིང་རེད། བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་མེད་པར་འཕྲལ་དུ་རྒྱལ་ལན་སྤྱོ
ད་དགོས་བསམ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁར་ད་དུང་དམག་དོན་ནི་གཞན་དབང་དུ་མ་སང་བར་རང་འགྲུལ་གྱིས་ཚོད་ལེན་བྱེད་ད

གོས་ཀྱི་ཡོད་ལྟ་བུ། ལག་གང་ལྟ་བུ་མཁན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། སྤྱིར་བཏང་ཐོག་བཤད་པ་ཡིན་ན། འདི་ལ་གནས་ལུགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་། ཟིང་འབྲུག་བྱུང་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བཅས་ཚུགས་གཉིས་ལ་གཟབ་ནན་ངང་བསམ་སྒྲིག་བཏང་བ་ཡིན་ན། རྟོག་དངོས་དང་མི་འཚམས་པ་དང་འབྲུག་སྒྲིག་མཆང་བ་མཁས་མཛངས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱང་རེད་མི་འདུག དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི།

༡ བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཟིང་འབྲུག་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་ཐོག་མར་རང་རང་སོ་སོའི་ཆོ་ཤོག་དང་། ས་ལྷུལ་གཅིག་ཏུ་ནས་ཟིང་ཆ་ལངས་བ་ཞིག་ལས་ང་ཆོའི་རྟོག་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་ཚུལ་སྒྲིལ་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད།

༢ ལྷག་པར་དུ་ཟིང་འབྲུག་པ་དེ་དག་ལ་དམག་དོན་གྱི་མཐུན་ལམ་མེད་པ་སྟེ། ཁོ་ཆོ་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་བཞོད་འདོམས་པ་མེད་པ་དང་། ཆ་འཕྱགས་དང་གོ་ལག་ཏུ་ཅང་ཞན་པ། དེ་བཞིན་ཕན་ཚུན་བར་རྟགས་སྦྱབ་དང་རམ་འདེགས་མེད་པ་དང་། བ་ཁུལ་གྱི་འགལ་བ་མང་ལ། གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་གསར་བཞེར་རྩོད་པའི་གཡུལ་འབྱེད་ཡིན་པ་སོགས་སལ་ཆེར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་རྒྱ་མང་གཞི་མེད་པ་དང་། འཐབ་རྩས་ཐོག་སྤོང་བ་རེད། དེར་བརྟེན། ཟིང་འབྲུག་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་མཐོ་ཙེ་ཏུང་གི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་འཐབ་རྩས་དང་འཐབ་ཚུད་གྱི་དྲག་ཆས་སྤྲོས་ཤིང་། དེང་རབས་ཅན་གྱི་གོ་ལག་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་གྲགས་དང་གཟི་བརྒྱུད་འཛུལ་སྤྱོད་ཡོངས་ལ་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་གྱུང་གོ་མི་དམངས་བཅིངས་འགོལ་དམག་དྲུག་བཟུང་སྟེ་ཁ་གཏད་བྱས་པ་ཡིན་ན། འདི་ནི་མིག་ལྟ་བུ་གཡང་མཆོངས་ཁོ་ན་དང་། ང་ཆོར་མཆོན་ན་སྤང་མའི་གཤོག་ཆུལ་གྱི་རི་རབ་འདོམས་འདོད་གྱི་དཔེ་ལས་མ་འདུས་ཤིང་། ང་ཆོས་ཇོ་དྲག་གི་བྱ་སྤྱོད་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཉིལ་འབྲུཅ་མ་ཡང་མེད། ང་ཆོར་ཟིང་འབྲུག་གི་གནས་ཚུལ་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་ལེགས་པོ་བྱེད་པའི་དུས་ཆེད་ཡོད་པ་དང་། དེས་པར་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། འཐབ་རྩས་དང་འཐབ་ཚུད་ཐོག་དྲུག་པོའི་གནས་ཚུལ་གཟབ་ནན་ངང་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་འཐབ་འདོང་གི་སྒྲིབ་དུ་བསྒྲུབས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། དམག་དོན་སྐོར་ལ་རྒྱས་མང་འཕེད་མཁན་ངས་ཀྱང་ཤེས་གྱི་ཡོད།

༣ གསར་བཞེར་རྩོད་པའི་དྲག་པོའི་རོལ་ག་ཟིང་འབྲུག་དང་། ང་ཆོའི་བར་གྱི་འགལ་བ་ནི་དྲུག་དང་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་པ་ནི་དོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ལྷགས་ལྟ་བུའི་བདེན་དོན་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཟིང་འབྲུག་ཐམས་ཅད་ལ་གསར་བཞེར་རྩོད་པའི་རོལ་དང་ཆ་རྒྱུན་ལྟ་བུ་འདུག་ཅེས་བཤད་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད། འདིའི་ནང་ངས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ང་ཆོའི་དོན་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་གིས་མི་ནམས་ལ་དངངས་སྒྲག་དང་དོགས་པ་སྦྱེས་བ་དང་། ཡང་ན་ལོག་སྤྱོད་པས་མགོ་སྐོར་འོག་ཟིང་འབྲུག་ལངས་བའི་རིགས་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་དོགས་པ་དང་དངངས་སྒྲག་སྦྱེ་མཁན། ཡང་ན་མགོ་སྐོར་ཐེབས་མཁན་དེ་དག་ནི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཡིན་པས། ང་ཆོས་གོམ་པ་དང་པོ་དེས་པར་དུ་དངངས་སྒྲག་དང་དོགས་པ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། མི་སེམས་སྤྱིང་འཇགས། རྟོག་དངོས་གསལ་རྟོགས་གྱིས་ཚུ

ར་འབྲུག་གི་ལས་དོན་བསྐྱབ་ཏེ། འོ་ར་འཁྱོད་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། གོམ་པ་དང་བོ་ནས་དག་དང་རང་སྤྱོད་གས་བར་གྱི་འག
ལ་བ་ལྟར་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་ནི། ངས་བལྟས་ན་ཉ་ཅང་མི་འོས་བ་ཞིག་རེད།

༤ དོན་དངོས་སུ་ཟིང་འབྲུག་ལངས་མེད་ནའང་། དྲག་གཞོན་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཆེ་བསྟོན་འཇུགས་དམའ་འབེབས་ཀྱིས་རྩེ་
རྟེན་དྲག་པོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་གཅིག ནང་ཆོས་དང་སྦྱེ་འགྲེལ་བདེ་སྦྱིད་ཆེད་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་ཞབས་རིམ་སྐྱབ་མཁན་ཆེའང་
གསར་བརྗེ་ངོ་མོག་པར་ཆེས་ཏེ་དྲག་གཞོན་དང་རྩེ་རྟེན་བྱེད་གི་ཡོད་པ་དང་གཉིས། ཟིང་འབྲུག་ལངས་རྒྱ་རེད་དང་ཡང་ན་ཟི
ང་འབྲུག་ལངས་འདུག་ཅེས་ཁྱུངས་ལུང་མེད་པའི་དགྲོག་གཏམ་ལ་བརྟག་དབྱེད་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་བར་ཡིད་ཆེས་ཏེ་ཁྲག་བལྟ
ར་བའི་དྲག་གཞོན་དང་རྩེ་རྟེན་བྱས་བ་དང་གསུམ། འདི་གསུམ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཁྱུངས་ལུང་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཐབས་རྩུག
ས་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་རེད། འདི་ལྟའི་གནད་དོན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་གཏོང་བའི་ཁྲོད་མི་ཉུང་བ་ཞི
ག་བྱུང་ཡོད་མོད། གྲུང་དབྱང་གིས་ཀྱང་འདིའི་ཐད་ཉ་ཅང་གསལ་བོར་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོད་པས། དེ་རིང་ཕྱན་གྱིས་གོང་འཁོད་
ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་ཤིག་སྟན་མེད་ལྟ་ཆེས་ཡོད། དོགས་གནད་འདི་རིགས་རྗེས་སུ་ཞིབ་ཏུ་འཆད་ཆོག་པར་ལྟ།

མདོར་བསྐྱུས་ནས་བཤད་ན། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་ཟིང་འབྲུག་དངོས་སུ་ཞོད་འཇགས་གཏོང་བའི་སྐབས། ཏང་གི་ཡང་ད
ག་པའི་སྲིད་རྩིས་ཁག་དང་། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མཁས་མཛེས་ཡང་དག་གི་བྱེད་སྐྱོངས་ལག་
བསྟར་ལེགས་པོ་བྱས་མེད་སྟབས། ཟིང་འབྲུག་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་མི་གྲངས་མང་ཞིང་། ཏུས་ཡུན་རིང་བ་དང་། ལངས་སྤྱོད་མཁས་
འཛིན། ཟིང་འབྲུག་མཐའ་འཁྱོངས་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་སྟེ། མི་མང་བོ་ཞིག་གི་ཆས་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཞིང་ལས་
དང་འབྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལའང་གཞོད་སྟོན་ཆེ་བས་ཆོག་པ་དང་། བོད་རིགས་ནམས་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཞིང་།
མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེལ་ལའང་གཞོད་འཆེ་ཆོག་པོ་སོགས་སྟེ། རྒྱལ་ཁབ་ལ་གྱུར་གྱུན་ཆོག་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁ
བ་ཀྱི་མཆོད་མཐོང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་བྱེད་དང་། འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱན་ནས་ལེགས་པོ་དང་འཆོམས་པོ་མེད་པ་སོགས་པན་མེད་ཀྱི་རྟོག་
དྲ་སྟོན་མ་མང་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་རེད།

གཉིས། སྲིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན་སྐོར། ང་ཆོ་ནི་མི་དམངས་དམངས་གཙོ་སྲིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ
ས། མི་དམངས་ནང་ཁུལ་དུ་དམངས་གཙོ་ལག་བསྟར་དང་། དག་པོ་ལ་སྲིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན། ཡང་དག་པའི་ངང་དག་དང་
རང་སྤྱོད་དེ་འབྱེད་དང་། མི་དན་གཅིག་ཀྱང་སྟོད་གཡེང་མི་གཏོང་བ་དང་། བཟང་བོ་གཅིག་ལའང་མ་ཉེས་ཁག་གཡོག་མི་
བྱེད་པ་བཅས་ནི་ཏང་གི་འདོད་ཚུལ་དང་སྲིད་རྩིས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙུའམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཀྱང་རེད། དེར་བརྟེན།
ལམ་ནོར་སྟོན་ཤིང་མེད་པའི་ཟིང་འབྲུག་པ་དང་། གསར་བརྗེ་ངོ་མོག་པ། ཆོས་ལོག་སྦྱོད་ཀྱི་ཞིང་བདག་དང་འབྲོག་བདག་སོ
གས་གསར་བརྗེར་གཞོད་འཆེ་དང་། མི་དམངས་ནས་ཤ་འཁོན་ཡོད་རིགས་བཀག་ཏུ་དང་འཛིན་བཟུང་སོགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་ག

ཅོད་དྲག་པོ་བྱས་ཏེ། མིག་ལྟོས་ངན་འགྲན་བྱེད་མཁན་ལ་ཕྱིས་འདོམས་བྱ་རྒྱུ་ནི་དགོས་ངེས་ཤིག་རེད། ཡིན་ནའང་ཐོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་འགན་འཁུར་མི་སྣས་མི་དམངས་དམངས་གཙོའི་སྲིད་དབང་སྐུར་འཛིན་འཁུས་སྒོ་ཆོང་བ་ལག་བརྟར་བྱས་མེད།

རྒྱ་ཆེའི་ཁིང་འབྲོག་གྲོང་སྡེའི་ནང་དུ་བཙོན་ཅན་སྣེས་མ་དགོས་པར། ཉ་ལམ་ཀྲན་བྱིས་དང་བྱུང་མེད་སོགས་འཐབ་འཛིང་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་རིགས་ལུང། གཞན་གཞོན་ཏུ་དང་། དར་མ། དེ་བཞིན་ས་གནས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་བསམ་ཤེས་ཅན་ནམས་གྲོང་སྡེ་ཁ་ཤས་ནང་མང་ཆེ་བ་དང་། གྲོང་སྡེ་ཁ་ཤས་ནང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བརྟག་ཞིབ་མེད་པར་འཛིན་བཟུང་དང་བཙོན་འཁུག་བྱས་འདུག འདི་དྲག་དགའ་གཉེན་སྡུག་གི་ཉ་ཅང་མི་འོས་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་ལེགས་པའི་དོན་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཟིང་འཁུག་གི་རྩིས་སྒྲ་ཐོད་རིགས་ནང་མི་གངས་གཙོ་དང་འཛིན་བཟུང་བྱས་བ་ང་ཆོས་གསལ་ཐོར་ཤེས་དཀའ། ཡིན་ནའང་ཕྱི་ཚུལ་ནས་བཙོན་པའི་གངས་འཐོར་ཆོད་ཚིས་བྱས་བ་ཡིན་ན། ས་ཁུལ་རེ་རེ་ལ་མི་གངས་ཁྲི་ཡས་མས་དང་ཁྲི་ལྷག་འཛིན་བཟུང་བྱས་འདུག དེའི་ཕྱིར་གལ་སྲིད་འདི་དག་ཆོང་མ་དྲག་པོ་ཡིན་ན། ཐོད་རིགས་སྲོད་ང་ཆོ་ལ་བྱུང་མེད་དང་ཀྲན་བྱིས། དེ་བཞིན་གཞོན་ཏུ་དང་དར་མ་ཆེས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལུང། གཞན་གཉེན་ཉེ་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་ཆོག་ཐག་བཅད་ནས་བརྗོད་ཆོག འོ་ན་འཛིན་བཟུང་བྱས་བའི་ནང་དྲག་པོ་ཡོད་ལ་གཉེན་ཉེའང་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ན། འདི་ནི་དེ་བས་ཁྲུང་ས་ལུང་མེད་པ་ཞིག་རེད། མི་བཟང་ངན་དབྱེ་འབྱེད་མ་བྱས་བ་ཆོང་མ་འཛིན་བཟུང་བཙོན་འཁུག་བྱེད་པ་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་དྲང་བདེན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཆོང་མ་དང་འགལ་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་ང་ཆོ་ནི་མི་དམངས་དམངས་གཙོ་སྲིད་དབང་སྐུར་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པས། རྩ་དོན་འདི་དང་ཉ་ཅང་ཆོས་ཆེན་འགལ་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན། ལྷགས་གང་ནས་བསམ་སྒྲིལ་བྱུང་ན་ཡང་། ཐོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་སྲིད་དབང་སྐུར་འཛིན་བདག་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་མི་སྣའི་ཁྲོད། འདོད་རྩམ་ཆེ་བ་དང་། གང་བྱུང་ངང་མི་འཛིན་བཟུང་བྱེད་ཐོད་པའི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཆོས། རང་སྣང་གང་དུན་གྱིས་རིམ་པ་ས་སོའི་ཉེས་པ་མེད་མཁན་ཆོའི་ཞི་བདེ་དང་རང་དབང་གི་འཛོ་བར་ཅེད་མོ་ཅེ་གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དང་འབྲལ་ལུགས་གང་ལའང་ཚ་བ་ནས་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ཡང་ཕན་མེད་རྟོག་དྲ་བའི་གཞིའི་བཙོན་འཁུག་བྱས་བའི་བཙོན་པ་འབྲུམ་ཕྲག་མང་པོའི་ལྷ་སྐྱོང་སོགས་ང་ཆོའི་ཐོད་སྡོང་ས་ལས་སྡུག་པོ་བྱུང་འདུག ལྷག་པར་དུ་བཙོན་པ་ཆོ་བསམ་བཞིན་དུ་ས་ཆུ་མི་འཕྲོད་སར་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པས་མི་འབྲུམ་ཕྲག་མང་པོ་རྒྱུན་ལམ་དུ་ཤོར་བ་དང་། བཙོན་པའི་ཕུང་པོ་སྤྲོས་མི་ཆར་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག དེར་བརྟེན་རྒྱུན་ལམ་དུ་ཕྱིན་པའི་མི་ཁྲི་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱི་ས་མ་བཟའ་ལྷ། སྤུ་གྲུ་གཉེན་ཉེ་ཆོང་མ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཆོའི་ནང་དུ་ལྷུང་སྟེ། མཆིམ་སྤུམ་སྤུམ་དུ་འདོན་པ་དང་། ལྷ་ངན་གྱི་འོ་དོད་འཐོད་པའི་གནས་ཚུལ་གང་སར་བྱལ་བའི་གཞན་ལ་བརྗོད་མི་ཐོད་པ་ཞིག་རེད།

གསུམ། མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྐོར། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་བེད་འཕུག་བྱུང་ཡོད་པའི་དབང་གིས། ང་ཚོའི་ལས་བྱེད་པ་དང་དམག་དཔོན་སྟོན་གྱི་མི་ཁག་ཅིག་བོད་རིགས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། གནག་སེམས་ཀྱིས་བོད་རིགས་ལ་མཐོང་ཆུང་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ལ་གཞོན་འཆོ། ཡུལ་སྒོལ་གོམས་གཤིས་བཀག་སྡོམ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོབས་ཆེའི་བྱ་སྟོན་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་བཤད་དོན། བོད་ཆས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་འཕྲོ་བསྐྱུག་ཏུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷབས་བདེའང་རེད་མི་འདུག འདི་ནི་རྗེས་ལུས་ཀྱི་ཁྱོད་ཆས་ཤིག་རེད་ཅེས་བཤད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བཀག་འགོག་བྱས་བ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱོད་ཆས་དང་རྒྱ་ཆ་ཆ་ཆ་མེད་བཟོ་ཆེད། སྲིད་དབང་བེད་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆ་སོགས་བསྐྱུ་རུབ་བྱས་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྗེས་སུ་བྱིས་དུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཁོ་ཚོའི་རྒྱ་ལྗོངས་གཞུང་བཞེས་བཏང་བ་སོགས་ཏང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིལ་སྣ་ཆོགས་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་མང་པོ་བསྐྱབས་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་འདི་དག་ལ་མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྟོང་ལག་བསྟར་གྱིས་བབ་མཚུངས་ཀྱི་རང་སྟོང་ཁུལ་དང་། རང་སྟོང་རྫོང་གསར་འཛུགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་སྟོན་ཡོད་ན་ཡང་། ལས་བྱེད་པའི་བྱ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ལ་ཏང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིལ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་བའི་རང་སྟོང་ཐོབ་ཐང་རག་མེད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བ་ལ་བེད་འཕུག་ལངས་སྐྱབས་འཐབ་འཛིང་ཁྲོད་མི་མང་པོ་གི་སྟོན་བྱུང་ཡོད་པ་དང་གཅིག རོ་ལོག་བེད་འཕུག་ཞོད་འཇགས་གཏོང་སྐབས་དང་། དེ་བཞིན་དེའི་རྗེས་མི་མང་པོ་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་ཏེ། བོད་འཕོར་ཆེན་པོ་ཞིག་དུས་མིན་རྒྱུ་ལམ་དུ་བཏང་དང་གཉིས། དུས་སྐབས་ཤིག་ས་ཁུལ་དེ་ཚོའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཏུ་ཅང་སྟོ་བ་དང་ཉམ་ཐག་ཡིན་པས་རྒྱ་བྱས་གཙོས་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་སྟོགས་ནི་ཐེབས་པའམ་ཡང་ན་གཟུགས་པོ་ཏུ་ཅང་སྟོ་བྱས་ཏེ་ན་ཆ་ཆུང་དུའི་རིགས་ཀྱང་འགོག་མི་ཐུབ་པར་འདས་ཤོངས་སུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་གསུམ། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ད་ལྟ་བོད་རིགས་ཀྱི་མི་འབོར་ཆོབས་ཆེར་རེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་བ་ཞིག་རེད། འདིས་ང་ཚོའི་བོད་རིགས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་གཞོན་སྟེལ་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་རིགས་ཀྱི་འཆོ་གནས་ལའང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་བཟོས་ཏེ་དབུགས་ཆད་ལ་ཁད་གྱི་གནས་སུ་སྐྱུང་ཡོད།

དེར་བརྟེན་མི་རིགས་འདིའི་ཁོངས་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་བ་ཙམ་གྱིས་བཟོད་དཀའ་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་སྟོ་སྒྲུང་སྟོ་བ་ནི་བཤད་མ་དགོས་བ་རེད།

བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ལས་དོན་འདི་རོ་ལོག་བེད་འཕུག་ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་བ་ནས་བཟུང་ལེགས་པོ་བསྐྱབས་མེད། ཡིན་ནའང་རྗེས་སུ་ཀྱང་དབྱང་དང་། བྱམས་བཅེ་ལྷན་པའི་མཉམ་ཀླུ་ཞི་ཡིས་བོད་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་རིམ་བཞིན་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་འདུལ། ཐུགས་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་གནད་སྟེ་འོག་རིམ་ལ་སྟོན་དང་ནོར་འཕུལ་འདི་དག་ཡོ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་བའི་མཚུབ་སྟོན་གནད་ཡོད།

འོག་རིམ་ནས་ཀྱང་སྒྲིན་དང་ནོར་འཁྲུལ་འདི་དག་ཆད་གསལ་ཡོ་བསྐང་དང་། དགོས་ངེས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་། ལས་དོན་ལ་དག་ཐེར་དང་ལེགས་བཅོས་སོགས་ཞིང་ཆེན་སོ་སོའི་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་འགན་ཁུར་དང་། ཏུར་བཙོན་དང་ལས་དོན་བསྐྱབས་ཡོད་སྟབས། ད་ལྟ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱགས་སོ་སོའི་ལས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལེགས་སྤྱགས་སུ་འགྲོ་འགོ་ཚུགས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཁུལ་དང་རྫོང་རིམ་པའི་ཏང་སྲིད་ལས་བྱེད་ཆའི་ཁྲུང་པའི་ནང་གི་གཡོན་ཐལ་ལོང་མཆོངས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡན་ད་ཏུང་ཞོད་འཇགས་སུ་བྱིན་མེད་པས། ངའི་བསམ་པར་ས་ཁུལ་དེ་དག་གིས་མི་རིགས་ལས་དོན་ཐད་དོ་སྒྲུག་མེད་ཅིང་ཁ་ཞེ་གཅིག་མཆོངས་ཀྱིས་ཏང་གི་སྲིད་ཁྲུས་ལག་བསྟར་བྱས་མི་འདུག་སྟུག།

གནད་དོན་གཉིས་པ། ཆོས་ལུགས་སྐོར།

སྤྱན་རླུང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐད། ཡུན་གྱིས་གོང་ཏུ་བཤད་པའི་བོད་རྫོངས་ཀྱི་གནད་དོན་བདུན་པའི་ནང་གི་ང་ཆའི་བོད་རྫོངས་ལ་དམིགས་བསལ་ཏུ་ཡོད་པའི་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་ཅུ་མ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཉུང་ཤས་དེ་ཕུད། གཞན་ཁག་ཆད་མའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་མཆོངས་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་བསྐྱར་སྟན་མེད་ཞུ་གི་མིན། ཡིན་ནའང་ཆབས་ཆེ་ཆུང་དང་། ཏུས་ཡིན་རིང་བ། དེ་བཞིན་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཆད་མ་བོད་རྫོངས་ལས་ཞེ་དྲག་སྟུག་གི་རེད། འདི་ནི་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཐག་ཆོད་པའི་ངང་བཤད་ཆོག དེའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་སྤྱགས་བཙོན་མས་བྱས་ན་དོན་ཚན་གསུམ་ཏུ་སྤྱགས་བསྐྱབས་བྱས་ཆོག

༡ ཆད་གཞི་དང་མཐུན་པའི་དགོན་སྡེ་མེད་པ་སྟེ། སྤྱན་རླུང་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དེ་དག་གི་དགོན་པ་དང་། གྲྭ་བའི་གྲངས་འཛོར་དེ་དོ་སྒྲུག་ཟིང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་མ་བཏང་བའི་རྫོན་ལས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་ཆ་ནས་མོ་དགུ་རྗེ་ཉུང་ཏུ་སོང་འདུག ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་དང་ཆོས་ལུགས་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་ནམས་བྱེར་འབྱུང་ཆ་མེད་དང་། ཁྲང་ཆེན་སྒྲིན་པ་བཞིན་རྒྱུད་རྟེན་བཏང་སྟབས། གྲྭ་བ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་འང་མིང་ཡོད་དོན་སྟངས་ཏུ་གྱུར་འདུག དེ་ཡང་དགོན་པའི་བདག་དབང་དེ་དོན་དངོས་དང་བལ་ཏེ་སྤྱད་སྒྲིན་ལྟར་ཞི་བདེ་དང་གཞན་པོ། གྲི་མེད་དྲངས་གཙང་གི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཆུར་ཁོལ་བྱེད་མཁན་ལ་སྤྱད་ཡོད་སྟབས། ཆོས་ལུགས་བྱ་འགུལ་སྒྲེལ་ཡུལ་གྱི་དགོན་པ་ནི་ཆོས་ལུགས་ལ་དོ་སྒྲུག་བྱེད་སའི་ཉེན་གཞི་ཆགས་འདུག དགོན་པའི་ལས་འགན་ཐད། རང་འབྲེལ་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲིན་མེད་པར་བཟོས་ཏེ། ཀླང་གྲྭ་གི་ཐོན་སྐྱེད་དུ་ཁག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱིས། དགོན་པ་ཡོད་ནའང་ཡོད་པའི་རིན་ཐང་བསྐྱགས་པ་དང་། དོན་དངོས་སུ་དགོན་པ་མེད།

༢ ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་མེད་པ། སྤྱན་རླུང་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དེ་དག་ལ་དོ་སྒྲུག་ཟིང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་རྗེས། འོག་རིམ་གྱི་ཏང་སྲིད་ལས་བྱེད་པས་དངོས་སྤྱགས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བཀག་འགོག་སྒྲ་ཆོགས་བྱས་ཡོད་པས། རབ་འབྱ

མས་ཀྱི་ལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མང་ཙམ་ཡང་ཐོས་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་སོར་ག
ནས་ཉལ་བའི་ཐ་ན་ཐ་སྟངས་ཙམ་ཡང་ཚ་སྟོང་དུ་འགྲོ་ལ་ཉེ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ལས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་དོན་
དངོས་ཐོག་ཚ་མེད་བཟོས་ཟིན་པ་དང་། དོན་དོ་མས་ཆ་ནས་ཆོས་ལུགས་ལ་མདུན་ལམ་ཡོད་པ་མ་རེད།

༡ སྤྱན་རླུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དེ་དག་ལ་གཞི་ཚུལ་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། སེར་རྒྱ་མི་དམངས་མང་ཆོགས་
ལ་ཆོས་ལུགས་འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། ཟིང་འབྲུག་ཞིང་འཇགས་སུ་བཏང་རྗེས། ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་བ
ཀག་འགོག་འོག་ཐ་ན་ཁ་འདོན་ཡང་སྐྱོག་དུ་འདོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་ལས་བྱེད་པས་མི་ཞིག་གིས་ཁ་འབྲུལ་ཙམ་འ
བྲུལ་ཙམ་བྱེད་པ་མཐོང་ཆེ་ལམ་སེང་འདྲི་ཚད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་དད་མོས་དང་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒོ་ལ་གསར་བརྗེ
ར་དོ་ལྟག་བྱེད་པའི་ལས་འབྲུལ་བཞིན་འགོག་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། སེར་རྒྱ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་རང་འདོད་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་འ
ཆོ་བར་སྦྱོང་བྱུང་གྱི་མེད། གཞི་ཚུལ་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། དོན་དངོས་སུ་མང་ཆོགས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཡོད་པ་མ་
རེད། ངས་འདིར་བཤད་པའི་མེད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་ཆོས་ལྟགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱི་འཇུག་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་མཐོ
ང་བྱུང་པ་ཞིག་ལ། བོད་རིགས་སྤྱན་རླུ་ས་ཁུལ་དུ་དོ་ལྟག་ཟིང་འབྲུག་ཞིང་འཇགས་སུ་བཏང་རྗེས། ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཐད་ཏ་
ཅང་ཆབས་ཆེ་བའི་གཡོན་རླང་གི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས། བོད་རིགས་ཁྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུང་ཚུང་སྤྱད་པའི་གཞན་བརྒྱ་ཆ་དག་ཅུ་ཡན་གྱི་མི་ནམས
་ཏ་ལས་ཤིང་ཉོན་འཐོར་ཡོད། དེའི་བྱིར་ད་ལྟ་བོད་རིགས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྐོར་སྐོང་སྐབས། ཁོ་ཆོ་རང་དབང་མེད་པར་ཡོད་སེ
མས་ཏ་ཅང་སྤྱོད་སྤྱོད་མིག་རྒྱ་འདོན་བཞིན། ང་ཆོའི་ས་ཆ་ནི་སྤྱོད་ལུ་དུ་བསྐྱར་ཡོད་པ་དང་། ང་ཆོ་གི་ན་བྱི་ཞིག་གི་བ་ནང་བཞི
ན་རེད། ཅས་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་གཏམ་རྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དག་པན་རང་གཞོད་དང་། དག་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྟོག་དྲ་མང
་པ་ཞིག་བཟོས་ཡོད། འདི་དག་ཆང་མ་ནི་ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་སྲིད་ཁྲིམས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཚ་ཁྲིམས་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས
་པའི་སྤྱི་དམངས་ལ་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་དགོངས་དོན་དང་ཆབས་ཆེན་འགལ་ཡོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་ཡིན་པ་
མ་ཟད། འོག་རིམ་གྱིས་ཏང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཟུར་ཙམ་མ་གཏོགས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་མཆོ
ན་རྟགས་ཤིག་ཀྱང་རེད། ཡིན་ནའང་། ཏང་ཀྱང་དབྱང་དང་ཆབས་ཆེན་གྱི་མཐོ་ཀྱུ་ཞི་ཡིས་གནས་ཚུལ་འདི་དག་རིམ་བཞིན་
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་རྗེས། འོག་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་སྤྱོད་དང་ནོར་འབྲུལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་འདི་དག་ཡོ་བསྟངས་དང་། ལས་དོན་ལ་དག་ཤེ
ར་ལེགས་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་བའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་དྲིན་བསྩལ་ཡོད་པས། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་རྒྱང་ཙམ་ལ
གས་སུ་བཏང་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་འགོ་བཟུང་བའི་ནམ་པ་ཙམ་ལས་འདིས་ཚ་བ་ནས་འདང་གི་མ་རེད།

གནད་དོན་གསུམ་པ། མང་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་སྐོར།

མི་ཆུན་གཞོན་སུ་དང་སུ་ཡིན་ནའང་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་བཞིག་ཡིན་ལ། མི་ཆོ

སྤྱུལ་པོ་འཆོ་བ་ལ་འབད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྟོ་གོས་མེད་ན་འཆོ་བའང་སྐྱེལ་ཁག་པོ་ཡིན་སྟབས། སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་གོང་འཕེལ་གྱི་ར
 ང་བཞིན་དང་། འགྱུར་ཕྱོག་གི་རང་བཞིན། འགལ་བའི་རང་བཞིན་སྟགས་བྱང་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྷན་མཐུན་མདུན་བསྐྱེ
 ད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ལུས་སྤྱགས་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་བཀག་འཁོག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་ནི་བྱེ་རྩལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡི
 བ། འཛམ་གླིང་འདི་འོ་སྟག་མའི་རིགས་ནི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་མཁན་ཡིན་པ་དང་། གོང་འཕེལ་དང་། འགྱུར་ཕྱོག་འགལ་བ་ཚང་མ་དུ
 ས་སྐབས་རེ་རེ་མི་རྒྱལ་གྱི་བསམ་སྒོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བྱང་བ་རེད། དེ་ཡང་སྟག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྟོན་སྟོན་གྱི་ལུས་སྤྱགས་
 ཀྱིས་ལོག་སྦྱོད་ཀྱི་ལུས་སྤྱགས་ལ་པམ་ཁ་བཟོ་གི་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྟོན་སྟོན་གྱི་བྱ་སྦྱོད་ནི་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་
 ཀྱི་རེ་བ་དང་མཐུན་པ་དང་། ལོག་སྦྱོད་བྱ་སྦྱོད་ནི་དེ་ལས་ཕྱོག་ཡོད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་སྟག་གི་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མ
 ང་ཆེ་བས་རྒྱ་བས་ཆེན་གྱི་དམངས་གཙོའི་སྤྱི་ཚུགས་དང་། རྒྱ་བས་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ཚུགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུགས། དེ་བཞིན་རྒྱ་བས་ཆེ
 བ་གྱི་གྲུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུགས་ལ་ཡིད་སྟོན་གྱི་མེ་ཏོག་དམར་པོ་དེ་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྒོའི་རྒྱ་ཆེད་དང་བསྐྱུན་ནས་མི་
 རྒྱལ་གྱི་སྤྱིང་ཁོངས་སུ་བཞད་དང་བཞད་བཞིན་ཡོད་ལ། འདི་ནི་གྲུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུགས་ནི་མི་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
 བདེ་ལུན་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུགས་ཤིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་རེད། འདི་ལྟའི་རྒྱ་བས་ཆེན་གྱི་གྲུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་སྤྱགས་
 ་འདུན་མདོན་འགྱུར་བྱེད་འདོད་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་སྦྱོང་མཁན་གྱི་གྲལ་རིམ་ནང་གི་མཆོག་གྱུར་རམ་གཙོ་བོ་སྟེ་བཟོ་བའི་གྲལ་རིམ་
 ཀྱིས་གཙོ་སྤྱགས་བྱས་ནས། རྒྱ་བས་ཆེན་གྱི་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱར་དགོས་བ་དང་། དེལའང་རྒྱ་ཆེད་འ
 རོན་ཆ་འཇུགས་ཤིག་མེད་དུ་མི་རུང་། འདི་ནི་བཟོ་བའི་གྲལ་རིམ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཐོའི་ཆ་འཇུགས་སམ་སྟོན་སྟོན་རུ་ཁག་སྟེ།
 རྒྱ་བས་ཆེན་གཟི་བརྗེད་དང་ཡང་དག་པའི་གྲུང་ཁྲན་ཏང་གིས་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་དབུ་ཁྲིད་དེ་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་
 བརྗེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་གྱི་རྒྱ་བས་ཐེང་དགུང་ལ་འཕྱུར་དང་འཕྱུར་བཞིན་ཡོད་ལ། གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་སྟོན་བཞི
 བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་ཀྱང་པོ་ལའང་པམ་ཁ་བཟོས་བ་དང་བཟོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་འང་སྟོན་པ་དང་སྟོན་བཞིན་ཡོད།
 འདི་ནི་འཛམ་གླིང་སྟག་གི་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་རྒྱལ་དབང་བསྐྱར་གྲལ་རིམ་ཁག་གི་འོག་ནས་བཅིངས་འགྲོལ་སྟོན་པ་ཅིང་། ད
 མངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཚུགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུགས་སུ་ཞུགས་དང་འཇུག་གྲུབ་ས་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་རེ་བཞིན་རྒྱ་བས་ཆེན་གྱི་གྲུང་
 ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་གཟི་འོད་ལུན་པའི་སྤྱགས་སུ་ཐག་ཉེ་རུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། འདི་ནི་རྒྱ་བས་ཆེན་དང་ཁྱད་དུ་འཕག
 ས་པའི་དོན་སྤྱིང་ལུན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པས།

རང་རྒྱལ་ལ་མཆོན་ན། འདས་བའི་ལོ་ཐུང་ཐུང་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་ཤས་རིང་། མཁས་མཛེངས་ལུན་པའི་རྒྱ་བས་ཆེན་གྱི་གཙོ་འཛི
 བ་མཐོ་ཙེ་དུང་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་རྒྱ་བས་ཆེན་གྱི་གྲུང་གི་གྲུང་ཁྲན་ཏང་གིས། གྲུང་ལྷ་ཡངས་བའི་ས་གཞིའི་སྟག་ཆ་ཆ་ལུར་ལུར་
 ཀྱིས་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་བསྐྱར་ས་བ་རེད། དུས་ཡུན་ཐུང་ཐུང་ནང་རྒྱ་ཆེའི་ངལ་རྩལ་མི་དམ

ངས་གོ་རྟོགས་སང་དེ་གསར་བརྗེ་འཐབ་འཛིང་ནང་དུ་ཞུགས་ཡོད་པས། རྒྱལ་ཁ་མཚོགས་པོར་ཐོབ་སྟེ་རྒྱལ་ཡོངས་བཅིངས་འགྱུ་ལ་བཏང་བ་རེད། དེ་རྗེས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་འཛུགས་སྐྱེད་སྲིད་དུ་འང་དེ་སྔ་ནང་བཞུགས་ཞུགས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་བྱུང་བའི་མཚོགས་ཚད་མཐོ་བའི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཏང་དང་མཐོ་གཞུང་ཞི་དང་། རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་བྱུང་ཁང་གི་གཅིག་གྱུར་གྱི་དབུ་ཁྲིད་འོག་ཏང་གི་དར་ཆ་གསུམ་མཐོན་པོར་བསྐྱེད་སྲུང་། སློ་གཅིག་སེམས་གཅིག་དང་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གང་མཚོགས་དང་སེམས་ནས་བདེ་སྦྱིད་སྤྱུག་སུམ་ཚོགས་པའི་ཟས་གོས་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་འཆོ་བ་རོལ་ཐུབ་ཆེད། ཐོན་སྐྱེད་གོང་དུ་སྤེལ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཆེད། ངར་ཤུགས་ཆེར་སོན་དང་གསར་བརྗེ་དང་། འཛུགས་སྐྱེད་གྱི་ལས་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་གྲུབ་འབྲས་བཅས་ལས་ཐོབ་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་། དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་དར་ཆ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་དུས་མཚུངས་སུ། ལས་བྱེད་ཁག་གཅིག་གིས་དར་ཆ་གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་འཐུས་སྡོམ་ཆང་བ་ལག་བསྟར་བྱས་མེད་ཉེས་པ། རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་སེམས་སྤྱུགས་མར་ཆགས་ཏེ་ང་ཚོའི་ཐོན་སྐྱེད་འཐབ་ཕྱོགས་ཚད་མར་དགོས་ངེས་མིན་པའི་ཤུགས་སྐྱེད་གང་འཚམས་ཕོག་པ་དང་། དེའི་ཁར་རང་རྒྱལ་ལ་སྤུ་མཐུ་ད་དུ་ལོ་གསུམ་རིང་རང་བྱུང་གཞི་དུ་འཆོ་ཕོག་པས་ལོ་འབབ་མི་བཟང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེད་གཉིས་འཕུང་དེ། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་མིག་སྔར་ཡོད་པའི་དཀའ་ལས་འདི་བཅོས་པ་རེད།

མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་རང་གི་བྱ་རབས་ཆ་རྒྱ་དུ་བདེ་སྦྱིད་ཆེད་སོ་སོའི་བདེ་སྦྱིད་སློབ་བཏང་ནས་ཟས་གོས་ཐོན་རྒྱུ་དང་། དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོན་བྱེད་པའི་ཤུགས་རིང་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་བའི་རང་གཤིས་ལྡན་ཡོད། ཡིན་ནའང་འདི་ལ་ཡོངས་ཁྱབ་བཞུགས་པ་དང་། གཏིང་ཟབ་མིན་པ། རྒྱུ་བསྐྱེད་མིན་པ་དང་བྱིར་བཞིག་རྒྱག་སྤྱོད་པའི་ངོ་ཕོ་ལྡན་པས་མ་འོངས་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཁོ་ན་བཤད་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་གསོ་གཅིག་པར་བཞེན་ན། ཡོངས་ཁྱབ་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་དུར་ཐག་འབད་ཐག་དང་བཅོན་སེམས་སྤུལ་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་མང་ཆེ་པས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བདེ་ན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་དགོས་ཟེར་ན་སྤྱུག་མི་དགོས། རྗེས་སུ་སྟེར་དགོས་ཟེར་ན་དགའ་མི་དགོས་ཅས་པ་ལྟར་འདིས་མང་ཚོགས་མང་ཆེ་བའི་བསམ་ཚུལ་མཚོན་ཐུབ། དེར་བཞེན་ན་མི་དམངས་མང་ཚོགས་སྤུལ་སྤེལ་བྱས་ནས། ཁོ་ཚོར་ཐོན་སྐྱེད་འཐབ་ཕྱོགས་ཐོག་ཅུས་ཤུགས་འདོན་དུ་འཛུགས་རྒྱ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་གྲུབ་འབྲས་གསར་བ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་ན། གྲུབ་འབྲས་ཆེ་རྒྱུ་ལ་གཞིགས་ནས་མང་ཚོགས་ནས་གྲུབ་འབྲས་ལ་ཁོངས་སྦྱོང་པའི་ཚད་གཞི་ཡང་དེ་མཚུངས་སུ་མཐོ་དུ་གཏོང་དགོས། འདི་ལྟར་བྱས་ན་ད་གཟོད་མང་ཚོགས་ལ་ཐོན་སྐྱེད་སྲིད་སློབ་སེམས་ཐེངས་གཉིས་བ་འཕེལ་དུ་འཛུགས་རྒྱུ་དཀའ་ལས་རྒྱག་མི་དགོས་བར་ཁོ་ཚོས་རང་འགུལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཀྱི་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱ་

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་སྐྱུན་མཁན་ནི་མི་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་མང་ཤོས་དེས་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས།
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་བློའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟུན་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱུན་དགོས། བྱ་བ་གང་དང་ག
ང་ཡིན་ཡང་གལ་སྲིད་འདི་ལྟར་བསྐྱབས་ན་གྲུབ་འབྲས་ལགས་པོ་ཐོབ་སྲིད་པ་དང་། གལ་སྲིད་དེ་ལས་ཕྱི་ག་པམ་ཉེས་འབྱུང་དེ
ས་ཡིན། འདི་ནི་སྤྲུལ་སྤྲོད་ཀྱི་ལ་རྒྱས་དང་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལས་གསལ་བོ་མཐོང་ཐུབ།

མདོར་ན། ང་རང་གིས་ག་དུས་ཡིན་ཡང་འཆོ་བ་ནི་བྱ་བ་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་ནང་གི་རྩ་བ་ཡིན་པར་དོས་འདོད་ཀྱི་ཡོད།

ད་ལྟ་བཙོང་བྱ་དངོས་ལ་བྱུགས་ཏེ་སྐྱུན་ཞིང་ཆེན་ཁག་གི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བའི་སྐྱར་རྩིས་ཅན་བཤམ་བཤམ
ད་རྒྱ་ཡིན། སེ་ཁོན་དང་ཡུན་ནན་ཞིང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་འདས་པའི་ལོ་ཁ་ཤས་རིང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་
ཁུལ་སོ་སོའི་ཐོན་སྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་དང་མཐུན་པའི་འདོད་སྤྱོད་ཆོམས་པ་ཞིག་བྱུང་མེད་པ་དང་། འཆོ་བའི་རྒྱ་ཚད་དམའ་བོ་རེད།
ཡིན་ནའང་གནས་ཚུལ་གསལ་བོ་གདེང་ཆོད་འཕེར་བ་ཞིག་རྒྱས་ལོན་མ་བྱུང་བས་འདིར་དེ་སྐྱར་བཤམ་བཤམ་ཀྱི་མིན། མཆོ་སྤྱོད་དང་
ཀན་སྤྱོད་ཞིང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་གནས་ཚུལ་ཕྲན་བྱིས་ཅུང་ཙམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པས་འདི
ར་རགས་ཙམ་བྲུ་རྒྱུ།

བོད་རིགས་ས་ཁུལ་འདི་དག་བཅིངས་འགྱོལ་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བེད་འཕྲུག་མ་ལངས་སྤོན་བར། ཏང་གིས་སྤྱུགས་གང་ཅིའི་
ཐད་ནས་དམིགས་གསལ་གྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་དང་ལྟ་སྦྱོང་བྱས་ཡོད་པས། རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་མངོན་གསལ
ལ་དུ་མཐོར་འདེགས་དང་གོང་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤོན་ཆད་གོ་མིན་ཏང་ལོག་སྦྱོང་པས་དབང་རྒྱར་སྐབས་བོད་རིགས་ས་ཁུ
ལ་ལ་ཆབས་ཆེའི་གཏུལ་གཞོན་དང་བཟུ་བཞོག་གིས་བཟོས་པའི་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་ནམ་པ་དེའང་མེད་པར་བཟོས་ཡོད་པ་དང་།
མི་ཐུགས་གཉིས་དར་གྱི་ནམ་པ་གསར་བ་ཐོན་འདུག་པས། བོད་རིགས་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་ལ་ཁག་ཤི
ག་དང་། རེ་ལགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མི་ནམས་ཏ་ཅང་འདོད་སྤྱོད་ཁེངས་པ་དང་སེམས་པའང་སྦྱིད་པོ་ཆགས་འདུག་པ
་མ་ཟད། ཏང་དང་མེས་རྒྱལ་ལའང་དགའ་ཞེན་དང་། མཐོ་རྒྱུ་ཞི་ལ་ཡོད་ཆེས། གསར་བཞེ་བྱེད་འདོད་པ། ཐོན་སྐྱེད་ལ་འབ
ད་བཙོན་དང་། ངར་ཐུགས་རྩེར་སོན་སོགས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་བློའི་གནས་ཚུལ་ཏ་ཅང་ལགས་པོ་རེད། དེའི་དཔལ་
འབྱོར་ཐད་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འཛུགས་སྐྱུན་ལ་བྱས་རྗེས་གང་འ
ཆམས་ཤིག་བཞག་ཡོད་པ་ལྟར། ད་ལྟ་རྗེས་དྲན་བྱ་འོས་པའི་མི་སྤྱོད་རང་སྦྱིད་དང་། མཆོན་སྟོན་གོང་འཕེལ། མིང་ཡོད་དོན་ལྡ
ན། དུས་བདེ་ཞི་འཇགས། ཕན་ཡོད་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཐུན་སྐྱུལ་ཚོགས་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱུང་པ་རེད།

དེ་རྗེས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བེད་འཕྲུག་ལངས་པ་དང་། བེད་འཕྲུག་ཞོད་ འཇགས་གཏོང་

སྐབས། ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་ལ་གྱུར་གུང་ཆབས་ཆེན་ཕྱག་ཡིད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

འདིས་མང་ཆོག་གི་འཆོ་བ་ལ་དཀའ་ངལ་བཟོས་ཡོད། ངས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། ས་སྤྲུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ངལ་ཚུལ་རྒྱས་ཤུགས་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བ་མང་ཆེ་བ་དང་། ས་སྤྲུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ངལ་ཚུལ་རྒྱས་ཤུགས་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་དང་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་སྟབས། ངལ་ཚུལ་རྒྱས་ཤུགས་ཆབས་ཆེན་རྗེ་ཉུང་དུ་འདུག དེ་ཡང་ལྷག་ལྷས་ཀྱི་བྱུང་མེད་དང་ཆུན་བྱིས་པ་ར་གིན་དུ་སྒྲོ་འཆབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་སེམས་བག་སྟོད་ཅིང་ཆོག་སྒྲིལ་དང་ལེགས་པོ་བསྐྱབ་སྐྱབ་ཀྱི་མེད། ལྷག་པར་དུ་བོད་རིགས་ས་སྤྲུལ་ལ་ངོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་ཞིང་འཇགས་བཏང་རྗེས། བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་ཐབས་ཐོག ལྷག་ལྷས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་སེམས་མང་ཆེ་ཤས་ཀྱི་འདྲོད་མོས་དང་གོ་རྟོགས་ཀྱི་ཆོད་གཞི་ལ་མ་གཞིགས་པར། སལ་མོ་ཆེ་མུན་འཕྲུལ་ལོང་མཆོངས་དང་། བཅོན་ཤེད་དྲག་ཐབས་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། བཅོས་བསྐྱར་སྤྱོད་བྱུང་བའི་གནད་དོན་བོད་སྤྲོད་སལ་མང་བ་ཡོད། ཡིན་ནའང་འདིའི་ཐད་གསལ་བོ་བཤད་དགོས་དོན་མེད།

མདོར་ན། མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་གི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་བ་ལྟར་སྐབས་ཆེན་གྱི་མཐོ་ཀླུ་ཞི་ཡི་མཁས་མཁོངས་ལྡན་པའི་རྣམ་དཔྱད་འག་བཅུགས་པ་རེད། འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གཟེ་འོད་ལྡན་ཞིང་མཆོག་གྱུར་གྱི་གསལ་བྱ་བ་ལེགས་པ་ཞིག་དང་། མི་དང་དངོས་བོ། རྒྱ་རྒྱུ་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱས་ཤུགས་མཉམ་སྦྲེབ་ཀྱིས་བཅུགས་པའི་སྤར་མ་གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ལྡན་ལ། མཉམ་ལས་ཁ་དང་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལེགས་སྐྱབ་མ་བྱུང་བའི་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་བདེ་སྐྱབ་དང་བསྐྱབས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་ཆོད་བཅོས་བསྐྱར་གཏོང་བར་སྦྱགས་གང་ཅིའི་ཐད་རྒྱས་ཤུགས་བཏོན་དང་འདྲོད་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ནའང་མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་འཛུགས་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་སྦྱེད་དང་། ལྷང་བསམ་སྒྲོའི་མཐུན་སྦྱེད་སོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འཛོམས་དགོས། གལ་སྲིད་མཐུན་སྦྱེད་གང་ཡང་མ་འཛོམས་པར་སོ་སོའི་རང་འདྲོད་ལྟར་བཅུགས་པ་ཡིན་ན། དེར་ཕན་ཐོག་ས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མ་ཟད། དོན་དངོས་ཐོག་གྱུར་གུང་མང་པོ་བཟོ་གི་རེད། བོད་རིགས་ས་སྤྲུལ་ལའང་འདི་ལྟར་ལས་གཞན་བྱེད་མི་རུང་། ཡིན་ནའང་།

༡ མཆོ་སྒྲོན་དང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བོད་རིགས་ཞིང་འབྲོག་ས་སྤྲུལ་ལ་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་ཡོད་མེད་ཞིབ་དུ་བསམ་སྒྲོ་མ་བཏང་བར། དུས་ལུན་སྤྱང་སྤྱང་ནང་རི་གཟར་སྐབ་དོ་འདྲིལ་བ་ལྟར་འགོག་ཐབས་མེད་པར་མི་མང་སྤྱི་ཁབ་ཆེ་གས་རྒྱུང་བཅུགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན། མི་དམངས་སྤྱི་ཁབ་འཛུགས་པར་ཆ་རྒྱུན་མི་ལྡན་མཁན་ལ་དཀའ་ཆོག་སེམས་མང་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་རེད།

༢ ཞིང་ཆེན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ས་སྤྲུལ་ཁག་ལ་བྱུང་བའི་སྒྱུར་ཆ་དང་ལོ་རྒྱུས་འདི་བོད་རིགས་ས་སྤྲུལ་ཡོངས་ལ་གནས་ཡོད། སྤྱི་ཆོག་སེམས་ལེགས་ཀྱི་གལ་རིམ་ནང་ངེས་པར་དུ་གནས་དགོས་པའི་དམངས་ཡོངས་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་དང་། མུན་མོང་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་གཉིས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། དམངས་ཡོངས་དང་མུན་མོང་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་མེད།

‘པ་མ་ཟད། མི་དམངས་སྐྱེས་ལ་དབང་བའི་ཅ་དངོས་ནི་ཉ་ཅང་སྟབས་བདེའི་ཉེར་སྤྱོད་དངོས་རིགས་ཁ་ཤས་མ་གཏོགས་གཞན་
ཅི་ཡང་མེད། མི་ནམས་ཀྱིས་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་ནང་མི་འཁྱོད་གོས་གཅིག་དང་ཉལ་ཆས་གཅིག ཐོར་བ་དང་ཐུར་མ་གཅིག་
བཅས་སྐྱེས་ལ་དབང་བའི་ཅ་དངོས་འདི་གསུམ་མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་བཤད་གྱི་ཡོད། བརྗོད་སྟངས་འདི་ནི་ཞིང་ཆེན་འདི་དག་
ནང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཆགས་འདུག

༣ དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཐད། དགོས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་འབྲེད་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ད
པལ་འགྱུར་ཆེན་པ་པན་ཚུན་དང་གོང་འོག་དབར་གཅིག་ནས་ཆ་སྟོམས་དང་གཉིས་ནས་སྐྱོད་འགྲུག་བྱེད་པ་མ་ཟད། ཐུན་མོང་
ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཁྲོད་ནས་རང་འདོད་ལྟར་མི་དམངས་ཡོངས་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་འཐེན་གཏོང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་
སྟགས་གྲུང་ཁན་(རྒྱ་ནི་མ་ཉམ་སྤྱོད་ བསྐྱར་ཆེན) གྱི་རྒྱུང་ཡན་པ་ཉུ་ལྷ་དང་བཞིན་ཡོད།

༤ ཐོན་སྐྱོད་དམིགས་ཆ་དུ་ཐད། གོང་རིམ་གྱིས་རེ་འདོད་དང་དགོས་མཁོ་ཁོ་ནར་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ལས། གཞི་རི
མ་གྱི་ཐོན་སྐྱོད་ཁག་གི་ལས་གནས་དང་པོའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱོད་ལྟས་ལྷགས་དང་། མང་ཆོགས་མང་ཆེ་བའི་ཐོན་སྐྱོད་སྤྱོད་སྤྲོད་
‘ལ་དོད་མ་དང་བསམ་སྒོ་ཞིབ་ཆོགས་མ་བཟང་བར། འགྲུབ་ཐབས་མེད་པའི་དམིགས་ཆ་དུ་ཐོན་པོ་བཏོན་འདུག གལ་སྲིད་འོ
ག་རིམ་ནས་དམིགས་ཆ་དུ་ཐོན་བསྐྱབ་དཀའ་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་སྟན་པའི་ལྟས་བ་ཡིན་ན། ཁྲོད་ནི་ལྟ་བ་མཐུགས་འཛི
ན་ཅན་དང་། རྟིང་སྒོལ་རྒྱུད་འཛིན་མཁན། བསམ་སྒོར་བཅིངས་འགྲོལ་མ་ཐོབ་པ་དང་། བྱེ་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཁས་མི་ལེན་
པ། ཆེན་རིག་དང་རྒྱུ་ལག་ལ། མཐུན་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བྱེད་འདོད་མེད་པ་སྟགས་བཤད་དེ་འཐབ་ཚེད་གཏོང་བ་དང་། ཐ་ན་ཁ་ཤ
ས་ལ་གཡས་ལྷུང་དང་གཡས་སྤྱགས་པའམ། འོག་སྤྱོད་པའི་ལྷ་མོ་གཡོགས་ཏེ་རྒྱུད་རིག་གཏོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན། འོག་རིམ་
གྱི་ལས་བྱེད་པས་གཙོས་པའི་སྐབས་འཆོལ་བ་ཁག་ཅིག་གིས། ཁ་སྔ་འགྲུག་སྤྱི་ལོ་བ་ལྟར་སྐད་ཅར་བརྒྱབ་སྟེ་ཡོང་གི་རེད། འགྲི
ག་གི་རེད་ཅེས་ཁག་ཐག་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཡིག་ཐོག་གམ་ངག་ཐོག་ཏུ་མཐུན་བསྐྱོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ནའང་དོན་དངོས་སུ་དེ་འདྲ་ཡིན་མི
ན་ངེས་བ་མེད། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱོད་ལ་སྔ་ཁ་ཤས་རིང་མིས་བཅོས་བའམ་རང་བྱུང་གི་གཞོན་འཆེ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པས། ལས་
བྱེད་པའི་ལུང་ཤོབ་ནང་བཞིན་གྱི་དམིགས་ཆ་དུ་ཐོན་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་སྤྲོད་པ་ཁག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་ཤས་ཀྱིས་རང་གི་ལུ
ང་ཤོབ་རྒྱུ་རྒྱུ་བཏོན་པའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་སྤྲོད་པ་ལྟར་ཞིང་དེ་སྟན་ལུང་ནང་། གོང་རིམ་གྱི་དམིགས་ཆ་དུ་ཐོན་སྤྱོད་ལས་བརྒྱལ་ཡོད་པ་ད
ང་། ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་བཀོད་འདུག གོང་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་བ
ར། མི་ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་གཏམ་འདྲ་ཆགས་པ་བཤད་མཁན་ཆོར་གཟི་བརྗིད་ལྟན་པའི་དར་ཆ་དམར་པོ་སྟགས་ཀྱི་ག
ཟེངས་རྟགས་དང་བསྐྱགས་བརྗོད་གནང་འདུག དེར་བརྟེན། ལུང་ཤོབ་ཀྱི་རྒྱུང་ཡན་དེ་བས་རྒྱ་བྱུང་དང་ལྷགས་པ་ཉུ་ལྷ་དང་བ
ཞིན་ཡོད།

ས་བྱེད་པའི་ཅི་བསམ་ཅི་བཤད་ལ་ལགས་སོ་ཞུ་རྒྱུ་ལས་གཞན་འགྲོ་ས་གང་ཡང་མེད། དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱགས་སོ་སོར་བཅན་དཀ
འ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ཡན་ཤུགས་དྲག་ཏུ་ལྡང་གི་ཡོད་པ་གསལ་བོར་མཐོང་ཐུབ། གཞན་ཡང་། འདིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆ་དང་ནོར་
འབྲུལ་མང་བའི་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ཆབས་ཆེད་གནོད་འཚེ་དང་། གཏོར་བསྐྱོན་ཐོག་ཡོད་པ་མ་ཟད། གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་ན
ས་གོང་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པའི་དམིགས་ཚད་ལས་འགན་འགུལ་ཆེད། མང་ཆོགས་ཀྱི་ཟ་འབྲུལ་བསམ་སྒྲིབ་ཆོགས་མ་བཏང་བར་
འབྲུ་རིགས་བསྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་ཚད་ལས་འགན་འགུལ་ཡོད་མོད། རྒྱ་ཆེད་འཕྱོང་མི་དམངས་མང་ཆོགས་
ལ་མི་རེར་ཟླ་རེ་བཟའ་འབྲུ་རྒྱ་མ་བཅུ་ཡས་མས་ཡོད་ལུགས་དེ་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་དེ་ཙམ་ཡང་གྲངས་ཚད་ཐོབ་ཡོད་པ་མ་རེད།

སྤྱི་ཁབ (སྤྱི་ཐབ) བཅུགས་རྗེས། མང་ཆོགས་ལ་འདྲོད་མོས་ཡོད་མེད་མ་རྟོགས་བར་བཅན་གྱིས་ཟ་ཁང་ནས་ཟ་རུ་བཅུ
ག་སྟབས། ཆད་གཞི་ཏ་ཅང་དམའ་བའི་ཟ་འབྲུ་དེ་ཙམ་གྱིས་གྲངས་ཀ་ཆད་མེད་ཡང་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཟ་འབྲུ་ཏ་ཅ
ང་ཁྱུང་དྲགས་ཏེ་ཆད་གཞི་ཤིན་ཏུ་དམའ་བའི་འཚོ་བའང་སྤྱོད་ཁག་པོ་བྱུང་བ་དང་། མི་ནམས་བགྲེས་ཤིང་རྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱ
ལ་གྱི་མི་ལྟེ་འབར་སྟབས། རྩོན་ཆད་ང་ཆོད་ཐོད་ཁུལ་ཏུ་ཏྲ་བོང་དང་འབྲུ་གཡག་བ་སྐང་སྐགས་ལ་སྤྱད་བྱའི་འབའ་ཆ་ (ལྷུ་མ་རི
གས་བཅག་འཕྲོས་ཀྱིས་སྤྱིགས་རོ། བསྐྱར་མཆན) དང་ཕྱག་མ་ (སྤྱན་པའམ་སྤྱན་པ་སྟེ། འབྲུ་རིགས་ཀྱི་ཕྱི་ཤུན། བསྐྱར་མཆན
།) སྐགས་གྲང་ཐོབ་དཀའ་ཞིང་སྤྱོད་ཐོན་ལྡན་པའི་བཟའ་ཆས་སུ་གྱུར་འདུག དེ་ཡང་ཟ་ཁང་གི་འགན་ཁུར་བས་མཐོང་སྤང་རུ་
ཟ་མ་མང་ཙམ་ཡོང་བ་དང་། ཉིན་གཅིག་གི་བགྲེས་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་སེལ་ཆེད། ཟ་རུང་བའི་ལྷུ་རིགས་སྤྱོད་མེད་ཁར། ཟ་
མི་རུང་བའི་ཤིང་ཤུན་དང་ཤིང་ལོ། ལྷུ་རི་ཙམ་བ་དང་ཙམ་འབྲས་སྐགས་མང་ཙམ་བཀོག་སྟེ་ལས་སྤྱོད་བྱས་རྗེས་འབྲུ་རིགས་ཁྱུང་རུ་བ
སྤྱིས་ཏེ་ཕག་རྟོན་དང་བཞུགས་སྤོང་ཆོབ་ཆོབ་བཟོས་ཏེ་མི་ནམས་ལ་ཟ་རུ་འཇུག་གི་ཡོད་ཅིང་། ཐ་ན་འདི་ལ་ཡང་ཆོད་འདྲོན་བྱས་ཏེ་སྤྱ
ད་ཁོག་རྒྱགས་ཐག་ཆོད་ཅིག་ཟ་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། འདིའི་རིགས་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་སྤྱང་མེད་པ་དང་། འདི་ལྟ་བུའི་ཆབ
ས་ཆེད་བགྲེས་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྲུང་རྒྱ་མི་ནམས་ཀྱི་མི་ལམ་ནང་རུ་འང་འཁོར་སྤྱང་མེད་ལ། མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱིས་
གདུག་རྒྱུབ་ཆེ་བའི་མནར་གཅོད་འདི་རིགས་བསྐྱོན་ཐབས་མེད་པར་གཟུགས་གཞི་ཉིན་རེ་བཞུགས་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་སྟབ
ས། ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་ཆམ་ནད་སྐགས་འགོས་ནད་རྒྱུ་རིགས་ཀྱིས་གྲང་རྒྱ་ཆེད་གྲངས་ཚད་ལོན་པའི་མི་མང་པོ་ལས་སྤྱོད་བོར་འད
ས་སྤྱངས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་སུ་མི་གྲངས་མི་ཁྱུང་བ་ཞིག་ཟ་འབྲུ་ཆད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་རྟོགས་ཤི་ཐེབས་ཤིང་། དེ
བས་གྲང་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་བཟའ་མི་ཆད་མ་འདས་སྤྱངས་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་འདུག འདི་དག་ཆད་མ་ཟ་འབྲུ་མི་འདང་
བའི་དབང་གིས་རུས་མིན་འཆི་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། ཊོན་དངོས་ཐོག་ཆད་མ་རྟོགས་ཤི་ཐེབས་པར་བཅིང་དགོས།

དཔེར་ན། མཚོ་སྤོན་ཞིང་ཆེན་ཡུལ་མེ (ལྷུང་རྩ) རྫོང་གི་བིས་མདོ་དགོན་རུ་ཐེངས་འདིར་ང་རང་གིས་བོད་རིགས་དང་། རྒྱ་རིག
ས། ཟ་ལར་རིགས་སྐགས་ཀྱི་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆ་ལྟ་སྤྱོད་བསྐྱོངས་ཀྱིས་བཞུགས་མོ

ལ་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ་ཡིན། ཚོགས་ཐོག་ཏུ་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པས་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བཤད་དོན། ༡༩༥༩ལོ་ནས་༡༩༦༡ལོ་
འི་ལོ་སྟོན་བར། ཡ་ཐེ་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་ཆའི་ངལ་ཚལ་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་དཀའ་ངལ་ནི་བསམ་ཡིད་ལས་འདས་པ་
དང་། བརྗོད་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། ཟེ་བ་རེ་རེར་རྒྱ་ཆའི་གངས་ཚད་ལོན་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡིད་སྦྱོར་བའི་ངང་སྟོགས་ཤི་ཐེབས་
སོང་ཞེས་སྟུག་བསམ་བཤེད་བ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོའི་ད་དུང་འདི་སྟོན་ང་ཚོར་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་སྟུང་ཡོད་ནའང་འཆོ་བ་ལོགས་བཅས་ཐོབ་
མེད་པ་དང་། ད་ལྟ་ཉི་མ་གང་འབྱོལ་གྱི་བསམ་སྒྲོ་མ་གཏོགས་མེད་ལ། འདི་ལྟའི་དཀའ་སྟུག་ཆེ་བའི་འཆོ་བའི་གནས་ཚུལ་འོག་ཐོ་
ན་སྦྱེད་གྱི་སེམས་ཤུགས་འཕར་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན་སྟབས་ལོ་འབབ་ཀྱང་ལོགས་པོ་ཐོབ་དཀའ། ཕྱིན་ཆད་རྒྱ་ཁབ་ཀྱིས་ང་ཚོ་ངལ་ཚལ་
བར་དྲོད་ཁོག་རྒྱགས་པ་ཞིག་ཟ་རུ་བཅུག་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་ཀྱང་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་སྟུང་འབད་ཆོག་ཅེས་སོགས་ངལ་ཚལ་མི་དམངས་
ས་ཀྱིས་སྐད་ཆ་དྲང་བཤེད་མང་པོ་བཤད་ཡོད་ཡོད། དེ་རིང་འདིར་གནད་དོན་རེ་བཞིན་བཤད་ན་གཏམ་རིང་དུག་པས་འདི་
ཙམ་གྱིས་འགྲིག་པར་བྱས་ཡོད།

མདོར་ན། མཚོ་སྟོན་དང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གཉིས་ནང་གི་བོད་རིགས་ཚུད་པའི་རིགས་སོ་སོའི་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་ཀྱི་འ
ཆོ་བ་ནི་མི་ལ་བརྗོད་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། འདིས་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་མཐོང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་བྱེད་དང་། འཕུད་སྟུགས་ཀྱི་
ན་ནས་ལོགས་པོ་དང་འཆོམས་པོ་མེད། ཐེངས་འདིར་ངས་མཚོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས། གཞི་རི
མ་ལས་བྱེད་པའི་བཀག་འགོག་ལས་ཐར་ཐབས་བྱས་ཏེ་མངལ་ཁར་སླེབས་པའི་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས། ང་
མཐོང་མ་ཐག་སྐབས་ཤིག་རིང་གི་སྟུག་བསམ་དྲན་ཏེ་དབང་མེད་དུ་མིག་རྒྱ་བཏོན་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཁྲོད་སློབས་པ་ཡོད་མཁན་
ཁ་ཤས་དྲུང་ག་འདྲོན་བཞིན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་སྟོགས་ཀྱི་སྟུག་བསམ་སྦྱོང་དུ་མ་འཇུག་ནང་ཚོས་རྩ་གཏོང་དུ་འགྲོ་
རུ་མ་འཇུག་ དེད་གངས་ཅན་པ་ནམས་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་དུ་མ་འཇུག་ཅེས་སྐབས་འཇུག་ཁྱེད་ཀྱི་འདུག་ འདི་ནི་ད་ལྟའི་བོད་རི
གས་ས་ཁུལ་གྱི་དངོས་སྟུང་བའི་སྟུག་བསམ་དང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནས་ཐོན་པའི་རྒྱ་ཆའི་སེར་སྟུང་མི་དམངས་མང་ཚོ
གས་ཀྱི་ཆོག་ཉུང་དོན་གསལ་དང་སྐྱམ་པ་རྒྱ་འདྲོད་ལྟར་གྱི་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་རེ་འདུན་རེད་འདུག་ དོན་དངོས་ཀྱིས་ཡང་
བསྐྱར་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ལ་དོན་སྤྲིང་ཆེན་པོ་ལྡན་ཡོད་པའི་ར་སྟོན་བྱས་འདུག་ མཚོ་སྟོན་དང་ཀན་སུའུ་
ཞིང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁྲོད་བྱུང་བའི་ཆ་བས་ཆེན་གྱི་སྟོན་ཆ་དང་ནོར་འབྱུལ་དེ་དག་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་དབྱང་ད
ང་། སྟུག་བསམ་སྦྱོང་མཁན་མི་དམངས་ཀྱི་མགོན་སྐབས། བྱམས་སེམས་ལྡན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་
མཁུན་རྟོགས་བྱུང་འཕྲལ། ལམ་སང་ཞིང་ཆེན་འདི་གཉིས་ཀྱི་འགན་ཁུར་མི་སྣ་བརྗེ་འཐེན་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལས་བྱེད་པ་
ཁན་གས་ཁྲོད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ལྡན་པ། བྱ་བ་སྦྱབ་རྒྱའི་ཁུས་ཤུགས་དང་ཉམས་སྦྱང་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་བསམ་ནམ་དག་ང
ང་འབད་བཅོན་བྱེད་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཁོ་ཚོའི་ཆབ་ཏུ་མངགས་གཏོང་གནང་ཡོད། དེར་མ་ཟད་གཟབ་ནན་གྱིས་བརྟག་ད

ཕྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལས་དོན་ཁོང་གི་རྒྱུན་དང་ནོར་འབྲུལ་ཡོ་བསྐང་དང་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ། དེ་བཞིན་ལས་དོན་དར་སྤེལ་དང་ལེགས་སྐྱོད་བྱས་ནས་དེ་སྤེལ་གནས་ཚུལ་གང་མཚུགས་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་མཛུབ་སྟོན་གནང་ཡོད།

གྲུང་གྲུང་གྲུང་དབྱང་འཐབ་སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་གྲུར་སྤུའི་སྤུའུ་གྲང་གཞིན་པ་མང་སྒྲན་ལ་གྲུང་གྲུང་ཀན་སྤུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཐུ
 འུ་ཅི་དང་ཁོའི་ལས་འགན་ཁུར་དུ་བརྟག་པ་དང་། ཁོང་གིས་ཀན་སྤུ་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གཙོ་སྒྲུང་བྱས་ཏེ། ༡༨་གྲུང་
 དབྱང་དང་མའོ་གྲུའུ་ཞིའི་སྒྲོབ་སྟོན་ལྟར། ཉིན་མཆན་མེད་པར་འབད་བཙོན་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་བསྐྱབ་སྟབས། ཏུས་ཡུན་ཐུང་ཐུ
 ང་ནང་ཀན་སྤུ་ཁོངས་ཀྱི་ཆ་བས་ཆེའི་སྟོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱང་ཡན་གྱིས་སྟེ་དགའི་བདེ་བ་འཕྲག་ཅིང་དོན་མེད་རྟག་ཏུ་བ
 ཟོ་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ཁྱབ་གདལ་དུ་འགོ་བར་བཀག་འགོག་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། རིམ་བཞིན་སྟོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་དེ་
 དག་ཡོ་བསྐང་བྱས་ཡོད། ད་ལྟ་ཀན་སྤུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་གནས་ཚུལ་རེ་ལེགས་ཕྱིན་དང་འགོ་བཞིན་ཡོད། མཆོ་སྟན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ག
 བས་ཚུལ་ཀན་སྤུ་ལྟར་རེ་ལེགས་སུ་སང་མེད་མོད། གྲུང་གྲུང་མཆོ་སྟན་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་འབད་བཙོན་འོག་གན
 ས་ཚུལ་རུང་ལེགས་སྤྱོད་སུ་འགོ་བཞིན་ཡོད། མདོར་ན། ༡༨་གིས་རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་ལ་ལེགས་བསྐྱེད་དང་། སྤྱ་བརྟ
 བ། འཐུས་ཚང་། མཐོར་གཏོང་གི་བྱེད་སྤྱོད་སུ་བཏོན་པའི་འོག སྤྱང་གསེབ་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་གིས་སྤྱུ་རྩེས་སུ་ལས་དོན་སྤལ་
 ཡིག་དོན་ཆན་བརྟུ་གཉིས་དང་དུག་རུ་གཏན་འབེབས་དང་འོག་རིམ་ལ་ལག་བསྟར་དགོས་པའི་བྱུང་བསྐྱེད་སུ་རྩེས། གཞི་རི
 མ་ནས་མཐའ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་བྱས་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་སྤན་ཙམ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད་པས། ཞིང་འབྲོག་སྤྱང་སྤེའི་ལས་
 བྱེད་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་སྟབས་དང་བྱ་སྤྱོད་རུང་ཙམ་ལེགས་སུ་ཕྱིན་འདུག མང་ཆོགས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་སུ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོང་རུང་
 ལས་ཐར་ཏེ་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཆོ་བ་གསར་བ་བསྐྱར་དུ་ཐོབ་པའི་ནམ་པ་ཐོན་འདུག རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་བཤད་དོན།
 མའོ་གྲུའུ་ཞི་ནི་ང་ཚོ་སྤྱོད་སུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་མཁན་གྱི་པ་མ་རེད། ཁོང་གི་ང་ཚོའི་སྤྱོད་སུ་བསྐྱེད་སུ་མཁུན་མ་ཐག་སྤྱོད་སུ་བསྐྱེད་སུ་མེལ་ཏེ་ང་ཚོར་
 གཟིགས་སྤྱོད་གནང་གི་ཡོད། སྟོན་ཆ་དང་སྟོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་པལ་ཆེར་འོག་རིམ་གྱིས་ལས་བྱེད་པའི་བྱས་པ་རེད་ཅེས་སོག
 ས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཐོ་ཆོམ་དང་ནམ་རྟོག མི་འདྲོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་རིམ་བཞིན་སེལ་གྱི་ཡོད་པ་
 དང་། འདི་ནི་ཏང་དང་མའོ་གྲུའུ་ཞི་ལ་དགའ་ཞེན་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་པའི་མཆོན་རྟགས་ཤིག་རེད།

སེཾཤོན། མཚོ་རྩོན། ཀན་སུའུ། དུན་ནན་སྐགས་ཀྱི་ཁིང་ཆེན་བཞིའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བོད་རིགས་མི་དམངས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གཙོ་བོའམ། གཞི་རྒྱའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་སྤྱད་གི་གནད་དོན་གསུམ་པ་འདིར་བཤད་མཚམས་བཞག་པ་ཡིན། རབ་བྱུང་ན་སྤུན་ལྷ་ཁིང་ཆེན་བཞིའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ལེགས་ཉེས་ཞིབ་ཚགས་པའི་སྐོ་ནས་སྤྱན་མེད་བྱུང་གོས་པ་གཤམ་ཆེ་ཡོད། གཤམ་སྤྱིད་དེ་ལྷ་ར་བྱས་ན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དེ་དག་གི་དངོས་ཡོད་

གནས་ཚུལ་རྟག་འཛིང་ཆེ་བ་དང་། དངོས་སུ་བྱུང་བའི་གནད་དོན་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་བརྗོད་དཀའ་བས་འདིར་སྟོགས་ཡོངས་ནས་བརྗོད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན་པ་དང་། གལ་སྲིད་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་ཅས་ཞིག་ཞུས་བ་ཡིན་ནའང་ཡིག་འབྲུ་འབྲུམ་ཕྱག་ལྟ་ག་དགོས་སྟབས་ཐེངས་འདིར་གནད་དོན་གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་འདི་ཞུས་བ་ཡིན།

ངས་གོང་དུ་ཅུང་གསལ་བོར་བཤད་པ་བཞིན། དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་བོད་མྱོངས་ས་ཁུལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྤུངས་ཁྲི་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཆོད་གཞི་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་དོན་དངོས་སུ་ཆང་མ་ལ་སྒྱུར་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། བན་མེད་གཞོད་ཆེད་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་དག་གི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་སྡེ་དང་ཡོད། ད་ལྟ་སྒྱུར་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་དེ་དག་བྱུང་བའི་ཐུན་མོང་དང་གཞི་ཆའི་ཕྱི་རྒྱུན་དང་ནང་རྒྱུན་རགས་ཅམ་འཆད་པ་དང་། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་ལོག་སྤྱོད་རྩ་ཆོག་ས་དང་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུ་གས། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལོག་སྤྱོད་རྩ་ཆོག་ས་ཀྱི་ས་ངན་རྒྱས་འོག་བསྐྱངས་བའི་ཉང་དང་མེས་རྒྱལ་དང་། མི་དམངས་དང་གསར་བརྗེ་ལ་ངོ་ལོག་བྱེད་པའི་དྲག་པོའི་བྱིང་འབྲུག་ནི། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་ཆབས་ཆེད་གཞོད་འཆེ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཕོག་པའི་ནང་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་གཅིག

དེ་མཆུངས་སུ་སྤུངས་ཁྲི་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་ཤས་ཀྱི་རིམ་པ་སོ་སོའི་ཉང་སྲིད་དམག་གི་འགན་ཁུར་མི་སྣ་དང་ལས་བྱེད་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཉང་གི་ཡང་དག་པའི་བྱེད་སྟོགས་དང་སྲིད་རྒྱས་བྱེད་ཐབས། ལས་འགན། དབྱེ་མཆོམས། གོ་རིམ་སོགས་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱས་སྟབས། བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ལ་དོགས་པ་དང་དངངས་སྐྱག་བྱུང་སྟེ་མཐར་ཐིང་འབྲུག་ལངས་བ་དང་། དེ་བཞིན་དྲག་པོས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སན་ལ་ཁ་གཡར་བའི་མགོ་སྐོར་དུ་རྒྱུད་དེ་བྱིང་འབྲུག་ལངས་བ་བཅས་བྱིང་འབྲུག་རིགས་འདི་གཉིས་ནི་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནང་ལངས་བའི་བྱིང་འབྲུག་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་བོད་མས་འཁོར་གྱི་མང་ཤོས་རེད།

(མཆན་མཆོམས་འདིར་རྒྱ་ཡིག་མ་དཔེའི་ཤོག་གངས་གཅིག་ཆང་མི་འདུག) ལས་དོན་གྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་ཉམས་སྦྱང་། མིག་རྒྱུང་རིང་ཐུང་། དོན་དངོས་མཐོང་ཐུབ་མིན་དང་། བྱེད་སྟོངས་འཆོམས་མིན། ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ཆང་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་སྟངས། ཀྱན་སྦྱོང་ལེགས་ཉེས། དྲང་བདེན་ཡིན་མིན། ལྷག་བསམ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་བཟང་ངན་ལ་ཐུག་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལས་བྱེད་པ་ཡོད་ཆང་གྱི་རྒྱ་ཆང་གཅིག་མཆུངས་ཡིན་མི་སྲིད། རྒྱ་མཆན་ནི་མི་རེ་རེ་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེ་ཡོད་པས། ཉང་གི་ཟབ་ཡངས་དཀྱུལ་ཆེད་དགོངས་གཞི་དང་མཚུབ་སྟོན་དེ་འོག་རིམ་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས། གཅིག་གྱུར་དང་འབྲས་ཆང་ཞིག་ཡོང་དཀའ་བ་དང་གསུམ།

རྒྱབས་ཆེན་གྱི་ཉང་དང་མཐོ་ཀླུ་ཞི་ཡི་ཡང་དག་ཟབ་ཡངས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དེ། ཡང་དག་པའི་ལས་བྱེད་པ་སྤུལ་བྱུང་ཅན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན་ད་གཞོད་ཡང་དག་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་འབྲས་ཐོབ་སྲིད། ཉང་དང་མཐོ་ཀླུ་ཞི་ཡི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་དགོ

ངས་གཞི་དང་། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞི་འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་གལ་སྲིད་ཟམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་མཁས་མཛངས་ལྡན་པ་
འི་གསར་བརྗེའི་ལས་བྱེད་པ་མེད་ན། དེ་ནི་རྒྱས་ལྡན་གྱི་སྒྲན་ཡོད་ཀྱང་སྒྲན་པ་ཡག་པོ་མེད་པས་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་དང་གཅིག་
མཚུངས་རེད། རང་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་སོ་སོའི་ལས་དོན་ནང་གཙོ་བྱིན་གྱི་རྒྱས་པ་འདོན་བཞིན་པའི་སྒྲན་ཐོན་ཅུ་ཁག་སྟེ་གྲང་ཁན་ཏ་
ང་མི་ཁྲི་ཕྱག་མང་པོའི་ཁྲོད། གསར་བརྗེ་འཐབ་ཚུང་གི་སྦྱོང་བརྟེན་ཐོབ་མཁན་དང་། དཀའ་སྤྱད་དང་ཉེན་འགག་མང་པོར་ཉ་
མས་ཚོད་ཐོབ་པའི་བརྟན་ཚུགས་ཡོད་ལ། ཆབ་སྲིད་གྱི་རྒྱུ་ཚད་མཐོ་ཞིང་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསར་བརྗེ་ལས་བྱེད་པ་ལྷན་ཁྲུང་ཅན་མ་
ང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱི་མཐའ་མཚམས་ན་ཡོད་པས། ཏང་དང་མའོ་གྲུའུ་ཞི་ཡི་
‘རྒྱལ་ཆེན་ཟབ་ཡངས་གྱི་དགོངས་གཞི་དང་། དགོངས་གཞི་འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་བར་ལ་ཟམ་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་འདོན་མ་
ཁན་གྱི་ཡང་དག་མཁས་མཛངས་ལྡན་པའི་གསར་བརྗེའི་ལས་བྱེད་པ་ལྷན་ཁྲུང་ཅན་མང་པོ་ཕེབས་ཐུབ་མེད་པ་དང་བཞི།

ལྷག་པར་དུ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པར་མཚོན་ན། རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་ཤོས་ལ་བོད་རིགས་ས་
ཁུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་བབ། རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་མང་མང་ཚོགས་གྱི་བ་
སམ་སྒྲོའི་གནས་ཚུལ་སོགས་ཤེས་རྟོགས་གཏིང་ཟབ་དང་འཐུས་ཚང་མེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས། ཏང་གི་ཡང་དག་མཁས་མཛངས་གྱི་ད་
གོངས་གཞི་འདི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་ལག་བསྟར་ཡང་དག་བྱེད་དཀའ་བ་དང་། རྒྱ་རི་
གས་ལས་བྱེད་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་དཔེ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་གྱི་ཡོད་པས། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དངོས་ཡོད་ག་
ནས་ཚུལ་དང་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་གང་གཟབ་གྱིས་བསམ་གཞིགས་དང་སྒྲིབ་སྦྱོང་བྱས་མེད།

བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པར་མཚོན་ན་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། རིགས་གཅིག་ནི་ཏང་གིས་འཐབ་སྤྱོད་གཅིག་གྱུར་བྱས་རྗེ
ས་གཞི་ནས་ལས་བྱེད་ཁྲོད་ཞུགས་པ་དང་། ཁོང་ཚོར་གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ཏང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་། ཆབ་
སྲིད་གྱི་ཤེས་རྟོགས་གང་འཚམས་ཤིག་ཡོད་ཅིང་། སོ་སོའི་ས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཆ་རྒྱས་ཡོད་པ་རེད།

ཡིན་ནའང་། ལས་བྱེད་པ་དེ་དག་མང་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་སྟེ་ཁྲུང་ས་བསྐྱ་གཞིག་གལ་རིམ་ཡིན་སྟབས། ཁོང་ཚོའི་ཁྲོད་ཉུང་ཤས་ཅིག་
‘ལ་ལས་བྱེད་པས་མཐོང་ཆེན་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་ལས། གཞན་མང་ཆེ་ཤས་ཀྱིས་སོ་སོར་བསྐྱར་བཞོད་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོག
ས་འོག་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་མི་ཐུབ་པར་བྱི་མར་བཅེ་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གསར་བརྗེ་ལས་དོན་ཁྲོད་ལྷག་བསམ་ན
མ་དག་དང་། ཏུར་ཐག་འབད་ཐག་ངང་རང་གི་རྒྱས་ཐུགས་ཡོངས་རྒྱུགས་འདོན་དཀའ་བ་ཆགས་ཡོད། རིགས་གཞན་ཞིག་ནི་
ལས་འགྲུལ་ལམ་ལས་ཀ་ཡང་ན་སྒྲིབ་སྦྱོང་ནང་ཐོན་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཏུར་བཙོན་ཅན་ཁྲོད་ཀྱི་རེ་བ་ཡོད་མཁན་ཁག་གཅིག་
‘ལ་དུས་ཐུང་སྦྱོང་བརྟེན་དང་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ལས་བྱེད་དུ་ཞུགས་སུ་བཅུག་པ་དང་། དེ་རིགས་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་ཆ་ཆ་ལྷན་ལྷན་ཁྲོད་
ད་ནས་ཆ་ཆ་ལྷན་ལྷན་ངང་འཚར་ལང་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཁོ་ཆོ་ལ་ལས་དོན་འཐུལ་སྐྱབ་གྱི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཞིབ་ཆ

གས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་མེད། གསར་བརྗེ་ལ་དགའ་ཞེན་ཡོད་ནའང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་རྟོགས་དང་ཏང་གི་མཛུ་བ་སྟོན་ཤེས་རྟོགས་ཀྱི་ཚུ་
ཚད་དམའ་བ་དང་། མདུན་བསྐྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ནའང་། ལེགས་ཉེས་བཟང་ངན་མཐོང་མི་སྤྱབ་པ། དེ་བཞིན་རྒྱུ་བཙོན
ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ནའང་། ཉམས་སྤྱོད་མི་འདང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས། ང་ཚོའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བོད་རྒྱལ་ས་བྱེད་པའི
ཁྲོད་ཡང་དག་མཁས་མཛུངས་ལྡན་པའི་གསར་བརྗེའི་ལས་བྱེད་པའི་ཀྲུན་སྤྱོད་དང་ཆ་རྒྱུན་འཛུལ་མཁན་ཉ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེ
ད།

སྐྱེ་ལ་འདྲ་ལྟ་སྒྲིབ་ཤིག་ལ་གོང་རིམ་ནས་འོག་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་མང་ཆེ་བ་ལྡན་པར་ཡིད་ཆེས་
བྱས་ཏེ། ཞིབ་བཤེར་ནན་པོ་དང་ལས་བྱེད་པར་རྒྱས་ལོན་བྱེད་པའི་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་སྟོན་གཡེང་དུ་བཏང་བ་དང་ཟླ། ང་རང་
གིས་འདི་དག་ནི་ང་ཚོའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ནས་བྱུང་བའི་རྟོག་བྱེད་དང་ལས་དོན་ཁྲོད་བྱུང་བའི་སྐྱོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲལ་གྱི་སྤྱན་
མོང་གི་གཙོ་བོའམ་གཞི་རྩའི་ཕྱི་རྒྱུན་དང་ནང་རྒྱུན་རེད་བསམ་གྱི་འདུག།

ངས་ང་ཚོར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་ཁྲུང་ཁྲུང་ཁྲུང་ཁྲུང་ཏང་དང་། ལྷ་བས་ཆེན་གྱི་མའོ་ཀྲུའུ་ཞི་དང་མེས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་མཐོང་
དང་ལ་རྒྱ། གཟི་བརྗེད། སྟན་ཀྲགས་བཅས་བར་ཕན་པ་དང་རང་རྒྱལ་སྤྱར་མཁོ་གས་སུ་དེང་རབས་ཅན་དང་། སྟོབས་འབྱོར་
ལྡན་ཞིང་མི་རིགས་ཚང་མར་འབྲེལ་ཉམ་བཤེས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལྡན་ལ། ཚང་མ་བཤེས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་། མི་སྒྲོན་རང་སྤྱོད་ཀྱི་
ལྷ་བས་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་མཛོན་བསྐྱར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ། གཏམ་དཔེར་ཕན་པའི་གཏམ་ལ་སྟན་མོ་མེད་ཅེས་བ་
ལྟར། སྤན་གྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་བོད་སྤྱོད་ས་གཙོར་བྱས་པའི་བོད་ཁུལ་ཡངས་ལ་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་གནད་དོན་བཟང་
ངན་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལེགས་ཉེས་ཁྲོད་ཆ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དཔེ་མཚན་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་གནས་ཚུལ་
ཁག་ཅིག་བྱང་པོ་སྤྱོད་གསང་མེད་པར་སྟན་མེད་ཞུས་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གོང་གསལ་གནད་དོན་ཁག་སྟན་མེད་ཞུ་སྐབས། ལས་
དོན་ཁྲོད་ཁ་གསལ་བ་ཡོ་བསྐྱང་དགོས་པའི་བསམ་འཆར་དང་། བོད་སྤྱོད་ས་གཙོར་བའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་དངོས་སུ་གནས་བ་
དང་། དངོས་སུ་བྱུང་བའི་བཤེས་སྦྱོང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟས་ནས་རེ་འདུན་བཏོན་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོགས་ལེ
གས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་རེ་བ་སོགས་ཚང་མ་རྒྱུང་འབྱས་ཚང་ངང་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ནས་བཤད་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁྲུང་ད
བྱང་གིས་ཕྱི་རྒྱུད་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་འགྲེལ་སྤྱོད་བཀའ་དྲིན་གང་གནང་དགོས་ཀྱང་། གལ་སྲིད་གོང་དུ་གནས་ཚུལ་ལ་ཞི
བ་དུ་གཟིགས་ཆེ་ལས་སྤྱོད་བའི་ངང་རྟོགས་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། ཡང་བསྐྱར་རེ་འདུན་གསལ་བོར་ཞུས་མ་ཞུས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ
ས་འདིར་ཞིབ་པར་ཞུ་རྒྱུ་མིན།

མདོར་ན། གོང་གསལ་གྱི་གནད་དོན་ཁག་ལ་གཟབ་ནན་ངང་དགོངས་བཞེངས་གནང་རྒྱུ་དང་། དགོས་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་ས
ཁྲུང་གནང་རྒྱའི་སྤྱུགས་བཅེ་མི་འདོར་བ་ཞུ། དེའི་ནང་གནད་དོན་གསུམ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཕྱིན། འདིར་ཡང་བསྐྱར་ག

དང་པོ། ལྷ་བས་ཆེན་གྱི་ཀྲང་གོ་ཀྲང་ཁྲན་ཏང་གི་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་མཁས་མཛེས་ལྡན་པའི་སྲིད་རྒྱུས་དང་། ཀྲང་ལྷ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙུང་ལྷན་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཙུང་པའི་ཁེ་དབང་དང་། འོས་འགན་ཞེས་པའི་ནང་ག་སེས་བརྒྱད་བརྟུ་ཀྱི་བརྒྱད་དུ་ཀྲང་ལྷ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་འབངས་ལ་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་ཅེས་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་གསལ་བོར་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་དགོངས་དོན་འདི། ཕྱི་ཆད་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་མེས་རྒྱལ་གྱི་བྱིམ་ཆང་ཆེན་མོའི་ནང་མི་རིགས་དང་། རིམ་གྲས། ཆོས་ལུགས་སོགས་དབྱེ་འབྱེད་མ་བྱས་བར་མངོན་སྟོན་དང་། ལ་ཞེས་གཉིས་མེད་ཀྱིས་ལག་བསྟར་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱས་ན་དོན་དངོས་སོག་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཀྲང་ཁྲན་ཏང་གིས་ཆོས་ལུགས་ཙུང་ལྷན་གྱི་འདུག་ཆོས་དད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་པའི་མཐོང་ཚུལ་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ།

དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བོད་རིགས་ས་སྤུལ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་རིམ་པ་ལག་གི་མི་དམངས་ཆང་མས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཆོག་པར་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ཆེའི་རིམ་པ་ལག་གི་མི་དམངས་ཆང་མས་ཆོས་དད་བྱེད་ཐུབ་པར་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས། སེར་རྒྱ་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཆོ་བ་སྤྱད་ཆོག་པར་ལག་ཐེག་དང་དེ་བཞིན་སེར་རྒྱ་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཆོ་བ་སྤྱད་ཐུབ་པར་ལག་ཐེག་རྒྱ་ཆེའི་སེར་རྒྱ་མི་དམངས་ཆང་མས་སྟོན་ཆད་ལྟར་མངོན་གསལ་དུ་ཆོས་ལུགས་ལས་འགྱུལ་སྟེལ་ཆོག་པར་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་མ་ཟད། རྒྱ་ཆེའི་སེར་རྒྱ་མི་དམངས་ཆང་མས་སྟོན་ཆད་ལྟར་མངོན་གསལ་དུ་ཆོས་ལུགས་ལས་འགྱུལ་སྟེལ་ཐུབ་པར་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས་རྒྱུ། ཆོས་ལུགས་ཉམས་རྒྱུ་དུ་མ་སོང་བར་གནས་ཆོག་པར་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་ཉམས་རྒྱུ་དུ་མི་འགྲོ་བར་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་གནས་ཐུབ་པར་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས་རྒྱུ། ལྷ་སྤྱུལ་དང་དགེ་འདུན་པས་ཆོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་བསྐྱབ་ཆོག་པར་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོན་པའི་བདག་དབང་དགེ་འདུན་འདུས་མང་པལ་མོ་ཆེར་དབང་རྒྱ་དང་། མིང་དོན་མཚུངས་བའི་དམངས་གཙོ་དོན་དམ་བྱེད་ཆོག་པར་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོན་པའི་བདག་དབང་དགེ་འདུན་འདུས་མང་པལ་མོ་ཆེར་དབང་ཐུབ་པ་དང་། མིང་དོན་མཚུངས་བའི་དམངས་གཙོ་དོན་དམ་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས། དགོན་པ་ནི་མིང་དོན་མཚུངས་བའི་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་འཇུགས་ཤིག་བྱས་ཆོག་པར་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོན་པ་ནི་མིང་དོན་མཚུངས་བའི་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་འཇུགས་བྱེད་ཐུབ་པར་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས་རྒྱུ། དེ་བཞིན་དགོན་པ་གཙོ་བོ་ལག་ཅིག་གིས་བསྐྱབ་བྱིམས་དང་འདུལ་བྱིམས་སོགས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཙུང་ལྷན་གསུམ་དང་སྤྱི་འཇུགས་སྟོལ། བཅའ་སྤྱི་མོག་སོགས་ལག་བསྟར་བྱས་ཆོག་པར་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། དགོན་པ་གཙོ་བོ་ལག་ཅིག་གིས་བསྐྱབ་བྱིམས་དང་འདུལ་བྱིམས་སོགས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཙུང་ལྷན་གསུམ་དང་སྤྱི་འཇུགས་སྟོལ། བཅའ་སྤྱི་མོག་སོགས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཐུབ་པར་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུད་འཛིན་པ་གསལ་བྱེད་ཆོག་པར་ལག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད།

ད། ཚུལ་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་འཛིན་པ་གསུང་བྱེད་ཐུབ་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་སྟེ། དེ་ཡང་ནང་ཚོས་ཀྱི་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་འཆད་ཚད་ཚུལ་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་གསུམ་བྱེད་བཞིན་པའི་དགེ་འདུན་པའི་འཆོ་བར་རྒྱབ་ཁབ་ཀྱིས་ཉ་རྟོགས་བྱ་རྒྱ་སྟོན་ལ། གྲུང་དབྱང་གིས་ཁས་ལེན་གནང་རྒྱ་དང་ཆབས་ཅིག་འོག་རིམ་ལ་བཀའ་པུ་ལྟེ་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱ་དེ་ནི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་ཅུ་ཡན་གྱི་ཐོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་བ་རེད། དེར་བརྟེན་གྲུང་དབྱང་ནས་ཞོག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་ད་གོངས་བཞེས་ཀྱིས་གཟིགས་སྦྱང་མི་རྒྱུད་བ་ཞིག་གནང་བར་འཆོལ།

གཉིས་པ། ཐོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་མི་རིགས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ངོ་མོག་ཟིང་འབྲུག་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་ལྷོ་ཆོགས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་འཐབ་ཚད་ཁོད། གཅིག་གྱུར་གྱི་ཁྱིམ་ཆང་ཆེན་པོ་གཅིག་ནང་གི་སྤུན་ཟླ་མི་རིགས་བར་པན་ཚུན་གསོད་རེས་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན། སྤུན་ཟླ་མི་རིགས་པན་ཚུན་བར་ལ་ལྟ་སྟངས་དང་མཐོང་ཚུལ་ངན་པ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་འགན་ཁུར་མི་སྤེལ་བྱས་འབྲས་ནི། ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་བྱེད་ཐབས་དོན་དངོས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་ཡང་དག་མཁས་མཛེས་མ་ཡིན་པ། མཐར་ལྟགས་མཐུན་གྱིས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་མ་བྱས་པར་ཆང་མར་རྩུང་རྟེན་བྱས་འདུག་པ་དང་། ཐོད་རིགས་མང་པོ་ལ་དོན་མེད་ངང་གནོད་འཆོ་ཕོག་པ་གཅིག ལས་བྱེད་པའི་བྱས་འབྲས་ཀྱིས་ཐོད་རིགས་མི་དམངས་ཚོས་སྟོན་ལྟར་གཅིས་པའི་རང་གི་ཆོས་ལྟགས་དང་ཆོས་དད་བྱེད་པ་དེ་མིང་ཅུ་མ་གཏོགས་མེད་པ་བཟོས་འདུག་པ་དང་གཉིས། ལས་བྱེད་པས་བྱས་འབྲས་ཀྱིས་ཐོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་སྟོན་ལྟར་གཅིས་པའི་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གནོད་འཆོ་ཆབས་ཆེན་བཟོས་བ་དང་གསུམ་བཅས་འདི་གསུམ་གྱིས་མི་ནུམས་ཀྱི་མཐོང་སྣང་དུ་ཐོད་རིགས་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་རྩུང་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་འདུག་བས་མ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་ཕྱིར་ཐོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་མི་ཁྱུང་བ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་ལ་དོགས་པ་དང་། དངངས་སྒྲིག་ན་མ་རྟོགས་དང་འཁོན་འཛིན་ཆེན་པོ་སྒྲེས་པ་རེད། དེ་དག་ནི་མི་རིགས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་གསར་བ་དང་མཐུན་སྦྱོལ་གསར་བ། བཅེ་རྩུང་གསར་བ་ལ་ཆབས་ཆེད་གནོད་འཆོ་ཕོག་པའི་འབྲུང་ཆ་གཙོ་བོ་ཡིན། དེར་བརྟེན། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་འདི་དག་མེད་པ་བཟོ་དགོས། འོན་ཀྱང་ལས་དོན་འདི་གཏམ་སྟན་པོ་ཁ་ཤས་བཤད་ནས་ལས་སྒྲིབ་པའི་ངང་ཐག་གཅོད་དང་། རུས་ལྟན་བྱུང་བྱུང་ནང་འབད་བཅོན་བྱས་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་སེམས་ཐག་གཅོད་བཅད་ཀྱིས་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་ངོ་ཆ་དཀའ་ངལ་ལ་མི་སྒྲིག་པ་དང་། ལས་ཀའི་ཐོག་དཀའ་ངལ་རྟོག་བྱ་ལ་མི་སྒྲིག་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག དཔལ་འབྱོར་ཐོག་འགྲོ་གྲོན་གང་འཆོམས་ཤིག་བཏང་སྟེ། རུས་ལྡན་གྱི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་ནས་ཐོད་རིགས་ལ་ཕོག་པའི་གནོད་འཆོ་དང་གྱུར་བྱུང་གཅོད་སེལ་བསྐྱར་གསུང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཐོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་

ས་དང་མོས་བྱེད་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་སྤྱང་སྒྲིབ། དེ་བཞིན་བོད་རིགས་ནི་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་མ་འབྱུང་བར་སྤྱུ་མཐུད་ཏུ་འཆོ་གནས་དར་རྒྱས་དང་། བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བ་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཡོང་རྒྱ་སྟོན་ལ་ཁག་ཐོག་བྱེད་དགོས།

བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་འདུན་གང་ལེགས་སྐྱོད་དགོས་པ་དང་། རེ་འདོད་ཆང་མ་བསྐྱབས་ཏེ། མེས་ཀྱི་ཁྱི་བྱིམ་ཆ་ར་ཆེན་པོའི་ནང་གི་མི་རིགས་ཆང་མ་འདྲ་མཉམ་དང་བདག་གཞན་དབྱེར་མེད་དང་། མཉམ་ལས་མཉམ་སྦྱོད། སྦྱིད་སྤྱུག་མཉམ་སྦྱོང་དང་མཉམ་སྦྱོང་མཉམ་དབང་བྱས་ཏེ། ཁག་གི་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་གི་ཤུགས་རྒྱུན་དུ་བཟུང་བ་དེ་གཙང་སེལ་བྱས་ཏེ་བོད་རིགས་མི་དམངས་ལ། སྐབས་ཤིག་རིང་གི་སྦྱོན་ཆ་དང་ནོར་འབྲུལ་ནི་འོག་རིམ་ལས་བྱེད་པས་བཅོས་པ་ཞིག་ལས། ཉང་ཁྱུང་དབྱང་དང་མཐོ་ཁྱུང་ཞི། རྒྱལ་སྤྱི་དབྱི་བྱེད་ཁང་གིས་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞིམ་གཞིག་བྲལ་བའི་བདེན་དོན་འདི་མ་གོ་ནས་འཕྲུག་བར་གསལ་བོ་མཐོང་ཐུབ་པ་བྱས་ནས། བོད་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་བསམ་སྒྲུབ་ཉང་ལ་འཁོར་ཐུབ་པ་དང་། ཉང་དང་མཐོ་ཁྱུང་ཞི་ཡི་ཡང་དག་མཁས་མཛེས་ལྡན་པའི་དབྱི་ཁྱུང་འོག་དག་འཕྲོའི་རང་དམངས་གཙོ་དང་སྦྱོར་ཆོག་སེལ་བྱས་ཀྱི་སྦྱོར་ཆོག་ལ་བསྦྱོད་པར་བྱས་ལྡན་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ལས་དོན་བསྐྱབ་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ།

མདོར་ན། བོད་ནི་རྟོག་བྱེད་བྱེད་པའི་ས་ཁུལ་དང་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པས། ཕྱི་ཆད་ཁྱུང་དབྱང་གིས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ལ་དགོངས་བཞེས་གཟབ་ནན་གནང་བ་དང་དུས་མཆུང་ས་སྤྱ། བོད་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་མི་སེམས་འགྲུག་ཐུབ་པའི་དམིགས་གསལ་གྱི་གཟིགས་སྦྱོང་གནང་རྒྱུ་རེ་བ་ཡོད།

གསུམ་པ། མེས་ཀྱི་འདི་འགན་ལྷ་མེད་པའི་སྟོབས་ཤུགས་དང་། རྟོགས་མཐའ་མེད་པའི་ཁོངས་སྦྱོད་ལྡན་པའི་ལྷབས་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ཆོག་སེལ་བྱས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྲུགས་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་ན། དེས་པར་དུ་གོང་འོག་ཆང་མས་བསམ་སྒྲུབ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་མིག་སྤེལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཆད་ལས་རྒྱལ་ཏེ། གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་བས་ཆེ་བ་བཙོན་ལེན་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚད་ཁྲོད། མི་ཆང་མས་ཅི་ཚུགས་ཀྱིས་རང་ལ་ཡོད་པའི་བྱས་ཤུགས་ཆང་མ་འདོན་དགོས།

དེར་བཞེན་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འཁོར་དགོས་པ་ནི་མེད་ཏུ་མི་རུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ། མི་སྤྱད་སྤྱུ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་འདོད་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པས། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ལྷན་ལྷན་ཞིང་ཆེན་དང་། གྲོང་ཁྱེར། རང་སྦྱོང་སྤྱོད་སོ་སོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཤུགས་ཁྱུང་བྱས་ཏེ། ལེགས་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་པའི་ཆང་གཞིའི་ཐོག་ཕྱུ་མཐུད་ལེགས་བཅོས་གཏོང་བར་མཐུན་འབྱུར་གནང་དགོས། ང་ཆོའི་བོད་སྤྱོད་ལ་མཆོན་ན། སྦྱོང་སྤྱོད་ལྟ་བུར་གྱི་ཞིང་འབྲོག་གྲོང་སྡེ་དང་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར། མི་དམངས་མང་ཆོག་ཀྱི་འཆོ་བ་ད་ལྟ་བུར་བཟུན་པོ་ཡིན་པས། འདི་ནི་མི་ཆང་མར་དག་འཕྲོ་སྦྱོར་པའི་བྱ་ཤིས་པའི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན། ང་ཆོའི་རེ་བ་ནི་ཕྱིན་ཆད་ལས་དོན་ཁག་གཟབ་ནན་ངང་སྤྱུ་བྱེད་དང་། མང་ཆོག་ཁྲོད་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་སྦྱོར་ཆོག་བྱེད་སྐབས་གང་ཐུབ་གྱིས་ཁྱུང་བོ་ཡང་དུ་

གཏོང་ཆུ་འགྲུགས་སྒྲིང་གནང་ཆུ་དེ་ཡིན།

མདོར་བསྟུན་ནས་བཤད་ན། རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་ད་ལྟའི་དུས་ལས་མི་དམངས་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། མང་གཞི་འདིའི་ཐོག་བོད་མྱེད་ས་རང་ངོས་ཀྱི་ཐོན་ཆད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་རིམ་བཞིན་འཆོ་བ་ལེགས་ཚུགས་སུ་མཐུན་བསྒྱུར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དུས་མཚུངས་སུ་སྤྱན་རླུང་ཆེན་བཞིའི་ནང་ཉ་ཅད་སྒྱིབ་ར་གནས་པའི་རིམ་པ་ཁག་གི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བ་ལ་གཟིགས་སྒྲིང་དང་ཐུགས་སྤྲོད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གནང་སྟེ། ཕྱིན་ཆད་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དེ་དོན་རེ་ཞིག་མི་ལ་བཤད་དཀའ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་འཆོ་བ་བྱུང་སྒྲིང་བ་དེ་ལྟར་མི་ཡོང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྟོགས་གི་ཐེབས་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཁག་ཐེག་གནང་རོགས། འདི་གཉིས་ཀྱི་མང་གཞིའི་ཐོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ལེགས་བྱུང་སྐབས་རིམ་བཞིན་འཆོ་བའི་ཚུལ་དུ་རིམ་ཐོར་བྱུང་སྟེ། བོད་རིགས་མི་དམངས་མང་ཆོགས་གསར་བརྗེའི་ཐུགས་ལ་མཐུན་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་བསམ་པའི་མང་གཞི་བཟོ་ཆུ་འདིར་སྟོད་གཡེང་དུ་མ་སོང་བར་ཐུགས་སྤྲོད་གནང་རོགས།

གོང་དུ་བྱས་བཀའ་མ་ངའི་སྒྲིང་གཏམ་ཚོལ་མེད་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་རིགས་མི་དམངས་ས་ལ་གསུམ་གྱི་བསམ་པའི་གཏིང་གི་རེ་འདོད་ཀྱང་ཡིན། དེར་བརྟེན། སྤྱན་རླུང་འདིའི་ནང་བྱས་བཀའ་མངའ་ཐུན་རང་གི་མིང་ཐོག་ནས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོལ་ཡིག་ཐོག་དུ་བྲིས་བཡིན། སྤྱན་རླུང་འདི་སྤྱི་དུ་སྒྲོན་བྱེད་ལ་ཐུལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བྱེད་བརྒྱུད་ནས་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་ཀྱང་གོ་ཀྱང་ཁུན་ཏང་ཀྱང་དབྱང་ཕྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་(རྒྱ་ནག་དབྱུས་འབྲས་མི་ལྷན་ཁང་། བསྐྱར་མཆན) དང་རྒྱབས་ཆེན་དང་ཡང་དག་མཁས་མཛེས་ལྷན་པའི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཀྲུའི་ལ་འབུལ་རོགས་ལྷན་པར་། སྤྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཟབ་ཡངས་དཀྱུལ་ཆེའི་ཐུགས་དགོངས་སུ་རོབ་ཅམ་མངའ་བ་གནང་རོགས། དེ་ཡང་ངའི་ཤེས་ཚད་དམའ་སྟབས་སྤྱན་རླུང་འདིའི་ནང་ཆ་མ་ཆང་བ་དང་། མ་འགྲིག་མ་འཆོམས་པའམ། མི་འོས་པའི་ཆ་མང་པོ་ཉན་ཉན་ཡོད་སྤྱིད་པས་པ་མས་བུ་ལ་འདོམས་པ་རྩི་བཞིན་གཡེལ་བ་མེད་པར་སྒྲོན་བརྗོད་སྒྲོབ་སྟོན་གཟབ་ནན་གནང་རོགས། བོད་མྱེད་ས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་དང་། མི་རིགས་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་འབྲས་ཆང་གི་ལམ་ཐུགས་སུ་འཇུག་ཆེད། གལ་སྤྱིད་དང་དྲི་བ་གནང་ཆུ་ཡོད་ན། ངོས་ནས་རང་གི་གང་ཤེས་ལྷག་བསམ་ཚོལ་མེད་དང་དགའ་སྒྲོ་དང་འཛུལ་སྒྲོལ་མེད་པའི་བསམ་ཚུལ་བཏོན་ཆོག

མདོར་ན་འདས་པའི་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་རིང་ང་ནི་ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་འོག་གནས་པ་དང་། རྒྱབས་ཆེན་གྱི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཅེ་ཏུང་གིས་གཙོས་པའི་ཀྱང་དབྱང་གི་དབུ་བྲིད་ཅན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཀྱང་དབྱང་གི་བོད་སྒྱུར་སྒྲུལ་ཀྱང་ཅེ་ལྷ་ཡིས་གཙོས་པའི་ཀྱང་ཀྱང་བོད་མྱེད་ས་ལས་དོན་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་ཐུགས་ཅི་ཅན་པས་རྒྱན་དུ་ང་ལ་སྒྲོབ་སྟོན་དང་རོགས་རམ་གནང་ཡོད་པས། ང་ལ་གསར་བརྗེའི་ལྟ་བ་དང་ཤེས་རྟོགས། ཐུགས་བསམ་སོགས་གང་ལ་གང་འཆོམས་གིག་ལྷན་ཡོད། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་དེ་སྤྱིད་ས་ཆམ་ཆོམ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ངང་ཏང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསར་བརྗེ་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱབས་ཡོད་པ་དང་། བྱ་བ་ང

ན་པ་གང་ཡང་བསྐྱབས་མྱོང་མེད། གནས་ཚུལ་འདི་ངའི་ལྗུས་སུ་བཀོད་ཡོད།

ངས་ད་ཐེངས་འདིར་ཡང་ཉང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒྲེར་གྱི་ཁེ་སན་སྒྲོས་བཏང་སྟེ། སློབས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ལྷག་བསམ་
ནམ་དག་གི་སྟན་ཁུ་འདི་ཕུལ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་ངའི་ལྗུས་དོན་སྟེང་ལྷན་པའི་བྱ་བ་ལགས་པོ་ཞིག་ཡིན། ངས་ཕྱིན་ཆད་ཉ
ང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་ཀ་ལགས་སྐབ་ཁྱུ་མ་ཟད། ལས་ལ་བཙོན་ཞིང་དཔའ་ངར་ལྷན་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བྱ་ར
བས་ཆ་ལྷན་གྱི་མཆན་སྟན་ལ་གཞོད་པའི་བྱལ་རྒྱུ་མོ་ཙམ་ཡང་ངའི་ལྗུས་ནང་མི་འཛོག་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ཡོད།